

SINT-GODELIEVEABDIJ
BOEVERIESTRAAT 43, 45, 47, 49

DEEL II: BOUWHISTORISCH ONDERZOEK

ANNELIES WOUTERS VOOR STUDIO ROMA - STUDIO TUIN EN WERELD
IN OPDRACHT VAN TOERISME VLAANDEREN

INHOUDSTAFEL

BOUWHISTORISCH ONDERZOEK IN SITU	4
RAPPORTAGE VAN HET AANVULEND BRONNENONDERZOEK	76
HYPOTHETISCH VLEKKENPLAN BOUWFASEN	112
BIJLAGE I: CHRONOLOGISCH OVERZICHT VAN DE HISTORISCHE PLANNEN	124
BIJLAGE II: OVERZICHT GERAADPLEEGDE BRONNEN EN TRANSCRIPTIES	246
BIJLAGE III: OVERIGE GERAADPLEEGDE BRONNEN EN BIBLIOGRAFIE	344
BIJLAGE IV: HISTORISCHE FOTO'S EN PRENTKAARTEN	

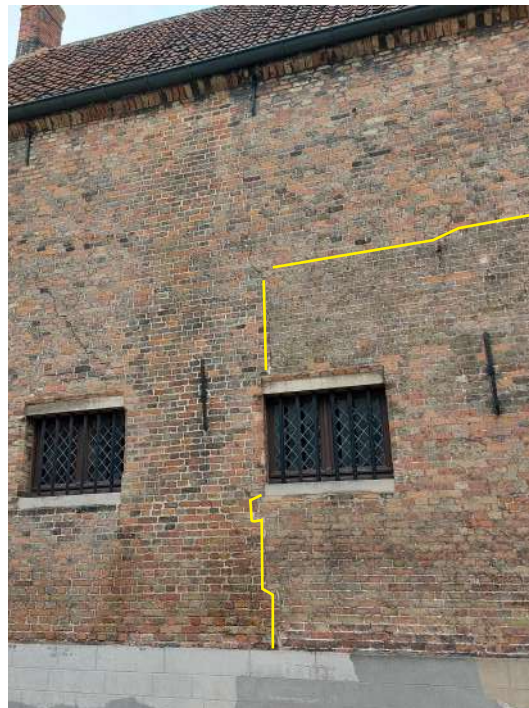
BOUWHISTORISCH ONDERZOEK IN SITU

INGANGSGEBOUW - straatgevel

01.

02.

bouwsporen

- 01 Verticaal bouwspoor met vertande inbinding rechts van de poortdoorgang > toont aan dat het langshuis met poort en het diephuis niet tegelijkertijd zijn opgetrokken. De gevel van het diephuis is ook opgetrokken in een groter baksteenformaat dan het poortgebouw.
- 02 Verticaal bouwspoor links van het venster in de 3de travee; gaat over in een horizontaal bouwspoor tussen de twee bouwlagen
- 04 in travee 3-5 > behoud van ouder metselwerk (in kleiner formaat ...) bij de verbouwing.
- 03 Verticaal bouwspoor met vertande inbinding tussen huis nr. 43 en het ingangsgebouw.

03.

04.

INGANGSGEBOUW - achtergevel

05.

06.

07.

08.

bouwsporen

- 05 Achter de 18de- of 19de-eeuwse platbandomlijstingen schuilen & vermoedelijk verbouwde dagkanten van de vensteropeningen.
- 06 Links van de linkerdagkant zijn verstoringen in het metselverband te zien die wijzen op uitbraaksporen van mogelijks natuurstenen negstenen; de natuurstenen onderdorpels bleven achter de platbandomlijstingen nog bewaard.
- 07 De platbandomlijstingen in kalkzandmortel zijn plaatselijk hersteld met cementshoudende bepleisteringen.
- 08 In de oksel met de oudere noordvleugel is een licht gebogen uitbouw met traplichten toegevoegd voor de inbreng van daglicht op de toegevoegde 17de of 18de-eeuwse spiltrap

De gevel is opgetrokken in baksteenformaat 19/19,5 x 9,5/10 x 6, wat niet overeenstemt met de voorgevel (komt het meest overeen met de onderste voorgevelzone links van de toegang of met de kapelgevel > 17de-eeuws formaat?).

INGANGSGEBOUW - zijgevel

09.

bouwsporen

09 De gevel bezit een oudere kern van twee bouwlagen met twee dichtgemetselde vensteropeningen ter hoogte van de zolderverdieping. De natuurstenen onderdorpels bleven bewaard.

Een verticaal bouwspoor op ca. 50 cm van de gevelhoek toont aan dat de voorgevel ter hoogte van de eerste verdieping herbouwd werd

Aandaken en geveltop zijn vernieuwd/hersteld.

Het schoorsteenkanaal is bovendaks nogmaals in twee fasen vernieuwd.

INGANGSGEBOUW - interieur

10.

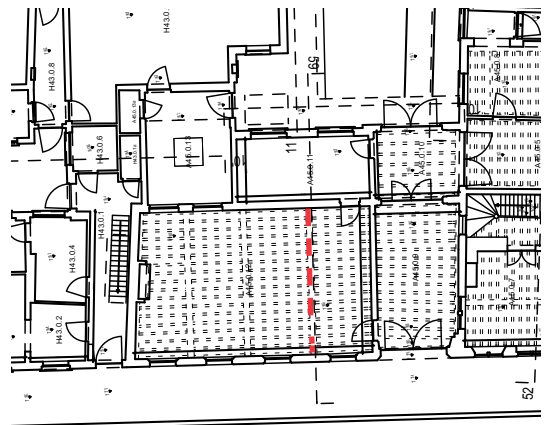
11. Foto jaren '1960 (SGA - inv. nr. 1560)

bouwsporen

- 10 Verbouwde (verbrede) schoorsteenmantel: de gotische schouwvangen zijn meer naar buiten geplaatst en de tegels aangevuld. De natuurstenen schouwbalk met gotisch fijnsculpteerwerk is vervangen door een ongesculpteerde, meitervormige schouwbalk. Op een foto uit de jaren 1960 is nog de originele laatgotische schouw te zien.
- 11 De huidige tegelvloer dateert ook uit de latere 20ste eeuw; op de foto uit de jaren 1960 is nog een keramische tegelvloer in diagonaal legpatroon te zien.
- 14 Negatieve sporen van verwijderde tengellatten van een verwijderd stucplafond tegen de originele moer- en kinderbalkenroostering.
- 13 De kamer werd n.o.v. 1965 vergroot door afbraak van de zuidelijke scheidingsmuur. De muur met tralies van de spreekplaatsten werden vervangen door een volle muur met een gerecupereerde (?) binnendeur.

12. Foto jaren '1960 (SGA - inv. nr. 1560)

13. Aanduiding afgebroken muur

14.

15.

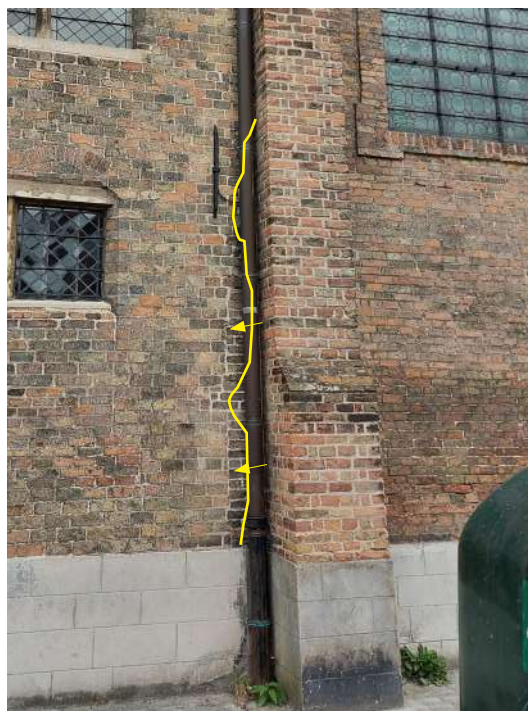

16.

KERNGEBOUW - straatgevel

17.

18.

bouwsporen

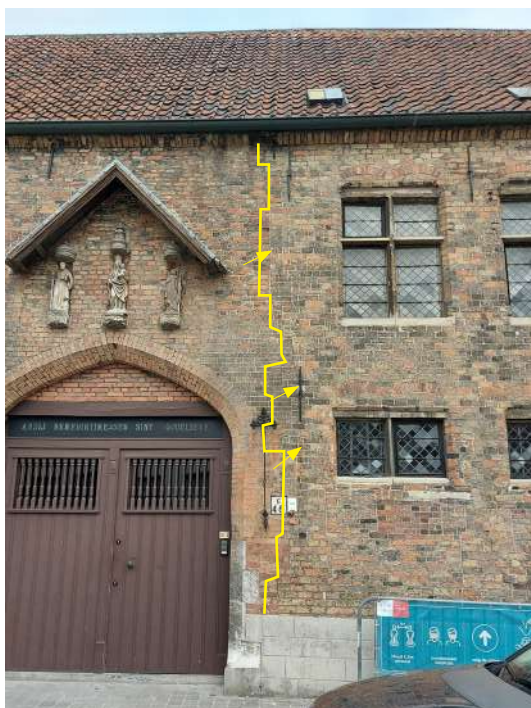
- 17 Voorgevel van het diephuis met verbouwde gevelopeningen. De venstermonelen zijn (gedeeltelijk?) vernieuwd. De gevel is opgetrokken met een ander type baksteen dan de andere straatgevels: grotere kleurvariaties, gebruik van mondstenen, groter baksteenformaat 25 x 13 x 7 cm.
- 18 Verticaal bouwspoor tussen het diephuis en de kerk; de gevel van de kerk is van latere datum en vertand ingebonden met de gevel van het diephuis.
- 19 De verticale bouwsporen onder de centrale vensteropening lijken achter de plint door te lopen > verwijderde deuropening?
- 20 Verticale bouwsporen onder de vensteropeningen > gedeeltelijk dichtmetselen (verkleinen) van de gevelopeningen; de middelste opening was mogelijk vroeger een deuropening. Gebruik van nog grotere baksteenformaten, tot 28 cm strek.
- 21 Verticaal bouwspoor met vertande inbinding tussen poortgebouw en diephuis > toont aan dat het langshuis met poort en het diephuis niet tegelijkertijd zijn opgetrokken. Het diephuis is ouder dan het poortgebouw. De gevel van het diephuis is ook opgetrokken in een groter baksteenformaat dan het poortgebouw.
- 22 Detail linker bovenvenster met behouden middenstijl en tweedelige onderdorpel; vernieuwde tussendorpel (?).

19.

20.

21.

22.

KERNGEBOUW - noordelijke zijgevel

23.

bouwsporen

- 23 Opgehoogde noordgevel met verbouwde vensteropeningen. Aanduiding van vertande inbinding van de 19de-eeuwse noordvleugel met het 16de- of 17de-eeuws diephuis. De gevel is opgetrokken met hetzelfde type baksteen als de straatgevel van het diephuis (grotere kleurvariaties, gebruik van mondstenen?, baksteenformaat...)
- 24 Toegevoegde kleine uitbouw met traplicht in de oksel met het poortgebouw.
- 25 Verbouwd benedenvenster met bouwsporen aan weerszijden van de dagkanten en vernieuwde strekse ontlasting (type 19de eeuw). Toegevoegde uitstekende vensterdorpel in blauwe hardsteen.
- 26 Verticale bouwsporen rechts van de vensteropening > doorlopend naar beneden toe? > was mogelijk vroeger een deuropening.
- 27 Verbouwd bovenvenster met vernieuwde strekse ontlastingsboog (19de eeuw) en verhoogde gevel/vernieuwde borstwering.
- 28 Oudere dagstrepen komen voor rechts van het invulmetselwerk van de verbouwde dagkant

24.

25.

26.

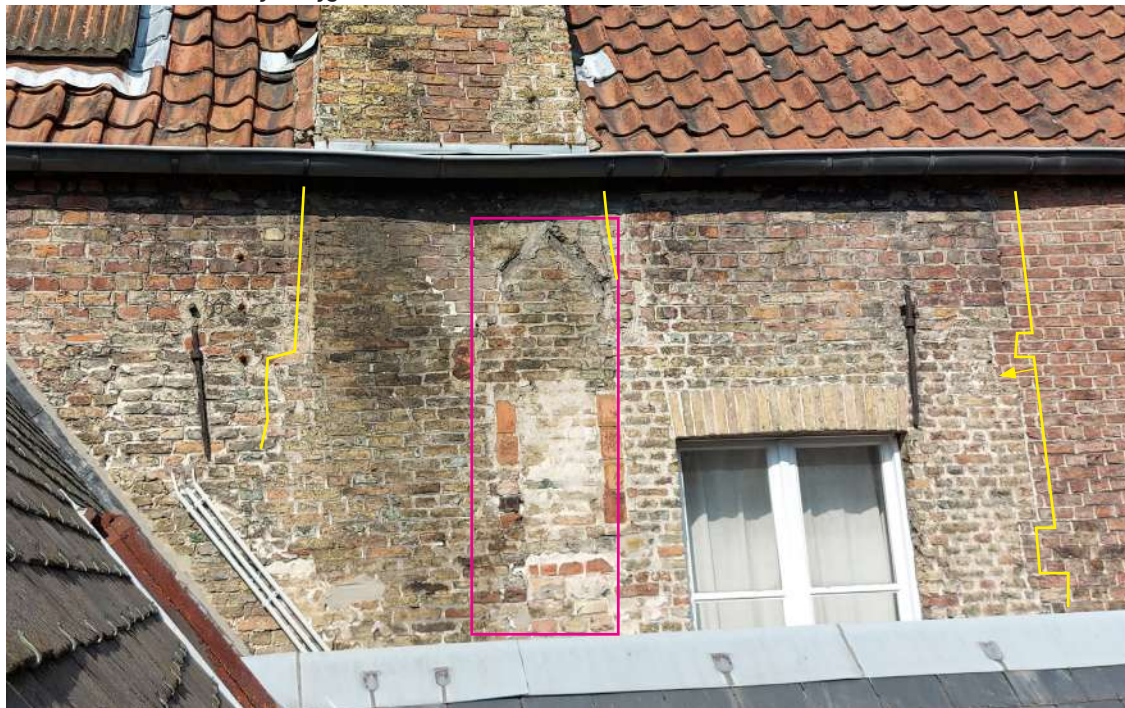

27.

28.

KERNGEBOUW - zuidelijke zijgevel

29.

bouwsporen

- 29 Opgehoogde zuidgevel met diverse bouwsporen: vertande inbinding van de 19de-eeuwse noordvleugel met het 16de- of 17de-eeuws diephuis, toegevoegd schoorsteenkanaal en negatieve sporen van een verwijderd kleiner kanaal.
De gevel is opgetrokken met een hetzelfde type baksteen als de straatgevel van het diephuis (grotere kleurvariaties, gebruik van mondstenen?, baksteenformaat...)
- 30 Spoor van een dichtgemetselde vensteropening (achter het zeldak van de toegevoegde, 20ste-eeuwse pandgang).

30.

KERNGEBOUW - oorspronkelijke achtergevel

31.

32.

33.

bouwsporen

- 31 Verhoogde (?) (cf. diagonale bouwsporen) en verbouwde puntgevel met vernieuwde geveltop. Het gedagstreep voegwerk loopt niet door in de opgehoogde/vernieuwde delen. Het onderste deel van de gevel is opgetrokken in een kleiner formaat (19/20 x 9 x 4/5 cm) dan de geveltop (20 x 10 x 6 cm). In het onderste deel van de puntgevel zitten - links en rechts van de vensteropening - natuurstenen (hoek?)blokken verwerkt. Het onderste deel van de puntgevel is opgetrokken met een gelijkaardig type baksteen als de straatgevel van het diephuis (grotere kleurvariaties, gebruik van mondstenen?, baksteenformaat...), maar de grotere bakstenen komen hier niet in voor?
- 31 Bouwsporen rondom de dakkanten en de toegevoegde strekboog van het venster tonen aan dat deze opening verbouwd of toegevoegd werd in de 18de of 19de eeuw. Toegevoegde licht vooruitstekende onderdorpel (vanaf ca. 1750) en vensterraam gehangen aan traditionele gesmede gehengen.
- 33 Dichtgemetselde opening rechts van de huidige vensteropening
- 32 Het deel van de gevel ter hoogte van de onderste bouwlaag bevindt zich in de binnenruimte van de 19de-eeuwse vleugel (trap) en is strak bepleisterd; bewaard gevelanker.

KERNGEBOUW - interieur

34.

TOEGEVOEGDE
SCHEIDINGSMUUR

35.

bouwsporen

- 34 Voor de toevoeging van de gang werd in 1926 de oostelijke gelijkvloerse ruimte opgedeeld in twee door toevoeging van een scheidingsmuur (cf. foto). Vermoedelijk werd toen ook de oorspronkelijke moerbalk met een beplanking met rondstaafprofiel omkast. De tegelvloer werd toen ook vernieuwd.
- 35 In de oostelijke ruimte van het kerngebouw werd in de 19de eeuw een marmeren schouwmantel gesteld, met recuperatie tegen de kachelwand van 17de of vroeg-18de-eeuwse kinderspeltegels.
- 36 Ter hoogte van de begane grond werden de spiltreden in de 19de eeuw of ten laatste in het begin van de 20ste eeuw weggehaald en vervangen door een rechte steektrap met rechte trapspijlen voorzien van vellingkanten en een rechte trappaal met diamantkopvormige, afgeronde bekroning.
- 36 De tegelvloer van bruinrode, witte en zwarte tegels in decoratief patroon dateert vermoedelijk uit dezelfde verbouwingsfase van de verlaging van het zusterkoor (ca. 1928), want daar komen dezelfde tegels onder het koorgestoelte voor.
- 39

36.

KERNGEBOUW - interieur

37.

38.

39.

bouwsporen

- 37 Rond de oorspronkelijke 16de of 17de-eeuwse vrije spiltrap werd vermoedelijk in de 18de eeuw (samengaand met de inbreng van het stucwerkplafond) een houten trapkast toegevoegd ter hoogte van de verdieping.
- 38 In de spil zit nog een negatief spoor van een verwijderd deur-slot.
- 39 In het onderste deel van de spil zijn de sporen zichtbaar van de verwijderde spiltreden

40.

41.

bouwsporen

- 40 De oorspronkelijke moerbalken van het diephuis verschillen typologisch met de andere moerbalken in de abdij. Ze zijn voorzien van zware balksleutels met zwaar kwart rond profiel, op de hoeken met velling afgechuind.
- 41 Het 18de-eeuws 3-vaks stucwerkplafond met handgetrokken lijsten ter hoogte van de bovenverdieping toont aan dat de ruimte toen onverdeeld als één ruimte in gebruik was.
- 42 De dunne scheidingswanden van de gang ter hoogte van de bovenverdieping werden vermoedelijk ca. 1875 ook toegevoegd bij de toevoeging van de noordelijke 19de-eeuwse kloostervleugel met trap en ter verbetering van de circulatie tussen noord- en westvleugels.

42.

43.

44.

45.

waarnemingen/bouwsporen

- 43 Enkel één onderste juk van de oude dakkap van het diephuis & bleef binnen de toegevoegde mansardekamer bewaard. Het
- 44 bovenste gedeelte van de dakkap is vernieuwd, vermoedelijk in de 19de-eeuw (cf. rechtgezaagde balken, gordingen op klossen, halfhoutse verbindingen, met rechte houten toognagels of ijzeren nagels vergaard) mogelijk met recuperatie van enkele oudere stukken, cf. stuk gording met gekapt telmerk en met halve liplasverbinding verlengd met ander stuk gording)

De mansardekamer werd vermoedelijk toegevoegd in de loop van de 18de eeuw. De bebording bestaat uit brede planken, op kopse zijde vastgezet met houten draaiwerveltjes; de lichte wand tussen de mansardekamer en de voorste kamer van het

- 45 diephuis bestaat uit stijl- en regelwerk; de deur is een opgeklampte deur op stijl- en regelwerk, gehangen aan traditionele smeedijzeren staartgehengen.

46.

bouwsporen

- 46 Halfhoutse verbinding van de hanenbalk met sporen van verwijderde verbinding > recuperatiebalk.
- 48 Gehakt telmerk op gerecupereerde balk voor één van de gordingen.
- 49 Negatieve sporen van verwijderde kepers in de houten plankenvloer van de flieringzolder.

47.

48.

49.

KAPEL - straatgevel (ca. 1626 / verbouwd ca. 1722)

50.

51.

bouwsporen

- 50 Toegevoegde steunberen (1928) in het linkerdeel van de gevel.
- 51 Dichtgemetselde toegang (1928) tot de voormalige spreekkamer; de natuurstenen oculus en druiplijst werden wellicht naar historisch model vernieuwd tijdens de werken van 1928 (cf. vernieuwd metselwerk en machinale frijnslag).
- 52 Dichtgemetselde toegang tot de kelder met waterput met aanduiding links van een verticale, verspringend bouwspoor > dit wijst erop dat de toegang niet origineel was.
- 53 Verbouwingssporen rondom de oren van de vensteromlijsting > vermoedelijk dateert het opgaand gevelmetselwerk nog uit de 17de-eeuw, maar dat de vensters vermoedelijk verbouwd werden tijdens de 18de-eeuwse verbouwing van de kapel. Schraapsoren op het baksteenparement van de verwijdering van gevelafwerkingen (1928).
- 54 Verticaal bouwspoor links van het monumentale ingangsportaal
- 55 Schraapsoren en restanten van witte afwerkingslagen op de kalkzandstenen poortomlijsting van de monumentale toegangspoort

52.

53.

54.

55.

KAPEL - achtergevel

56.

58.

57. 1927 (SGA 1584)

bouwsporen

- 56 Zicht op rechter geveldeel met verbouwde vensteropeningen, (cf. bouwsporen links). De platbandomlijstingen in kalkzandmortel dateren vermoedelijk uit de 18de eeuw; het vensterschrijnwerk vermoedelijk uit 1928.
- 58 In het metselwerk komen 'montstenen' (gebakken dichtbij ovenmond) of geglazuurde (?) bakstenen voor. De dagstrepen in het voegwerk werden aangebracht na de verbouwing van de vensteropeningen want ze komen ook voor in het voegwerk van het invulmetselwerk, waarvoor ook keramische pannen werden gebruikt.
- 59 Verbouwde vensteropening (2de van links); de trapsgewijze & inspringing van het invulmetselwerk doet vermoeden dat kalkzandstenen negstenen verwijderd zijn.
- 60 Herstellingen in cementmortel onderaan de platbandomlijstingen werden wellicht uitgevoerd bij de vernieuwing van het vensterschrijnwerk (vermoedelijk ca. 1928).
- 61
- 62 Achter het gevelanker komt een restant voor van een gevelafwerking (bepleistering &/ kalkwitsellagen).
Vernieuwde baksteenlaag onder de muurplaat

59.

60.

61.

62.

KAPEL - achtergevel & aansluiting zuidvleugel

63.

64.

65.

bouwsporen

- 63 Zuidelijk deel van de oostgevel van de kapel met bewaarde gevelafwerkingen en gevelanker met rechte schieter; verschilt typologisch met de gevelankers van het noordelijke deel van de kapel (schieters met krul).
- 64 In de aansluiting met de zuidvleugel uit 1643 zijn twee gevel- & ankers van de kapel (her?)aangebracht tegen muurstijlen die onder de strijk balk zijn geplaatst.
- 65

KAPEL - interieur: trekstaven gewelven/dakkap

66.

67.

- 66 De trekstaven in het zuidelijke koorgedeelte verschillen typologisch & gisch van deze in het noordelijke, verlaagd zusterkoor (cf. 26)
- 67 wat er op wijst dat beide delen in een andere bouwphase zijn opgetrokken.

KAPEL - interieur

68. 1900 (SGA 1532) (detail)

69. 1900 (SGA 1532)

70.

verbouwingen kapelinterieur

ca. 1913:

68 De altaarbekroning van het hoogaltaar (A. Pulinx) werd aangepast; & een alziend oog werd in het eerste kwart van de 20ste eeuw vervangen door een Lam Gods.

69 Vervanging altaartafel Arnout Pulinx door een witmarmeren altaartafel (ontwerp Alphonse De Pauw / uitvoering H. Fonteyne). De gebosseerde zuilen aan weerszijden van de doorgangen naast het altaar zijn vervangen door marmeren rondzuilen. De twee monumentale beelden met de voorstelling van O.L.V. en H. Godelieve boven de portalen aan weerszijden van het altaar zijn verwijderd.

68 Op de foto van 1900 zijn nog decoratieve schilderingen te zien & tegen het pfaand (vergulde(?) gewelfsterren, wapenschild, gepolychromeerd lijstwerk) en een decoratieve, neogotische totaalpolychromie op de wanden; deze schilderingen werden tussen 1900 en 1913 voor de eerste keer volledig overschilderd.

73 De tegels van de altaarvloer zijn vernieuwd in witte en zwarte marmer.

na 1977:

72 Verwijdering witstenen altaartafel met tabernakel.

&

74

71. tussen 1913 en 1920 (SGA 1517)

72. tussen 1936 en 1977 (SGA 1506)

73.

74.

75. voor 1913 (SGA 1534)

76. tussen 1913 en 1920 (SGA 1517)

77.

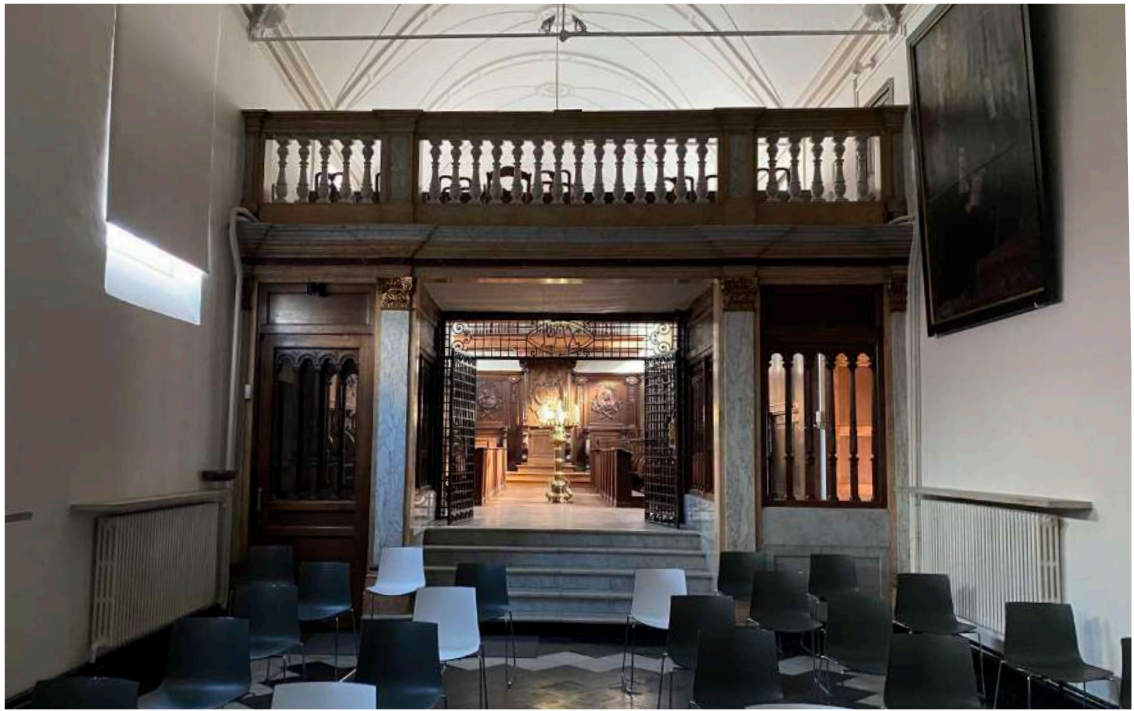
verbouwingen kapelinterieur

ca. 1913-1920:

- 75 Beschilderen van het houten doksaal met toegangsportaal met witte en roze marmerschilderingen.
- 76 Vervangen van het schilderij van de H. Godelieve door een ander exemplaar eveneens met de voorstelling van de H. Godelieve

1928-1929:

- Verlaging zusterkoor tot één meter boven het niveau van de kerk. Hiervoor werd het houten portiek tussen kerk en koor aangepast; de centrale travee werd verbouwd tot doorgang met marmeren trappen en smeedijzeren hekken.
- 78
- 76 Eén van de tweede dubbele deuren werd in de toegang tussen & de pandgang en de kerk hergebruikt
- 77
- 79 Aanpassing met recuperatiemateriaal van de balustrade + toevoeging van een balustrade aan de zijde van het verlaagde zusterkoor naar historisch model

78.

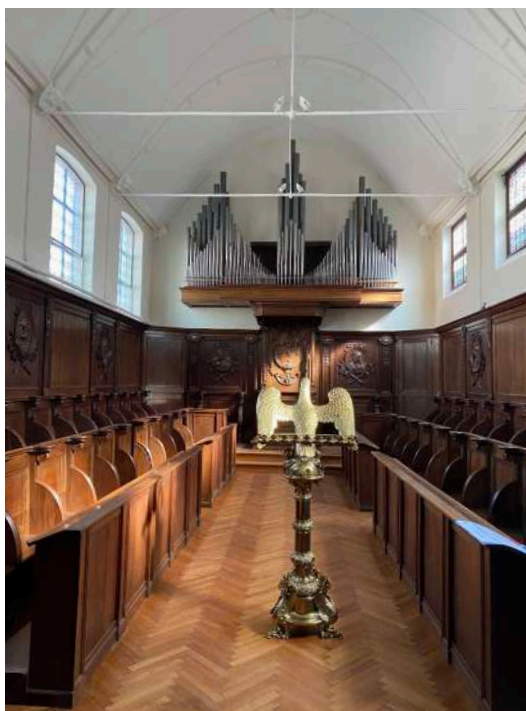

79.

80. Het zusterkoor in de jaren 1960 (SGA 1560)

81.

82.

verbouwingen kapelinterieur

ca. 1965:

80 Plaatsing huidige orgel tegen de noordwand en dichtmetseling & twee oculi.

81

82 Onder de voetbanken komen gebakken vloertegels voor zodat er hete voetenstoven konden worden geplaatst. De tegels hebben hetzelfde geometrisch patroon als deze van de tegelvloer in de gelijkvloerse ruimte van het diephuis (A45.0.06).

KELDER ONDER KAPEL

83.

84.

85.

Bouwsporen

- 83 Onder het noordelijke deel van de kapel bevindt zich een oudere kelder (< 1626) met dichtgemetselde traptoegang aan de straatzijde die de toegang verleende aan de waterput.
- 84 In de langsmuur bevindt zich een kleine vensteropening of een kaarsennis met beglaasde achterwand.
- 85

KAPEL - dakkap

86.

87.

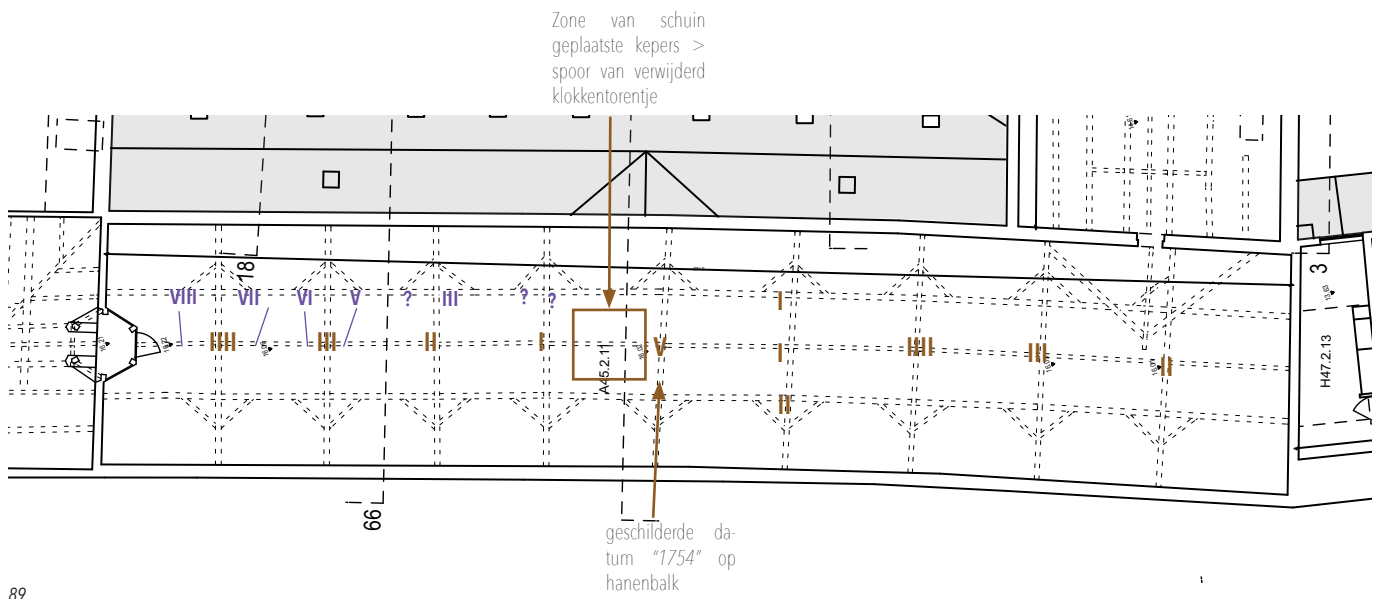
bouwarcheologische waarnemingen

- 86 De dakkap is een traditionele gordingenkap die een geheel vormt met de houten gewelfconstructie. In het noordelijke deel lijkt het tongewelf onder de reeds bestaande spanten ingebracht. De langse balken van het gewelf hangen vernageld op aan de gordingen en ze zijn ook met tegegenagelde klossen tegen de korbelen van het onderste juk van de dakkap bevestigd.
- 86 De langse balken van het gewelf hangen vernageld op aan de gordingen en ze zijn ook met tegegenagelde klossen tegen de korbelen van het onderste juk van de dakkap bevestigd.
- 87 Ook de bovenste langsbalk van het gewelf is met klossen vernageld aan de dekbalken van de dakkap. In het zuidelijke deel is de nokgording van het gewelf wel met een halfhoutse, met pen vergaarde, verbinding vergaard met de dekbalken van het onderste juk > dit lijkt erop te wijzen dat het noordelijke gedeelte van de dakkap ouder is dan het zuidelijke gedeelte en dat het zuidelijke gedeelte van de dakkap tegelijk met het gewelf van het koor tot stand kwam.
- 88 De spanten van de dakkap bestaan duidelijk uit twee reeksen schaargebinten waarop telkens een nokgebint met makelaar die de nokgording ondersteunt: boven het noordelijk gedeelte van de kerk (zusterkoor) zijn de spanten met gehakte telmerken genummerd van noord naar zuid met de nummers I t.e.m. IIII. De spanten boven het zuidelijk deel van de kerk (koor) zijn ook van gehakte telmerken I t.e.m. V voorzien, maar de opeenvolging van de nummering is er verstoord; dit doet vermoeden dat de spanten tijdens werken eens zijn afgenomen en herplaatst; ook de verschillende onderdelen van het hanenbalkgebinte lijken verplaatst en deels vernieuwd bij herstellingenwerken.
- 90 Ook richtingstekens komen voor.
- 91 Centraal bevindt zich er zich een zone waar de orinenele kepers schuin zijn opgesteld. Dit is wellicht de plaats waar vroeger zich een kleine dakruiter met klokkentorentje op de kerk bevond (cf. lit. en archiefonderzoek) de zone is bij de verplaatsing van de toren in de 19de ingevuld met rechte kepers.

88.

- Het eerste spant ten zuiden van dit verwijderd klokkentorentje, dus reeds boven het zuidelijk koorgedeelte, is met een datum-schildering "1757" gemerkt. Dit kan ook naar herstellingswerken verwijzen; er geeft tot nu toe geen enkele bron aan dat er toen grotere werken werden uitgevoerd aan de kerk.
- 92

89.

90.

91.

- 63 De trekstaven van het gewelf van het koor zijn met een muurstijl & verankerd tegen de westmuur van de zuidgevel; ook dit geeft
 64 aan dat de zuidvleugel reeds bestond toen het gewelf van het koor tot stand kwam (vermoedelijk in 1722 en dus niet in 1626).

92.

VLEUGEL AAN DE BOEVERIESTRAAT nr.45 & 47 - straatgevel

93.

94.

bouwsporen

- 93 Oorspronkelijk zeer gesloten gevel van traveeën met toegevoegde gevelopeningen in de travee 1-2 en 7-8. De gevel lijkt in één bouwfase opgetrokken; er bevindt zich nergens een verticaal bouwspoor.
- 94 (Herplaatste?) gevelsteen met inscriptie "*dit is der Stede Waterloop 1565*" > onder de sacristie loopt/liep de oude riolering.
- 96 Verbouwde deur- en vensteropeningen van de woning rechts (cf. plan bij de bouwaanvraag 1885 - bijlage iconografische bronnen). Het metselwerk rondom deze openingen en de volledige muurdam tussen de gelijkvloers gevelopeningen is verstoord en (her?)opgetrokken met een groter baksteenformaat, mogelijks samengaan met de laat-19de-eeuwse verbouwing. De onderste gevelankers van deze twee traveeën zitten twee baksteenlagen lager dan in de andere traveeën.
- 97 Bij het benedenvenster bleven sporen van verwijderde buitenluiken bewaard (ogen in de latei en een doorstekende luikhaak/stang in de middenstijl van het raam)

95.

96.

97.

VLEUGEL AAN DE BOEVERIESTRAAT nr. 45 & 47 - achtergevel

98.

99.

bouwsporen

- 93 De vleugel aan de Boeveriestraat 45-47 werd ca.1978 opgehoogd met een mansardeverdieping, vermoedelijk naar ontwerp van architect Hubert Davans, die toen ook de andere vleugels met studentenkamers herinrichtte.

De vensters in de 6 rechtertraveeën zijn voorzien van een platbandomlijsting in kalkzandmortel; de twee linkervensters niet. De strekse ontlastingsbogen boven de vensteropeningen van 47 (20 bakstenen van groter formaat) zijn ook verschillend tegenover deze van nr. 45. (25 strekstenen); ook dit duidt op een andere, latere bouwfase van nr. 47 t.o.v. 45. De zes vensters van nr. 46 bezitten nog tweedelige kalkzandstenen onderdorpels. Er bevindt zich een moeilijk zichtbare, goed weggewerkte verticale bouwnaad tussen nr. 45 en 47.

- 99 De verticale, vertande bouwnaad tussen nr. 47 en 49 is wel goed zichtbaar. De achtergevel van nr. 47 lijkt later toegevoegd; er komt ook één kalkzandstenen in de ingebonden naad voor.

De twee traveeën van nr. 47 blijkt ooit heropgebouwd met recuperatiebakstenen; allerlei soorten baksteen komen voor met verschillende formaten (tot 25cm strek), kleuren, mondstenen of geglazuurde koppen. Mogelijks gaat dit samen met de verbouwing van de voorgevel in 1885 (cf. supra).

Eén van de twee benedenvensters is verbouwd en onder een metalen I-profiel gebracht.

VLEUGEL AAN DE BOEVERIESTRAAT nr. 45 & 47 - interieur

100.

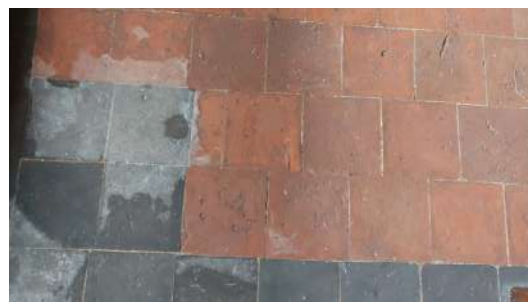
101.

bouwsporen

- 100 De benedenruimten werden in de late 19de/vroege 20ste eeuw
- 101 heringericht met de inbreng in ruimte H47.0.08 van een sas- en
- 102 kastruimte d.m.v. de plaatsing van lichte houten binnenwanden met paneeldeuren.

- 103 Ook de tegelvloeren werden bijna allemaal vernieuwd, behalve in ruimte H47.0.05 waar de 17de-eeuwse keramische tegelvloer bewaard bleef.

- 104 Nagelsporen van verwijderd vlak plafond tegen de kinderbalken en gerestaureerde moerbalk (cf. recente houtinvullingen o.a. van de holprofiel op de vellingkant); vernieuwde plankenvloer van de bovenverdieping.

- 105 Vernieuwde of zwaar gerestaureerde schouwmantel.

102.

103.

104.

105.

BOEVERIESTRAAT 49 - voorgevel

106.

bouwsporen

- 106 16de of 17de-eeuwse lijstgevel met aangepaste gevelopeningen.
- 107 Bouwaanvraag voor de verbouwing van de deuropening in 1876. De gelijkvloerse vensteropening was toen al aangepast.
- 108 Verbouwingssporen rondom de afgeschuinde vensterdorpel en negatieve sporen van verwijderde buitenluiken. Rechts van het venster bevindt zich een ontlastingsboog (van een dichtgemetselde gevelopening?).
- 109 Verbouwde deuropening met doorgetrokken afgeschuinde dagkanten. Het bovenlicht uit 1876 bleef bewaard.
- 110 Bovenvenster met bewaarde tweedelige onderdorpel > vermoedelijk was dit oorspronkelijk een kruisvenster.
- 111 Tussen nr. 47 en 49 bevindt zich een strook pleisterwerk met imitatievoegen > verbergt vermoedelijk de verticale bouwnaad tussen de twee volumes.

107.

108.

109.

110.

111.

BOEVERIESTRAAT 49 - achtergevel

112.

113.

bouwsporen

- 112 Met mansardeverdieping opgehoogde gevel; de vensteropeningen van de bovenverdieping zijn aangepast. De hardstenen onderdorpels zijn toegevoegd en rondom de dagkanten en de strekse ontlastingsbogen bevinden zich verbouwingsporen. Het baksteenmetselwerk van de borstwering onder de vroegere muurplaat werd tegelijkertijd volledig vernieuwd.
- 113 Tussen nr. 47 en 49 bevindt zich een verticale, vertande bouwnaad. De achtergevel van nr. 47 blijkt later toegevoegd; er komt ook één kalkzandstenen in de ingebonden naad voor.
- 114 Dichtgemetselde kleinere vensteropening tussen de tweede en de derde travee.

114.

BOEVERIESTRAAT 49 - poortdoorgang

115.

116.

117.

bouwsporen

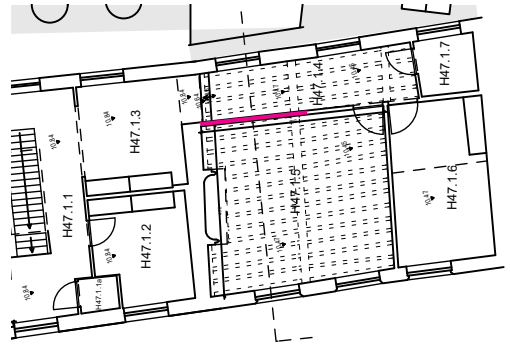
- 115 Dichtgemetselde rondboogtoegang in de zuidmuur van de doorgang en bewaarde hardstenen voetstuk van een verwijderde poort (cf.)
- 116 Hardstenen voetstuk van een verwijderde poort met duim van een poortgeheng.
- 117 Sporen van een verwijderde poort halverwege de poortdoorgang; bewaard poortgeheng tegen een kinderbalk. De plankenvloer bovenop de kinderbalken is vervangen ca. of na 1900 (cf. smalle plankbreedte).

118.

119.

120.

bouwsporen

- 118 Bewaarde oudere structuren en indeling die minstens opklimt tot de 18de eeuw of 17de eeuw.
- 121
- 119 Uit een muursondering blijkt dat de dunne gangmuur met twee gekoppelde opgeklampte strokendeuren (17e/18e eeuw) voor een groot deel recent werd heropgebouwd
- 122
- 123
- 120 (cf. aanduiding op plan van heropgebouwde binnenmuur).
- 121 Bij de restauratie van de laatgotische schouw werden de kalkzandstenen wangen van alle afwerkingslagen ontdaan.
- 124 De 19de-eeuwse schuiframen zijn in de 20ste eeuw met toegevoegde scharnieren aangepast tot ramen met twee draaiende raamvleugels.
- 125

121.

122.

123.

124.

125.

ZUIDVLEUGEL - zuidgevel

126.

bouwsporen

- 126 Gevel uit 1643 met aangepaste gevelopeningen.
- 127 Bouwsporen rondom de vensteropeningen tonen aan dat ze verbouwd zijn, bij de benedenvensters vermoedelijk met verwijdering van de oorspronkelijke kruismonelen ter vervanging door de huidige dievenstaven.
- 129 Ter hoogte van de verwijderde tussendorpels zijn uitbraak- en hermetiselingssporen in de dagkanten te zien.
- 129 De tweedelige natuurstenen onderdorpels van de benedenvensters bleven bewaard, maar de lateien zijn vervangen door invulmetselwerk op strekse bogen.
- 127 Eén van de kleinere bovenvensters in de tweede travee (van oost) lijkt versmald en/of verplaatst en heeft geen bakstenen ontlastingsboogje.
- 132 Het standvenster is met jaarankers "43" (van 1643) deteerd
- 129 Tussen de 8ste en 9de travee bevinden zich de verticale inmet-selingssporen (van een verwijderd kachelkanaal - cf. foto uit 128
- 128 1953 van het KIK (B064110).
- 133 Bovenop de 19de-en 20ste-eeuwse waterdorpels van de ramen bevindt zich toegevoegd plaatmateriaal als herstelling.

127.

128.

129.

130.

131.

132.

133.

134.

135.

136.

137.

138.

139.

- 135 Het bovenlichtvenster van de deuropening in de linkertravee is niet voorzien van een ontlastingsboog en rondomrand bevinden zich verbouwingssporen; het is wellicht toegevoegd.
- 137 De bovenvensters in de linkertraveeën, die de abdissenkamer van licht voorzien, zijn groter dan de vensters van de cellen en nog voorzien van een dubbel ontlastingsboogje en een houten, geprofileerde middenstijl; het vensterschrijnwerk is vermoedelijk een 19de-eeuwse reconstructie van het historisch model. Al de rest van het vensterschrijnwerk dateert uit de 19de of 20ste eeuw. Het vensterschrijnwerk van de cellen is vermoedelijk gereconstrueerd naar historisch model (mogelijks met gerecupereerd hang- en sluitwerk). De benedenvensters zijn typologisch in de vroege 20ste eeuw te dateren.
- 140 Er zijn schraapsoren te zien die aangeven dat de gevel vroeger van een gevelafwerking waren voorzien; er zijn echter nauwelijks restanten van buitenafwerkingen bewaard; wel zijn er restanten van gedagstreept voegwerk te zien; de sokkelzone is plaatselijk hervoegd met cementmortel. Op de dagkanten van de deuropening bevinden zich wel restanten van kalkwitsella-gen.
- 138 In het lagere zijmuurtje van de keldertrap werd een hardstenen voluutconsole (van een enbablement of balkon?) gerecupereerd.

140.

ZUIDVLEUGEL - noordgevel

141.

142.

bouwsporen

- 141 De zone boven de vensteropeningen lijkt heropgemetseld (vermoedelijk ca. 1840).
Centraal bevindt zich een verbouwd schouwkanaal van de refer; de schuin gepositioneerde natuurstenen ingemetselde deksteen wijst op een verbreding van het oorspronkelijk versmallend schouwkanaal.
In de aansluiting met de vleugel uit 1953 werd een venster dichtgemetseld en naar rechts verplaatst
- 143 In de aansluiting met de kapel en de aanbouw van de westelijke pandgang werd een vensteropening dichtgemetseld; dit wijst erop dat de pandgang jonger is of oorspronkelijk later was.
- 141 Het vensterschrijnwerk werd vernieuwd in 20ste-eeuw, cf. het traditioneel nog opgevatte sluitwerk van de naar buiten opendraaiende ramen is voorzien van moderne paumelles.
- 144 In de gevelzone onder het huidig aansluitend lessenaarsdak van de kloostergang bevindt zich dubbel gedagstreept voegwerk dat op een buitenafwerking lijkt > verbouwd en verhoogd dak of werd de pandgang pas later toegevoegd?
- 146 De bebording en het sluitwerk van de toegang tot de zolder boven de pandgang toont aan dat de pandgang minstens opklimt tot de 17de of 18de eeuw
- 142 Op de dagkanten van de vensteropeningen bevinden zich gedagstreepte voegen onder restanten van kalkwitsellagen.

ZUIDVLEUGEL - noordgevel

143.

144.

145.

146.

ZUIDVLEUGEL - interieur

147.

148.

bouwsporten in de keuken

148 In de wand van de haardmond van de 17de-eeuwse schouw is in de 20ste-eeuw een ouder, tweedelig doorgeefluik vervangen door het huidige luik; de tegels tegen de haardwand zijn toen vernieuwd en opgevoegd met een cementshoudende voegmortel. (cf. foto uit 1917 met oud doorgeefluik en andere tegels).

149 De geschilderde en geglaazuurde kinderspeltegels dateren nog uit de vroege 18de-eeuw; in verstoorde zones zoals in hoek zijn de tegels aangevuld d.m.v. een muurbeplesering met imitatieschildering van de tegels. De schildering werd ook aangebracht na 1917.

152 Onder het venster bevinden zich eenvoudige witte geglaazuurde tegels, vermoedelijk geplaatst na verwijdering van een aanrecht of keukenkast (nog later dan de vloer cf. invulling ook vloer).

De deur tussen de keuken en de bijkeuken en de vloertegels zijn ook vernieuwd, vermoedelijk bij de heropbouw van het washuis ca. 1926.

150 Eén van de twee vensters is recenter vernieuwd, met dezelfde indeling van het vroegere model maar met zwaardere, ongeprofileerde kleinhouten.

149.

150.

151.

152.

153.

154.

155.

156.

bouwsporen in de traphal

- 153 Vernieuwde vloertegels (ca. 1926).
- 154 De originele tredes van de spiltrap ter hoogte van de benedenverdieping bleven wel bewaard (volgens literatuur niet), maar ze zitten verscholen achter opgelegde en tegengengelde beplanking; ter hoogte van de bovenverdieping zijn de telmerken nog te zien.
- 155 Bewaarde geglazuurde keramische vloertegels onder de spiltrap; onder onderste trede komen nog oudere, groene en rode keramische tegels van de oorspronkelijke bevoering voor.

157.

bouwsporen in de refter

- 158 Vernieuwde plankenvloer in de refter; onder de plankenvloer zou nog een oudere tegelvloer liggen (van ca. 1953?).
- 157 Op een foto van ca. 1917 is nog de oude, oorspronkelijke plankenvloer te zien.
- 159 Achter de 20ste-eeuwse houten lambriseringen bevinden zich mogelijks nog lambriseringsschilderingen (imitatiemarmar?) die te zien zijn op een foto van ca. 1927.
- 162 Vroeg-20ste-eeuwse marmere venstertabletten en vensterschrijnwerk (ca. 1926?) en achterzetraam uit de 2de helft van de 20ste eeuw.
Uitbraaksporen in de dagkanten van verwijderde venstermonen, -traliën, brugstaven of bindroeden (cf. ○)
- 161 Spoor van verwijderde schouwraffeling? (cf. ○)

158.

159. Refter in 1927 (?) (SGA 1584)

160.

161.

162.

163. Kamer 0.39 in 1927 (SGA 1584)

bouwsporen

- 163 De schouwmantel werd in de loop van de 20ste eeuw wit over-
- 164 schilderd en in de haardmond werd de begin 20ste-eeuwse
- 164 invulling met faiancetegeltjes verwijderd.

164.

165.

166.

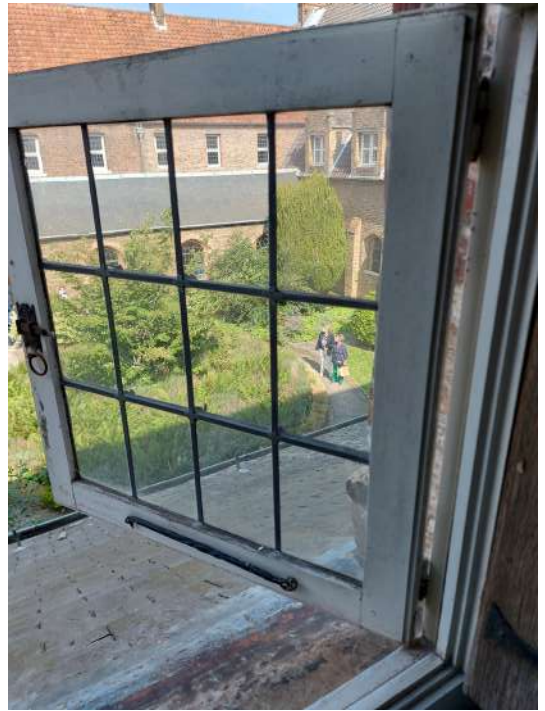
167.

bouwsporen

- 165 Tegen het schouwkanaal werd in het begin van de 20ste-eeuw een zwarte marmeren schouwmantel met witte faciancetegels tegen de haardwand geplaatst.
- 166 Bij de vernieuwing van het vensterschrijnwerk in het begin van de 20ste-eeuw werden gerecupereerde, 17de- of vroeg-18de-eeuwse tegeltjes met zeewezens als venstertablet geplaatst.
- 167 De plankenvloer werd meer recent vernieuwd.

168.

169.

170.

171.

172.

173.

174.

bouwsporen 1ste verdieping

- 168 Vensterdorpels met originele/gerecupereerde(?) blauw en zwarte gespikkelde witte tegels, in aard van gewolkte 'schildpadtegeltjes' (17de/18de eeuw)¹.
- 169 Gereconstrueerd vensterschrijnwerk naar historisch model met plaatselijke recuperatie van het origineel hangwerk.
- 171 Originele opgeklampte strokendeur aan de spiltrap met behouden hang- en sluitwerk en later toegevoegd glas-in-lood in het bovenpaneel; de overige deuren van de cellen zijn vernieuwd in de 20ste eeuw.
- 172 Toegevoegde rondboogopening naar de vleugel van 1953.
- 173 Paneel deur in de abdissenkamer uit de latere 18de of vroege 19de eeuw.
- 174 Toegevoegde muurstijl met verankering van het kapelgewelf onder de strijk balk.
- 169 Het vensterschrijnwerk is vernieuwd naar historisch model en
- 170 met gedeeltelijke herbruik van ouder hang- en sluitwerk en met recuperatie van de binnenluiken.

¹ Dergelijke tegels werden in de 17de eeuw vaak gebruikt voor venstertabletten, cf. G. EVERAERT, *Interieur - vloer- en wandtegels*, 2014, (onuitgegeven cursus Historische uitvoeringstechnieken Universiteit Antwerpen), p. 24

175.

176.

bouwsporen

- 175 De plankenvloer in de gang werd in de 19de eeuw vernieuwd met grenenhouten, brede planken.
- 175 De meeste kamerdeuren werden vernieuwd in de 20ste eeuw:
- 176 bij de vernieuwde kruisgehengen zijn sporen van de verwijderde vlinderscharnieren te zien; de binnendeur van de traphal bleef wel bewaard. Ook de bovenlichten met glas-in-lood zijn duidelijk 20ste-eeuwse toevoegingen.
- 177 De trapleuning van de spiltrap is eerder dan de houten beschothwand geplaatst. Dit wijst erop dat de opdeling in slaapcellen met houten beschothwanden niet oorspronkelijk is en dat ze pas in een latere fase zijn ingebracht.

177.

19DE-EEUWSE NOORDVLEUGEL - zuidelijke zijgevel

178.

bouwsporen

- 178 Een verticaal bouwspoor tussen het 4de en het 5de venster (cf.) getuigt van de opbouw in twee fasen van de noordvleugel (westelijke drie traveeën uit 1877 / de twee traveeën rechts van het bouwspoor dateren uit 1886 (cf. datumsteen)) Het westelijk deel is opgetrokken in een iets groter baksteenformaat dan het oostelijke deel (18 x 9 x 5 cm t.o.v. 17/17,5 x 8 x 4,5) .

19DE-EEUWSE NOORDVLEUGEL - noordelijke zijgevel

179.

bouwsporen

- 179 Een verticaal bouwspoor tussen het 4de en het 5de venster (cf.) getuigt van de opbouw in twee fasen van de noordvleugel (westelijke drie traveeën uit 1877 / de twee traveeën links van het bouwspoor dateren uit 1886 (cf. datumsteen)). Het westelijk deel is opgetrokken in een iets groter baksteenformaat dan het oostelijke deel (18 x 9 x 5 cm t.o.v. 17/17,5 x 8 x 4,5). Toegevoegde vensteropening met hardstenen middenstijl links (cf.) (1953). Toegevoegde platbandomlijsting (cementbepleistering) (1953)
- 180 Datumsteen "St. Godelieve 1886" op de oorspronkelijke oosthoek van de noordvleugel (nu op de grens met de inbinding van de vleugel uit 1953)

180.

181.

182.

183.

bouwsporen

- 181 De oorspronkelijke oostelijke zijpuntgevel met schoorsteen van het oudste deel van de noordvleugel (westelijke drie traveeën uit 1877) bevindt zich nu halverwege de zolder (baksteenformaat 18 x 8,5 x 5cm).
- 182 Twee traveeën meer oostwaarts bevindt zich de in 1886 gebouwde gevel in iets kleiner baksteenformaat 17,5/18 x 8/8,5 x 4,5/5cm).

19DE-EEUWSE NOORDVLEUGEL - zuidelijke pandgang

184.

185.

bouwsporen

- 184 Rond 1953/1965 (?) werd de houten plankenvloer van de pandgang vervangen door de huidige tegelvloer.

- 185

19DE-EEUWSE NOORDVLEUGEL - kapittelzaal (0.15)

186. Kapittelzaal in 1927 (SGA 1584)

187.

bouwsponen

187 De zaal werd volledig gerenoveerd, vermoedelijk in 1953, met
188 behoud van de 19de-eeuwse schouwmantel.

186 Op de oude foto is nog een sjabloonschildering onder het plafond en boven de plint te zien. Het plafond was oorspronkelijk vlak; het werd naar analogie van de andere 17de-eeuwse plafonds aangepast tot een moeder- en kinderbalkenplafond.

188.

PANDHOF - gevel zuidelijke pandgang (1643)

189.

bouwsporen

- 189 Uitbraaksporen van verwijderde brugstaven? en schraapsporen van het verwijderen van de gevelafwerkingslagen.
- 190 Restanten van gedagstreept voegwerk.
- 191 Vernieuwde zone gevelmetselwerk aan de voet van de gevel.
- 192 Herstelmortel/cementering van de natuurstenen onderdorpels.

190.

191.

192.

PANDHOF - gevel westelijke pandgang (zuidelijke gedeelte uit 1720 (?) - noordelijk deel uit 1928)

193. het zuidelijke deel van de pandgang voor de uitbreiding in 1926 (SGA 973)

194.

bouwsporen

- 193 Het zuidelijke deel werd vermoedelijk gebouwd bij de verbouwing van de kerk ca. 1722; hiervoor diende één van de bovenvensters van de zuidgevel dichtgemaakt.
- 194 In de aansluiting met de zuidelijke pandgang bevindt zich de vertande inbinding van het metselwerk.
- 195 Op de vensterdagganten bevinden zich nog oude afwerkingslagen (bepleistering / kalkwitsellagen + roodschilderingen).

195.

PANDHOF - gevel noordelijke pandgang (1877-1885)

196.

197.

bouwsporen

- 196 In de aansluiting met de westelijke pandgang bevindt zich nog een ouder muurdeel (in baksteenformaat 20/21 x 10 x 6cm met fijn, dubbel gedagsteept voegwerk), vermoedelijk een restant van de 18de-eeuwse aangebouwde kamer die werd afgebroken bij de bouw van het noordelijke deel van de westelijke pandgang.
- 197 Ca. 50 cm rechts daarvan bevindt zich nog een verticale bouwnaad (cf. pijl). Het metselwerk tussen de twee bouwnaden is opgebouwd uit verschillende formaten baksteen (waaronder ook 20/21 x 10 x 6cm). Dit wijst mogelijk op een oudere, afgebroken aanbouw.
- 198 In de aansluiting met de oostvleugel is duidelijk te zien dat het metselwerk van de noordelijke pandgang verschilt met dat van de fase 1953 (noordelijke pandgang 22/23 x 10,5 x 7 - oostelijke pandgang 20/21 x 9 x 6 cm).

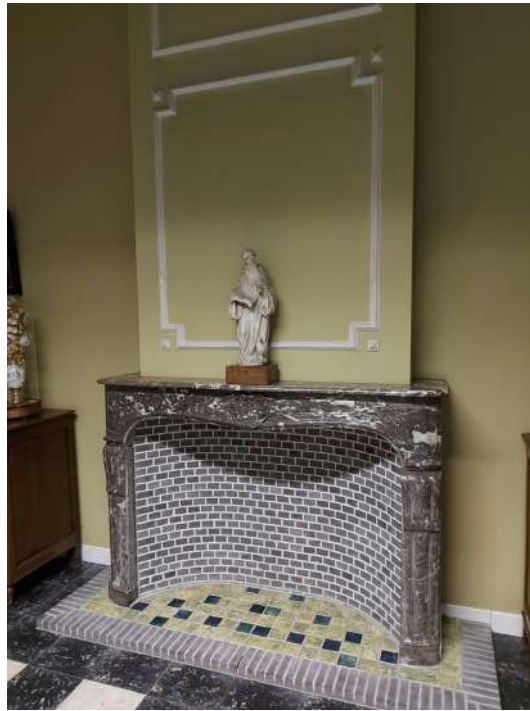
198.

OOSTVLEUGEL UIT 1953

199.

200.

201.

202.

203.

bouwsporen

- 200 De 19de-eeuwse schouwmantel in ruimte A45.0.20 (heropgebouwde aansluiting met de noordvleugel?) toont mogelijk aan dat de 19de-eeuwse scheidingsmuur bewaard bleef ofwel werd de schouwmantel teruggeplaatst. De haardvloer en het lijstwerk tegen de schouwboezem dateren uit de 20ste eeuw en vermoedelijk ook het voegwerk van de haardmond.
- 201 De haardwand van de schouw uit 1953 is betegeld met gerecupereerde 17de of vroe-18de-eeuwse kinderspel- en landschapstegeltjes
- 203 In de scheidingsmuur tussen de oost- en de zuidvleugel werd 17de- of 18de-eeuws deur- en vensterschrijnwerk gerecupereerd; de luiken zijn zwaar gerestaureerd of zelf gereconstrueerd. De opstelling van de twee venstertjes aan weerszijden van de centrale deur is niet historisch gefundeerd (cf. bestaande toestand bouwplannen 1926).
- 204 De deur bevat de negatieve sporen van verwijderde deurhengsels.

204.

BIJKEUKEN EN WASHUIS (1926)

205.

208.

206. Bijkeuken in 1927 (SGA 1584)

bouwsporen

- 205 De tekstbänderollen uit 1926 in de bijkeuken zijn- zowel tegen
- 206 de oost- als de westwand- nog bewaard achter latere overschilderingen.

- 208 De plaats van de schouwmantel in gepolijste blauwe hardsteen uit 1926 op de bovenverdieping toont aan dat de gangmuren later werden toegevoegd.

207. Bijkeuken en washuis voor 1926 (SGA 1459) (detail)

RAPPORTAGE VAN HET AANVULLEND BRONNENONDERZOEK

Inhoud

HET BRONNENONDERZOEK.....	79
Status quastionis van het bronnenonderzoek.....	79
Bronnenbespreking aanvullend onderzoek.....	80
BOUWGESCHIEDENIS herwerkt en aangevuld	83
De vestiging en inrichting van de abdij in de Boeveriestraat vanaf 1622.....	83
De periode 1654 tot 1695.....	89
De abdij ten tijde van abdis Placida De Meulenaere, 1718-1739	90
De periode 1739-1792.....	93
Werken en herstellingen in de 19 ^{de} eeuw (tot 1877)	95
De bouw van de noord- en oostvleugel (1877-1885).....	99
Andere werken in het laatste kwart van de 19 ^{de} eeuw en het begin van de 20 ^{ste} eeuw	101
Aanpassingen aan het kerkinterieur rond de eeuwwisseling (laatste kwart 19 ^{de} eeuw - 1914).....	103
WOI.....	106
De bouw van de nieuwe keuken (1926) en de verbouwing van de kerk en het ingangsbouw (1928) (A. De Pauw) ...	107
De bouw van de oostvleugel (1953)- A. De Geyter.....	109
Andere verbouwingen en aanpassingen in de 20de helft van de 20 ^{ste} eeuw.....	109

Status questionis van het bronnenonderzoek

Naar aanleiding van de 900ste verjaardag van heiligverklaring van Godelieve van Gistel verrichtte Brigitte Beernaert in 1984 al heel wat onderzoek naar de bouwgeschiedenis van de Sint-Godelieve-abdij. Haar bijdrage met de bouwgeschiedenis van het klooster in de publicatie *"De Sint-Godelieve-abdij te Brugge"* behandelde vooral de aanpassing van de bestaande bebouwing in de 17de eeuw en de verbouwingen in de 18de eeuw. De voornaamste archiefstukken uit het Ancien Régime zijn door haar al getranscribeerd. De 19de en 20ste-eeuwse bouwgeschiedenis kwam slechts beperkt aan bod. In haar nawoord beklemtoonde ze dat het onmogelijk was een afgewerkte en alomvattende studie samen te stellen. Bepaalde facetten van de bouwgeschiedenis zouden, na een diepgaander onderzoek van het rijke archief van de abdij, beter genuanceerd en geëvalueerd kunnen worden. Het ontbreken van opmetingstekeningen van grondplannen en gevels, detailtekeningen van balkwerk en talrijke oorspronkelijke elementen (binnendeuren, ramen,...) bemoeilijkte een grondiger kennis van de architectuurgeschiedenis van de abdij.

Naar aanleiding van Open Monumentendag in 2016 verrichtte Brigitte Beernaert nog bijkomend onderzoek in de "zestendelen" en "klerkenkamers". In deze registers werden nog enkele beschrijvingen van de eigendommen rond 1626 teruggevonden.

De Hogeschool West-Vlaanderen maakte in 2017 een studie waarin de voornamelijk bijkomende gegevens werden opgezocht uit de 19de en 20ste eeuw, echter zonder bronvermeldingen.

Het voorliggend rapport van het recent uitgevoerde bouwhistorisch onderzoek vormt een aanvullend onderzoek op het al verrichtte studiewerk. Het archief van de Sint-Godelieve-abdij, dat 22m lopend archief omvat, is inmiddels goed geïnventariseerd door het KADOC. Het bijkomend archiefonderzoek wees uit dat er in het oud archief nog wel stukken terug te vinden zijn die nog nooit eerder zijn geraadpleegd of getranscribeerd. In de voorziene beperkte tijdspanne konden echter niet alle archiefbronnen die te maken hebben met het onroerend patrimonium worden onderzocht. Voor het Ancien Régime werd daarom gericht de voornaamste bronnen opgezocht en enkele steekproeven werden gedaan binnen de jaarlijks opgestelde rekeningen om na te gaan of nog meer gegevens in het oud archief te vinden zijn. Voor de Moderne periode werden bijna alle dossiers onderzocht, behalve de uitgebreide collectie met rekeningen en kwitanties, waarvan het onderzoek te arbeidsintensief bleek om binnen dit onderzoeksproject te passen. In bijlage is een overzicht te vinden van alle geraadpleegde inventarisnummers waarin ook de transcripties en typoscripten van bv. bestekken zijn opgenomen. Ook worden alle gefotografeerde bronnen digitaal aangeleverd.

Het verslag van het bouwsporenonderzoek in situ bevindt zich in een apart onderzoeksdeel.

Bronnenbespreking aanvullend onderzoek

Het planarchief

Alle plannen uit het archief van de Sint-Godelieve-abdij zijn gereproduceerd en in bijlage in een chronologisch overzicht in deze studie opgenomen. (cf. bijlage...-)

Het betreffen voornamelijk bouwplannen uit de 20ste eeuw. De oudste plannen uit het abdijsarchief betreffen de opmetings- en ontwerpplannen van architect Alphonse De Pauw voor de heropbouw van de keuken en het washuis uit 1926 en de plannen voor de verbouwing van de kerk en de aansluitende spreekkamers in het ingangsgedebou uit 1928. Ook de meerdere ontwerpdocumenten met plannen voor de bouw van de oostvleugel (1953) en de verschillende herinrichtingen met studentenkamers uit de 2de helft van de 20ste-eeuw bleven bewaard.

In het abdijsarchief bevindt zich ook nog een ongedateerd ontwerpplan voor het dormitorium in de zuidvleugel dat aan de hand van het handschrift en het metriek decimaal maatstelsel (meters) vermoedelijk in de late 18de of vroege 19de eeuw kan worden gedateerd.

In het Stadsarchief bleven ook enkele 19de-eeuwse plannen bij de bouwdocumenten voor de abdijsgevels bewaard.

De ontwerpplannen voor de bouw van de 19de-eeuwse noordvleugel en de (inmiddels afgebroken) St. Benedictzaal zijn nergens te vinden. Omwille van de eventuele betrokkenheid van architect J.B. Bethune werd ook in het Archief van Stichting de Bethune en het KADOC (archief Stanislas van Outryve d'Ydewalle (1871-1959) - syndicus van de Brugse abdij) gezocht naar ontwerpplannen, echter zonder positief resultaat.

De Dienst Monumentenzorg Brugge bewaart dezelfde plannen van architect Alphonse De Pauw als deze in het Abdijsarchief.

Het foto-archief

De fotocollectie in het abdijsarchief vormt een belangrijke historische bron voor het onderzoek van de bouwgeschiedenis vanaf ca. 1900. De oudste foto's werden in 1900 van het kerkinterieur gemaakt naar aanleiding van de abdiswijding van zuster Godelieve. Er bleven ook foto's van rond 1913 bewaard van na de herinrichting van de kerk. In 1917 werden foto's gemaakt vermoedelijk naar aanleiding van de plaatsbeschrijving die tijdens de Eerste Wereldoorlog werd gemaakt.

Op de foto's uit de eerste helft van de 20ste eeuw zijn ook de afgebroken "Sint-Benedictzaal" te zien en de toestand van de verschillende vleugels voor de ingrijpende verbouwingen die vanaf 1953 plaatsvonden.

Alle foto's worden per inventarisnummer in bijlage digitaal bij deze studie bijgeleverd. Ze kunnen een waardevolle bron vormen bij de toekomstige restauratie.

Het geschreven archief

De voornaamste geschreven bron, het 'Register-Bouck' (nr. 158) werd reeds door Brigitte Beernaert op bouwkundige gegevens uit het Ancien Regime gecontroleerd.¹ Tijdens het recent aanvullend bouwhistorisch onderzoek werden nu ook alle bouwhistorische gegevens uit de 19de eeuw (gaat tot 1889) uit het registerboek gehaald (cf. volledige transcriptie in bijlage).

In het Oud archief bevinden zich meerdere, tot nog toe niet-geraadpleegde 17de-eeuwse akten waarin plaatsbeschrijvingen van het oud gebouwenbestand of de bestaande bebouwing (huizen Le Flie/ 'Fontainke', Romain, ...) en de regenten (aangrenzende onroerende goederen) te vinden zijn. De beschrijvingen komen overeen met de beschrijvingen die in het kader van voorgaande onderzoeken reeds werden gevonden. Verkennend onderzoek binnen deze stukken brachten bijgevolg geen meer gedetailleerde beschrijvingen aan het licht die een duidelijker beeld geven van de samenstelling van de huizen die de zusters in het begin van hun vestiging in de Boeveriestraat betrokken. Diepgaander onderzoek van al deze stukken is echter binnen het tijdsbestek niet mogelijk. De reeds getranscribeerde beschrijvingen zijn ook terug te vinden in bijlage II.

Het archief bewaart ook een aantal 18de-eeuwse akten of documenten in verband met de abdijgebouwen, de kloostermuur en de gronden en de aangrenzende onroerende goederen. In een landmetersverslag uit 1755 is een volledige beschrijving van de kloostergebouwen met inbegrip van hun binnenindelingen teruggevonden.

De 17de en 18de-eeuwse jaarrekeningen werden door Brigitte Beernaert en een kloosterzuster (archivaris) van de abdij begin jaren 1980 grotendeels doorgenomen naar aanleiding van de bovenvermelde publicatie over de Sint-Godelieve-abdij (1984) (cf. supra). Het archief was echter toen nog niet goed ontsloten. B. Beernaert was soms aangewezen op hetgeen haar ter beschikking werd gesteld. Daarom werd tijdens voorliggend bouwhistorisch onderzoek steekproefsgewijs nagegaan of de jaarrekeningen ('binnenrekeningen') van de abdisen mogelijk meer bouwhistorische of materiaal-technische gegevens m.b.t. gebruikte bouwmaterialen bevatten. Hieruit blijkt dat bij een exhaustief onderzoek inderdaad meer gedetailleerde gegevens uit de 17de- en 18de-eeuwse rekeningen zouden kunnen worden gehaald (cf. volledige transcripties in bijlage voor de verbouwingen ca. 1722 aan de kerk en aan de andere kloostergebouwen en ook rond 1738).

De 'binnenrekeningen' van de abdis uit de periode 1623- 1654 zijn niet bewaard gebleven. Ze bleven pas bewaard vanaf abdis Gertrudis Stalpaert (1647-1676).² In de recent opgestelde inventaris werd het inventarisnummer 576 foutief geïnventariseerd als rekeningen van Lutgarde vanden Kerckhove uit de periode 1638-1647; het betreffen echter de rekeningen van de rendant uit die periode.³ Opmerkelijk is dat toen nog veel uitgaven naar de abdij te Gistel gingen (cf. o.a. '*tot repareren vande kercke op tclooster tot Ghistele met ... capellekens*'). Het register bevat wel enkele uitgavenposten die duidelijk aantonen dat afbraakmateriaal van het klooster van Gistel naar Brugge werd getransporteerd voor de opbouw van het nieuwe convent.

Ook de beheerdocumenten van de verschillende abdisen werden gecontroleerd op bouwhistorische gegevens. De dossiers bevatten sporadisch wel documenten die verband houden met werken aan de abdijgebouwen.

Naast de jaarrekeningen bleven in het abdijsarchief nog meerdere bundels met diverse losse rekeningen en fragmenten van rekeningen bewaard die nog niet eerder in het kader van voorgaande studies geraadpleegd werden maar die eerder beperkt gegevens aanreiken m.b.t. tot de abdijgebouwen.

Het moderne archief bewaart naast het boven reeds vermelde registerboek ook meerdere recente notities over de geschiedenis van de abdij waaruit ook sprokkelingen over de bouwgeschiedenis konden worden gehaald. Onder de afdelingen "abdijbestuur" en "economaat" zijn diverse stukken m.b.t. het beheer van de abdij en de omliggende gronden, waterlopen en muren te vinden.

---

¹ Het KADOC analyseerde eind 2021 in het kader van het project "de tuin van Heden" de inhoud en opzet van het registerboek, cf. JO LUYTTEN, *Benedictinessen Sint-Godelieve-abdij Brugge. Project 'De tuin van heden' – archiefonderzoek onderzoeksfase 2.2.*, Leuven, 2022.

² SGA, 577, Jaarrekeningen van abdis Gertrudis Stalpaert 1647-1676

³ SGA, 576, De 'Jaarrekeningen van abdis Lutgarde vanden Kerckhove. 1638-1647, *Rekeninghe omme 't clooster van Sint-Godelieve neffens Ghistele ende nu binnen Brugghe vanden Jaere 1640'* betreffen de rekeningen van de ontvanger of 'rendant'

In het abdijarchief bleven ook in grote getale 'rekeningen en kwitanties' bewaard, zowel voor kleine uitgaven (huishoud) als voor betalingen van bouwkundige werkzaamheden, maar enkele steekproeven leren ons dat het systematisch doornemen van deze kwitanties te arbeidsintensief is in verhouding met de opgeleverde gegevens die het inzicht in de bouwgeschiedenis kunnen aanscherpen. De opsommingen in de meeste kwitanties zijn te beknopt en meestal beperkt tot het aangeleverde materiaal waardoor ze niet aan bepaalde werken kunnen worden gekoppeld of gelokaliseerd. Slechts sommige kwitanties leverden wel concrete informatie op. Aan de hand van de reeds gekende bouwgeschiedenis werden wel reeds meerdere bundels uit de 19de en vroege 20ste eeuw doorgenomen (cf. notities en transcripties in bijlage).

De jaarrekeningen uit de 19de eeuw zijn dan weer te beknopt; de uitgaven zijn korte opsommingen van de uitgaven aan de werklieden, meestal zonder verdere specificaties, bv. in 1836 "*Gillebaert timmerman 51-11-6*". Soms staat er een kleine beschrijving bij "*bv. voor schilderen van vensters en deuren*", die echter niet direct in situ kunnen worden gelokaliseerd. In enkele gevallen leveren de kwitanties wel iets relevantere informatie dat wel iets meer gekoppeld kan worden aan bepaalde onderdelen van de abdijgebouwen, bv. *Aen caessteeker schalliedecker voor een deel te erleggen van de pand waer in bij gevoegd zijn 1000 nieuwe aen 22 gulds het duijst saemen met dagheuren nagels.*⁴

De dossiers oorlogsschade uit WOI bevat ook een volledige plaatsbeschrijving uit 1917 (cf. bijlage) waarin functie en afwerkingsdetails van alle vertrekken zijn opgenomen.

De dossiers en bestekken van architect Alphonse De Pauw voor de heropbouw van de keuken met washuis uit 1926 en de plannen voor de verbouwing van de kerk en de aansluitende spreekkamers in het ingangsgedebou uit 1928 bevatten meer gegevens over deze omvangrijke verbouwingen tijdens het interbellum.

Niet alle dossiers uit de tweede helft van de 20ste eeuw konden omwille van de tijdsbeperking worden gecontroleerd maar ze betreffen de heropbouw van de historisch minder waardevolle heropbouw van de oostvleugel en de herinrichting van de verschillende abdijvleugels met studentenkamers .

Alle geraadpleegde dossiers van het Abdijarchief zijn opgenomen in het overzicht met transcripties in bijlage II.

Buiten het Abdijarchief van Sint-Godelieve werd ook de eigen verzameling met archiefstukken van de abdij in het Bisschoppelijk archief te Brugge (dossier C360) geraadpleegd.

In het Rijksarchief Brugge bevinden zich enkele stukken i.v.m. de Sint-Godelieve-abdij in het Archief van de Sint-Andries. Hierin zijn weinig relevante gegevens met betrekking tot de kloostergebouwen in de Boeveriestraat aangetroffen. Ook het archief van de familie van Outryve d'Ydewalle⁵ in het KADOC leverden weinig bouwhistorische gegevens op noch aanwijzingen dat architect J.B. Bethune instond voor het ontwerp van de noord- en oostvleugels in 1877-1885). Hierin bevindt zich wel een factuur uit 1877 voor schilderwerken door D. Tulpinck in de kapel alsook briefwisseling i.v.m. herstellingen aan het huis van de abdij in de Boeveriestraat 49 uit 1899-1900.

Mondelinge bronnen

Speciale dank gaat uit naar Brigitte Beernaert en Ingrid Leye voor hun hulp bij het bronnenonderzoek en het onderzoek in situ.

---

⁴ SGA, 90, Register met de jaarrekeningen van het klooster. 1831-1846.

⁵ De familie had nauwe banden met de Sint-Godelieveabdij te Gistel en te Brugge. Ridder Emmanuel van Outryve d'Ydewalle, schoonbroer van architect Jean-Baptiste de Bethune, was 'Père Syndic' van de abdij van 1871 tot aan zijn dood in 1902 en dezelfde functie bekleedde ridder Stanislas van Outryve d'Ydewalle van 1902 tot 1959, cf. *Archiefstukken in verband met de inzet van de familie van Outryve d'Ydewalle voor de Sint-Godelieveabdij te Brugge en bij de heroprichting vanuit deze abdijsamenleving te Brugge van de Sint-Godelieveabdij te Gistel*, (onuitgegeven inventaris KADOC)

De teksten in de smallere tekstkolom zijn overgenomen uit:

- B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, pp. 65-101.

- B. Beernaert, *Boeveriestraat 45-49 De Voormalige Sint-Godelieveabdij*, in: *Open Monumentendag 2016*, 2016, pp. 36-42.

De bredere tekstkolom vormt het verslag van het aanvullend bouwhistorisch onderzoek (2021 - jan. 2022)

De vestiging en inrichting van de abdij in de Boeveriestraat vanaf 1622

Kaart van Marcus Gerards, 1562 (uit: Howest, p. 6)

De Sint-Godelieveabdij wordt in de 17de eeuw uitgebouwd op de plaats van twee grote huizen: het eigendom de le Flye en Romeyns, waarvan het uitzicht in 1562 bekend is door de kaart van Marcus Gerards.⁷

Louise d'Hamere, de weduwe van de heer van Gaugerie, Philippe de le Flye, verkocht in 1622 het huis, *sinds ouden tijden genaamd tfonteinken*, aan de prelaat van de Sint-Andriesabdij en dit met de bedoeling het ter beschikking te stellen van de hervormde benedictinessen (pas op 2 maart 1627 wordt de verkoop aan de zusters geformaliseerd). Bij dit grote huis hoorden vijf kleine huizen en een grote ommuurde tuin met boomgaard, die reikte tot aan de *stede waterloop*. Drie van de kleine huizen werden dadelijk als kapel ingericht.⁸

De familie de le Flye, een welstellende adellijke familie, bezat *tfonteinken* al sinds het midden van de 16de eeuw. Alle leden van deze familie speelden een rol in het stadsbestuur of in het bestuur van het Brugse Vrije. Dochters sloten veelal interessante huwelijken af.⁹

---

⁶ Samenvoeging teksten B. Beernaert, Howest en aanvullingen op basis van het huidige onderzoek, teneinde de bouwgeschiedenis zo volledig mogelijk weer te geven; voor de synthese van deze integrale bouwgeschiedenis verwijzen we naar de tijdslijn en de ingekleurde chronostratigrafische vlekkenplannen.

⁷ B. Beernaert, OMD 2016, Boeveriestraat 45-49 De Voormalige Sint-Godelieveabdij, p.40

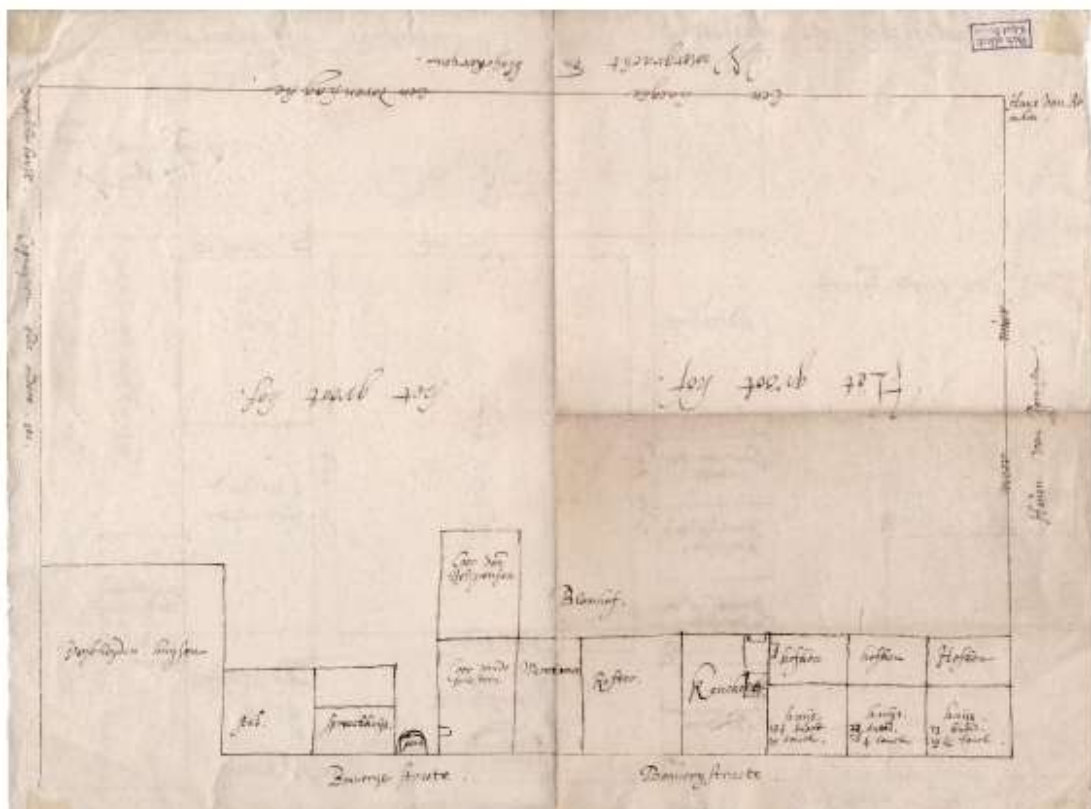
⁸ Ibidem

⁹ Ibidem

De prelaat van de Sint-Adriesabdij, abt vanden Zype, tekende in deze beginfase van de vestiging van de abdij in de Boeveriestraat twee summiere grondplannen die vermoedelijk de bestaande toestand van de bebouwing en het ontwerp voor de verbouwing van de abdij weergeven.

Volgens het plan van de bestaande toestand bevond zich links van de inkompoort een stal en een spreekhuis. Rechts van de poort werd de eerste kerk gesitueerd, met aan de straatkant het koor van de priesters en achteraan het koor van de zusters. Daarnaast waren er een werkkamer, refter en keuken, waarin er zich een spiltrap bevond, en verder nog drie kleine, aparte huisjes elk met hun 'hofken'. Deze huisjes waren elk ongeveer " 23 (voeten) breed en 19 (voeten) lanck". Ten zuiden werd de "grote hof" begrensd door een muur, waarachter zich "de hoven van Romain" en - achteraan in die tuin, aan grachtkantzijde het "Huys van Romain" bevond. De waterloop met haag sloot ook de grote kloosterhof aan de oostzijde af.

Aan de hand van dit grondplan kan de bestaande bebouwing op het stadszicht van Marcus Gerards met grote zekerheid worden aangeduid als het diephuis met trapgevel waarvan zich links een toegangspoort bevond en rechts enkele aanhorigheden en de kleine huisjes (cf.)

Pentekening van het grondplan (bestaande toestand) door abt vanden Zype, circa 1922-1626 (uit: B. Beernaert, *op.cit.*, p. 85)

In het koopcontract van 12 april 1623 worden de door Lowyse d'Hamer verkochte goederen als volgt beschreven:
 "...

Erst van haer groot huys met een poorte staende ter voorhoofde in de bouvie straete ter zuidtzyde van diere, met een groote plaetse van lande oft boomgaert daer mede gaende, ende andere, ende van westen ande huusen, ende erfve van Joncheer Chaerles Romains commende van d'heer Jan Leernout, ende van zuuden hebbende eenen waterganc, metgaders noch vier ander huusen, mette plaetsen van lande daer mede gaende staende ter zuudtzyde vande voorseide strate west vanden grooten huuse ende de houdtlogie, ende anders, met al tgene datter aertvast naghelvest ende wortelvast up ende binnen soude moghen geleghen zyn, waeraf d'eene van dese

*huusekens is gheappliqueert alsnu tot de waskeucken van de bovengeschreven grooten huuse ende voort met alle zyne vrye meuren alszoo die ghelegghen ende ghestaen zyn volgende d'oude ghiften danof zynde...*¹⁰

De rekeningen uit de periode 1626-1653 bleven niet bewaard.¹¹ Aan de hand van het registerboek kan men echter wel het verloop van de eerste bouwcampagne volgen.

In september 1626 worden drie bestaande huisjes omgebouwd tot kerk (zie plan 1626): *"Int selve jaer 1626 heeft mevrouwe Lutgardis by provisie doen macken een kercke met een docsal om de goddelicken dienst te singhen, met een cleine sacristie daer onder al waer de religieusen commen door een traylie daer tot ghemackt de heylighe communie ontfanghen, teghen de selve is een cleine platse om bichte te hooren ende aen dander syde het portael vande kercke die begript ontrent 52 voeten inde langde ende in de breede 22 oft 24 voeten, inde selve platse stonde eerst drie cleine huusekens die aen het groot huis paelden"*.¹² Op 27 december 1626 zou het altaar reeds ingewijd zijn door de bisschop van Brugge.¹³ Door giften kan men in de loop van 1627 de kerk verfraaien. Over het uitzicht van de eerste kerk is niets bekend. Wel kan men aannemen dat er aan het buitenaanzicht, op uitzondering van de barokke ingangen en de vorm van de vensteropeningen, weinig is veranderd.¹⁴

Uit het bouwsporenonderzoek in situ (2021) (cf. verslag deel I) blijkt nu wel dat de kerk in minstens twee bouwfases tot stand kwam. Er zijn zowel in de gevels als in de spanten twee bouwfases te onderscheiden. (cf. bouwsporenonderzoek in situ) De traveeën van de voorgevel links van het centrale portaal hebben een licht verschillend baksteenparement (formaat & metselverband) dan de traveeën rechts van het centrale portaal. Het dakgebinte is opgebouwd met twee reeksen getelmerkte spanten en ook de trekstaven en verankeringen van het noordelijk deel van het gebinte met gewelf verschillen typologisch met deze boven het zuidelijke deel van de kerk. De kerk lijkt aanvankelijk (sinds verbouwing 1626) slechts de helft van de huidige lengte te hebben gehad. Dit stemt ook overeen met de in het registerboek opgegeven lengte van 52 voeten (ca. 14m). Er zijn mogelijks aanwijzingen dat het zuidelijk deel van de kerk pas tegelijk met de zuidvleugel in 1643 werd gebouwd. De ankers van de trekstaven van het koorgewelf zijn tegen verticale muurstijlen onder de westelijke strijk balk van de zuidvleugel geplaatst (cf. bouwsporenonderzoek in situ). Deze verankering met muurstijl kan pas aangebracht geweest zijn tegelijk met de bouw van de zuidvleugel of mogelijks pas later, bv. bij de grondige verbouwing van de kerk ca. 1722? (cf. infra). Het feit dat abdis Lutgarde van de Kerckhove – na aankoop van het aanpalend erf en huis in 1642 – in haar verzoek *"omme te voltrecken het ghebausels van henelieden kercke, pant ende clooster"* ook de kerk expliciet vermeldde, kan een mogelijke aanwijzing zijn dat de kerk nog in opbouw of verbouwing was.

De akte van verkoop van deze goederen gesloten op 2 maart 1627 tussen Henricus vander Zijpe, prelaat van het klooster van Sint-Andries en Ludegardis Vanden Kerckhove, overste van Sint Godelieve beschrijft het klooster als volgt:

"... huis tfontainken met 5 huizen of cameran daer mede gaende en daernevens staende danaf de twee zijn geapplicqueert totten grote huus "ende de resterende drie teghenwoordigh zijn de cappelle van de voorn(oemde) clo(oster), al staende voorhoofde in de bouveriestraat aan de zuidzijde naest de huijse en hovinghe toebehorende

¹⁰ B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 98 (bijlage IV: ASGA, Koopcontract 12 april 1623)

¹¹ Uit het bijkomend bronnenonderzoek blijkt dat er toch jaarrekeningen uit die periode bewaard zijn gebleven, nl. van abdis Lutgarde vanden Kerckhove uit 1638-1647 en van abdis Gertrudis Stalpaert uit 1647-1676 (cf. bijlage II).

¹² B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 82, verwijst naar ASGA, Registerboek, deel I, fol. 7v, 16de artikel.

¹³ B. Beernaert, *op.cit.*, verwijst naar ASGA, Registerboek, deel I, fol. 8, 17de artikel.

¹⁴ B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 82

*Freder(ik) Romeyns commende van Jan Leernout aan de westzijde an deen zijde en theester toebeborende Herman Routeau aan de Oostzijde ande andere zijde(...) boomgaard en muren*¹⁵

In 1628 vangt men aan met de inrichting van de vorige gebouwen: *"Ontrent het jaer 1628 heeft Mevrouw Lutgardis het huus noch een stage doen verhoogen, om daer af te maeken derthien cleine cellekens van seven voeten lanck ende sesse breed, beneden de selve een riffter van ontrent 30 (8,2m) voeten ende een kucken van 18 voeten (4,9m) "*¹⁶ Men zou hieruit kunnen afleiden dat het bestaande huis het Fontainken wordt omgevormd tot refter en keuken en dat op de nieuwe verdieping de slaapcellen worden ingericht. De ligging van de cellen aan de kant van de Boeveriestraat gaat met ongemakken gepaard. Deze straat is inderdaad in de 17de eeuw een drukke verkeersader, zoals alle poortstraten, misschien zelfs drukker door de nabijgelegen veemarkt. De inrichting van de cellen is echter maar tijdelijk: *In de cellekens hebben de religieusen gheslapen met veele incomoditeiten, soo wel om het gheruchte vande straete, als andersins tot het jaer 1645 als wanneer int beginsel van maerte voleijndt was het bausel van t' eerste quartier des cloosters, ende de religieusen tot hun groot contentement ginghen inden nieuwen dormter.*¹⁷ Om uitbreiding in de toekomst mogelijk te maken wordt reeds in 1629 het aanpalend eigendom Romain aangekocht. De koopsom bedraagt 750 pond, waarvoor het nodige geld wordt geleend.¹⁸

Het goed werd in de akte van 21 juni 1629 beschreven als *" een groot huus en poorte en van acht huizen of cameran aan beede zijden daernevens staende en voorts met een plaats van lande daarachter liggende twelcke een heester en boomgaard en in de boeveriestraat. . . "*¹⁹

In 1633 laat abdis Lutgardis vande Kerckhove een ingangsgebouw met spreekkamers en op de verdieping een werkkamer optrekken: *"Int jaer 1633 heeft mevrouwe lutgardis doen bouwen drie parloiren, elck met een iser ende puntighe trajlle, ende een rolle boven de selve een schoone camer van 50 voeten lanck om het ghemeen labeur aldaer te houden."*²⁰

Circa 1640 is in het voormalig huis Romain een brouwerij met rosmolen ingericht.²¹ Deze brouwerij zal in werking blijven tot rond 1830.

Lutgarde Van de Kerckhove noteerde in 1640 ook dat er een nieuwe koestal werd gebouwd en dat er ook herstellingen werden uitgevoerd aan de oude koestal: *" Andere betalinghe aen diversche personen leveringhe hebbende tot maecken van tnieu coestal met tvermaecken van thoud coestal zoo van alle thout ende een deel gleyt daertoe vhoorboven"*²²

Volgens de jaarrekening van Lutgarde Van de Kerckhove werden vanaf 1642 bouwmaterialen van Gistel naar Brugge getransporteerd, wellicht voor de bouw van de nieuwe vleugel: *"Item betaelt aan Juliaen Loire maetschipper ... over tschepen van Ghistel tot Brugghe int convent van 1600 ofte daer ontrent groot steen commende van t'oude clooster"*.

¹⁵ B. Beernaert, onuitgegeven document '2016 DME Archiefonderzoek voor OMD – Klerken', Klerkenkamer 74, folio 24-25, 2 maart 1627.

¹⁶ B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 83, verwijst naar ASGA, Registerboek, dl. I, f° 8r en v, 18de artikel.

¹⁷ B. Beernaert, *op.cit.*, p. 84, verwijst naar ASGA, Registerboek, dl. I, f° 8r en v, 18de artikel.

¹⁸ B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 84, verwijst naar ASGA, Registerboek, dl. I, f° 9, 20ste artikel

¹⁹ B. Beernaert, onuitgegeven document '2016 DME Archiefonderzoek voor OMD – Klerken', Klerken 1098, Folio 163v-165r, 21 juni 1629.

²⁰ *ibidem*, fol. 9v, 21ste artikel

²¹ B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 84, verwijst naar ASGA, Registerboek, dl. I, f° ASGA, Registerboek, dl.I., fol. 14r en v, 39ste artikel

²² ASGA, 576, Jaarrekeningen van abdis Lutgarde vanden Kerckhove. 1638-1647

Op 9 mei 1642 wordt opnieuw een aanpalend stuk tuingrond met woning gekocht van kanunnik Jacobus vanden Bogaerde of van zijn familie.²³ De aankoop wordt verantwoord: *"welcken coop sy ghedaen hebben om het gherief ende vuyt groote nootsaekelickheit, midts niet en syn hebbende eenighe ander bequaeme platse om in tyde van contagieuse sieckte yemant te leggen om ghevisiteert en ghecureert te worden sonder t clooster te moeten passeren sulcx alhier sal connen geschieden want al ist dat de zelve erfve niet en light ande straete nemaer verre achterwaerts heeft nietmin eenen vuytganck commende ter straete"*.²⁴

Op 27 augustus 1642 wordt door abt Henricus vanden Zype de eerste steen gelegd van de zuidvleugel. De werken duren tot 1645. Uit het registerboek kan men de indeling en de functie van de nieuwe vleugel afleiden. Boven vier overwelfde kelders worden op de benedenverdieping een refter, een keuken en twee kamers ingericht. Op de verdieping komt het dormitorium. Tegen de noordmuur wordt een pandgang gebouwd.²⁵ Het geld nodig voor de bouwwerken komt van giften, bruidschatten en de verkoop van Magerzo op het Ganzeplein.²⁶ Zoals reeds hoger gezegd, kunnen door het ontbreken van de bouwrekeningen uit die periode, de belangrijkste ambachtslui van de eerste bouwcampagne niet meer achterhaald worden.

Uit de inplanting van de zuidvleugel is duidelijk af te leiden dat het van bij de aanvang de bedoeling is geweest om een gesloten pandhof te realiseren. De verwezenlijking van dat project heeft echter vier eeuwen in beslag genomen.²⁷

Vermoedelijk bestond het dormitorium oorspronkelijk uit één of enkele grotere slaapvertrekken die bereikbaar waren via de nog bewaarde spiltrap. De houten beschothouten van de slaapcellen en de twee grotere slaapkamers met abdiskamer lijken pas later, in de loop van de 17de of 18de eeuw te zijn ingebracht. De trapkast en -leuning van de spiltrap is in een latere 17de-eeuwse fase opgenomen in de gepotdekselde wand van de aanpalende slaapcel. De paneeldeuren van de abdissenkamer hebben eerder een 18de-eeuwse vormgeving.

Uit 1650 bleef een beschrijvend bestek met voorwaarden voor de bouw van de omheiningsmuur *"van achter in den boegaerd teghe de stede waeterloop"* bewaard. Het betreft echter niet enkel de bouw van deze muur en een (aanhorig?) *"sieckhuys"* maar ook de verbouwing van de kloostergebouwen. Voor het ziekhuis, dat moest worden gebouwd tegen het *"hestere van doenaes Vanden Boegaerde"*, bepaalde het bestek onder meer dat het gebouw 40 voeten lengte en 16 voeten breed (ca. 10,8 x 4,3m) en 11 voeten *"boven het paveersel"* (3m hoogte?) zou zijn, dat er een schouw tot op de zolder zou gemetst worden en dat het gebouw bevloerd zou worden met rode en blauwe tegels.

Een aparte paragraaf lijkt de bestaande oude kloostergebouwen te betreffen omdat er een deur aan de straat werd gemaakt: *"Voors noch moet de aennemer macken inde houde (oude) refter een schouwe tot onder de solder en steen dicke met een ... tot teghen het caesken dienende voor een bichthuis met macken van een deure ten straete om in het voornoemde bichthuis te gaene*

²³ B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 84, verwijst naar ASGA, Registerboek, dl. I, f° 14, 38ste artikel.

²⁴ B. Beernaert, *op.cit.*, p. 84, verwijst naar ASGA, brief van 29 juli 1642 van de abdis aan de koning.

²⁵ B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 86, verwijst naar ASGA, Registerboek, dl.I., fol. 14r en v, 39ste artikel. *Den 27 Augusti 1642 mevrouwe Lutgardis vanden kerckhove heeft doen legghen de fondamenten van het eerste ende principaelste quartier vant clooster, myn eerweerdigh heere henricus vander Zype prelaet van St Andries, heeft den eerste steen gheleyt van dit bauwsel, naer hem mevrouwe ende alle de religieusen des convents dit is volmact in het jaer 1645 als wanneer in de maent van maerte de religieusen syn gaen slapen inden nieuwen dormter tot hunlieder groot contentement om de onghemacken ende onruste die sy gheleden hadden in dien cleinen dormter die langst de straete ghebaut was, onder desen nieuwen dormter quam de groote kucken, een groote camer daer men den rifter hout, met noch twee camers daer nevens staende, een quartier vanden pant streckende langst dit bauwsel, van onder wierden ghevauteert vier kelders nevens elcandere, is als doen oock ghemaect noch een ander kucken met eenen oven ende fornuis daer in, welke dient voor backerie, om het lynwaet te wasschen, ende andere gherieven, onder de selve compt een cisterne welke in drie platen water gheeft, ten eerste met een pompe inde vorseiden kucken, door een metaele craene inden kelder ende noch een pompe boven nevens de dormter die spyst het lavoir om de handen te wasschen, op desen selven tyt wiert noch ghemack het koye stal, ende hinne kodt, maer weinig tydts hier vooren mackte men de brauwerie, ende ros meulen in het oude huus van romeyns.*

²⁶ *ibidem*, dl.II., fol. 57r en v, 8ste artikel

²⁷ B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 86

*met een venstere daer boven om bequaemelick licht daer in te gheve ... ende leveren alle het orduin als slot steenen ende gardelsteenen als oock van binnen een oude deure stoppende ende een andere maecken".*²⁸ De werken werden uitgevoerd door Michiel De Wachter.

Werd toen de oude refter aan straatzijde (cf. plan van den Zype) verbouwd tot 'spreekhuis' (biechthuis)? De beschrijving van de deur komt sterk overeen met de nu nog bewaarde, dichtgemetselde deur met bekronend oculus in de voorgevel van de kerk. De refter bevond zich volgens het plan van 1626 inderdaad op de plaats waar later de spreekhuizen worden gesitueerd.

In 1650 werd het klooster uitgebreid door de aankoop van het huis van de heer Van Marcke "*om dat men het grootelicks sal van doen hebben als men sal gaen bouwen, oock om dat wij ons van gheen ander sijden meer en connen verbreijden, als oock om de comoditeit van het huus, dat heel bequam is om siecken te leggen ten tijde van contagieuse sickten*".²⁹ In de akte werd het huis als volgt beschreven en gesitueerd: "*een heestere metten toebehoorten staende binnen deser stede inde bouveriestraete, ande zuydtzyde van diere palende op d'oostzyde van het Godshuis van mijn heere van perre, ande westzyde teghen den muer van het heestere van mer. Donas van Boghaerde, opde zuydtzyde van des stede waterloop met ene galderye ende hem selve daernevens ter westzyde aldaer ghemaect tot gherieve van tselve heestere*".³⁰

---

²⁸ ASGA, 685, "*condiese ende voorwaarden*.." 1650.

²⁹ ASGA, 158, "*Registerboeck*", 1623-1888.

³⁰ ASGA, 667, Akte van de verkoop van een woning in de Boeveriestraat door de erfgenamen van Jan van Marcke aan Michiel de Wachtere. 1651. Michiel de Wachter was toen hoofdaannemer van het convent.

De periode 1654 tot 1695

De rekeningen uit de periode 1654-1695 melden weinig belangrijke ingrepen, men beperkt zich tot het laten uitvoeren van het noodzakelijke onderhouds- en herstellingswerk. Het doornemen van de rekeningen was interessant voor het identificeren van ambachtsslui en leveranciers. De meest voorkomende namen worden hier in voetnoot afgedrukt (zie ook verder voor de latere perioden).³¹

In 1660 wordt een nieuwe oven gebouwd, meester-metselaar is Michiel de Wachter die we meermaals in de rekeningen aantreffen.³² In 1664 worden twintig koorgestoelten geleverd; die zullen reeds in 1726 worden vervangen. De naam van de beeldhouwer is niet vermeld.³³

In 1668 betaalde men een metselaar "*om te verleggen den pandt ende andere refectieën*".³⁴

In 1671 wordt Hubregt Dupon betaald voor het uitvoeren van *diversche timmeragie hier in ons couvent den termijn van 5 jaeren*.³⁵ Het registerboek vermeldt dat in 1675 de vroegere melkkelder onder de kerk wordt omgevormd tot begraafplaats van de zusters. Die grafkelder zou in gebruik geweest zijn tot onder de regering van Jozef II.³⁶ Met het inrichten van de grafkelder vervangt men de bevoering van de kerk met marmer- en arduintegels.³⁷

In 1680 verkoopt de communiteit bakstenen ("*steene mouffen*") die teveel waren na het oprichten van een huis voor de meid.³⁸ De situering van dat huis is niet gekend. De belangrijkste ambachtsslieden die de woning hebben gebouwd zijn: Jan Gortingh, metselaar; Jan Bonnewalle, schrijnwerker en Jan de Ceuninck, tegeldekker.³⁹

In 1680 maakte schrijnwerker Jan Bonnewalle een "*waghenschote deur in den pandt*".⁴⁰ Voor het nieuwe huis van de meid werden 150 "*roe en blauwe stenkens*" (rode en blauwe tegels) en 5600 rode baksteen geleverd.⁴¹

In 1693 herstelde de stadsmetser Flamen de "*stadtsduyre* (riool of stadswaterloop) *traverserende ons klooster*"; hij gebruikte toen steen en kalk.⁴² Deze riool bevond zich onder de huidige sacristie. Een hardstenen gedenksteen in de gevel van de sacristie met het opschrift "*dit is der Stede Waterloop 1565*" geeft vermoedelijk het bouwjaar van de riool aan.

---

³¹ Metselaars: Michiel de Wachter: 1660, 1664, Flamen: 1694, Jan Godingh: 1681. Timmerlieden: Jan Bonnewalle: 1681, Hubregt Dupon: 1671. Leveranciers van hout: Jan van Ballenbergh: 1660, 1661-1662, Guido Danckaert: 1683, 1685, 1688, Vincent Davits: 1654, Dionysius Faulconnier: 1661-1662. Dakwerken: tegeldekkingen, leveranciers van pannen: Jan de Ceuninck: 1672, 1673, 1681, Cornelis de Keuninck: 1664, 1665, Cornelis Valcke: 1683. Leveranciers van bouwmaterialen: Maerten Aernouck: 1687, Jan Blomme: 1660, Remy de Meire: 1660. Loodgieters: Franchoy Bertelijn: 1686, Jan Michiels: 1660. Leverancier van ijzer: Jan Haeghebaert: 1660.

³² B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieveabdij te Brugge*, Brugge, 1984, p. 84, verwijst naar ASGA, Rekeningen, 1660, fol. 23v: *betaelt aen Mr. Michel de Wachter over diversche dagheuren van wercklieden als men den oven mackte xij lb. xvi sch.*

³³ ASGA, Rekeningen, 1664, f°9.

³⁴ Notities van een zuster uit de rekeningen, ASGA, 577, 1668, f°14r

³⁵ ASGA, Rekeningen 1671, fol. 10r.

³⁶ ASGA, Registerboek, dl.I., fol. 22v en 23r, 71ste artikel.

³⁷ *ibidem*, fol. 23, 72ste artikel

³⁸ *ibidem*, 1680, fol. 8: *Ontfaen overt vercoopen van 650 steene mouffen aen vijf guldens 't hondert lb. 5-8-4. Noch van 1050 roo steen die der te veel waeren uit matsen van 't hysseken van onse maerte lb. 1-0-8.*

³⁹ *ibidem*, 1681, fol. 15r.

⁴⁰ Notities van een zuster uit de rekeningen, ASGA, 578, Jaarrekeningen van abdis Geertrui van Maldeghem. 1677-1695, 1680, f° 8

⁴¹ *ibidem*, 1681, f° 15r

⁴² Notities van een zuster uit de rekeningen, ASGA, 579, Jaarrekeningen van abdis Bertilia Romeyns. 1695-1705, 1694, f°33.

De abdij ten tijde van abdis Placida De Meulenaere, 1718-1739

Onder impuls van abdis Placida De Meulenaere worden vanaf 1722 belangrijke verbouwingswerken uitgevoerd aan kerk en zusterkoor.⁴³ Ook de benedictinessen ontsnappen niet aan de 18de-eeuwse levensstijl waarin een niet onbelangrijke wijziging in het kunstgevoel zijn intrede doet, vnl. in de vorm van interieuraanpassingen. In de rekeningen voor de periode 1722-1726 is herhaaldelijk sprake van 'bouwen'; dat doet C. Flamant in haar licentiaatsverhandeling veronderstellen dat het zuster koor volledig nieuw gebouwd wordt in het verlengde van de reeds bestaande kerk.⁴⁴

Dat lijkt ons weinig waarschijnlijk. Koor en kerk zijn duidelijk in één bouwcampagne opgetrokken. In de straatgevel is geen bouwnaad zichtbaar, het metselwerk is van dezelfde soort. Niettemin worden belangrijke interieurwijzigingen uitgevoerd, en deur- en vensteropeningen vernieuwd.

< - >

Niettegenstaande het voor B. Beernaert weinig waarschijnlijk leek dat de kerk in twee fasen werd opgetrokken, blijkt nu toch uit het bouwsporenonderzoek in situ (2021) dat er twee fasen in de opbouw van de kerk te onderscheiden zijn (cf. deel I - verslag bouwsporenonderzoek). De verticale bouwnaad moet zich situeren ter hoogte van het 18de-eeuwse portaal waardoor het spoor niet zichtbaar is. Het baksteenmetselwerk links en rechts van het 18de-eeuwse portaal is inderdaad wel van dezelfde soort, maar – zoals reeds vermeld – er zijn verschillen te zien in metselverband en zelfs in grootte. Het dakgebinte is opgetrokken uit twee reeksen genummerde spanten en ook in de verankering en trekstangen van de gewelven zijn er verschillen te zien tussen het zuidelijke en het noordelijke deel. Er zijn verbouwingen te zien in het metselwerk rondom de vensters van het zuidelijke koorgedeelte, terwijl er geen verbouwingen rondom de vensteropeningen van het noordelijke gedeelte werden vastgesteld. Het is echter niet zeker dat die twee bouwfases teruggaan tot de verbouwing en herinrichting van de kerk rond 1722, want mogelijk kwam de kerk reeds in de 17de eeuw tot stand in twee kort op elkaar volgende bouwfases (cf. supra). Daartegenover staan wel in de kerkrekeningen van 1721 meerdere giften "tot onsen bouw..." en o.a. ook "ontfaen van Juff. Crydts voor een almosse om een nieuwe choir te maecken ..."⁴⁵

In 1722 vangt het werk aan, vanaf juli worden de rekeningen interessant. Op 11 juli wordt Joseph Moenaert betaald voor *het maecken van glaesevensters van de kercke en choir*.⁴⁶ De twee belangrijkste aannemers die verantwoordelijk zijn voor het verbouwingswerk, zijn meester-metselaar Jacop Couppet (Coppet) en timmerman Adriaen Lobbrecht. Aan beiden betaalt men in 1723 belangrijke sommen uit.⁴⁷ Reeds in oktober 1722 wordt Marvis betaald voor het bepleisteren van kerk en koor. Het werk moet dan reeds ver gevorderd zijn.⁴⁸ De nog bestaande consoles met gevleugelde engelkopjes onder de moerbogen werden gebeeldhouwd door Pieter (van) Wallegghem en in twee reeksen geleverd.⁴⁹ Damers beeldhouwt de natuurstenen kerkingang en het daarbij

---

⁴³ Metselaars: Jacop Couppet (Coppet): 1720-1722. Timmerlieden: Jan Balejaert: 1722, Adriaan Lobbrecht: 1720, 1722-1723, Martinus Loijs: 1722, Jacobus Roe: 1722. Beeldhouwers: Damers: 1722, Arnout Pulinx (Pullijnck): 1723, 1726-1727, Pieter (van) Wallegghem: 1722-1723. Dakwerken: tegeldekking, schaliedekking, leveranciers: Joseph Mullebeck: 1722, Bruno Speijbrouck: 1722. Leveranciers van hout: Pieter de Clerck: 1727, Pieter Van Walle: 1720. Smeden en leveranciers van lood en nagels: Jacop de Moor: 1722, Bruno Speijbrouck: 1722, Nico las Verleje: 1722. Leveranciers van baksteen, natuursteen, bouw materiaal: Jan Aerts: 1722-1725, Jacop Couppet: 1720-1722, Jan Dupon: 1720-1723. Loodgieter: Cornelis vander Steene: 1720. Stukadoors: Bruselaere: 1722, Marvis: 1722. Schilder: Nicolas Roose: 1723, 1727. Glazenier: Joseph Moenaert: 1722.

⁴⁴ B. BEERNAERT, verwijst naar C. FLAMANT, O.c., p. 32.

⁴⁵ Transcripties van 18de-eeuwse rekeningen door zuster Godelieve, cf. ASGA, 691.

⁴⁶ B. Beernaert, *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieveabdij te Brugge, Brugge*, 1984, p. 84, verwijst naar ASGA, Rekeningen 1722, fol. 10v, 11 juli.

⁴⁷ Ibidem, verwijst naar ASGA, Rekeningen 1722-1723, fol. 13r, 9 februari. *Betaelt aen Jacop Coppet over arbeidsloon en dagheuren ghedeurende den tijdt deses jaers de som me van lb. 124-16-6. Betaelt aen Adriaen Lobbrecht over aerbeijdsloon en dagheuren ghedeurende den tijdt deses jaers in onzen Bau de somme van lb. 255-12-0.*

⁴⁸ Ibidem, 1722, fol. 12r, 17 oktober. *Betaelt aen marvis voor het placken van kercke en choir de somme van lb. 29-12-4.*

⁴⁹ ASGA, Rekeningen, 1722, fol. 12r, 31 oktober. *Betaelt aen Wallegghem over het maecken van 20. Enghelshoofden de somme van lb. 4-6-8.* Ibidem, 1723, fol. 10r, 20 juni. *Betaelt aen Pieter Wallegghem over het maecken van 7. Enghelkens met 2. Grootte posture van Ste Benedictus en Ste Godelieve de somme*

horende wapenschild van Guillelmus Pieters, prelaat van de abdij van Sint-Andries. De prelaat bekostigt zelf dit portaal.⁵⁰

Het vrij sobere lijstwerk aan het gewelf en rond de vensteropeningen is van de hand van Bruselaere: *"Betaelt aen Bruselaere over het trecken van Listen inden Choor en placken vant capitel Galderije portael van kercke en sacristie de somme van lb. 13-15-0"*.⁵¹

Het altaar wordt ontworpen door baas Damers⁵² en beeldhouwd door A. Pulinx.⁵³ Jacobus Roe betaalt men voor het *draijen van pilaeren van choor de somme van lb. 2-1-4*.⁵⁴

De twee eiken deuren in Lodewijk XIVde-stijl die toegang geven tot de sacristie, worden gekocht aan van de Boogaerde, kerkmeester van de Sint-Basiliuskerk. Uit de rekening kan afgeleid worden dat de deuren oorspronkelijk in de Sint-Basiliuskerk (of de H.-Bloedkapel) waren opgesteld.⁵⁵

Nicolais Roose staat in voor het schilderen van alle deuren en vensters.⁵⁶ Timmerman en leverancier van hout is Lobbrecht: *Betaelt aen Adriaen Lobbrecht over leeverijn van alle soorten van hout dienende tot het maecken van kerckdeuren van Labeur trap deuren op het capitel ornamente casse ende anders de somme van lb. 46-0-0*.⁵⁷

Tussen 1724-1725 valt het werk stil en in 1726 voert men hoofdzakelijk *crawejen* uit. Het koorgestoelte beeldhouwd door A. Pulinx wordt in 1726 geplaatst.

In 1727 legt men ogenschijnlijk de laatste hand aan het opsmukken van kerk en koor. Medaillons met beeldhouwwerk worden geplaatst door Pulinx en Nicolais Roose betaalt men voor het *marbeleren van autaar ende docsael de somme van lb. 26-0-0*.⁵⁸ Jammer genoeg zijn koor en kerk niet volledig in de 18de-eeuwse aankleding bewaard gebleven, in het begin van de 20ste eeuw werden enkele belangrijke aanpassingswerken uitgevoerd.

In de jaarrekeningen van abdis Maria-Placida de Meulenaere (1718-1737) konden tijdens het huidig aanvullend archiefonderzoek nog meer bouwkundige werken aan de abdij worden teruggevonden.

In 1721 werd Jacop Couppet betaald *"over 8 daghueren met twee dienders tot het vermaecken vande schauwe inde keucken"*. Eerder vond zuster Godelieve al een rekening uit 1717 terug die te maken heeft met het betegelen van de keuken *"Betaelt aen Jacop Couppet over het setten vande stenkens inde keucken..."*.⁵⁹ In hetzelfde jaar werden door Jacop Couppet en enkel andere werklieden werken uitgevoerd aan de brouwerij.⁶⁰ In 1722 werd de betaling aan Jacop Couppet genoteerd voor werken aan de haard van de werkkamer: *"Coppet over een craweije ghedaen op het labeur in het repareren vande heert met leeverijn vande*

---

van lb. 13-12-0. Van Pieter van Wallegheem is bekend dat hij samen met Ph. Simon het beeldhouwwerk voor de bibliotheek van het Hof van Pittem (Heilige-Geeststraat 4) heeft gemaakt (ca. 1738-1740).

⁵⁰ ibidem, 1722, fol. 12r, 31 oktober. *Betaelt aen Sr. Damers over leeverijn van ordun dienende tot de kerckdeure ende maecken van het waepen de somme van lb. 31-0-0*. ASGA, Registerboek, dl. III, fol. 231, 333ste artikel. *Ini jaer 1722 soo heeft den Eerweerdigh heere Myn heere den prelaet van Ste Andries Guillielmus pieters aen ons clooster ghegeven de groote kerckdeure alleenelick bestaende inden ordun ghecapt met syn wapen heeft voor de selve de somme van eenendertigh ponden groot courant ghelt, omdat wy voor hem souden bydden.*

⁵¹ B. BEERNAERT, *op.cit.*, verwijst naar ASGA, Rekeningen 1722, fol. 12v, 4 oktober

⁵² ibidem, 1723, fol. 12v, 15 januari. *Betaelt aen Sr. Damers over het uijteckenen vaen den autaar.*

⁵³ zie de bijdrage van J.L. MEULEMEESTER, *A(e)nout Pulinx en de Brugse Sint-Godelieveabdij* in: *De Sint-Godelieveabdij*, Jong Kristen Onthaal voor Toerisme v.z.w., Brugge, 1984

⁵⁴ B. BEERNAERT, *op.cit.*, verwijst naar ASGA, Rekeningen 1722-1723, fol. 12v, 9 februari.

⁵⁵ B. BEERNAERT, *op.cit.*, verwijst naar ASGA, Rekeningen 1723, fol. 10 v, 7 augustus. *Betaelt aen Mynheere vanden Boogaerde kerckmeester van Ste Basilius over leeveringhe van 2. deuren die aen selve kercke ghecompeteert hebben de somme van lb. 4-0-0*

⁵⁶ ibidem, 1723, fol. 11r, 11 augustus

⁵⁷ ibidem, 1723, fol. 11r, 13 augustus

⁵⁸ ibidem, 1727, fol. 7 r, 12 juni

⁵⁹ P. SWIMBERGHE, *Een keuken vol tegels. Een overzicht van enkele voorwerpen en tegels in faience uit de Sint-Godelieveabdij in Brugge*, in: *De Sint-Godelieveabdij*, Jong Kristen Onthaal voor Toerisme v.z.w., Brugge, 1984, p. 163.

⁶⁰ ibidem

steenken met een 100 clomkens." Hij leverde toen ook *"een hoet wytsel calck met 10 pont lecmoes"* (blauwsel) en voor de sacristie – die toen ook geveerd werd – werden *"200 Gheleijersche steenkens"* (geglazuurde tegeltjes) geleverd.⁶¹

Dat de kerkvensters toen verbouwd werden, wordt verder onderbouwd door de meerdere betalingen aan Jacop de Moor, o.a. *"over het verwercken van 217 pont iser"* en *"Betaelt aende selven over het restant vande vensters inde coor"*.⁶² Jacop de Smidt werd betaald *"over het vermaecken van het Cruijce van het torreken ende vensterkens vande kercke ..."*.⁶³

Er vonden nog werken aan het kerktorentje plaats. Dat Lobbrecht werd betaald voor de levering van *"diversche sorten van hout tot den bau om het torreken"* en dat er ook uitgaven waren *"voor den hayne (haan) op de torre ... voor het draijen vande pilarkens op de torre ... ende voor een boucken gout om den hayne te vergulden"* doet vermoeden dat er toen een geheel nieuw kerktorentje werd geplaatst.⁶⁴ Er waren ook betalingen voor het *"schilderen van de torre"* en Nicolais Acoleije werd vergoed *"over het maecken van een copere plate om de torre"*.⁶⁵

---

⁶¹ ASGA, 581, Jaarrekeningen van abdis Maria-Placida de Meulenaere. 1718-1737, Rekeningen 1722-23, fol. 7-8v

⁶² Ibidem, fol. 8v

⁶³ Ibidem, fol. 10v.

⁶⁴ Ibidem,, fol. 11v

⁶⁵ Ibidem, fol. 11-11v.

De periode 1739-1792

Volledigheidshalve werden ook de rekeningen voor de periode 1739-1792 doorgenomen, alhoewel nagenoeg geen belangrijke bouwingenrepen plaatsvonden.⁶⁶

Vermeldenswaard zijn de rekeningen van de twee blauwstenen zuilen met vazen die nu in de pandhof zijn opgesteld, maar oorspronkelijk voor de ingang van de grote tuin waren bedoeld.⁶⁷ Deze zuilen zijn eveneens een toegeving aan de 18de-eeuwse kunstsmaak. Zes verschillende ambachtslieden zijn bij het vervaardigen van de zuilen met smeedijzeren hekken betrokken geweest. In één van de zuilen is de datum 1740 ingehouwen. In 1755 vervangt men de vloer in de pandgang. Deze tegelvloer, die door Bauwens en Pieters gelegd is, bleef bewaard.⁶⁸ De blauwstenen vloertegels wisselen af met veertien (kruis)motieven in witte tegels, die waarschijnlijk refereren naar de veertien staties van de kruisweg.

In 1758-1759 wordt een nieuwe houtbergplaats opgetrokken.⁶⁹ De situering van deze *loose* op het eigendom is niet gekend.

In de daaropvolgende jaren voert men hoofdzakelijk herstellingswerk uit, o.m. onderhoudswerk aan de bedakingen.

Tenslotte vermelden we nog dat in 1787-1789 een nieuwe dakruiter op de kerk wordt geplaatst. Het werk wordt uitgevoerd door Bauwens.⁷⁰

Tijdens het onderzoek in situ werd de geschilderde datum "1754" op één van de spanten in de zuidelijke helft van het dakgebinte van de kloosterkerk teruggevonden. Deze datum kan misschien gelinkt worden aan de herstellingen die, volgens een 18de-eeuwse abdisbrief, na een zware storm aan één van kloosterdaken moest worden uitgevoerd: "*2e, ten is maer eene noodige reparatie aen het dack, dat door den lesten grooten wind, ten deele was afgevlogen, dat wij met rijpen raedt hebben ondernomen ter erstellen, (200 ponden gr. courant)*".⁷¹

---

⁶⁶ Metselaars: Bauwens: 1756, 1758, 1765-1766, 1778-1779, 1787-1788, Jan Flore: 1739, Martinus Loijs: 1741, 1756, Pieters: 1755, Vande Putte: 1778-1779. Steenhouwers: Jan Fey(t)s: 1740, Pieters: 1740, Jan Lis: 1740. Leveranciers van bouwmaterialen (hoofdzakelijk natuursteen): Bauwens: 1756, 1758-1759, 1765-1766, 1767-1768, 1778-1779, 1787-1788, De Weert: 1778-1779, Martinus Loijs: 1741, 1756, Salens: 1743, 1756, 1759, 1765-1766, Verbeke: 1778-1779, Vermeire: 1778-1779. Smid: Judocus van Gierdegom: 1740. Leveranciers van hout: De Bree: 1787-1788, Servaes Heldewis: 1739, 1756, 1758-1759, Slabinck: 1778-1779, Van den Heede: 1781, 1783-1784, Verplancke: 1771-1773, Vynaeghe: 1765-1766. Loodgieters: De Ceuninck: 1764, 1771-1773, Millebeke: 1755, Vande Poelle: 1778-1779. Dakwerken: tegeldekking, leveranciers van pannen en tegels: Jacobus Barvoet: 1758, 1767-1768, 1771-1773, Caron: 1767-1768, De Ceuninck: 1758, 1778-1779, Lameere: 1778-1779. Leveranciers van koper en lood: Ketelaere: 1756, Joseph van Mullebeke: 1740. Timmerlieden: Noorder: 1778-1779, 1781.

⁶⁷ ASGA, Rekeningen 1740, fol. 9r. *Betaelt aen Jan Lis over twee ordune pilaere met hun capteelen tot het stellen van het eecken de somme van lb. 13-6-8. Betaelt aen Judocus van Gierdegom over coop van 2 iser trailjen de somme van lb. 5-15-0. Betaelt aen Jacobus de Smidt over het maecken van het eecken de somme van lb. 3-5-0. Betaelt aen Sr. Pieters over het cappen van 2 ordune pilaeren de somme van lb. 1-13-0. Betaelt aen Jan Fey(t)s over het stellen van het orduin tot het eecken met leverijnghe van twee vaesen ende calck voors over 't verschoot van de vreught pontghelt ende losse van het ordun de somme van lb. 7-9-4. Jan Fey(t)s is in Brugge geen onbekende, heel waarschijnlijk was hij de ontwerper van de woningen Freren Fonteinstraat 14 (16.12.1739) en Langestraat 10 (5.3.1740). Betaelt aen de huysvrauwe van Joseph van Mullebeke over leverijnghe van het loot tot het stellen van het Eecken de somme van lb. 1-16-0.*

⁶⁸ ASGA, Rekeningen 1755, fol. 24v, 6 mei. *Betaelt aen bas bauwens over leeverijnghe van 1000 300 13 blauwe voetsteen om de pant te verleg ghen de somme van lb. 52-10-0. Betaelt aen bas Pieters over dagheuren van het cappen van de voetsteenen in de pant de somme van lb. 9-0-0. ibidem, 1755, fol. 25v, 16 juni. Betaelt aen bas bauwens over leverijnghe van 400 witte voetsteen en calck en anders met de dag heuren tot het legghen de voetstenen in den pant de somme van lb. 48-17-11.*

⁶⁹ ibidem, 1758, fol. 36r

⁷⁰ ibidem, 1787-1789, fol. 7r. *Betaelt aen baes bauwens lb. 51-12-10. Betaelt aen baes bauwens timmerman voor levringhe van hout voor de torre van de kercke, en dag heuren alsook 't doen saegen van eenen noteboom bij 2 quittant. lb. 126-2-11.* De 18de-eeuwse dakruiter wordt hersteld in 1836. Reeds in 1856 plaatst men een nieuwe dakruiter op de grens ingangsgedouw en koor.

⁷¹ ASGA, 1231, Afschrift van een brief van de abdis aan de bisschop van Brugge waarin ze zich verantwoord voor de beslissing om het kloosterdak te repareren zonder op voorhand toestemming van de bisschop te vragen, onder meer uit vrees dat de staat bij een te groot rekeningoverschot de abdis een 'pain d'abbé' zou opleggen.

Uit 1755 maakten landmeter Frans Verplancke, Lodewijck Heldewijs en Carel Bauwens, *mrs: timmerman ende matsenaere derstede van Brugghe* op verzoek van de abdis een beschrijving van *"alle de edificien ende de gronden van erfven van het clooster vande abdie van Ste. Godelieve"* waarin ook de binnen-indeling en de kamerfuncties zijn in opgenomen:

"Alvooren bestaende de eerst in den inganck van het selve clooster met een poorte daer nevens drie pelloiren emmers spreekplatkens, achterwaerts streckende met eene platse van lande tot jegens stadswaterloop, sijnde hovinge, gars, ende boomgaert waer op is staende een vervallen huijseken van keuken en camer, voorts een coestal, swijnskot en brauwerie met een moutvloer en graensolder daerboven, een waschhuijs een steenput en houtloose,

Voorts een groote en cleene keucken met een oven en spijnde ende daer onder sijn vaute kelders, een rifter, daernevens een pandeken, en t'eijnden een siecke camer, met een ganck een plaetse voor het biechthuijs, portael en portierscamerken, en groote camer

Voorts boven de parloire en poorte een camer, dienende voor werckcamer voor religieusen met een solder daerboven ende het dack gedeckt met teghels

Voorts nogh een camer dienende voor een exercitieplatse met een solder daerboven en het dack gedeckt met teghels

Voorts den dormter daer op sijn eenentwintigh cellekens voor de religieusen al van vooren afgheloken met bardelen weegh, met een solder daer boven het dack ghedeckt met schallien

Voorts ter westzijde van het clooster ter straete waerts vijf steene cameran met een achterpoorte dienende voor het ghebruijck van die van desen clooster ende voor woonste van de domestique, al oversoldert en ghedeckt met teghels, achterwaerts streckende met cleene plaetskens van lande tot jeghens den boomgaert en communicatie hebbende met de erfve van het clooster."⁷²

In de rekeningen van abdis Benedicta de Clercq is ook nog terug te vinden dat er in 1778-1779 verschillende leveringen bouwmaterialen waren ("steen", Hollandse pannen, ijzerwerk, nagels) en dat er nieuwe vensters werden gemaakt.⁷³

Uit 1782 bleef een lange rekening van meester-schilder Guilielmus Van Wiert bewaard. Hieruit blijkt dat hij met 'dienders' een tweetal maanden gewerkt had voor het *convent en kerke* met gebruik van onder meer loodwit, vernis, lijnolie, schelpwit, *Berlins blauw*, zwart en *"plume borstels"*.⁷⁴

---

⁷² ASGA, 689, Verslag van Frans Verplancke, Lodewijck Heldewijs en Carel Bauwens, landmeters, van de meting van de oppervlakte van de gronden van de Sint-Godelieveabdij. 1755.

⁷³ ASGA, 585, Jaarrekeningen van abdis Benedicta de Clercq. 1772-1782, f°5 e.v.

⁷⁴ ASGA, 546. Rekeningen van de inkomsten en uitgaven. 17de eeuw.

Werken en herstellingen in de 19de eeuw (tot 1877)⁷⁵

Onder de Franse Republiek, in 1797, wordt de abdij verkocht. De gebouwen krijgen tijdelijk een andere bestemming. Reeds in 1800 zouden de monialen er opnieuw hun intrek hebben genomen. Toch hebben de gebouwen onder de functiewijziging geleden.

Vanaf 1 februari 1808 tot 1817 werd er in de abdij "school" gehouden. Tijdens het Hollands bewind werden er "*tafelierigen*" of "*halve onnoosele en andere die hun willen retireeren*" toegelaten.⁷⁶

In 1818 vroeg abdis Angeline Laridon om de misdiensten, die vanaf de opheffing van de kloosters in besloten kring in de abdijkerk plaatsvonden, te mogen voorzetten. Het klooster stond in die periode volledig zelf in voor de herstellingskosten aan de kerk.⁷⁷

Het registerboek vermeldt in 1832 het "*...erleggen 2 kalsiekens een aen de slot deure van de kerke, om naer buijten te gaen tot aen't vertrek waer voor 50 nieuwe schorren (schoren) gebruikt zijn ... Al den kant van de sacristie ook tot aen 't vertrekt al gelijid met inmetsinge*".

Nadat de religieuzen in 1833 de abdij terug in eigen beheer kregen, stelde de abdis dat in de periode 1796-1833 de abdijgebouwen niet goed waren onderhouden.⁷⁸ Meerdere herstellingen en veranderingen waren noodzakelijk, "*... want er nog al eenige veranderingen moesten gedaen worden; onder ander heeft geordonneert eenen trap te stellen om den Priester op onsen choor de H. communie te brengen: in den rifter een separaet plaetsken te maeken waer de Jouff: tafelieren moeten eeten, welcke maer met een schutsel van ons afgescheijden waeren; in de parlooren ende biegtplaetse, moeste er ook veranderinge gedaen worden: 't welk al nog wat tijd aengeloopen heeft, eer het geijndigt wierd...'*"⁷⁹ Voor de trap maakte timmerman Gillebaert twee gedraaide "stillen" (trapstijlen/trappalen?) en een leuning met 23 balusters.⁸⁰ Ook gebruikte hij planken voor de wenteltrappen en de "contertrappen" en voerde hij werken uit aan het spreekhuis, o.m. werd hij betaald voor "zillen in de deurgaten in de paloiren" en voor het "*maeken een gelase raem boven de paloire*".⁸¹ In de refter maakte Gillebaert houten scheidingsmuren, wellicht voor de afzondering van de tafelieringen.⁸²

In 1833 werden de kerk, de refter en "*voorvloer*" (pandgang?) gewit. Het altaar werd gekuist, gewit en geschilderd. Ook de "*engelkopkens ende ijzers*" (trekstangen?) werden toen geschilderd.⁸³

Gillebaert besteedde ook 18 'schof' (deel van de werkdag tussen twee rustpauzes) aan het maken van een communiebank, waarvoor hij ook wagenschot, "*tablette en regels*" leverde.⁸⁴ Ook waren er werken aan de kerkdeuren, die ook met "verwe" beschilderd werden.⁸⁵

De rekeningen van 1833 vermelden ook veel herstellingen op de zolders.

In 1837 vonden werken plaats aan de kerkvensters. Glazenmaker Huysentruyt werd betaald voor het maken van nieuwe vensters "*Nieuw gemakt de vensters van een form in de kerke in wit glas overgenomen de oude vensters*".⁸⁶

---

⁷⁵ In haar bijdrage behandelde B. Beernaert slechts beperkt deze periode aangezien haar onderwerp enkel de oudste abdijgebouwen behelsde, cf. B. BEERNAERT, *op.cit.*, p. 93.

⁷⁶ ASGA, Registerboek, dl.I., fol. 33v, artikel 127

⁷⁷ ASGA, 543, Stukken betreffende het beheer van de abdij ten tijde van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. 1803-1809, 1815-1830, Brief Angeline Laridon 10 feb 1818

⁷⁸ ASGA, Registerboek, dl.I., fol. 34r-34v, artikel 131

⁷⁹ Ibidem

⁸⁰ BISDOM BRUGGE, ASGA, 547, *Rekeningen van de inkomsten en uitgaven. 1831-1838.*

⁸¹ Ibidem

⁸² Ibidem

⁸³ ASGA, Registerboek, dl.III, art. 5.

⁸⁴ ASGA, 547, *Rekeningen van de inkomsten en uitgaven. 1831-1838.*

⁸⁵ Ibidem

⁸⁶ Ibidem

De jaarrekening van 1831-1846 vermeldt niet waarvoor in 1838 van grote hoeveelheden Scheldesteen uit Merelbeke (73500+14500) werden gebruikt. In hetzelfde jaar werden 350 oude 'paveerstenen' van de Brugse Sint-Salvorkathedraal aangekocht voor hergebruik in het klooster.⁸⁷

Volgens het registerboek vonden in 1838 meerdere grote werken plaats. Van april tot augustus zijn *"alle de cellen en den dormter gerepareert en gewit geweest door Baes d'helft als ook d'infirmierie, pand, sacristie voorvloer het labeur en ander kleenigheden"*. In de cellen en in de werkkamer waren ook herstellingen nodig aan de draagstructuren: *"Baes Ghillebaert en heeft vermaekt vier balken in de cellen en eenen op het labeur de welke alle in perikel waeren van in te vallen en nog veel andere reparatien."*⁸⁸

Meestertimmerman ghillebaert vernieuwde ook *"het thoreken van de kerke die dreygde in te vallen"*.⁸⁹ Voor dit werk leverde hij o.a. planken, ribben en 16 balusters in eikenhout.⁹⁰ Het dak of de dakbedekking van de kerk werd toen vernieuwd door Caestecker met leveringen van grote hoeveelheden "Ingelsche schalliën" (3050 +6000).⁹¹ Een rekening vermeldt *"het vernieuwen van een brokke nief werk op de kerke al de stroote en het vernieuwen van een brokke op de coor door mij P. Caestecker loodgieter en schalliedecker"*.⁹²

Omdat treinverkeer vanaf de aanleg van de spoorlijn (1838) de rust en privacy verstoorde in de abdij, lieten de zusters Norbert Gillebaert 'stoor raemkens' maken:

*Door order van zijn hoogweerdigheyd Franciscus Renatus Bousson bisschop van Brugge hebben wij stoor raemkens doen maeken in de cellen naest den kant van de stad op den doormter aen de vertrekken de gallerie en op den koor om het gesigt te beletten op den ijseren weg, die dat jaer aen ons klooster geleyd is, en al onzen vrydom benomen heeft".*⁹³ 'Baes' timmerman Norbert Gillebaert maakte 26 *"stoor raemjens"* en ook een sloter aen een balke in 't klooster (balksleutel).⁹⁴

Om dezelfde reden verhoogde in juni 1839 meester metselaar Pieter Schoone de omheiningmuur.⁹⁵

In 1839 'vernieuwde' P. Houvenaghel *'dry steene figuren'* en er werd ook een *"kappe boven de poorte"* geplaatst. Ook de oude poort werd *"vermaekt"* met nieuw hout of vernieuwd. De gevels aan de straat werden toen ook geschilderd en gewit, het registerboek vermeldt: *'Ten zelve jaeren zijn de meuren van het klooster naest de straete als ook de deuren vensters en poorten geschildert en gewit en de posteurkens te weeten O.L.Vrouwe Ste. Benedictus en Ste Scholastica erschildert en geplaatst geweest geheel deze kerweye heeft in alles gekoost flo 92-14-9"*⁹⁶, wat laat uitschijnen dat toen de beelden hersteld werden i.p.v. vernieuwd. J. Ramon werkte van juni tot september aan de daken met grote leveringen van de daktegels, rode vorsten en pannen.

Tijdens deze werken werden ook vier nieuwe "kassinen" (raamkozijnen?) geplaatst *"aen de slot deure en in het ganske"*, wat ook het toeganggebouw lijkt te betreffen.⁹⁷

De herstellingen van het jaar 1839 liepen op tot 2.319 *guldens courant 7 stuyvers 3 deniers*.⁹⁸

In een brief uit 1840 van abdis Gertrudis Martens aan de bisschop van Brugge lezen we: *"het is uwe hoogweerdigheyd bekend dat ons klooster aen alle kanten reparatien noodig heeft, zoo veel te meer om dat wy sedert merkelyken tyd anders niet en konnende doen als de uytterste noodzaekelijkehdy ons geholpen hebben"*

---

⁸⁷ ASGA, 90, Register met de jaarrekeningen van het klooster. 1831-1846.

⁸⁸ ASGA, Registerboek, dl.III, art. 9

⁸⁹ ASGA, MA 158, f° 232, 6° art

⁹⁰ ASGA, 589, Rekeningen van abdis Geertrui Martens. 1838-1845

⁹¹ ASGA, MA 158, f° 232, 8° en 9° art

⁹² ASGA, 589, Rekeningen van abdis Geertrui Martens. 1838-1845

⁹³ ASGA, Registerboek, dl.III, f° 233.

⁹⁴ Ibidem

⁹⁵ ASGA, Registerboek, dl.I., fol. 35-36

⁹⁶ ASGA, Registerboek, dl. III, art. 14

⁹⁷ ASGA, Registerboek, dl. III, art. 15

⁹⁸ ASGA, Registerboek, dl. III, art. 16

*met hier en daer wat te plaesteren maer sedert eenige maenden ontdekken wij dat den rook uyt kwaem door den muer op den dormter; wij vonden ons gepraemt de schouwe te doen afbreken uyt vreeze van brand; en God zij dank die ons bewaert heeft in zo groot perykel vermits er al eynden van de balken afgebrand waeren, zij heb ben geheel den gevel ten gronde toe moeten afbreken, daer naer hebben de werk lieden, by gelukke, ontdekt aen eenen ander gevel een scheure in de meur van in de kelder tot op den hoogsten zolder, het gebouw die geheel nederzinkt aen de kant van de duire en inderdaad onvoorziens zoude hebben kunnen instorten.*⁹⁹ We trekken hier de aandacht op de vermelding in de brief van een schouw in de vleugel van 1643 (in de refter). In- en uitwendige sporen van die stookplaats zijn nog aanwijsbaar. Ook in de rekeningen werd verschillende malen melding gedaan van het uitvoeren van herstellingswerk aan die schouw. De schouw werd nooit vervangen.

In dezelfde brief van de abdis Gertrudis Martens staat ook nog: *"Het is nu de tweede gevel en de tweede schouwe die afgebroken is"* en ook volgens het registerboek werden toen twee gevels en twee schouwen volledig afgebroken.

In 1841-1842 waren er opnieuw werken aan de vensters; de rekeningen vermelden o.a. *"nieuw gemaakt 2 vinsters half wit glas in de kercke, de oude overgenomen en af gerekend a 39-90 de vinsten", "Ingesteld 48 ruyten a 54 cm in 3 kassijnen in den koor"* en *"verlood 15 vinsten in de voorgevel."* Er bleven uit 1842 ook verschillende kwitanties van metsers Vandeplass bewaard en plafonneur en witter Alexander Vrielinck werd betaald voor *"blauw, colleur, grauw, witzel aen de banden van de kasijnen"*.¹⁰⁰ Volgens het registerboek werden de koorvensters zowel aan de kant van de straat als aan de zijde van de spoorweg aangepast: *"In het jaer 1842 zynder in den koor nieuwe kassinen gesteken naest den ijseren weg, gemaakt van oude kassinen aen ons gegeven, door den Baron Maximillaen de Pelaert steenmaere, onzen pap, de vensters van de kant van de straete en van de kerke zijn alle verloodt geworden door F. Huysentruyt."*¹⁰¹ Rondom de vensteropening aan de kant van de pandhof is duidelijk te zien dat rondom de kerkvensters negstenen verwijderd zijn. Dit gebeurde dus mogelijk tijdens deze verbouwingfase van de kerk begin jaren 1840. De vermelding van de "banden van de kasijnen" slaat dus mogelijk op de bepleisterde bandomlijstingen die nu nog rondom de vensteropeningen aanwezig zijn. Het registerboek vermeldt voort ook nog dat in deze fase de dakvensters boven het kapittel en boven het "labeur" (werkkamer) afgebroken werden *"ter oorzaeke van slegtigheyd en in plaetse platte geleyd"*.¹⁰²

Er werden toen ook werken uitgevoerd in het kerkinterieur. Waegemaecker werd betaald voor *"schilderwerken in de kerk met gebruik van grijs, bruine vernis, olie,"* en steenhouwer Frans Lefebure werkte 16 schof aan een marmeren beeld van St. Godelieve.¹⁰³ Hij leverde toen ook *"twee arduijne kapiteelen ... ider lanck 21 duym op 17 duym"*.¹⁰⁴ In 1843 werd glazenier Huysentruyt betaald voor het plaatsen van *"24 ruyten a 18 cm in vier raemen in 't sacristie"*.¹⁰⁵

In 1846 legde timmerman Gillebaert een nieuwe plankenvloer in de refter *"eenen planchee in den rifter"* met inbegrip van de nieuwe eiken roostering.¹⁰⁶

In april 1850 bouwde A. Du Piere een nieuw washuis *"met een loode pompe fournois en hoven om te backken"* (bakoven) ten oosten van de zuidvleugel (1642), naast de keuken.¹⁰⁷

De kerkvloer werd in 1853 vernieuwd door F. De Vestelen. Er bleef een pentekening van de oude kerkvloer met grafplaten en drie ontwerptekeningen voor de nieuwe kerkvloer bewaard. Bij de werken vond men slechts één dichtgemetseld graf van de abdis, centraal onder de kerkvloer: *Voor dezen was onze kerke plat; zonder sanctuarium en weren d'oude zerken geplaetst volgens het plan hier neffens, wij en hebben maer een gemetst graf gevonden in den midden van de kerke regt over den autaar, die gemaakt*

⁹⁹ Archief Bisdom Brugge, brief van abdis Martens aan de bisschop met het verzoek tot financiële hulp, 30 augustus 1840.

¹⁰⁰ ASGA, 589, Rekeningen van abdis Geertrui Martens. 1838-1845

¹⁰¹ ASGA, Registerboek, dl. III, art. 21

¹⁰² ASGA, Registerboek, dl. III, art. 22

¹⁰³ ASGA, 589, Rekeningen van abdis Geertrui Martens. 1838-1845, 1842

¹⁰⁴ Ibidem

¹⁰⁵ Ibidem

¹⁰⁶ ASGA, 90, Register met de jaarrekeningen van het klooster. 1831-1846.

¹⁰⁷ ASGA, 158, f°36v art. 143

was om d'overste te begraven welcke lichaem of overblifsel, in den gemeenen dood kelder geleyd wierd als er een ander overste kwam te overlijden die dan in het zelve graf begraven wierd."¹⁰⁸

Ook leverde Vestelen een nieuwe marmeren voet met vergulde letters voor het beeld van Sint-Benedictus. De altaarvloer werd vernieuwd in hout omdat de oude stenen vloer versleten was: *Ten zelve tijde zijn de trappen van den autaar in hout gemaect, om dat geheel den voet van den autaar in ardun was en gans versleeten*".¹⁰⁹

Een *geheelen nieuwen toren* werd in 1856 op het noordelijke kooreind geplaatst. De oude dakruiter die zich halverwege het dak boven het doksaal bevond en waarvan de bouwsporen nog bewaard bleven (cf. bouwopname) werd toen afgebroken.¹¹⁰ In de nieuwe klokken werden de wapens van de weldoeners (o.a. Van Crigne) gegoten.¹¹¹ Tegelijkertijd werden de schaliën aan straatzijde volledig vernieuwd en de gevels opnieuw bezet en geschilderd.¹¹²

In 1856 vernieuwde men de goten van de zuidvleugel en ook in het dormitorium werden werken uitgevoerd. In het registerboek staat dat er toen blauwe tegels in het dormitorium werden gelegd: *"Daer is ook eenen nieuwen vloer geleyd geweest aen de vertrekken aen den dormter met blauwe tiggels ende cellen zijn al gewit geweest."*¹¹³

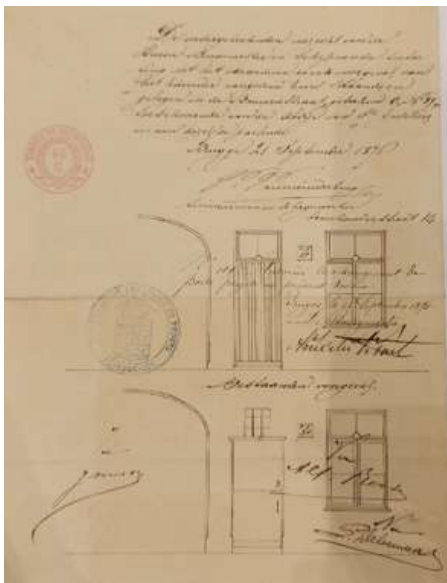
In 1859 werd er een tegelvloer in blauwe hardsteen herlegd in het *"poorthuys met den gang tot aen den ouden rifter"*.¹¹⁴

Na de aankoop van een huis (1862) ten noorden van het klooster werd van dat pand *"geheel het dak vernieuwt met zolderinge"*.¹¹⁵

In 1870 werd het dormitorium van een nieuwe plankenvloer voorzien (*"In het jaer 1870 is den Dortoir met alle de cellen met planchee geleyd"*) en in de kelders van de zuidvleugel werden tegelvloeren gelegd: *"In t' jaer 1870 hebben wy de 3 groote kelders doen terrassen ter oorzaak van het overvloedig water, dit heeft te samen gekost 680 frs"*.¹¹⁶

In 1875-1876 'vernieuwde' men de daken boven het pant, het kapittel en 'labeur'.¹¹⁷

Uit 1876 dateert een bouwaanvraag ingediend door schrijnwerker P. Vannieuwderburg voor de aanpassing van de deuropening rechts van de toegangspoort (huidige Boeveriestraat 49).

Plan bij de bouwaanvraag van 1876
(Stadsarchief Brugge, 1876/109 (C39))

¹⁰⁸ ASGA, 158, f°36v art. 144

¹⁰⁹ ASGA, 158, f°36v art. 144

¹¹⁰ ASGA, MA 158, f°36v art. 146

¹¹¹ ASGA, Registerboek, dl. III, art. 26

¹¹² ASGA, Registerboek, dl. III, art. 27

¹¹³ HOWEST, p.16; ASGA, MA 158, f°36v art. 25

¹¹⁴ ASGA, Registerboek, dl. III, art. 28

¹¹⁵ ASGA, Registerboek, dl. III, art. 30

¹¹⁶ ASGA, Registerboek, dl. III, art. 31 en 33

¹¹⁷ ASGA, Registerboek, dl. III, art. 34-35

De bouw van de noord- en oostvleugel (1877-1885)

Onder het directeurschap van Mgr. de Bethune, bekende voorvechter van de neogotiek en broer van de bouwmeester, wordt belangrijk werk uitgevoerd. In 1877 bouwt men de zg. zaal S. Benedict¹¹⁸ die aansluit op de vleugel van 1643, en in 1885 richt men een tweede dwarsvleugel op. Die noordvleugel met pandgang staat in verbinding met de S. Benedictzaal: "*dit jaer is de nuiwe pant van S. Benedicti gebouwt met de capittel zael en 6 cellen met een noviciaat daer bij, dit heeft gekost 17 000 francs*".¹¹⁹

Nog volgens het registerboek is in 1877 "*de bibliotheque in de pant gemaekt geweest*".¹²⁰

Het uitzicht van de ondertussen afgebroken zaal S. Benedict is slechts gekend van enkele oude foto's. De ontwerpplannen of andere administratieve documenten met betrekking tot de bouw van deze vleugels bleven niet bewaard waardoor ook de ontwerper tot op heden ongekend blijft. De eventuele betrokkenheid van de neogotische bouwmeester Jean Baptiste Bethune – die vanaf 1892 instond voor het ontwerp van de nieuwe abdij in Gistel – is tijdens dit bouwhistorisch onderzoek onderzocht, maar er is geen enkel document teruggevonden dat aantoonde dat J.B. Bethune deze vleugels uit 1877 en 1885 ontworpen heeft. Het registerboek vermeldt dat een marmeren schouw door *Monseigneur de Bethune* (vanaf 1875 'père syndic' of aalmoezenier van de abdij).¹²¹ voor de zaal S. Benedict werd geschonken en dat die zaal werd gebruikt "*voor dejeuner plaets en ook voor de recreatie*".¹²² Op een oude foto is een houten tongewelf versierd met gesjabloneerde florale boordmotieven te zien.

Uit het bouwsporenonderzoek in situ blijkt dat de nog bewaarde noordvleugel in twee kort op elkaar volgende 19de-eeuwse fasen werd opgetrokken. Tussen de vier westelijke traveeën en de twee oostelijke traveeën bevindt zich een verticale bouwnaad, zowel in zuid- als in de noordgevel. Het oostelijke deel is met een datumsteen "1886" gedateerd (cf. bouwsporenonderzoek in situ).

De grote hoeveelheid rekeningen in het archief uit deze periode van aannemer/schrijnwerker Ph. Dumalin aannemer-Van Robays en metser Ch. De Caestecker tonen wellicht aan dat ze als hoofdaannemers instonden voor de bouw van deze vleugels.¹²³ Ook de vele namen van andere bouwwerklieden kunnen in de "*Quittantien van de nieuwe gebouwen te weten capittelzaal, 6 cellen, en pant van St. Benedictus van Brugge 1885*" maar nergens komt de naam van de ontwerper/architect voor (cf. bijlage).¹²⁴

---

¹¹⁸ B. BEERNAERT, verwijst naar ASGA, Registerboek, dl. III, fol. 234, 26ste artikel.

¹¹⁹ ibidem, fol. 237, 50ste artikel

¹²⁰ ASGA, Registerboek, dl. III, fol. 235v, 40ste artikel.

¹²¹ Felix de Bethune was de broer van architect Jean Baptiste Bethune, cf. J. DE MAEYER (red.), *De Sint-Lucasscholen en de neogotiek 1862-1914*, Leuven, 1988, p. 411

¹²² ASGA, Registerboek, dl. III, fol. 235v, 39ste artikel.

¹²³ ASGA, 598, Rekeningen en facturen van abdis Stanislas Van De Velde. 1877-1899.

¹²⁴ ASGA, 884, o.a. Antoine Baert plafonneur, Karel Paresys – beeldhouwer (leverde een marmeren schouw), -J. ...-Marlier glazemaker, Pardoën en Dutry-Massy (cementstenen), Aug. De Clerck meester plafonneur te Brugge.

Foto voor de afbraak van de zaal S.Benedict
(SGA 1505)

Foto voor de afbraak van de zaal S.Benedict
(SGA 973)

Foto voor de afbraak van de zaal S.Benedict
(KIK, 1952 (B136831))

Andere werken in het laatste kwart van de 19de eeuw en het begin van de 20ste eeuw

In 1880 verwijderde men alle afwerkingslagen van de straatgevels: *"Ons klooster te weten de muren langs de straat zijn afgekap't en dit heeft te samen met de twee huizen daar aan palende gekost 650.frs. Alsdan is ook in het parloir en aan de poort, de boiserie aan de muren geplaatst".*¹²⁵

De kleine kelder onder de kerk werd in 1881 van een nieuwe pomp en vloertegels voorzien (*"is geterrast geweest"*).¹²⁶ J. Van de Velde leverde toen 650 rode kerktegels en 100 'afbaktegels'.¹²⁷

Twee jaar later legde men nieuwe vloeren in de *"kamer van St. Placidus en de gang daarbij"*, die zich blijkbaar toen in de zuidvleugel (westkant) bevond want ze wordt gesitueerd vlakbij de sacristie: *"op het einde van die gang (langs den boomgaert) achter de deur onder die planché ligt er een steen die de opening is van de rivier die onder de sacristie loopt, t'is ontrent de roesting die zit onder de zeule (Men kan van daar in die rivier gaan). Die gang ligt nu in ciment steen".*¹²⁸ De huidige tegelvloer in de gang van beige en zwarte tegels in dambordpatroon dateert inderdaad nog uit de latere 19de eeuw.

Meesterplafonneur en witter P. De Keersgieter werd in 1882 vergoed voor het aanbrengen of witten van een 18-tal plafonds (o.a. in de keuken).¹²⁹

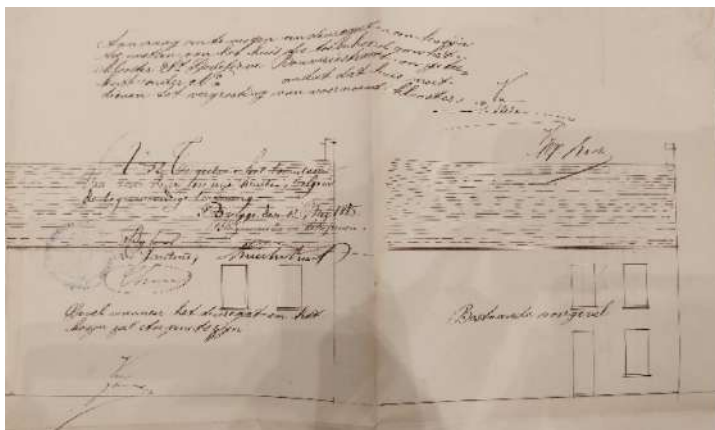
In 1884 betaalde men decoratieschilder Remi Goethals voor het *"vergulden en polychromeren van de beelden boven de poort"*.¹³⁰

In 1885 legde men een cementvloer van *"aan de poort tot aan de kerk* (toen de doorgang in het huidig portierslokaal A45.06) en een plankenvloer in het poorthuis. Ook in *"het gangskén gaende tot de Sacristie, en het portaal van de refter"* werden in 1886 cementtegelvloeren gelegd.¹³¹ De leien daken van de zuidvleugel, pandgang en kerk werden in 1881 en 1885 in twee fasen vernieuwd.¹³²

Uit 1885 bleef *"Aanvraag om te mogen een deurgat en kasijn toe metsen van het huis die toebehoort aan het klooster St. Godelieve Bouveriestraat ... omdat dat huis moet dienen tot vergrooting van voornoemd klooster."*¹³³

De aanvraag werd vergund maar de gevel (huidige nr. 47) heeft nog de gevelopeningen van vóór 1885.

Het dak van het *"klein huis nevens de parloiren"* werd in 1888 vernieuwd en in hetzelfde jaar werd een kelder en een achterkeuken gemaakt in het *"huis van Jan Zoete den Hovenier nevens de poort aan de boomgaert"*.¹³⁴ (huidige 47/49?)

Plan bij de bouwaanvraag van 1885
(Stadsarchief Brugge, bouwdoossier 1885/52)

¹²⁵ ASGA, Registerboek, dl. III, fol. 235v, 39ste artikel.

¹²⁶ Ibidem, fol. 235v, 45ste artikel.

¹²⁷ ASGA, 598, Rekeningen en facturen van abdis Stanislas Van De Velde. 1877-1899, kwitantie 1881

¹²⁸ ASGA, Registerboek, dl. III, fol. 236v, 47ste artikel

¹²⁹ ASGA, 598, Rekeningen en facturen van abdis Stanislas Van De Velde. 1877-1899, kwitantie 1882

¹³⁰ ASGA, 535, Stukken betreffende het beheer van de abdij onder abdis Stanislas Van de Velde. 1877-1900, nr. 884.

¹³¹ ASGA, Registerboek, dl. III, fol. 236v, 50ste artikel

¹³² Ibidem, fol. 236v, 44ste artikel

¹³³ Stadsarchief Brugge, bouwdoossier 1885/52

¹³⁴ Ibidem, fol. 236v, 54ste artikel

In het begin van de 20ste-eeuw werden in verschillende ruimten cementtegelvloeren gelegd. Richard de Vriese leverde en plaatste in 1902 keramische cementtegels van Sint-Ghislain (nr.104) in een kamer, een *“entreporte”* en drie gangen. Vermoedelijk zijn dit de nog bewaarde tegelvloeren met florale motieven in de sacristie en de aanpalende ruimtes.

Van schrijnwerker Louis Giraldo zijn zeer veel kwitanties bewaard waarin werken aan ‘fenteneelen’ (vensterluikjes) vergoed werden. In 1901 werd hij betaald *“voor het maken van fenteneelen voor vijf kasijnen en plaseeren.”*¹³⁵ In 1906 verzette hij één van de deuren van de cellen.

Het is niet duidelijk waarvoor metsers Bogaert-Lepez in 1902 *“900 geslepen rode kerktegels, 1500 witsteen, 30 oventegels”* aanbracht.¹³⁶

Er werden in deze periode ook veel stoven geplaatst of hersteld en er waren toen ook veel werken aan de bijhorende ‘huizen’. Frans Norrée bouwde in 1906 de gemakken, vermoedelijk tegen de oostgevel van de noordvleugel, die bij de bouw van de vleugel in 1953 werden afgebroken.¹³⁷

In 1914 werd er nog een *“cimentvloer in de kamer nevens de sacristie”* gelegd.¹³⁸

Door Louis Giraldo werd in 1914 een trap met balustertrapleuning van 2,5m gemaakt; mogelijks gaat het om de verbouwing van de spil- tot steektrap de benedenruimte van het oude diephuis (de portierloge).

In 1916 maakte Henri Van de Castele een vloer en bakken in de koestal.¹³⁹

---

¹³⁵ ASGA, 597, Rekeningen en facturen van abdis Godelieve Van Vynckt. 1900-1927, kwitantie 1901.

¹³⁶ Ibidem, kwitantie 1902.

¹³⁷ Ibidem, kwitantie 1906.

¹³⁸ ASGA, 618, Grootboek van de uitgaven 1910-1968.

¹³⁹ ASGA, 597, Rekeningen en facturen van abdis Godelieve Van Vynckt. 1900-1927, kwitantie 1916.

Aanpassingen aan het kerkinterieur rond de eeuwwisseling (laatste kwart 19de eeuw – 1914)

In 1878 plaatste glazenmaker J. Annys-De Backer “in de kapel van het klooster 5 vensters in Cathedraal glas met massief kopere roeden”, waarvoor kathedraalglas werd geleverd in roze, blauwe en groene tinten.¹⁴⁰ Ter gelegenheid van het 1400ste jubileumjaar van St. Benedictus vervaardigde beeldhouwer Léopold Blanchaert in 1880 een houten beeld van Sint-Benedictus dat door het atelier Bressers-Blanchaert werd gepolychromeerd en verguld.¹⁴¹

In 1884 noteerde men “de kerk is geheel opgeschildert”, eerst in 1881 door Janssens en in 1884 door Remi Goethals. Van de Brugse decoratieschilder G. Janssens bleven meerdere lange rekeningen in het abdijsarchief bewaard waarvan de opgesomde verfsorten aantonen dat toen meerkleurige schilderijen in de abdij werden aangebracht.¹⁴² De Gentse decoratieschilder Remi Goethals was (onder meer door Jean Baptiste Bethune) opgeleid aan de Gentse Sint-Lucasschool en hij was gespecialiseerd in neogotische muurschilderingen en architectuurpolychromie. Zijn oeuvre situeert zich vooral in Oost-Vlaanderen.¹⁴³

Foto van ca. 1900 uit SGA 691

De neogotische totaalpolychromie op de wanden van de abdijskapel, die enkel nog te zien zijn op oude foto's maar die wellicht nog onder latere overschilderingen bewaard zijn, werden dus wellicht door G. Janssens en/of (het atelier van) Remi Goethals aangebracht. Tussen de abdijsrekeningen en kwitanties bevinden zich nog meerdere stukken uit de jaren 1880 met betalingen aan Remi Goethals voor het schilderen van meerdere beelden.¹⁴⁴

Remi Goethals maakte ook het schilderij met de voorstelling van de wurging van Sint-Godelieve “van agter aan de boiserie van de kerke”, dat tot ca. 1913 tegen het doksaal hing.¹⁴⁵

De Brugse pianobouwer Van Marcke plaatste in 1889 een groot armonium en in 1892 werd Joseph Leprez betaald voor het plaatsen van een kerkorgel.¹⁴⁶

Op een foto die naar aanleiding van de inwijding van zuster Godelieve in 1900 van het hoogaltaar zijn gemaakt, zijn de decoratieve muurschilderingen en vergulde sterren op het koorgewelf te zien. Het binnen de geschilderde natuursteenimitatie steeds weerkerende gesjabloneerde motief stelde vermoedelijk het symbool van de Heilige Godelieve voor (kroon met strop?).

¹⁴⁰ ASGA, 887, kwitanties.

¹⁴¹ ASGA, 883, kwitanties.

¹⁴² ASGA, 598, Rekeningen en facturen van abdis Stanislas Van De Velde. 1877-1899, kwitantie 1882

¹⁴³ Het atelierarchief van Remi Goethals ging verloren; <http://www.hetlandvanaalst.be/wordpress/article/het-neogotische-oeuvre-van-decoratieschilder-remi-goethals-schilderingen-in-alle-slach/>

¹⁴⁴ ASGA, 884, kwitanties

¹⁴⁵ ASGA, Registerboek, dl. III, fol. 236v, 49ste artikel

¹⁴⁶ ASGA, Registerboek, dl. III, fol. 236v, 55ste artikel, ASGA, 887, kwitanties.

Het altaar van Pulinx werd geflankeerd door twee barokke deuren met gebosseerde zuilen in twee kleuren marmer. In de altaarbekroning prijkte nog een alziend oog, dat later zou vervangen worden.

Rond 1913 werd de benedenkerk terug volledig aangepast. De muur- en plafondschilderingen werden overschilderd of zelfs verwijderd (?). In een reeks kwitanties van werken aan de kerk bleef een kwijtschrift van Florimont-Bancaert bewaard waaruit blijkt dat ca. 83 uren werden besteed aan het "afkappen van oude muren".¹⁴⁷ Plafonneur Frans Van Haecke werd betaald "voor gedane plakwerken en vermakingen in de kerk, oksaal en gemakken boven".¹⁴⁸ Tegen de wanden werd door schilder Michel Lowagie verguld en geschilderd (imitatie?)-lijstwerk (lambriseringen en lisenen) aangebracht. Zijn bestek voorzag het "afschrepen van't kalk" en het schilderen van het koorplafond met inbegrip van het aanbrengen van "Corniche goud 60 lopende meters" en "5 rosacen". Het houten doksaal werd volledig gemarbreerd met witte en roze marmerschilderingen en het hoogaltaar werd overschilderd in "verschillende tonen marmers volgens keus, vergulden kapiteelen enz".¹⁴⁹

Steenhouwerij Victor Bruynooghe-d'Hoest, aannemer van witsteen, marmer en arduinwerken leverde en plaatste een nieuwe marmeren altaarvloer van 23,73m² van witte en zwarte marmer "in het sanctorium der kerk" en er werden ook nieuwe zwarte plinten en treden geplaatst.

Het hoogaltaar van Arnout Pulinx werd grondig verbouwd.¹⁵⁰ De altaartafel¹⁵¹ werd vervangen door een marmeren altaartafel gebeeldhouwd door Hippolyte Fonteyne¹⁵², de gebosseerde zuilen in tweekleurige marmer/gemarmerd hout aan weerszijden van de belendende portalen werden vervangen door marmeren rondzuilen en de monumentale beelden van O.L.V. en H. Godelieve bovenop de portalen werden verwijderd en enkele jaren later (1917) vervangen door de beelden van de H. Benedictus en de H. Scholastica. Het 17de-eeuwse altaarschilderij "De Kroning van de Heilige Maagd" verhuisde (tijdelijk) naar het convent en werd tot 1936 tijdelijk vervangen door een gipsen laagrelief met de voorstelling van het H. Hart omgeven door een stralenkrans en engelenkopjes. In de altaarbekroning werd het alziend oog vervangen door een Lam Gods.

---

¹⁴⁷ ASGA, 597, Rekeningen en facturen van abdis Godelieve Van Vynckt. 1900-1927, kwitantie 1914.

¹⁴⁸ Ibidem

¹⁴⁹ ASGA, 1330, Dossier inzake de vernieuwing van de abdijkerk (schilderwerken en nieuw altaar).

1913-1923, *Beschrijving der schilderwerken in de kapelle*, 1913

¹⁵⁰ Voor een uitgebreide en gedetailleerde geschiedenis en beschrijving van dit altaar verwijzen we naar: J.L. MEULEMEESTER, *A(e)rnout Pulinx en de Brugse Sint-Godelieveabdij*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, p.103-121.

¹⁵¹ Volgens zuster Godelieve lag er in 1981 in de houtloge van de boomgaard een grote arduinen altaarsteen, mogelijk deze van het altaar uit 1626, bedolven onder een gegoten cementvloer, cf. ASGA, 691, Stukken betreffende de onroerende goederen van het kloostergebouw, met name de altaren en tabernakels. 1626-1981

¹⁵² Naar ontwerp van A. De Pauw; Fonteyne werd pas na plaatsing van het altaar betaald, in 1923. De verbintenis van H. Fonteyne bevat een volledige materiaalbeschrijving van het altaar, cf. ASGA, 1330, *op.cit.*, verbintenis H. Fonteyne

Foto na aanpassingen 1913 (SGA 691)

WOI

Tijdens WOI verbleven de zusters in de benedictinessenabdij van Maredret. De Sint-Godelieve-abdij was door het Belgische leger tijdelijk in gebruik als militair hospitaal. Ingevolge de inbeslagname vanaf 1917 door het Duitse leger als kazerne was er schade aan de gebouwen. Onder meer de houten deuren van de cellen in het dormitorium waren uitgebroken.¹⁵³

Op 14 februari 1917 liet abdis Emma Van Vynckt deurwaarder Philibert Van Houtte geassisteerd door architect Alphonse De Pauw een volledige plaatsbeschrijving van de binnenruimten opmaken waarin alle toenmalige afwerkingen van muren, vloeren en plafonds zijn opgenomen (cf. bijlage II).¹⁵⁴

Hieruit kunnen de volgende voornaamste vaststellingen m.b.t. verdwenen elementen worden geëxtraheerd:

Benedenverdieping

- de houten gewelven van de pandgangen waren gepolychromeerd
- de trap naar de bovenverdieping (noordvleugel) was voorzien van twee trapleuningen
- recreatiezaal: in olieverf geschilderde plint en gepolychromeerd houten gewelven met nerven, schouwmantel in rode marmer Louis XV
- keuken: keramische, gele vloertegels, gemetste tafel met gepolijst werkblad
- refter: plankenvloer, geschilderde lambrisering in olieverf (1,05m hoogte)
- *annex infirmerie* > tussen refter en infirmerie
- infirmerie: geschilderde plint, schouwmantel in rood grenenhout (gevernist), zes binnenluiken (drie vensters)
- kleine keuken en kabinet (tussen 'infirmerie' en 'tweede infirmerie') > kleine aanbouw al gebouwd?
- tweede infirmerie: geschilderde plint, twee vensters met traliewerk, één geschilderde houten schouwmantel
- kleine sacristie
- grote sacristie: lambrisering in faiencetegels (1m hoogte), gemoulureerde plafonds en muren
- annex sacristie: cementtegelvloer en grenenhouten trap met kast
- Sint-Jozefkamer: plankenvloer, twee vensters, houten schouwmantel

Bovenverdieping (ruimtes zijn nog moeilijker te lokaliseren, o.a.):

- zusterkoor: geschilderd gewelf en muren
- gang naast de kapel: geschilderde marmerlambrisering
- dormitorium: gewitte muren, geschilderde plinten, plankenvloer in rood grenenhout, de eenvoudige houten deuren van de alkoven in geschilderd eikenhout, de houten wanden van de gang in eikenhout, de scheidingsmuren tussen de slaapzalen in bepleisterd en gewit metselwerk, eenvoudige ramen met plooibare binnenluiken, venstertabletten in oude faiencetegels
- ... (+)

In situ is vast te stellen dat de deuren van de slaapcellen in het dormitorium rond WOI bijna allemaal zijn vernieuwd, het grootboek der uitgaven noteerde in 1917 "*cellen deuren*".¹⁵⁵ De bovenlichten boven de deuren werden toen wellicht ook aangebracht.

In 1920 werd er een '*granit schouw*' in de Sint-Godelievekamer geplaatst en Lowagie werd betaald voor het "*schilderen witten refter, zaal, capitel, twee kamers*".¹⁵⁶ Timmerman Provoost voerde in 1920-1921 "*reparatieën*" aan de deuren, vensters en daken uit en Braem vernieuwde 8 venstertabletten in "*Comblanchien*" (beige-rose kalksteen of marmer).¹⁵⁷

Kort na WOI moeten ook de tegelvloeren in de keuken en de aanpalende vestibule zijn vervangen door de huidige cementtegelvloeren met florale motieven binnen geometrische patronen.

¹⁵³ ASGA, 691, Stukken betreffende de onroerende goederen van het kloostergebouw, met name de altaren en tabernakels. 1626-1981

¹⁵⁴ ASGA, 943, Stukken betreffende de vergoeding van geleden oorlogsschade 1920-1927, plaatsbeschrijving 14 februari 1917.

¹⁵⁵ ASGA, 618, Grootboek van de uitgaven (1910-1968), 1917

¹⁵⁶ Ibidem, 1920

¹⁵⁷ Ibidem, 1920-1921

De bouw van de nieuwe keuken (1926) en de verbouwing van de kerk en het ingangsgedebou (1928) (A. De Pauw)

(onderstaande tekst (smallere kolom) is overgenomen uit de studie van Howest.¹⁵⁸ Aanvullingen hierop volgen onderaan (bredere kolom))

Plannen cf.
bijlage I

In 1926 wordt de nieuwe keuken gebouwd tegen de oude keuken uit 1642.¹⁵⁹ Daarvoor worden provisiekamer en washuis. Een trap leidt naar de verdieping waar naaikamer, sanitair en nieuwe cellen. Onder het dak wordt een graanzolder gebouwd.

In 1927 werd Robertine Giele (19) tot abdis gewijd. Het is haar broer die verschillende archiefstukken met een potlood heeft gedateerd. In 1928 werden in het ingangsgedebou nieuwe kamers en vensteropeningen gemaakt. Er werden nieuwe spreekkamers ingericht.

Er werden in 1928 ook belangrijke werken uitgevoerd aan de kerk. De grootste wijziging is het verlagen van het zusterkoor. Tot 1928 bestond het deel van het zusterkoor in de kerk uit twee bouwlagen. In de onderste bouwlaag was er een spreekkamer aanwezig. Deze waren toegankelijk vanuit de Boeveriestraat. De deuropening is nog altijd aanwezig zichtbaar vanuit de straat. De pandgang was nog niet vervolledigd, maar liep enkel langs de benedenkerk. Op de verdieping boven de spreekkamer was het zusterkoor aanwezig. Aan de langse kant van de koorruimte waren één rij koorbanken geplaatst.

Tussen de vensters waren er medaillons met bustes van heiligen voorzien. Op de kopse kant, waar vandaag het orgel staat, was de toegang tot het koor voorzien, bereikbaar via de spiltrap die nu nog steeds aanwezig is. Aan de andere kopse kant was er een balustrade voorzien met gordijnen. Ook was er een orgel aanwezig uit 1891. Dit orgel werd bij de verbouwingen verkocht.

In de kerk waren er twee dubbele deuren onder het zusterkoor. De eerste deur gaf uit op het portaal waarin de bezoekers toegang hadden tot de kerk. De tweede deur gaf uit op de gang achter de spreekkamers. Dit was de toegang tot het slotklooster.

Onder leiding van architect Alphonse De Pauw werden de spreekkamers afgebroken, werd de westelijke pandgang uit 1720 vervolledigd en werd het zusterkoor naar beneden gebracht. Er werd aan beide zijden een extra rij koorbanken toegevoegd en er werd een troon voor de abdis geplaatst. De medaillons met heiligen werd mee naar beneden gebracht, waardoor de ruimte tussen de ramen werden ingevuld met nieuwe lambriseringen.¹⁶⁰ (HOWEST, p. 19)

Het peil van het zusterkoor blijft echter hoger dan de benedenkerk (circa 1 meter), waardoor er een nieuwe marmeren trap wordt geplaatst van vijf treden. In 1929 werd het ijzeren hek geplaatst, samen met het doksaal uit eikenhouten kolommen met spiegelglas. Vermoedelijk werd een deel van de vorige afsluiting hergebruikt. De huidige deur tussen de kerk en pandgang is één van de twee originele deuren. De deuropening aan de straatzijde van de spreekkamers werd dichtgemetseld en er werden steunberen tussen de vensters geplaatst tegen de muur van het zusterkoor. De steunberen aan de kant van de benedenkerk zijn al zichtbaar op het Plan Popp uit 1865. Al deze verbouwingen in 1928 werden grotendeels betaald door ridder Stanislas van Outryve d'Ydewalle.

¹⁵⁸ HOWEST, *De geschiedenis van de Sint-Godelieveabdij te Gistel en te Brugge*, 2017 (onuitgegeven studie), p.16-20.

¹⁵⁹ Het bouwdoos met beschrijvend bestek bleef bewaard in het abdijsarchief, cf. ASGA, 952, Stukken betreffende diverse werken, waaronder enkele dakwerken, het verbouwen van een keuken en het plaatsen van een warmwaterinstallatie en elektrische verlichting. 1926.

¹⁶⁰ HOWEST, *De geschiedenis van de Sint-Godelieveabdij te Gistel en te Brugge*, 2017 (onuitgegeven studie), p.19.

In het abdijarchief bleven meerdere plannen en het bestek van Alphonse De Pauw voor de verbouwing van de kerk en de aanpalende ruimten bewaard (cf. bijlage I).¹⁶¹ Hieruit zijn meer bouwkundige gegevens te halen. Voor de werken werd blijkbaar eerst het doksaal voorzichtig ontmanteld zodat een deel van de materialen kon worden hergebruikt.

Het ontwerpplan voor de straatgevel en bestek voorzagen de vergroting van de vier vensters aan straatzijde van het zusterkoor door verlaging van de onderdorpels en de aanpassing van de vensteromlijstingen, maar deze werken werden niet uitgevoerd. De voorziene gecementeerde plint op de straatgevel werd wel aangebracht en de toegang tot de vroegere spreekkamers werd dichtgemetseld. Tussen de vensters werden steunberen gebouwd.

In de kerk werd het zusterkoor verlaagd tot op één meter boven het niveau van het kerkkoor.

Voor het nieuwe parket in het verlaagde zusterkoor werd in het bestek Slavonisch eikenhout voorzien en Carraramarmer voor de trappen en toegangspartij onder het doksaal. Volgens de documenten van de fabrikant Aug. Lachapelle zou het parket in bitumen op keramische tegels worden gelegd; 1800 "*carreaux rouges*" werden daartoe geleverd.¹⁶² Na de aanpassing en terugplaatsing van het doksaal werd het hout aan koorzijde opnieuw gemarbreerd "*comme la peinture actuelle*". Al het nieuwe houtwerk van kniel- en zitbanken en van het doksaal werden geleverd door H. Van Robays.¹⁶³ De balustrade kreeg een nieuwe indeling en aan de zijde van het zusterkoor werd een nieuwe, geverniste balustrade naar het historische model toegevoegd.

De verbouwing hield ook de afbraak in van een kleine aanbouw ("kamer") tegen de achtergevel en de bijbouw van het noordelijke gedeelte van de westelijke pandgang. De vier benedenvensters aan pandhofzijde in de kapelgevel werden dichtgemetseld. In het toegangsgebouw werd de achterste benedenkamer van het diephuis (de toenmalige bibliotheek) opgedeeld met een scheidingsmuur voor de toevoeging van een gang, zodat vanuit het toegangsgebouw een rechtstreekse doorgang tot stand kwam naar de westelijke pandgang. Verschillende binnendeuren werden hergebruikt en verplaatst. De westelijke pandgang werd gebouwd wel in historiserende stijl en met dezelfde opbouw als het zuidelijke deel, maar met 'modernere' materialen, zoals Euvillesteen voor de vensterdorpels, machinale steen voor de pandhofgevel en een cementtegelvloer "*Picha*" (Gentse tegelfabriek). Dezelfde vloer werd doorgetrokken in het zuidelijke deel van de westelijke pandgang en de aansluitende gangen van het poortgebouw. Het bestek verzag ook vlakke bepleisterde plafonds in de pandgang ("*plafonnage sur lattes*").

Aan de zijde van het pandhof werd de toegang tot de kelder aangepast en de huidige trap en betonnen gewelf gebouwd.

De spreekkamers in het inganggebouw werden verbouwd zodat – na afbraak van enkele scheidingsmuren – twee grotere ruimten overbleven. Om de grotere noordelijke "spreekkamer en zaal" van meer daglicht te voorzien, werden er twee vensteropeningen in de voorgevel gemaakt.

Aan tuinzijde werd een éénlaagse constructie aangebouwd met twee kleine "*binnenspreekkamers*" voor de zuster, die – gescheiden door tralies – in verbinding stonden met de voorste spreekkamers voor de bezoekers.

De werken werden vermoedelijk uitgevoerd door aannemer Louis Verhaeghe (cf. stempel op één van de plannen).

Volgens de kwitanties leverde beeldhouwer Michel d'Hondt in 1928 een "*oude schouw in wit steen*" en "*twee plaaster corbeelen voor onder twee balken*".¹⁶⁴

De vele kwitanties van Huis en versieringsschilder Louis De Buysere – De Wyndt uit 1928-1932 met levering van verschillende kleuren, "pakjes zilver", olie, terpentijn, etc., alsook een factuur van *Lisabeth V.* voor 405 schilderwerken "*langs buiten en binnen van het klooster*" tonen aan dat zij instonden voor de schilderwerken na de verschillende verbouwingen in de abdij. Vermoedelijk brachten ze ook de geschilderde tekstbanderollen aan in meerdere ruimtes die nog op foto's van te zien zijn maar die later overschilderd werden.¹⁶⁵

¹⁶¹ ASGA, 691, Stukken betreffende de onroerende goederen van het kloostergebouw, met name de altaren en tabernakels. 1626-1981

¹⁶² ASGA, 693, Dossier inzake de levering en plaatsing van een nieuwe parketvloer, 1928-1929.

¹⁶³ ASGA, 694, Brief van aannemer Huib. Van Robays betreffende de levering en plaatsing van houten zit- en knielbanken in de hoogzaal, 1929.

¹⁶⁴ ASGA, 538, Rekeningen inzake het dagelijkse beheer van de abdij onder abdis Robertine Giele. 1928-1949

¹⁶⁵ Ibidem

Volgens de notities van een zuster werden in 1928 de laatste eikenhouten tussenmuurtjes van de cellen in het dormitorium weggenomen en vervangen door stenen scheidingsmuurtjes.¹⁶⁶

In 1936 werd de kerk opnieuw geschilderd en het 17de-eeuwse schilderij "De Koning van de H. Maagd" werd terug op de oorspronkelijke plaats in het hoogaltaar gehangen.¹⁶⁷

In 1939 werd van de zoldering in de refter "de verf afgenomen door zusters".¹⁶⁸

De bouw van de oostvleugel (1953)- A. De Geyter

In 1953-1954 tenslotte, wordt o.l.v. van arch. A. De Geyter een nieuwe vleugel ontworpen die de dwarsvleugel van 1643 en 1885 met elkaar verbindt. Met de bouw van die oostelijke vleugel wordt de zaal S. Benedict uit 1877 afgebroken. De nieuwe vleugel is ontworpen in een historiserende stijl.¹⁶⁹

Plannen cf.
bijlage I

In de nieuwe vleugel werd een home voor meisjesstudenten ondergebracht. Op het gelijkvloers werden pandgang, werkkamer en recreatiezaal voorzien. Op de verdieping werden drie cellen ingericht. De kopse gevel in barokstijl werd gebouwd na diverse afgekeurde voorstellen.¹⁷⁰

De schouwmantel in grijze marmer, die in 1885 voor de Sint-Benedictuszaal door Monseigneur de Bethune was geschonken, werd in 1953 verplaatst naar de conferentiezaal in de noordvleugel.¹⁷¹

Bij de bouw van de oostvleugel werd ook de bibliotheek in de noordvleugel verkleind voor de toevoeging van een toiletruimte. In de kapittelzaal lijkt toen of enkele jaren later de vloer vernieuwd en een imitatieplafond van moer- en kinderbalken te zijn aangebracht.

Andere verbouwingen en aanpassingen in de 20de helft van de 20ste eeuw

Rond 1965 werd een nieuw orgel tegen de noordwand van de kapel geplaatst. Daarvoor werden twee ovaalvormige oculi dichtgemetseld. Uit 1964 bleef het bestek van orgelbouwer Paul Anneessens bewaard.¹⁷²

In 1965 werd de bovenverdieping van het ingangsgedebouw ingericht met zes "studio" (kleine kamers) naar ontwerp van architect J. Vastesaegher. Ook de bovenverdieping van het diephuis werd met lichte wanden opgedeeld in kleinere ruimtes. Een nieuwe toegang tot deze studio's werd gemaakt door het noordelijk aanpalende huis (nr. 43) met een nieuwe doorgang en trap in verbinding te stellen. De plannen (cf. bijlage I) voorzagen ook de toevoeging van een 3de spreekkamer op de begane grond van het ingangsgedebouw, door toevoeging van een lichte wand in de grotere zaal. Aan de achterzijde werd een bijgebouw met spreekkamer onder plat dak bijgebouwd (cf. bijlage). Enkele jaren later werden de spreekkamers in het ingangsgedebouw opnieuw verbouwd tot één grote ruimte waarbij de oude tegelvloer werd vervangen door de huidige witstenen vloer en de historische schouwmantel verbouwd en verbreed.¹⁷³ De door vocht beschadigde witstenen onderdelen werden vernieuwd. Het witstenen fijnsculpteerwerk met de afbeelding van Christus tussen O.L.V. en de H. Johannes was al een kopie uit 1928 naar het origineel, dat tijdens de verbouwing van 1928 in de westelijke pandgang was geplaatst. De schouwwand werd aangevuld met witte wandtegeltjes en onderaan met enkele namaak -Delftse tegels.¹⁷⁴ Uit dezelfde periode dateert ook de vernieuwde witstenen tegelvloer in de noordelijke pandgang.

¹⁶⁶ ASGA, 1260, Inventaris met beknopte beschrijvingen van enkele kamers van de abdij, 20ste eeuw

¹⁶⁷ ASGA 691, Stukken betreffende de onroerende goederen van het kloostergebouw, met name de altaren en tabernakels. 1626-1981

¹⁶⁸ ASGA, 1260, Inventaris met beknopte beschrijvingen van enkele kamers van de abdij, 20ste eeuw

¹⁶⁹ B. BEERNAERTS, *op. cit.*, p. 95

¹⁷⁰ HOWEST, *De geschiedenis van de Sint-Godelieveabdij te Gistel en te Brugge*, 2017 (onuitgegeven studie), p. 24

¹⁷¹ ASGA, 1260, Inventaris met beknopte beschrijvingen van enkele kamers van de abdij, 20ste eeuw

¹⁷² ASGA, 1294, Bestek voor de bouw en plaatsing van een nieuw orgel in de abdiijkerk, 1964

¹⁷³ Volgens zuster Godelieve had deze werken plaats in 1974.

¹⁷⁴ ASGA, 1260, Inventaris met beknopte beschrijvingen van enkele kamers van de abdij, 20ste eeuw

In 1968 werd de poort van het ingangsbouw vernieuwd (cf. bouwaanvraag bijlage). In mei 1971-73 werden de drie 17de-eeuwse gepolychromeerde beelden boven de ingangspoort (en ook het reliekschrijn?) overgebracht naar het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium voor restauratie, maar ze werden onafgewerkt teruggebracht (?).¹⁷⁵

Na het tweede Vaticaans concilie werd het kerkinterieur in 1977 terug versoerd. Het altaar van Hippolyte Fontaine werd verwijderd en het tabernakel werd geplaatst op een sober altaarblok. Ook de communiebanken uit 1913 werden verwijderd.¹⁷⁶

Eind jaren 1970 werd de voormalige ziekenkamer (Sint-Jozefzaal) in de straatvleugel, die vanaf 1960 als kloosterbibliotheek in gebruik was, heringericht tot spreekplaats door architect Hubert Davans. De oude marmeren schouw werd afgebroken en vervangen door een "oude" schouw in baksteen met een houten schouwbank.¹⁷⁷ Er werd een deuropening naar het naastgelegen pand (nr. 47) gemaakt om de kamer te laten aansluiten bij de home die toen op de bovenverdieping werd ingericht. De bovenverdiepingen van de zuid-, noord- en westvleugel werden toen heringericht en met gemoderniseerde studentenkamers naar de plannen van architect Hubert Davans.¹⁷⁸ Vermoedelijk werd toen ook de mansardeverdieping op de zuidelijke straatvleugel (nrs. 45-49) toegevoegd.¹⁷⁹

De cellen van het dormitorium in de zuidvleugel werden toen ook vergroot zodat er slechts 11 cellen overbleven, buiten de twee reeds grotere abdiscellen aan de kant van de kerk.¹⁸⁰

Uit 1987 bleven de plannen bewaard van architect Hugo Van Oyen voor de verbouwing en herinrichting van huis nr. 49.

In 1996 verbouwde Hubert Davans de bovenverdieping van de oostvleugel waarbij de kamers aan weerszijde van de centrale gang werden heropgedeeld tot grotere kamers met eigen toiletruimten.

---

¹⁷⁵ ASGA, 1305.

¹⁷⁶ Deze communiebanken vervingen vanaf 1913 de eeuwenoude communiebanken, cf. ASGA, 691.

¹⁷⁷ ASGA, 1260, Inventaris met beknopte beschrijvingen van enkele kamers van de abdij, 20ste eeuw

¹⁷⁸ ASGA, 692, Plannen van de verbouwing van de slaapzalen en ziekenkamers. ca. 1978.

¹⁷⁹ In het dossier bevinden zich nog een stapel plannen die mogelijks nog de plannen voor de bouw van de mansardeverdieping kunnen bevatten.

¹⁸⁰ ASGA, 1260, Inventaris met beknopte beschrijvingen van enkele kamers van de abdij, 20ste eeuw. Volgens de studie van Howest bleven verbleven in de Boeveriestraat vooral meisjesstudenten die les volgden in het Sint-Andreasinstituut op de Garenmarkt, cf. HOWEST, *De geschiedenis van de Sint-Godelieveabdij te Gistel en te Brugge*, 2017 (onuitgegeven studie), p.24.

HYPOTHETISCH VLEKKENPLAN BOUWFASEN

KELDERS

LEGENDE

oudere kern < 1623, mogelijk verbouwd tijdens 1ste verbouwingsfase ca. 1623-1626

17de eeuw (bouwfasen 1626-1633 & 1642-1647)

18de eeuw

19de eeuw

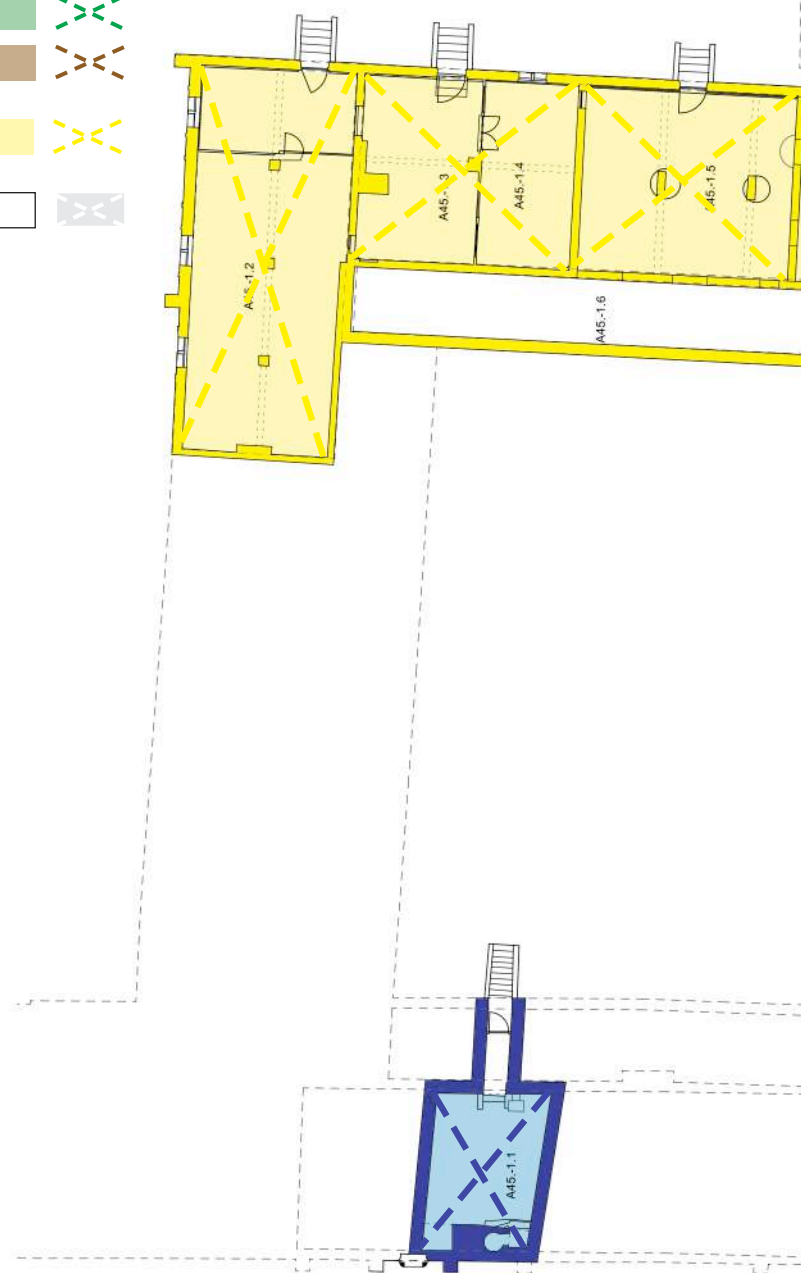
ca. 1900

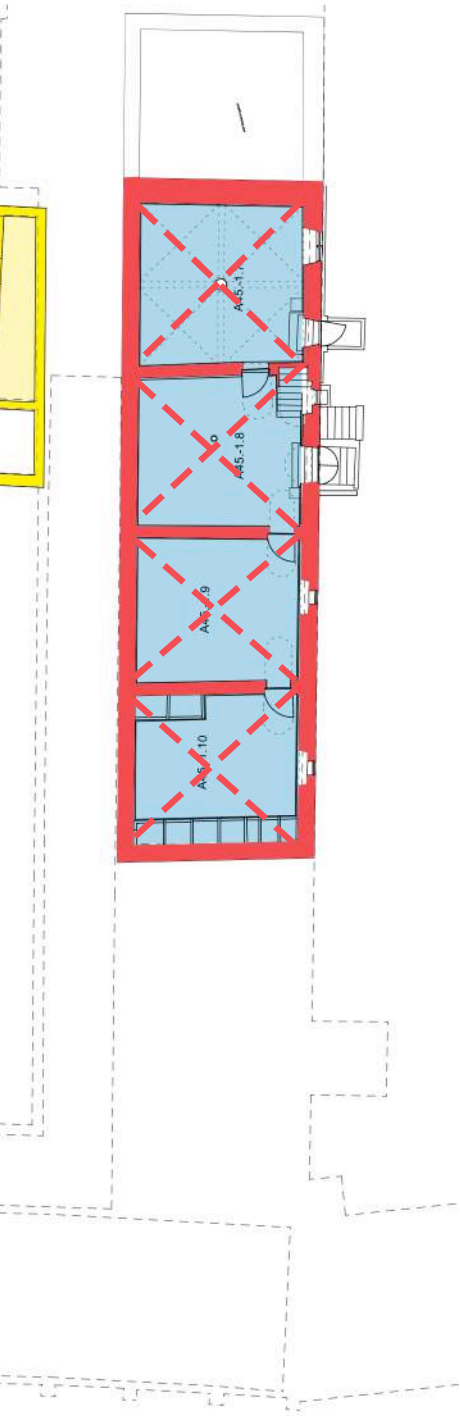
ca. 1926 - 1928 verbouwing De Pauw

2de helft 20ste eeuw (ca. 1953 - 1958 verbouwing De Geyter 1965 - Vastesaeger / na 1965 De Geyter / Hubert Davans / ...)

ONBEKEND (nader te onderzoeken)

MUUR	VLOER	PLAFOND
		
		
		
		
		
		
		
		

BEGANE GROND

LEGENDE

oudere kern < 1623, mogelijk verbouwd tijdens 1ste verbouwingsfase ca. 1623-1626

17de eeuw (bouwfasen 1626-1633 & 1642-1647)

18de eeuw

19de eeuw

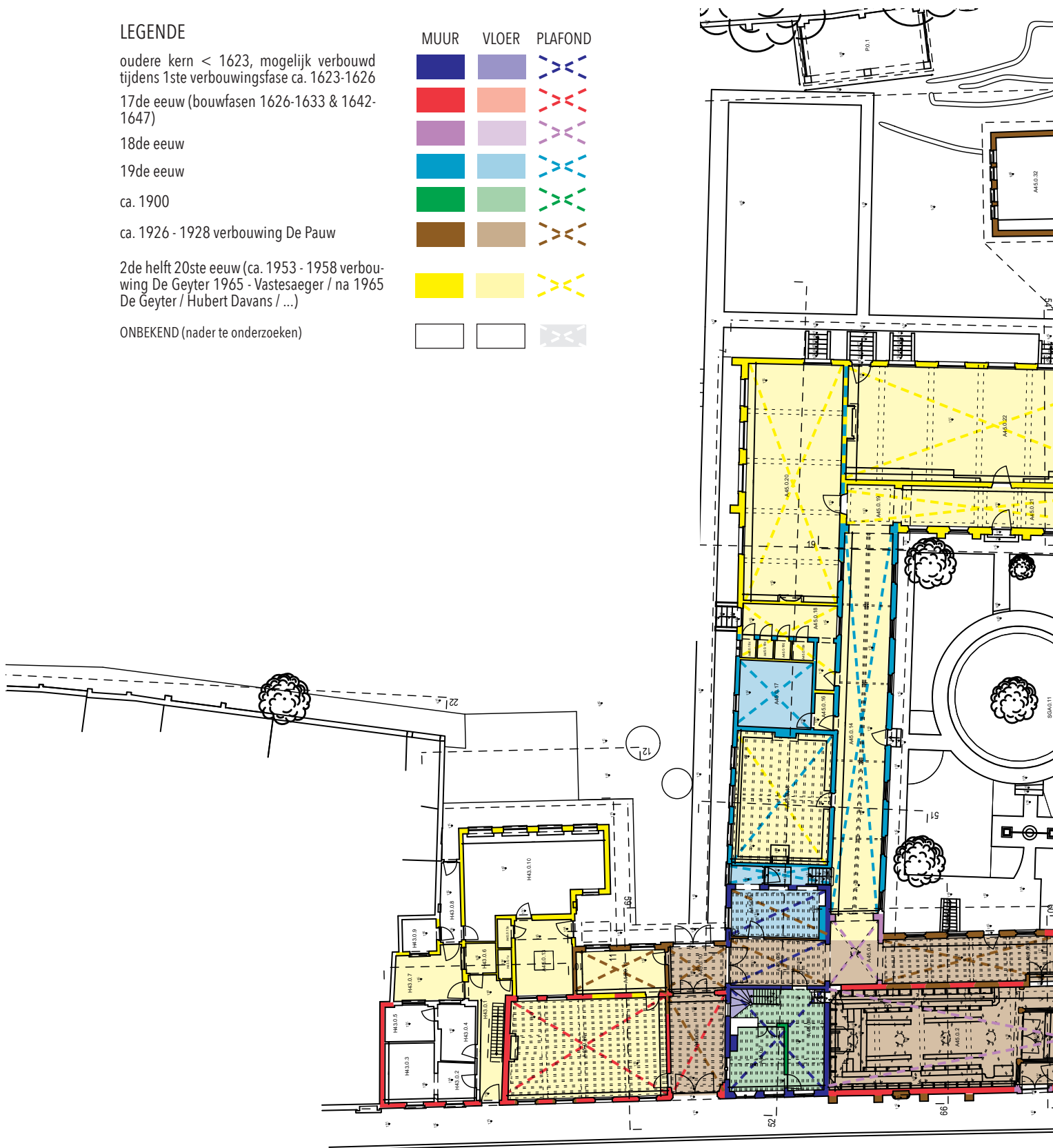
ca. 1900

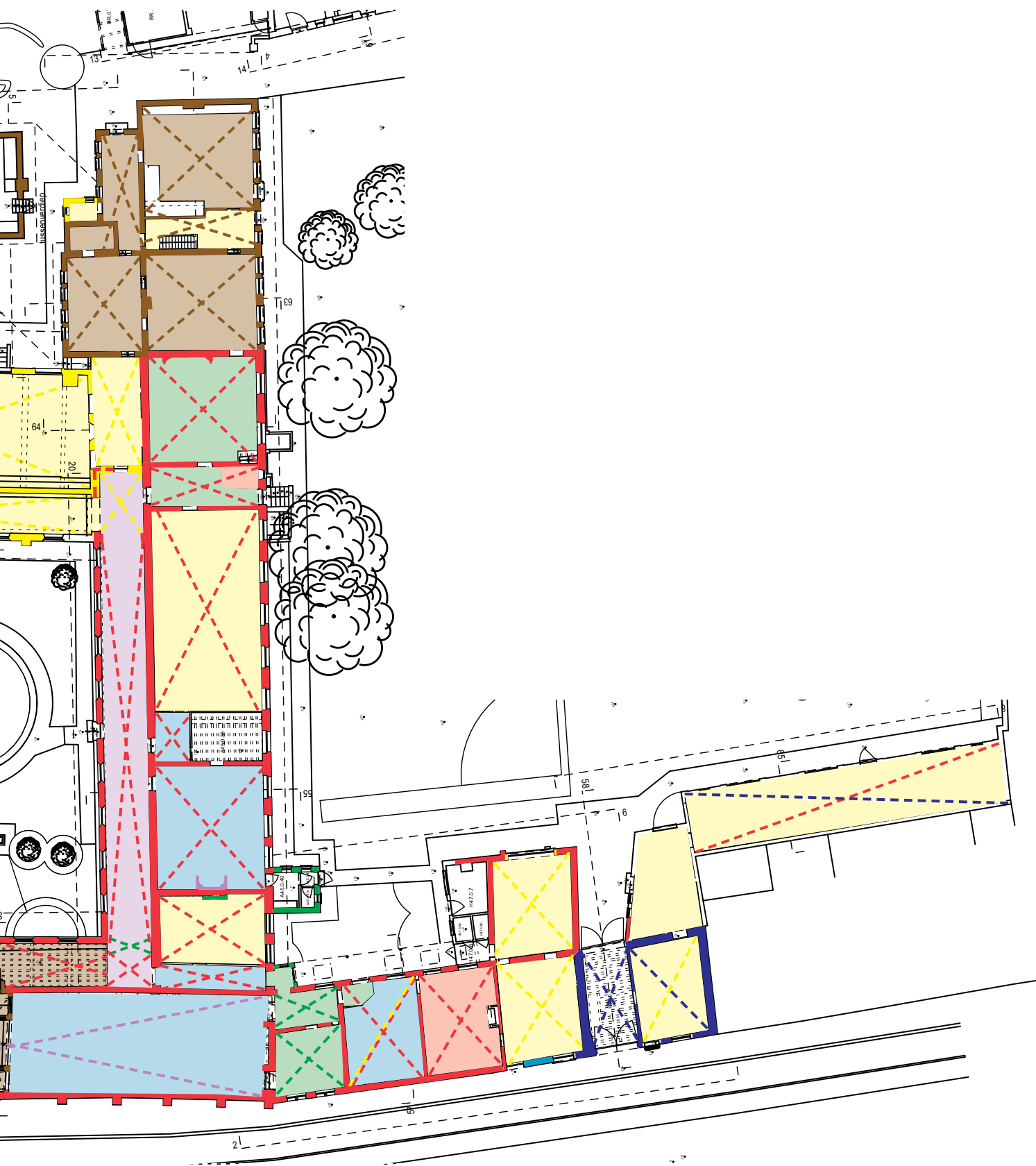
ca. 1926 - 1928 verbouwing De Pauw

2de helft 20ste eeuw (ca. 1953 - 1958 verbouwing De Geyter 1965 - Vastesaeger / na 1965 De Geyter / Hubert Davans / ...)

ONBEKEND (nader te onderzoeken)

MUUR	VLOER	PLAFOND
		
		
		
		
		
		
		
		

VERDIEPING 1

LEGENDE

oudere kern < 1623, mogelijk verbouwd tijdens 1ste verbouwingsfase ca. 1623-1626

17de eeuw (bouwfasen 1626-1633 & 1642-1647)

18de eeuw

19de eeuw

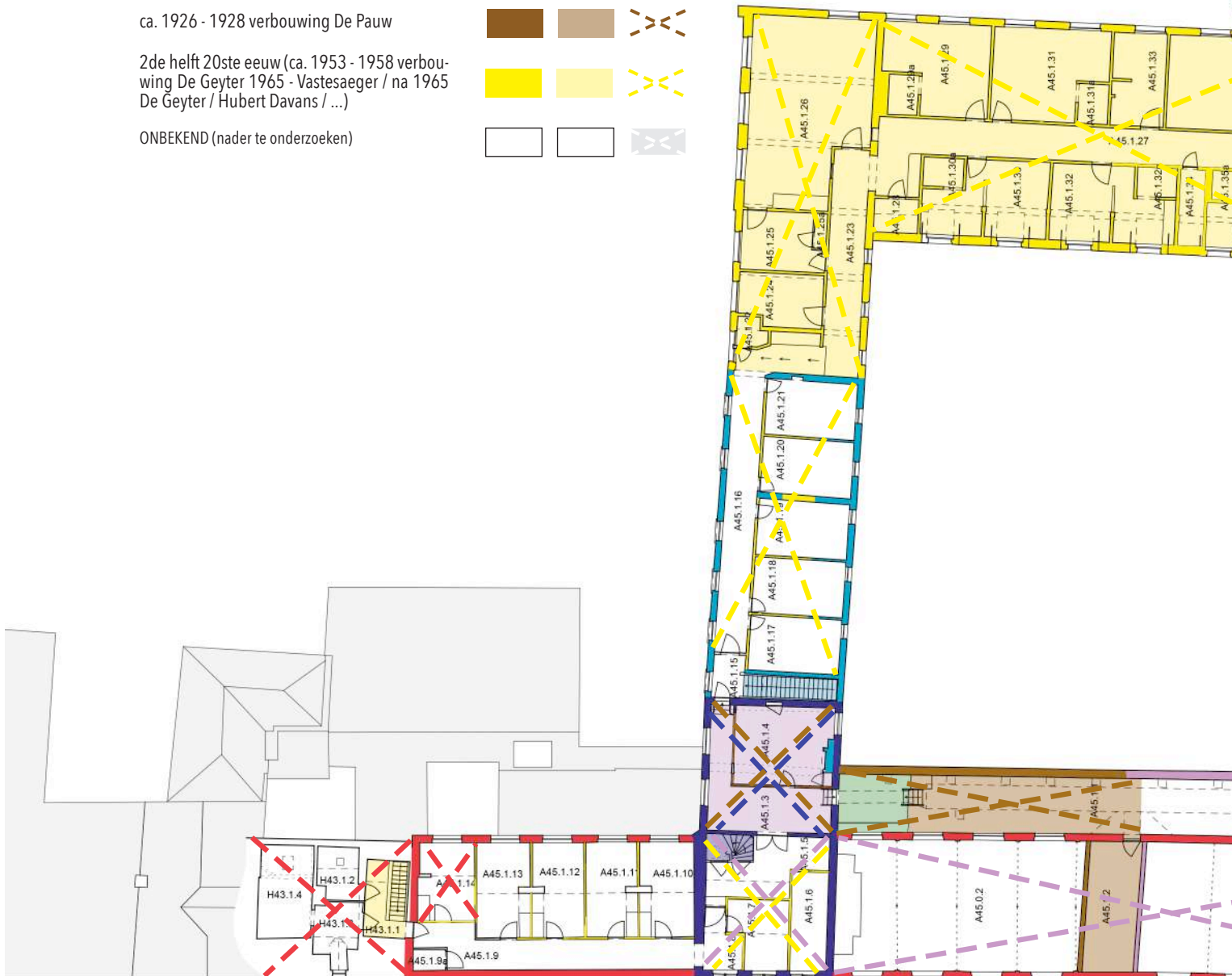
ca. 1900

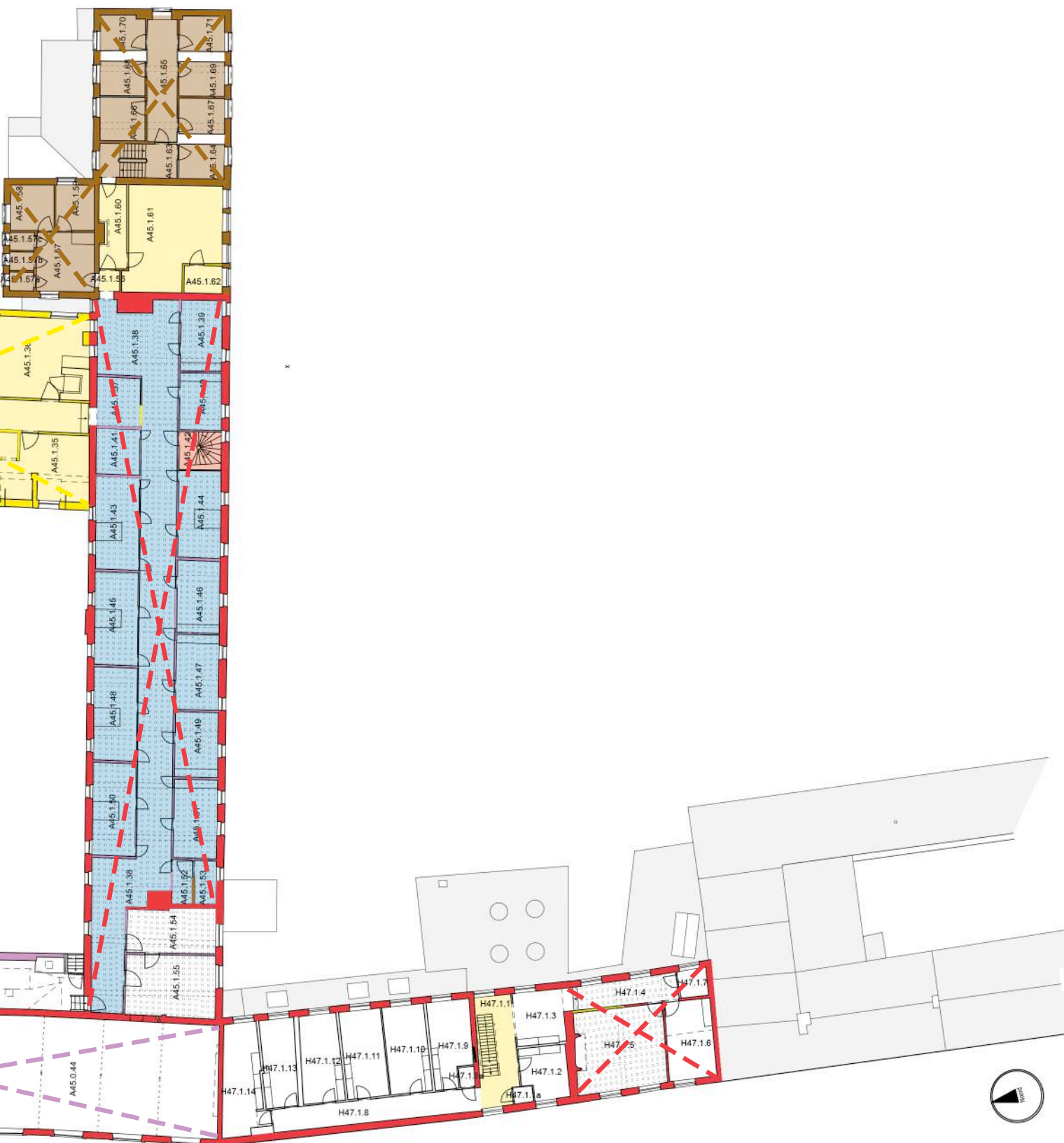
ca. 1926 - 1928 verbouwing De Pauw

2de helft 20ste eeuw (ca. 1953 - 1958 verbouwing De Geyter 1965 - Vastesaeger / na 1965 De Geyter / Hubert Davans / ...)

ONBEKEND (nader te onderzoeken)

MUUR VLOER PLAFOND

ZOLDERS

LEGENDE

oudere kern < 1623, mogelijk verbouwd tijdens 1ste verbouwingsfase ca. 1623-1626

17de eeuw (bouwfasen 1626-1633 & 1642-1647)

18de eeuw

19de eeuw

ca. 1900

ca. 1926 - 1928 verbouwing De Pauw

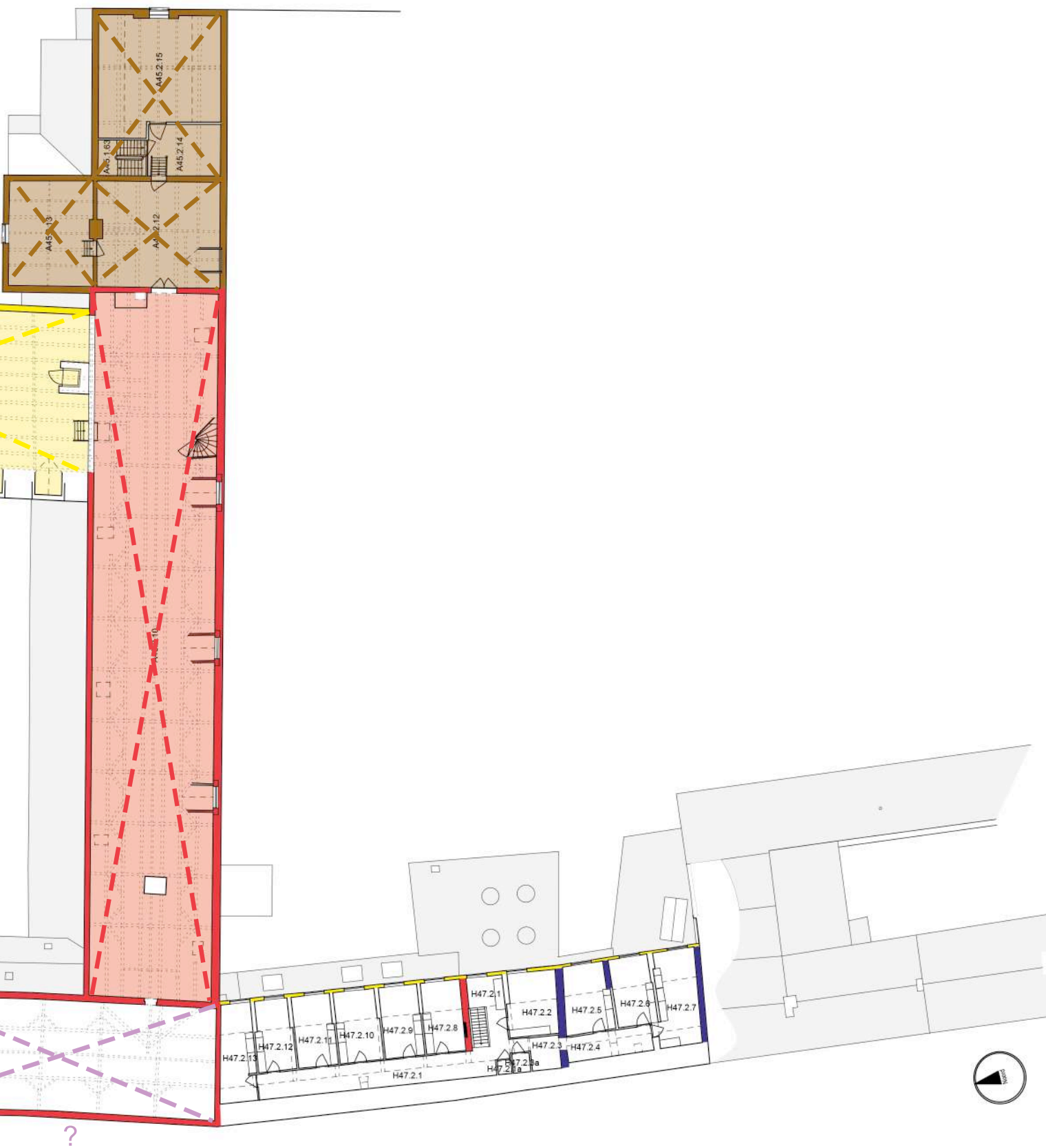
2de helft 20ste eeuw (ca. 1953 - 1958 verbouwing De Geyter 1965 - Vastesaeger / na 1965 De Geyter / Hubert Davans / ...)

ONBEKEND (nader te onderzoeken)

MUUR	VLOER	PLAFOND
		
		
		
		
		
		
		
		

ANNELIES WOUTERS, bouwhistorica

in opdracht van:

STUDIO ROMA

Multiprofessionele architectenvenootschap cvba
Abdij Vlierbeek 7
3010 KESSEL-LO
T +32 16 49 80 50
info@studioroma.be
www.studioroma.be

STUDIO TUIN EN WERELD

a&t architecten bvba
p/a van beethovenstraat 17
2018 ANTWERPEN
M +32 (0)473 17 89 02
tomas.a.ooms@gmail.com
www.studio-tuin-en-wereld.tumblr.com

BIJLAGE 1

CHRONOLOGISCH OVERZICHT VAN DE HISTORISCHE PLANNEN

---

01. Geschilderd plan, s.d. (15de/16de eeuw) (Erfgoed Brugge)

02. Stadsplattegrond Jacob van Deventer ca.1560 (Erfgoed Brugge)

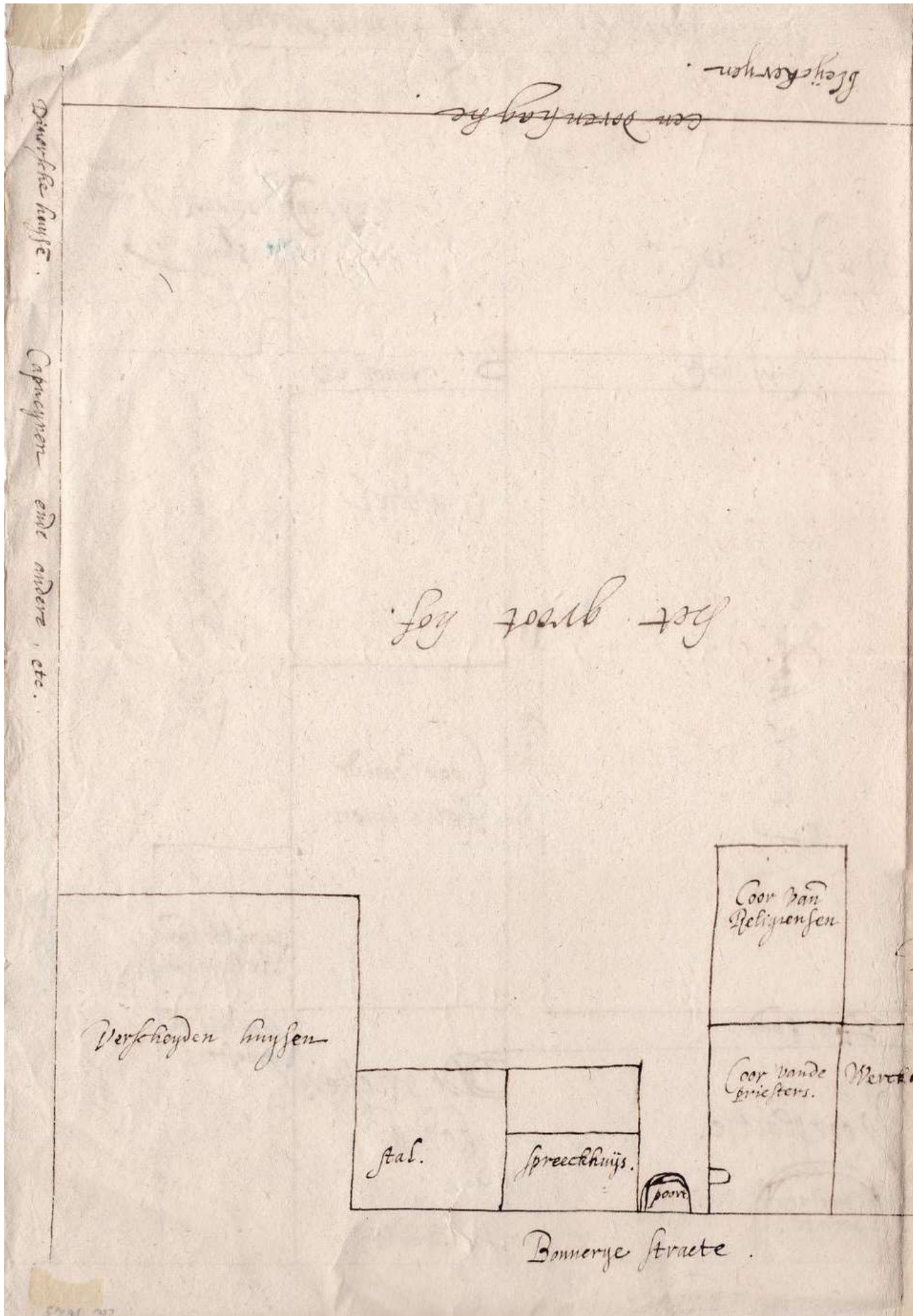

03. Kaart van Marcus Gerards, 1562 (uit: Howest, p. 6)

04. Pentekening abt vanden Zype circa 1622-1626, bestaande toestand Boeveriestraat (uit Howest, p.8, verwijst naar ASGA - huidige bewaarplaats)

Arch. abbati.
S. God. Brugge

Den overgacht en
naeghe

Huis van Ro
main.

Het groot hof.

muer
muer

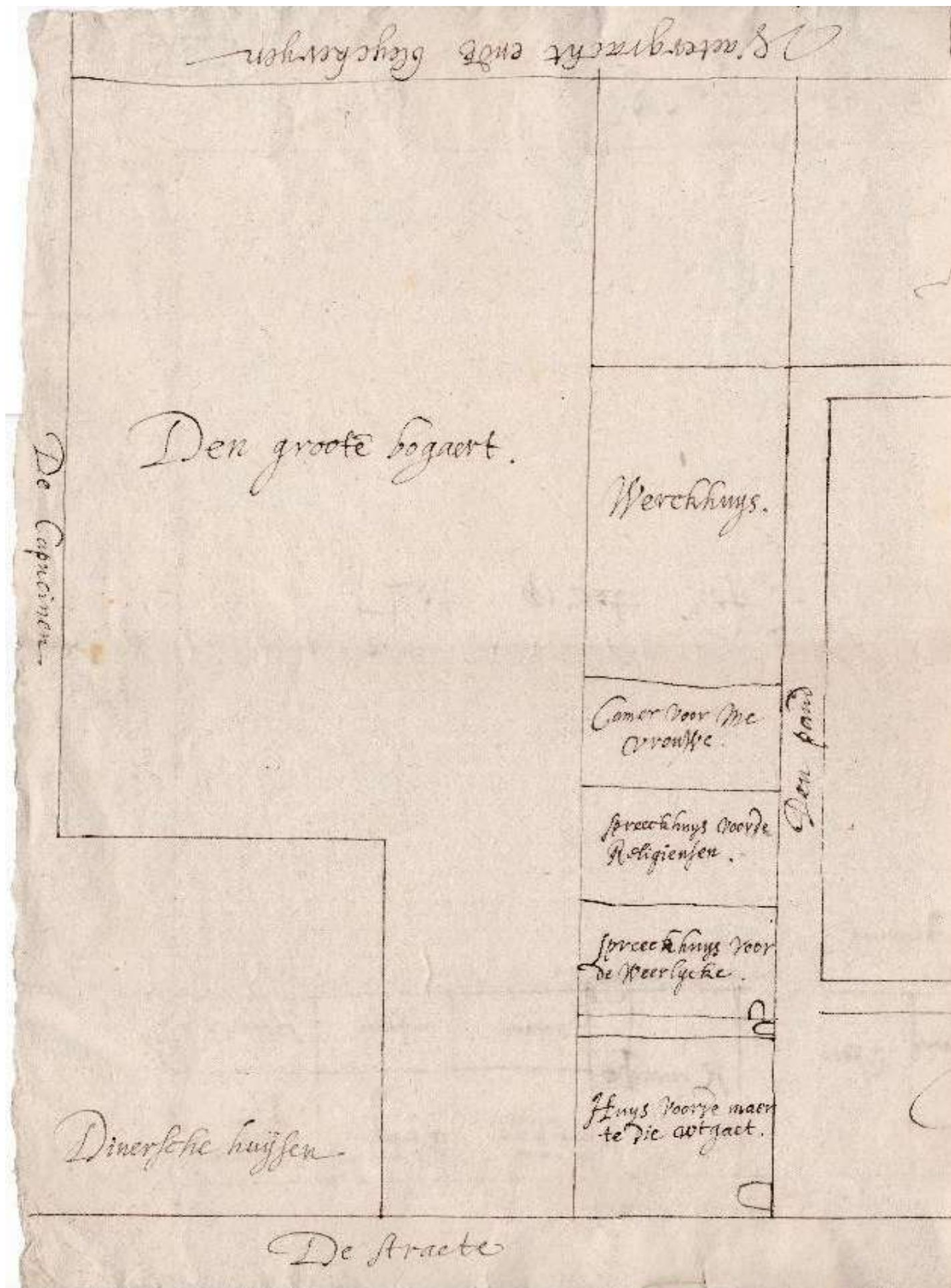
Houen van Romain.

Blomhof.

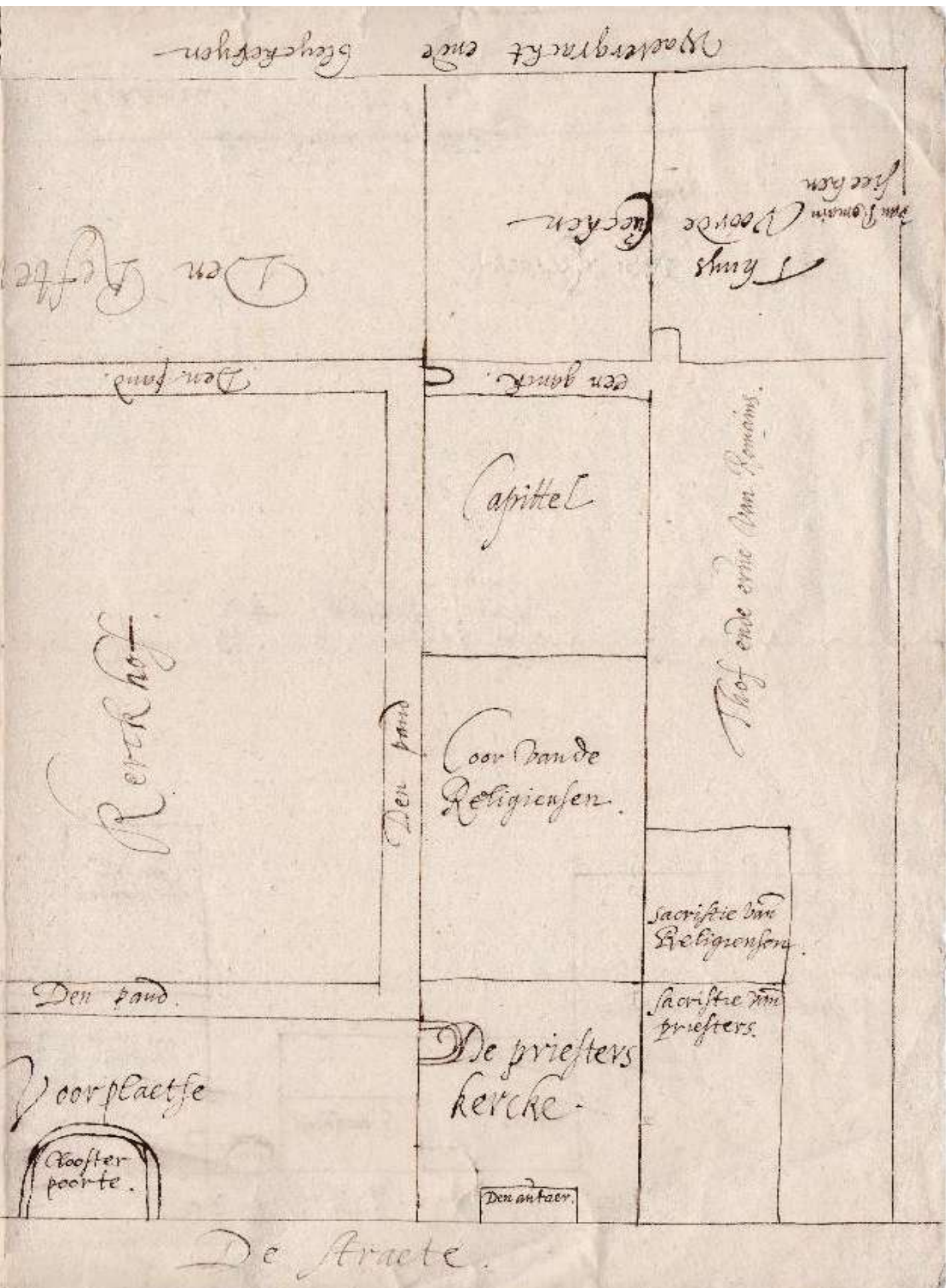
	Refter.	Keuckel	hofaen	hofhen	Hofken
			huys. 23 1/2 breed 29 lauch.	huys. 23. breed. 18 1/2 lauch	huys. 23 breed. 19 1/2 lauch.

Bonnery Straete

(s onbekend)

05. Pentekening abt vanden Zype circa 1622-1626, schets van mogelijke verbouwing (uit Howest, p.8, verwijst naar ASGA - huidige bewaarplaats onbekend)

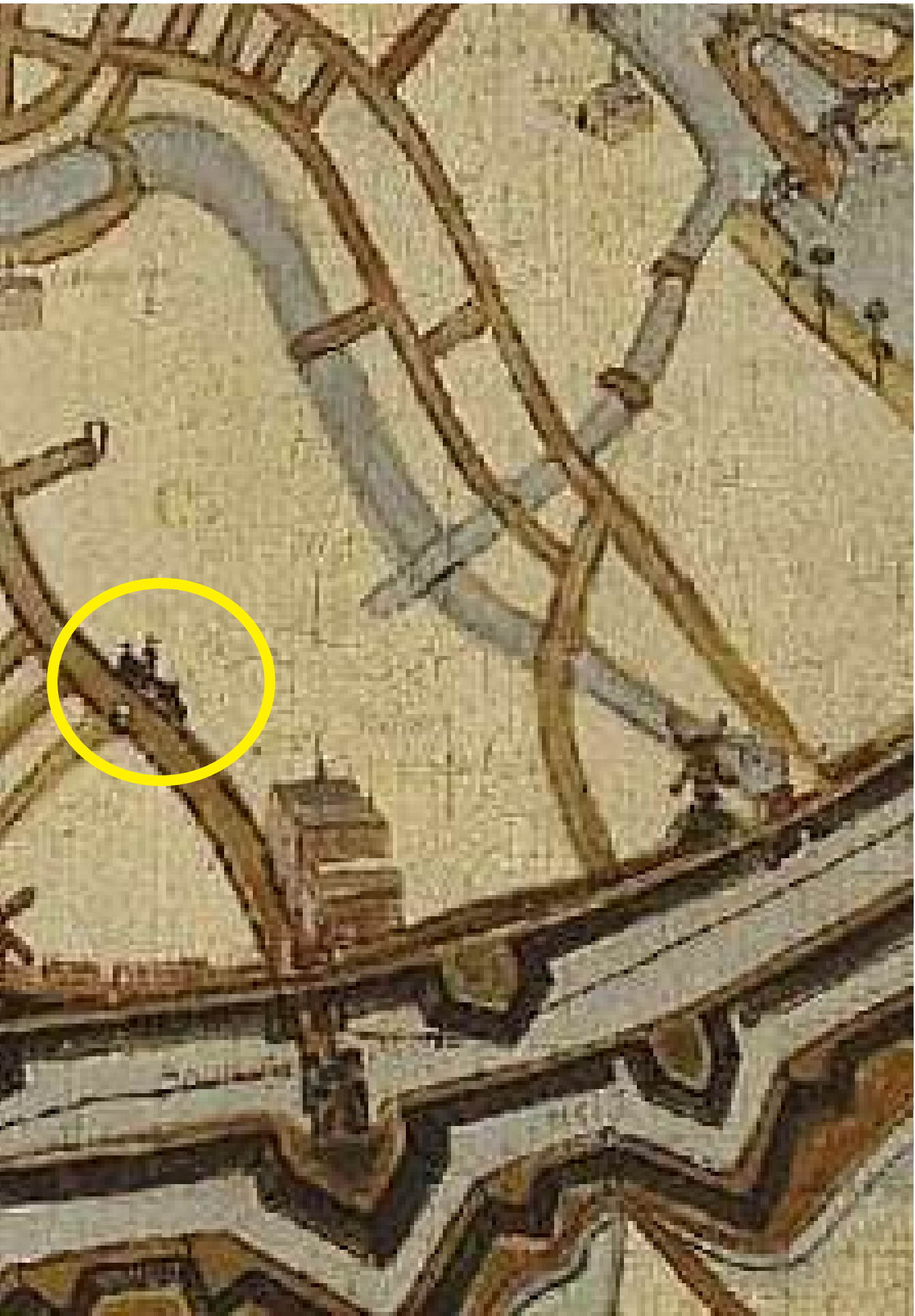
06. Blaeuw, 1641 (*Sanderus, Flandria Illustrata*)

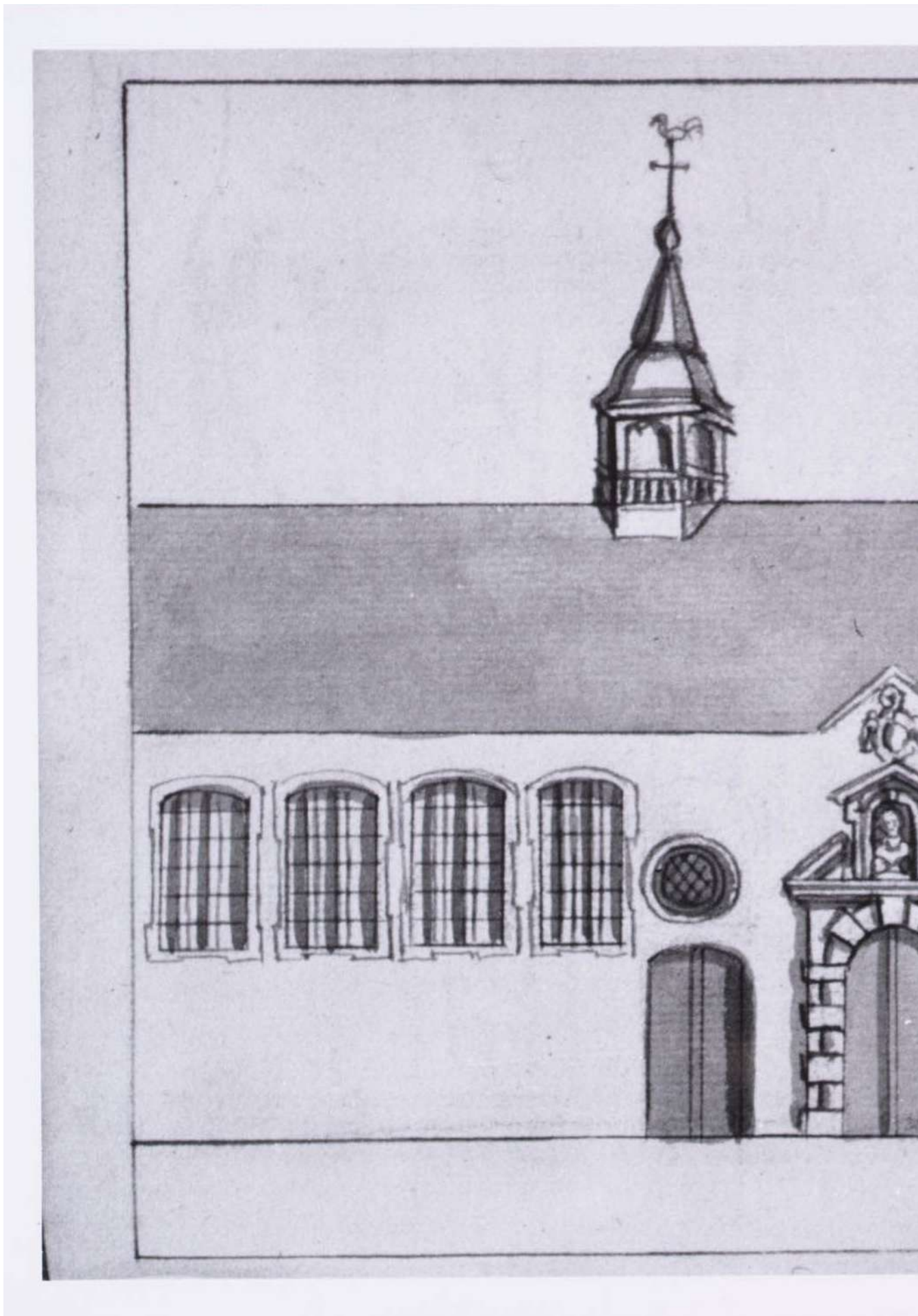

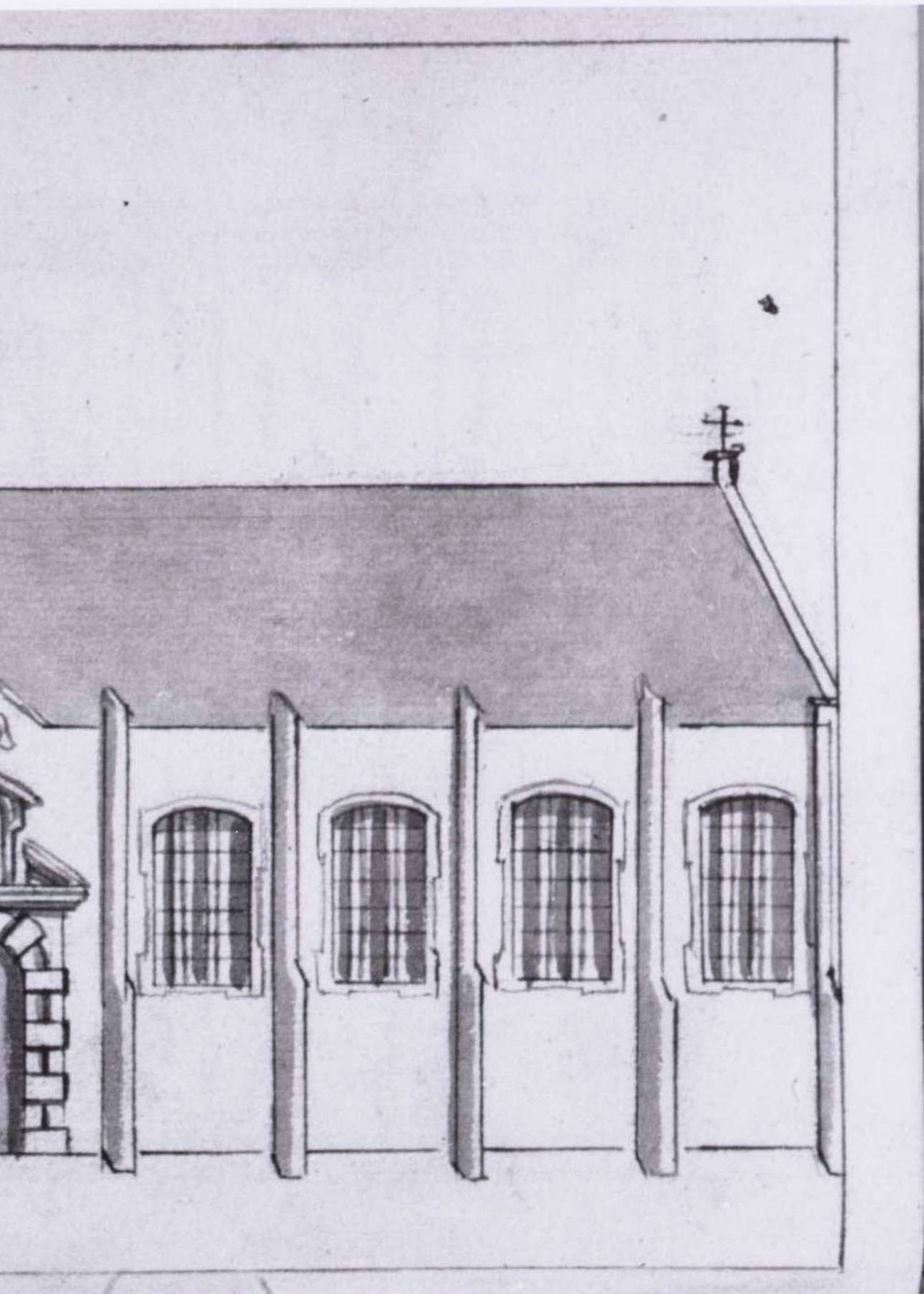

07. Stadsplan Jan Robbrecht, 1714 (detail) (uit: Howest, p. 10)

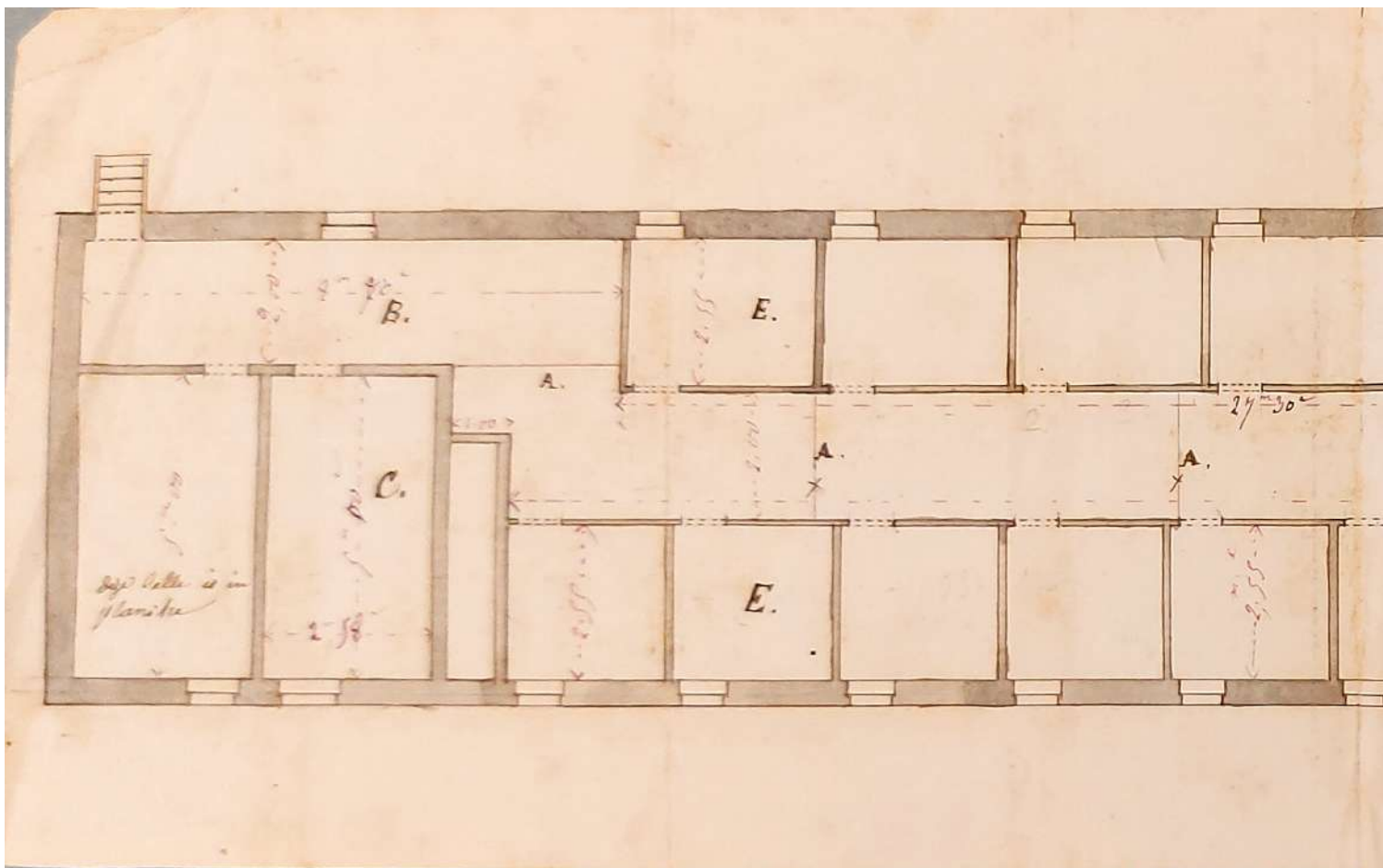
08. Afbeelding na de verbouwingen van 1722-1726 door De Custis, 1745 (uit, Howest, p. 12)

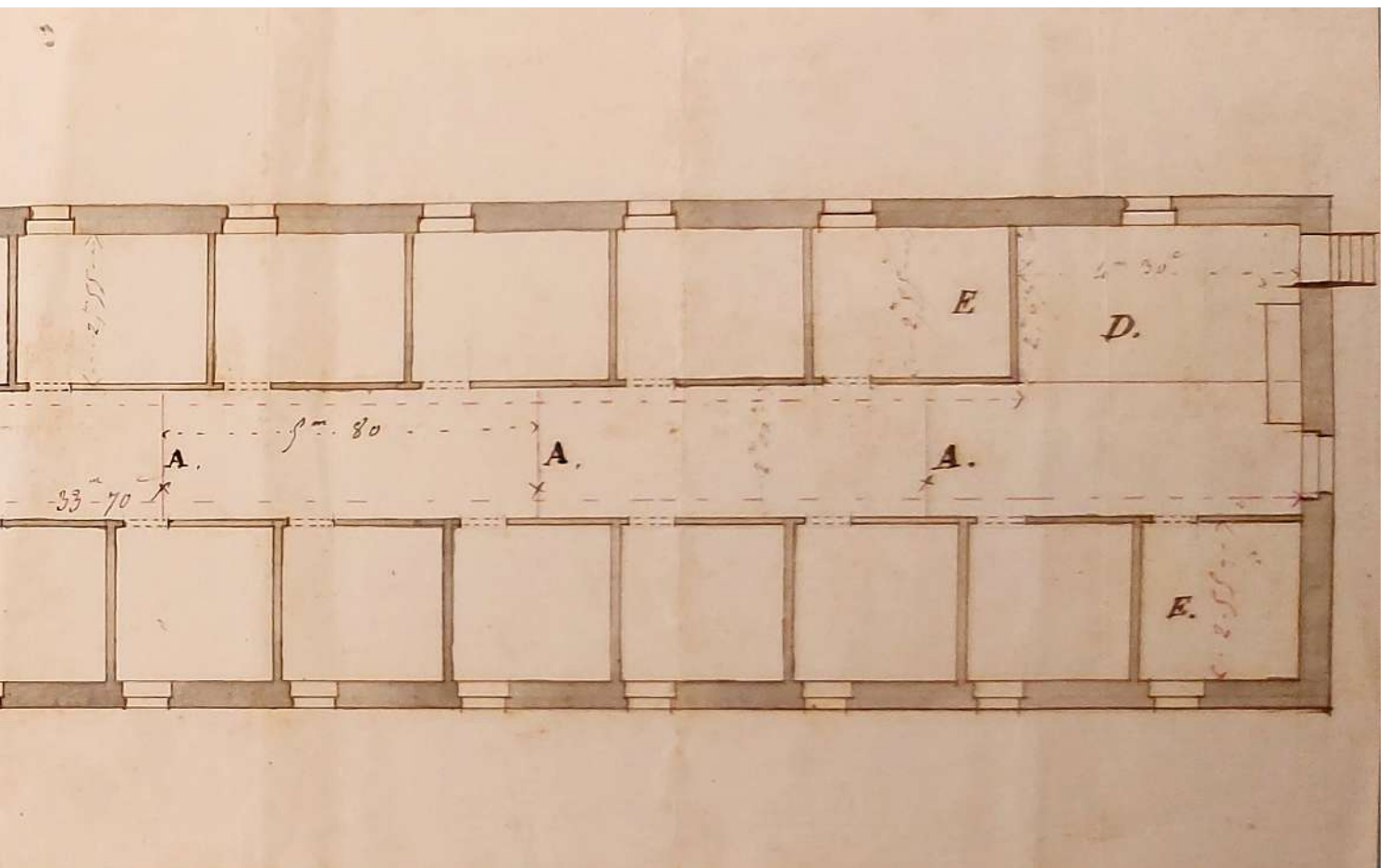
09. Kabinetskaart Graaf De Ferraris 1770-1777 (www.cartesius.be)

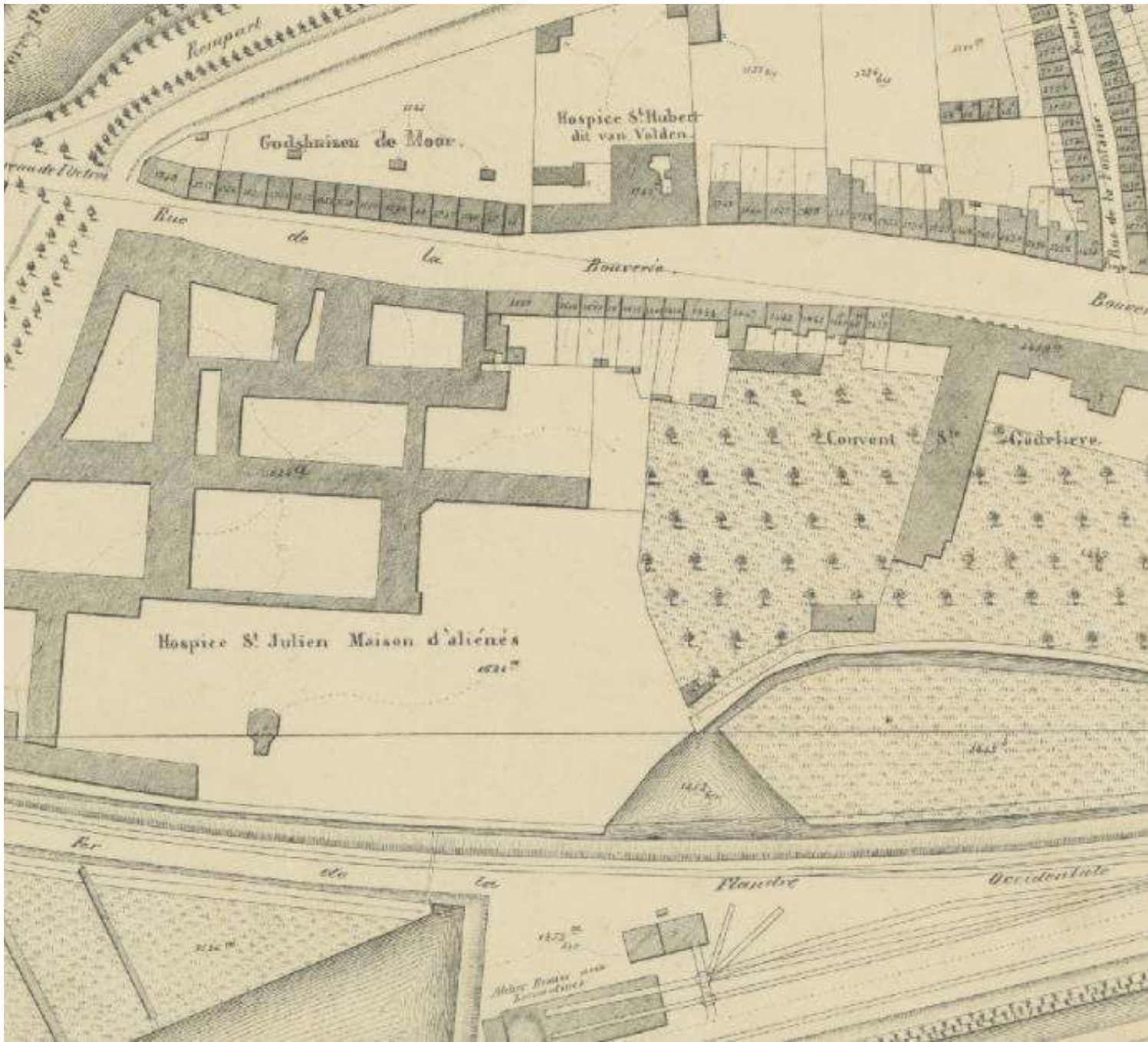

10. Plan oude slaapzaal - s.d. (inventaris ASGA in 1623-1642 gesitueerd maar zowel de lengtematen (metriek stelsel), alsook het handschrift als de rode aanduiding)

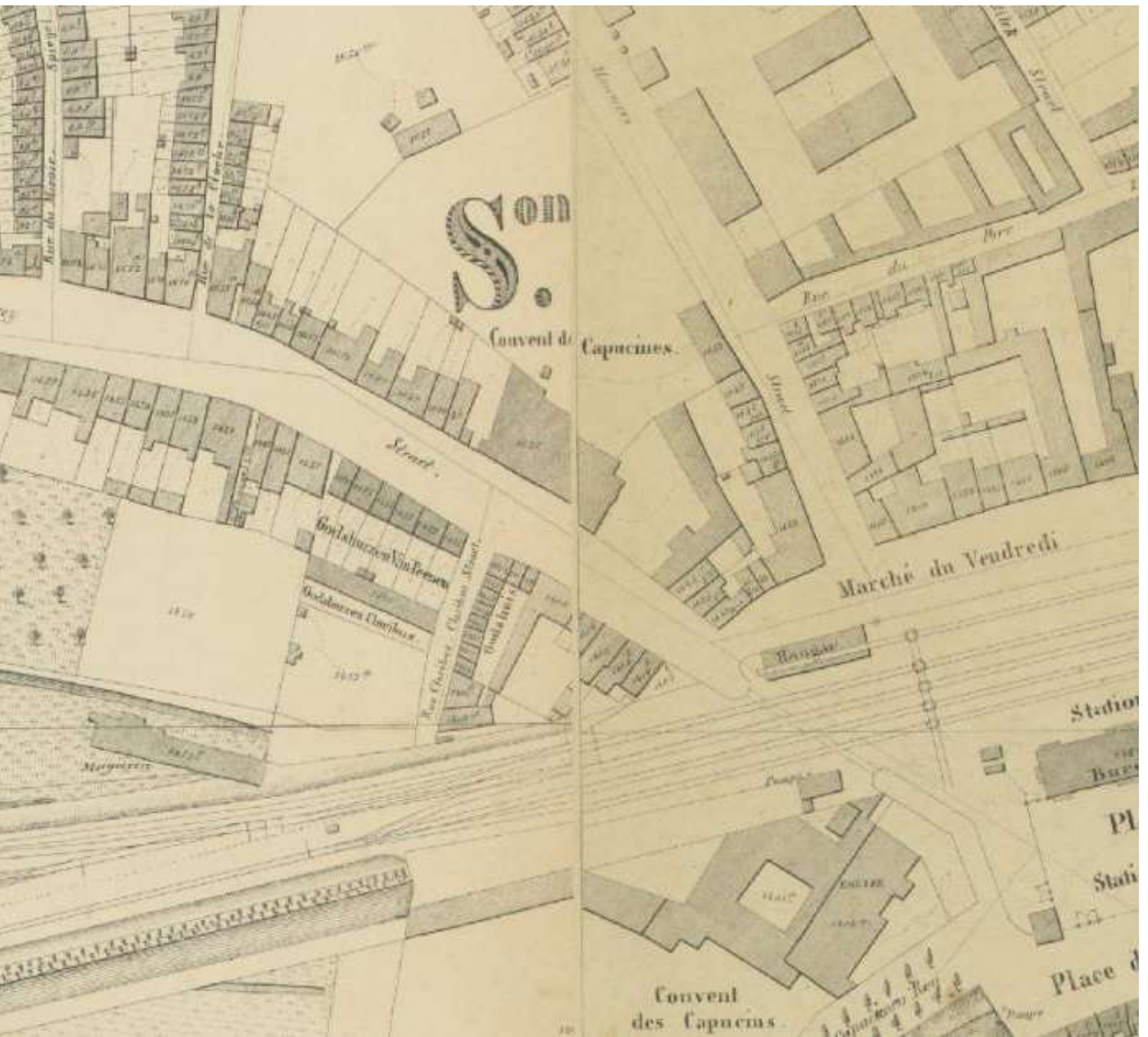

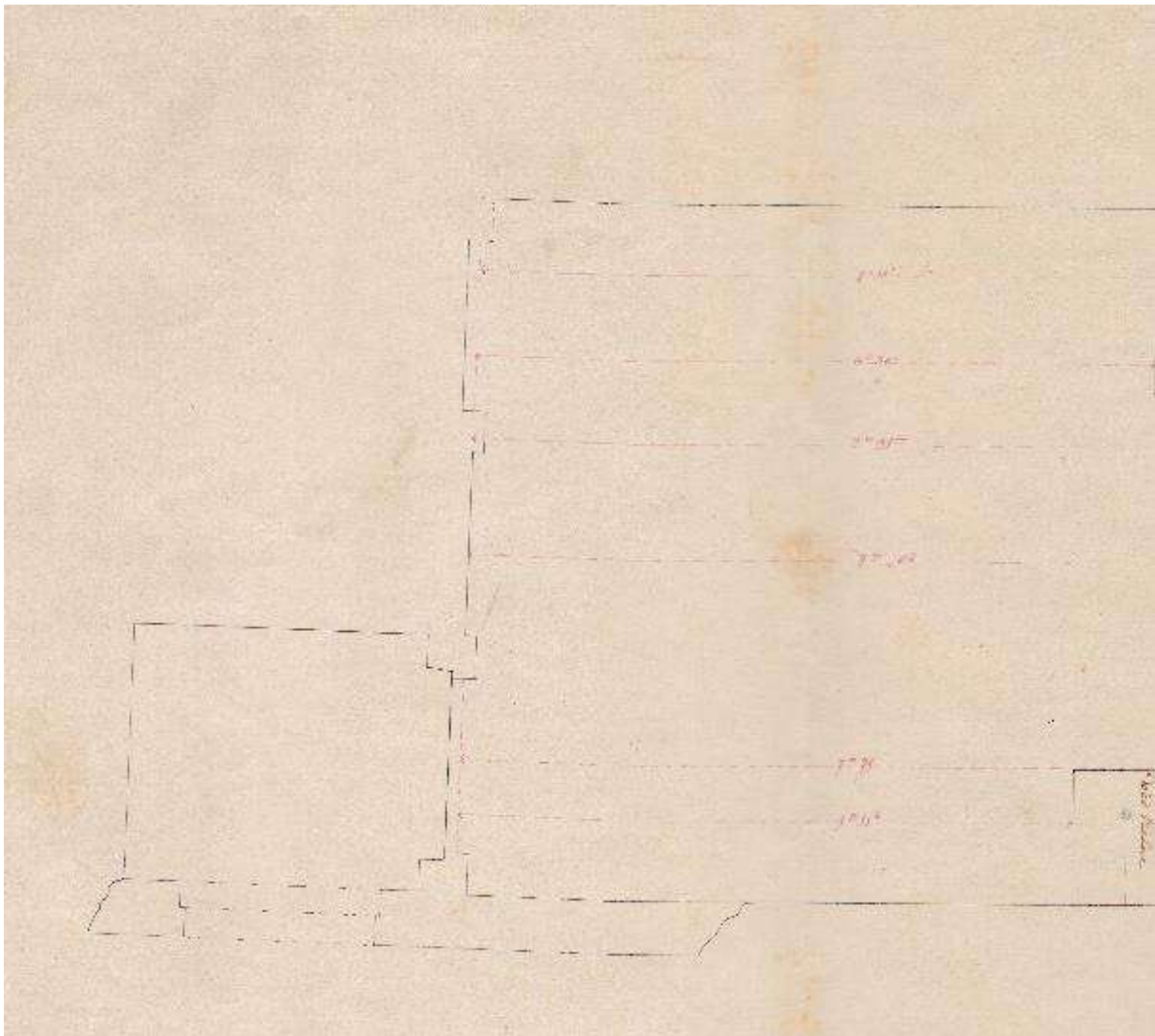

g voor de verbouwing (toevoeging trap) wijzen op een vroeg(?) -19de-eeuwse datering) (ASGA, nr. 715)

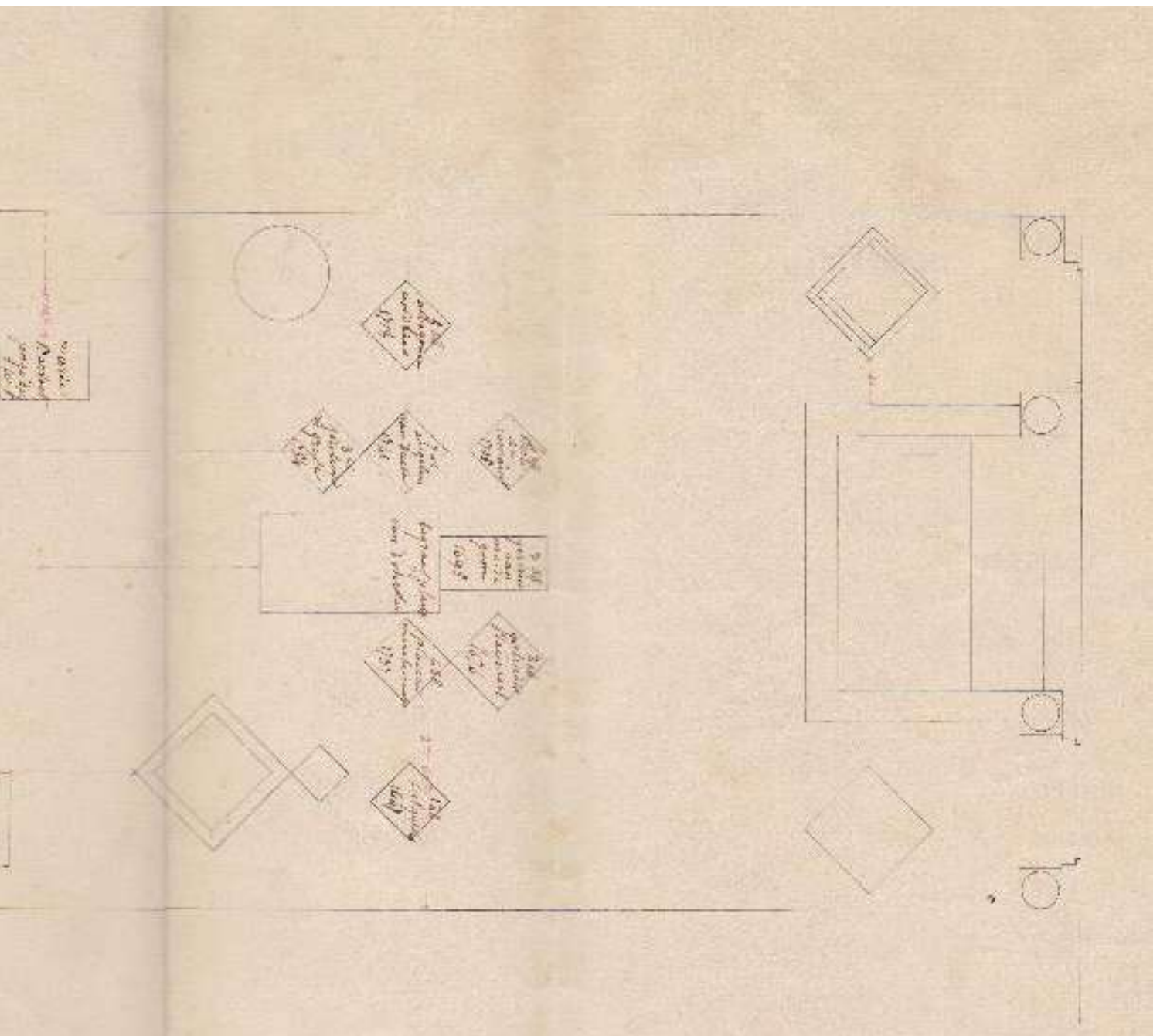

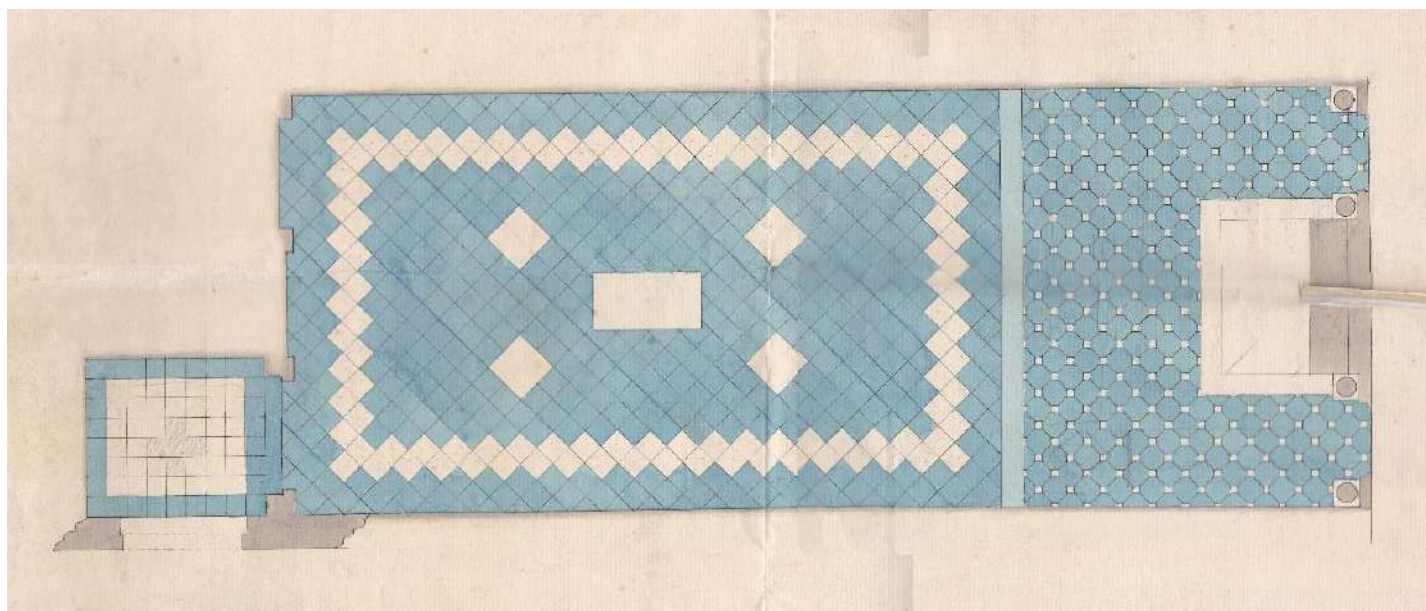
11. De Godelieveabdij in 1854, plan Popp (uit, Howest, p. 13)

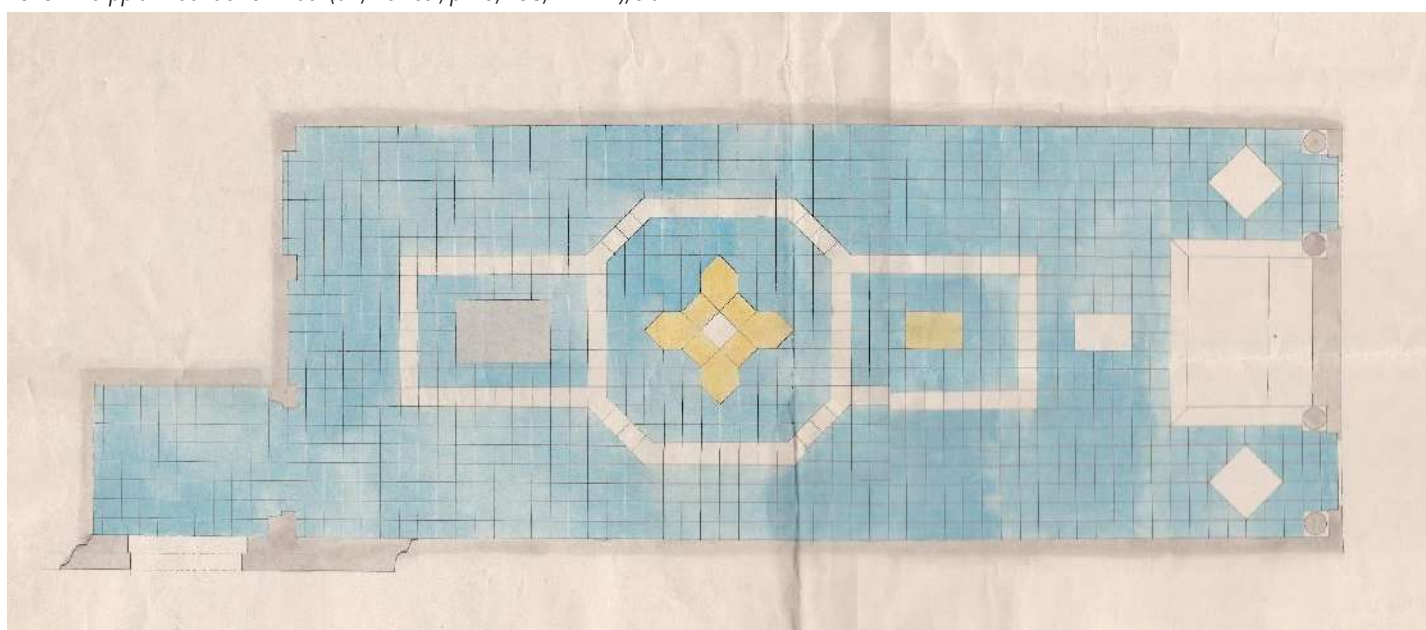

12. Pentekening van de kerkvloer voor de heraanleg in 1853 (uit, Howest, p. 14)

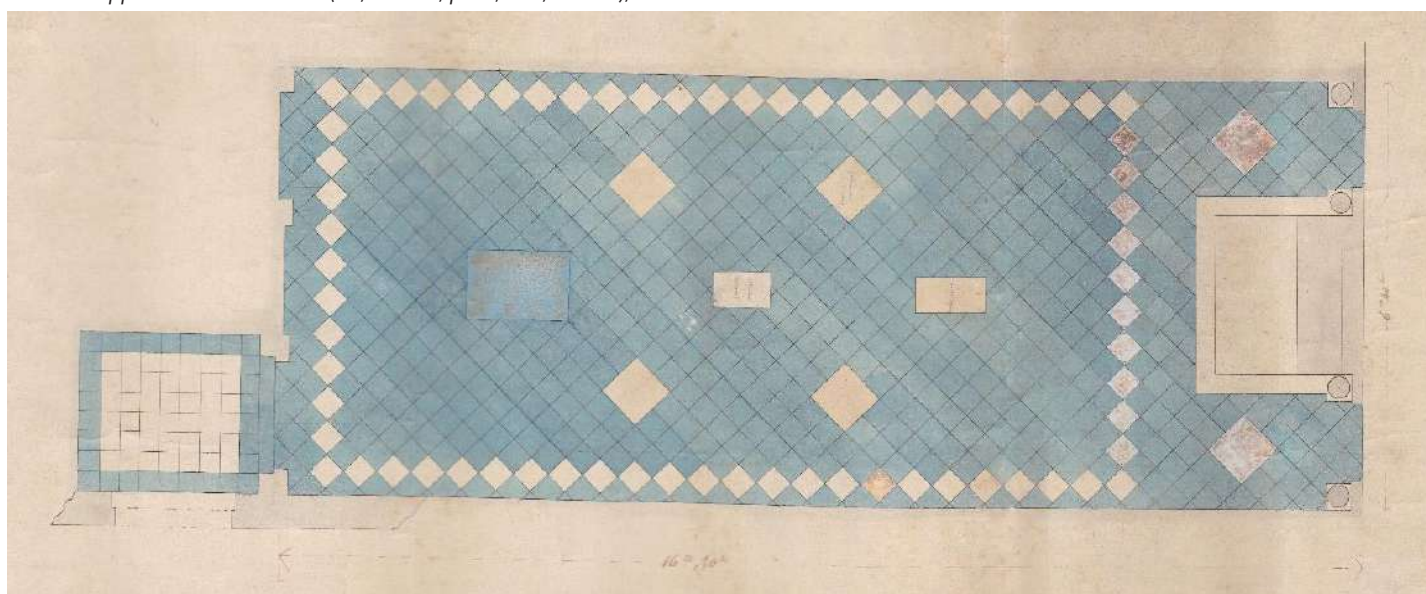

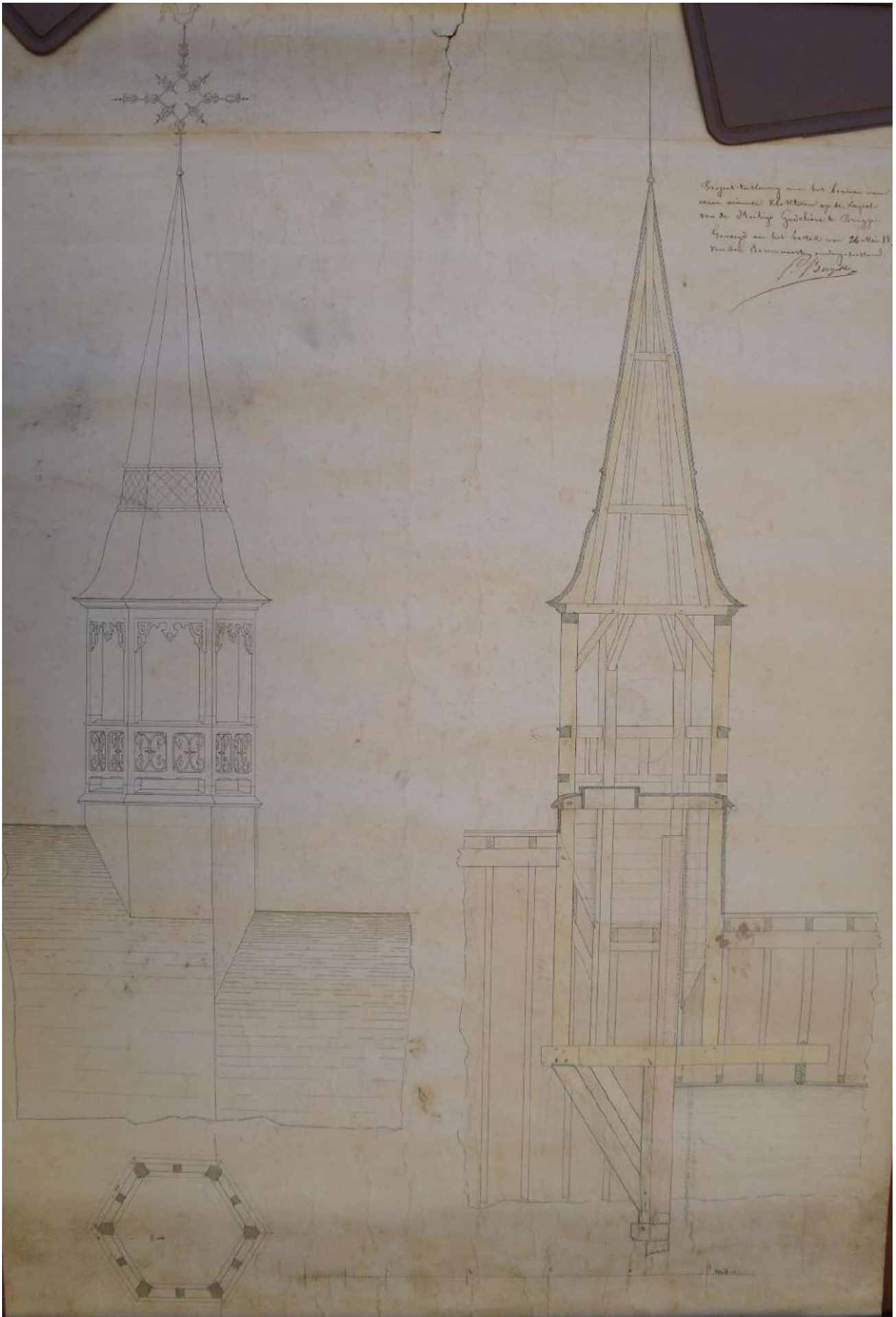
13. Ontwerpplan voor de kerkvloer (uit, Howest, p. 15, ASG, nr. 719), s.d.

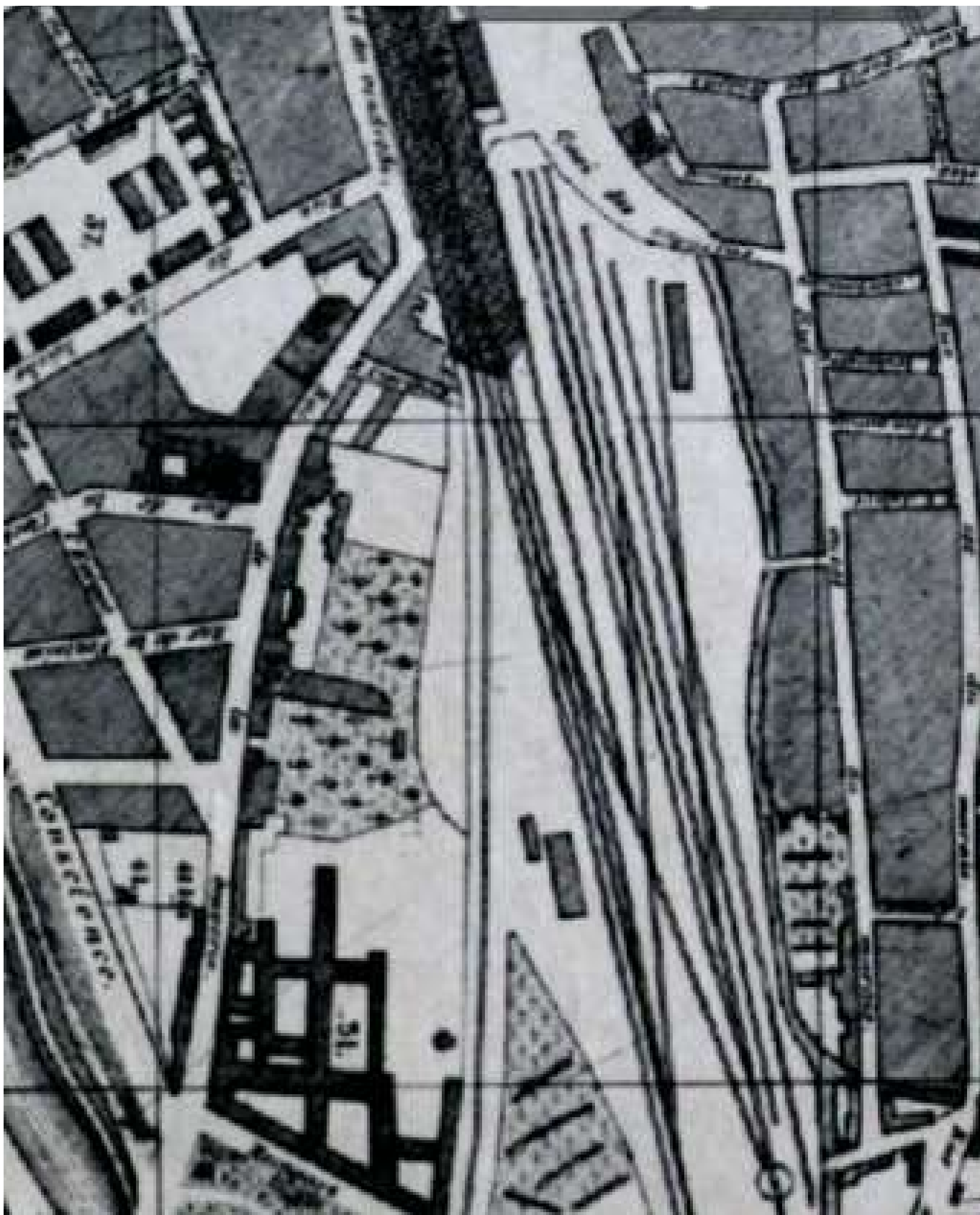
14. Ontwerpplan voor de kerkvloer (uit, Howest, p. 15, ASG, nr. 719), s.d.

15. Ontwerpplan voor de kerkvloer (uit, Howest, p. 15, ASG, nr. 719), s.d.

16. Plan van de nieuwe klokkentoren (1856) (ASGA, nr. 733) (1856" achterzijde plan)

17. Plattegrond van Bouchez 1870 (Erfgoed Brugge)

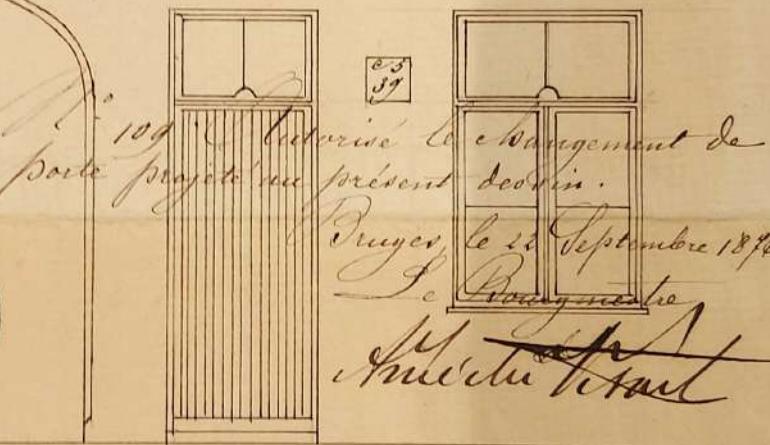

18. Kadasterkaart 1889 (www.erfgoedforumbrugge.be/blekerijen tussen Capucienenreitje en de Boeveriestraat)

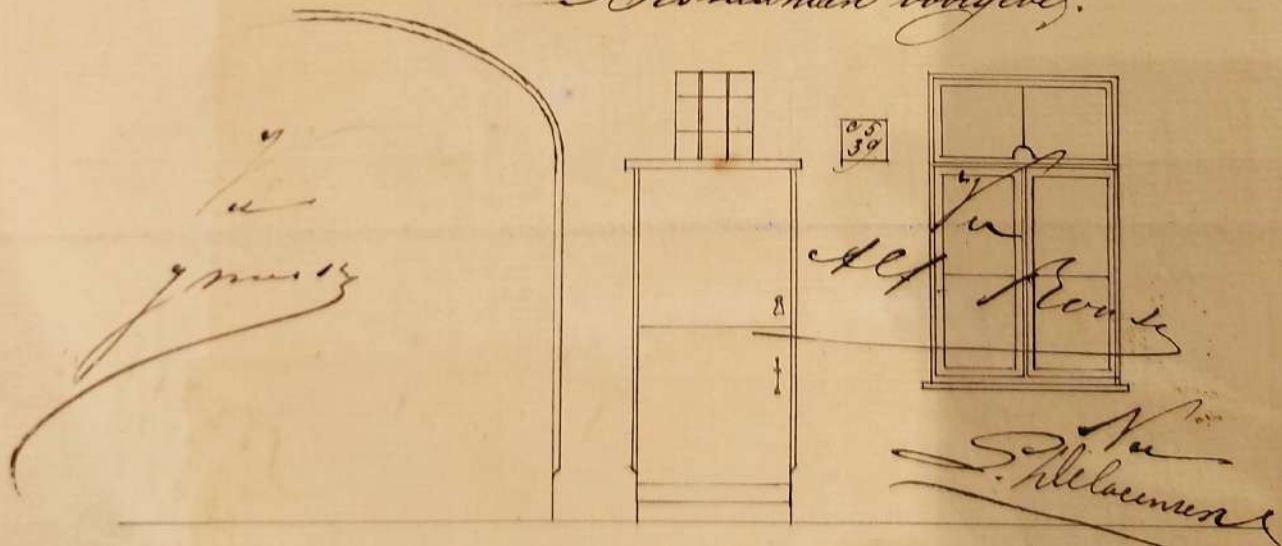
De ondergetekenden verzoekt van de
 Hoeren Architecten en Scheepbouwde Meester
 van het veranderen eenig voorgevel van
 het hieronder aangeduid huis staande en
 gelegen in de Bouweriestraat, getekend C, N° 39,
 behoorende aan de Abte van S^t. Godelieve
 en aan dezelve pachtende.

Brugge d^e 21 September 1876.

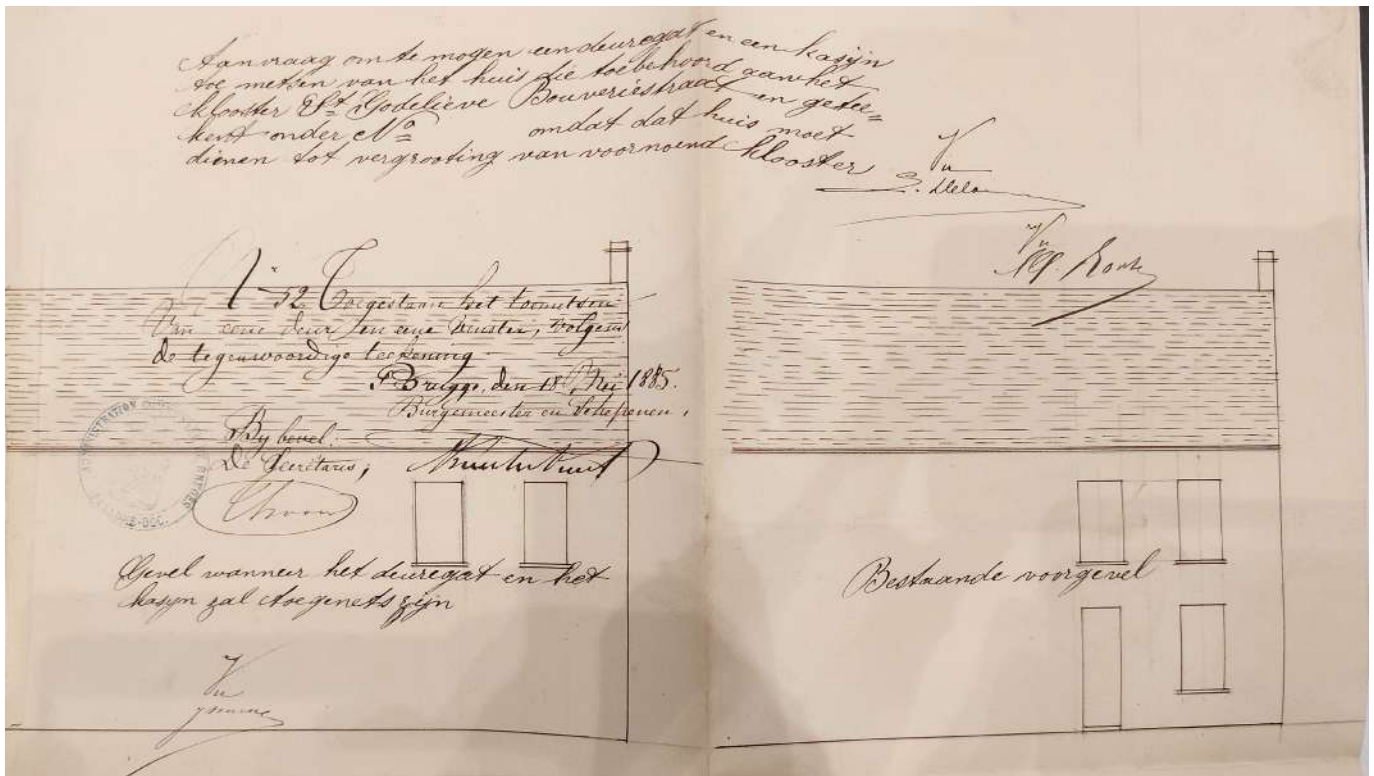
P. Van Nieuwderburg
 timmerman en schrijver
 Leenhoudersstraat 14

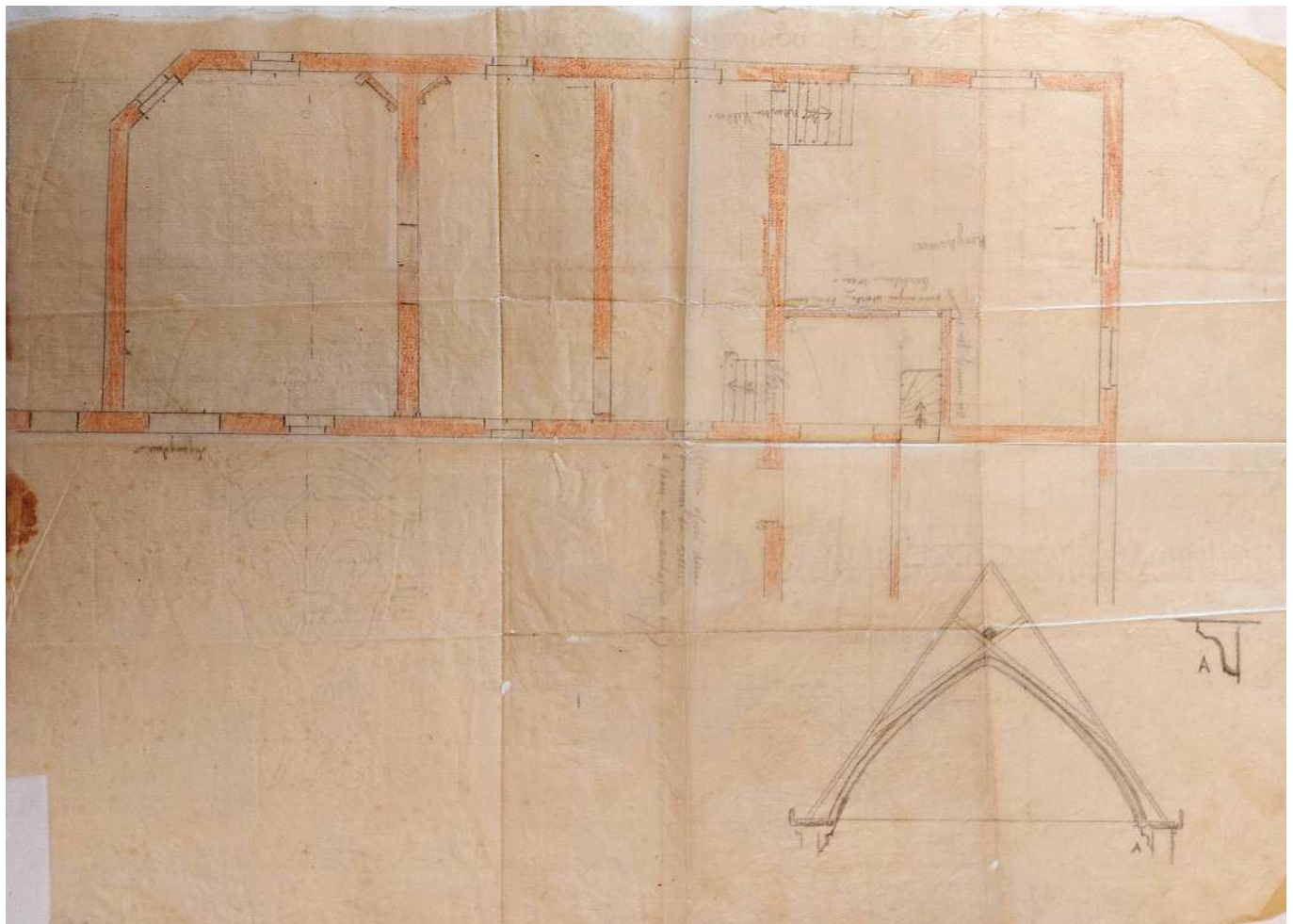
Bestaanden voorgevel.

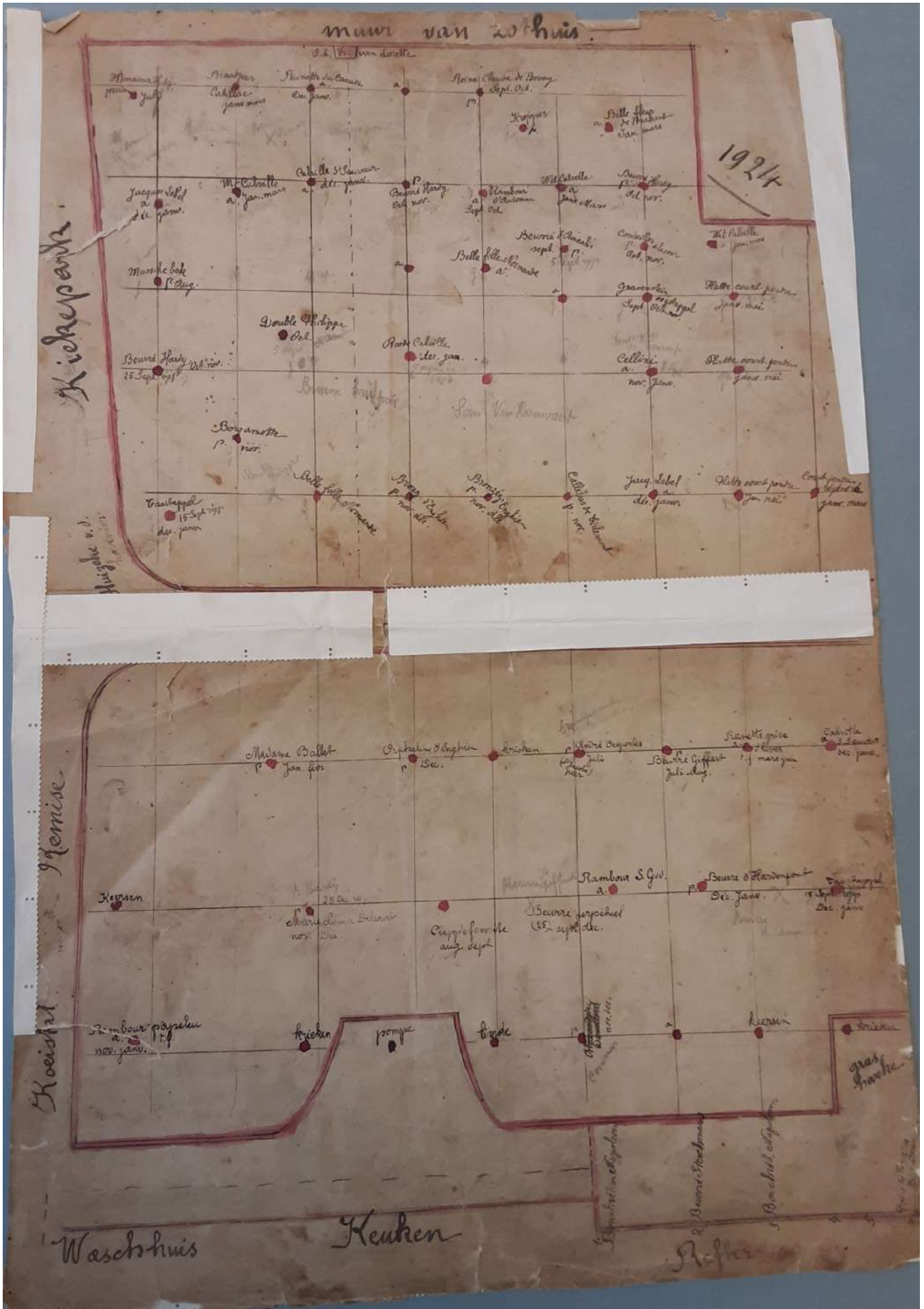
19. Plan bij de bouwaanvraag voor het veranderen van gevel van C39 (rechts van de poort) - schrijver-timmerman P. Van Nieuwderburg (SAB, Bouwdossier 1876/109)

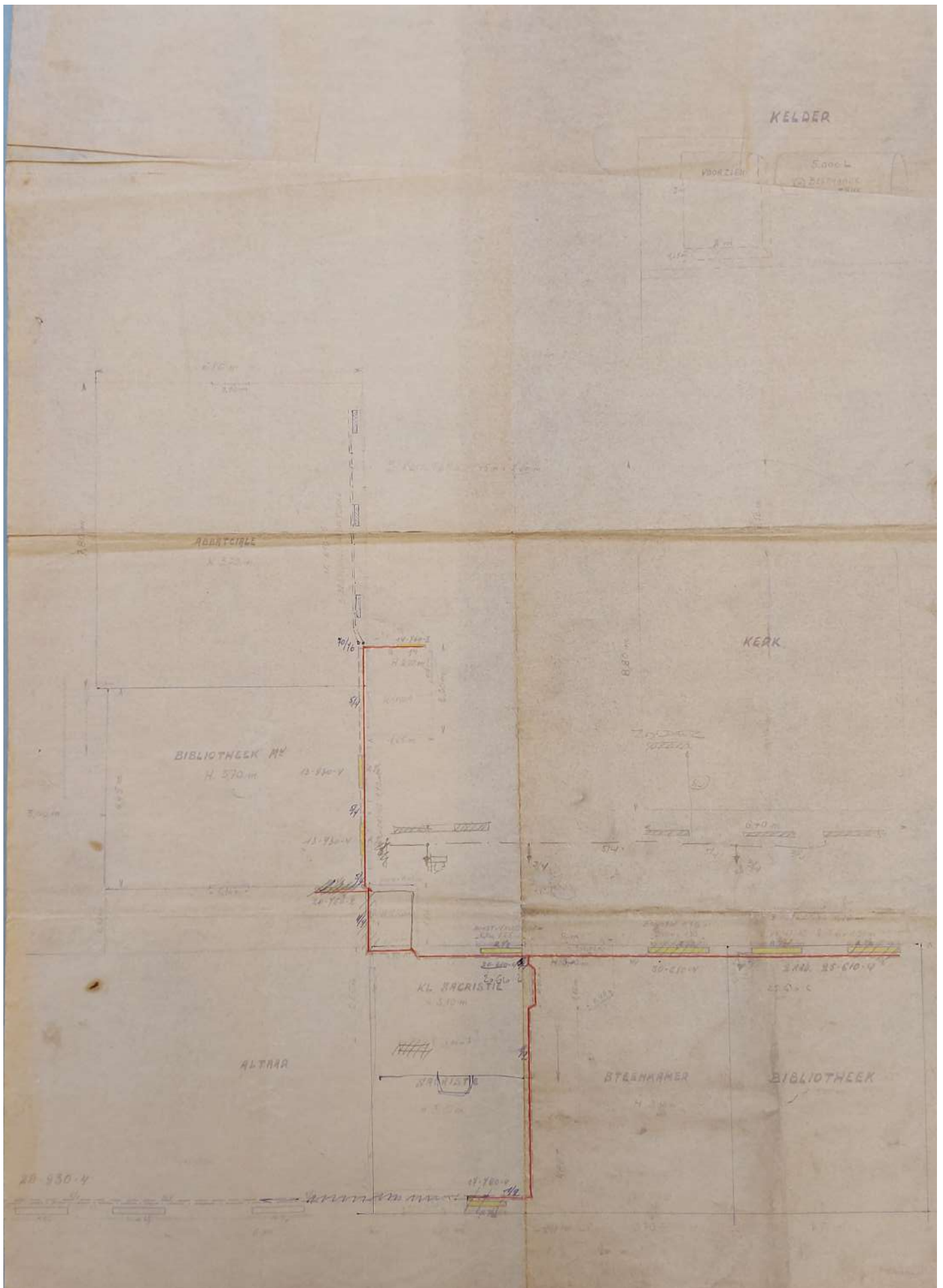
20. Plan bij de bouwaanvraag voor het toemetsen van een deur en venster (SAB, Bouwdossier 1885/52)

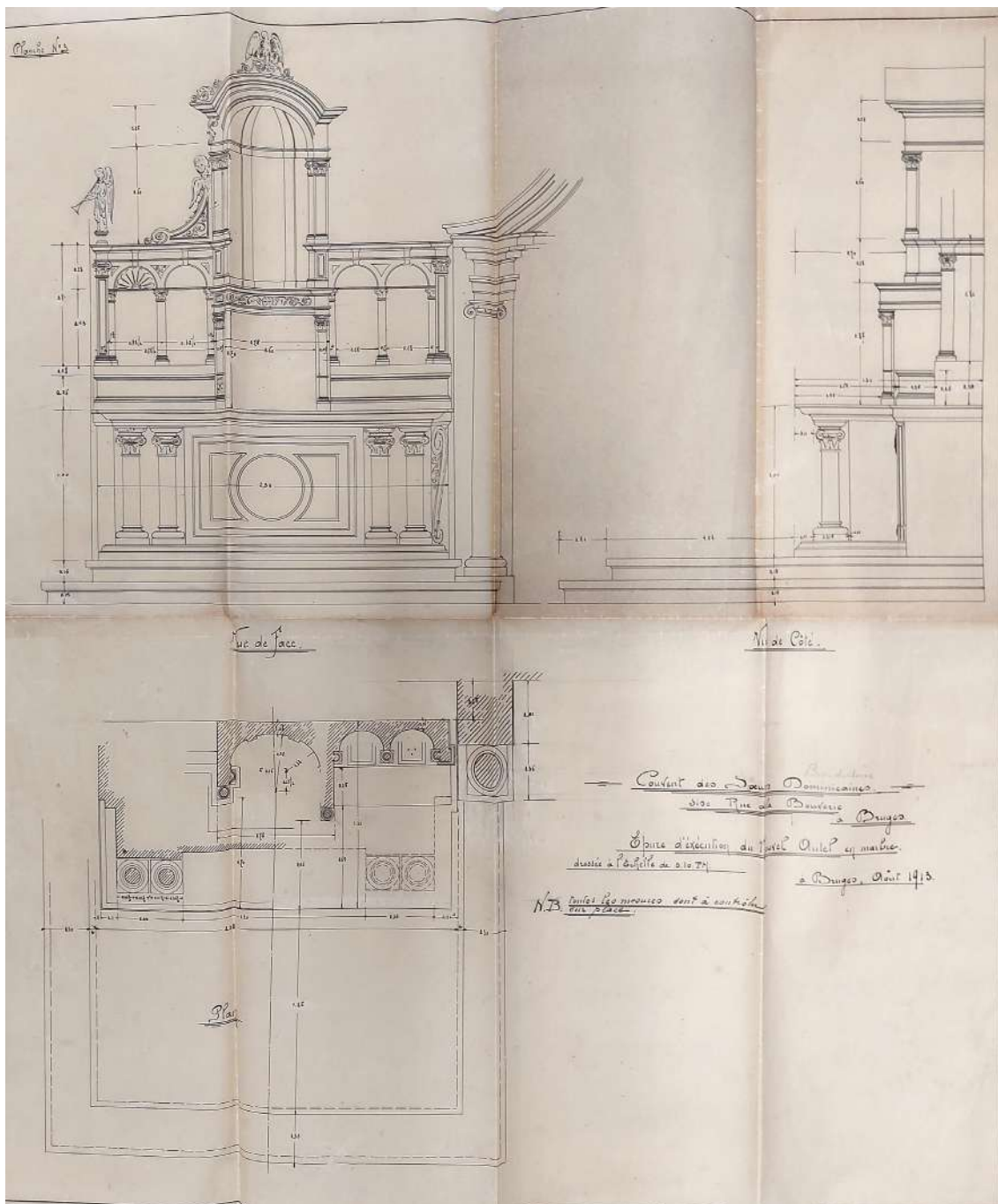
21. Plan "Hoogkamer" ?, vroege 20ste eeuw (ASGA, nr. 716)

22. Plattegrond van de boomgaard in de kloostertuin, 1924 (ASGA, nr. 718)

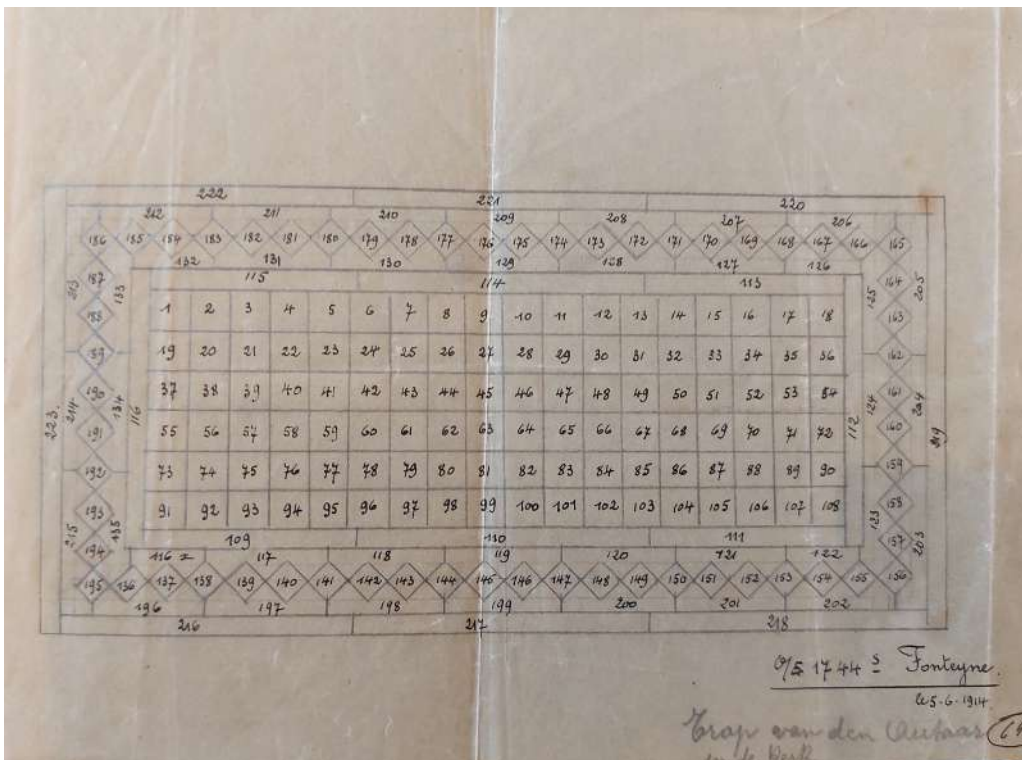
23. Plan met oa de sacristie, de twee bibliotheken, het altaar, de steenkamer en het abbatiaal, 20ste eeuw (ASGA, nr. 738)

24. Uitvoeringstekening nieuw altaar in marmer, niet gesigneerd (vermoedelijk architect A. De Pauw), augustus 1913, (Bisdomarchief, C360)

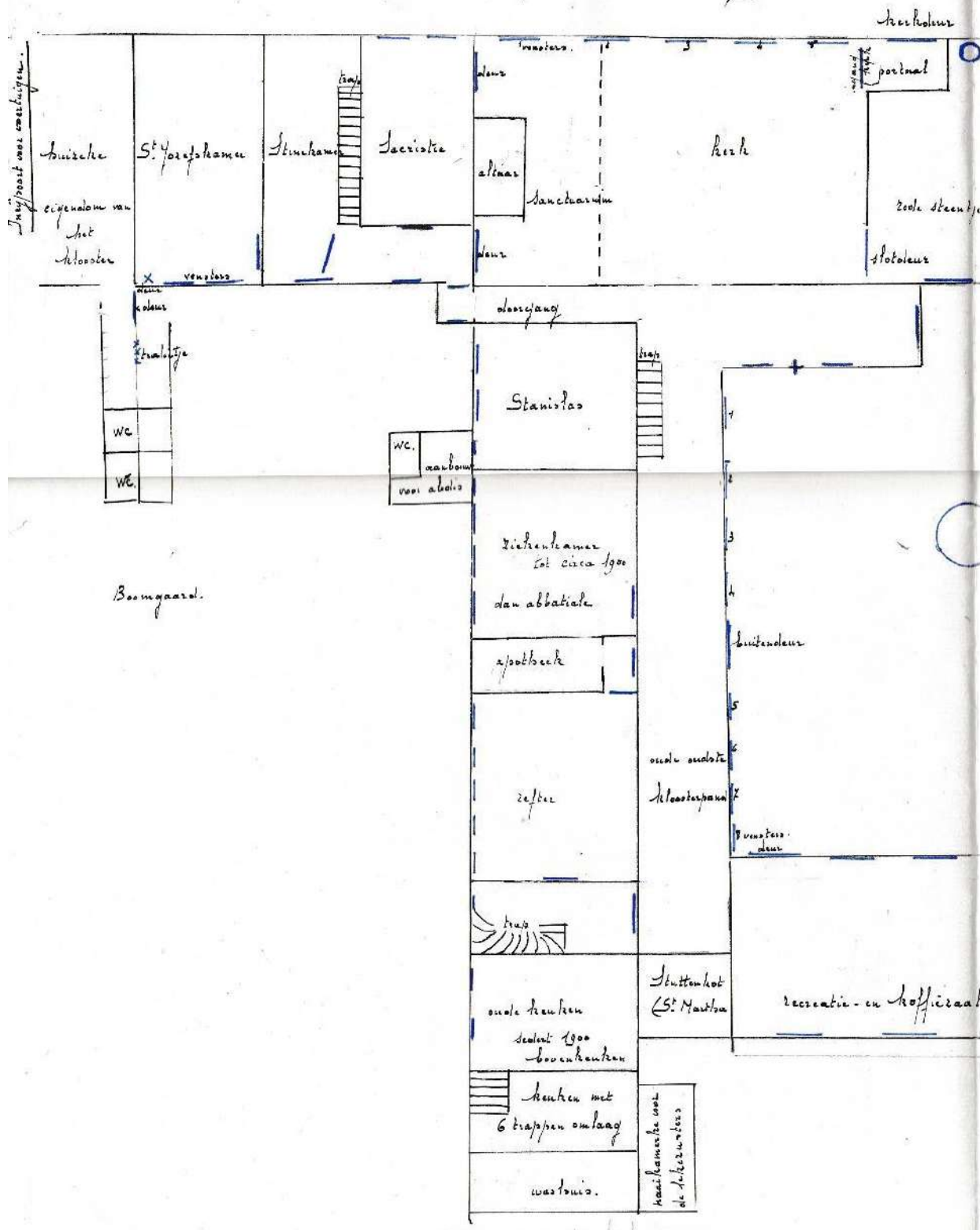

25. Tekening altaar, s.d. (ca. 1913), (ASGA, nr. 717)

26. Ontwerp altaarvloer, 6-6-1914, Fonteyne (ASGA, nr. 717)

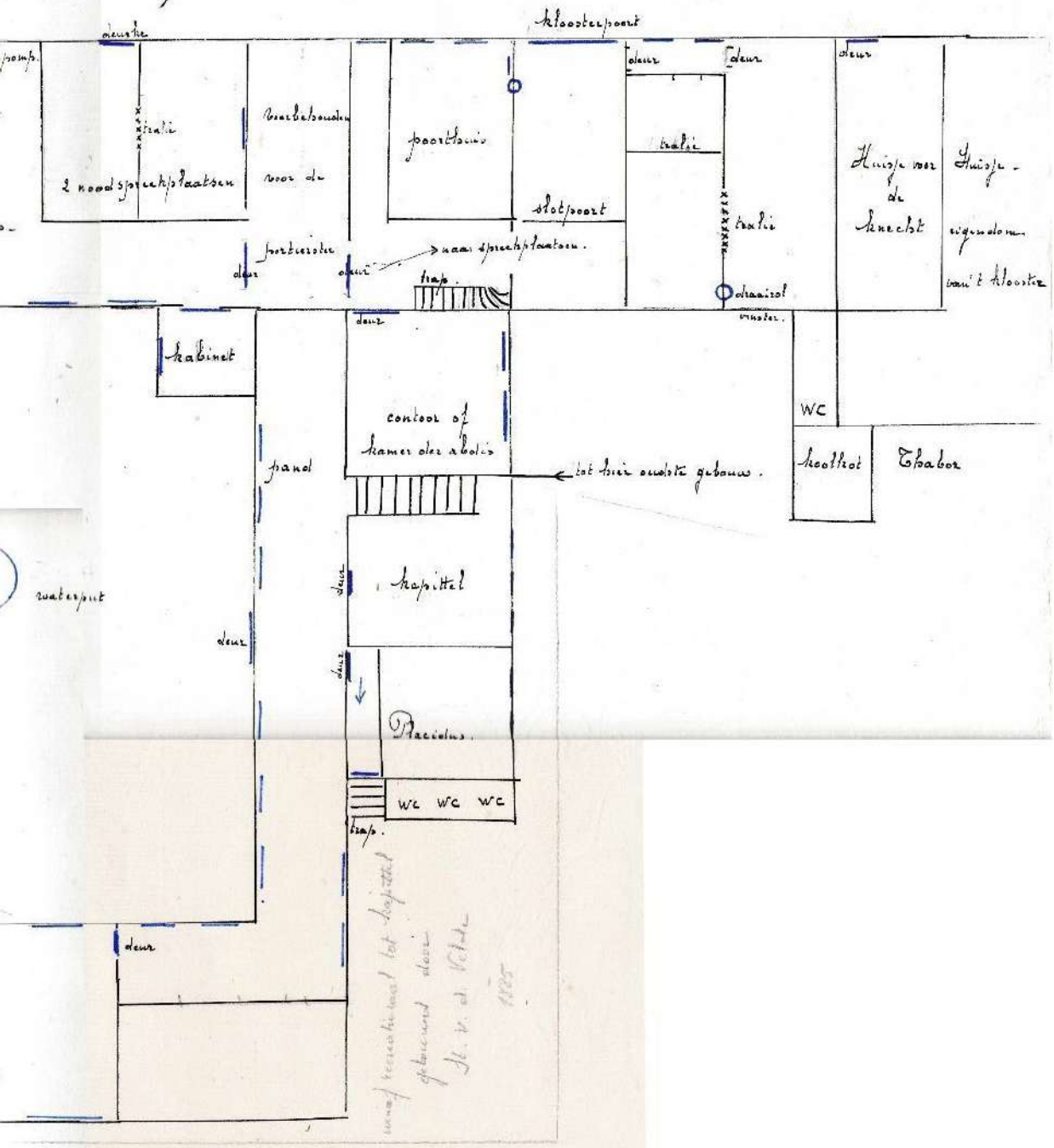
Plan abdijgebouwen

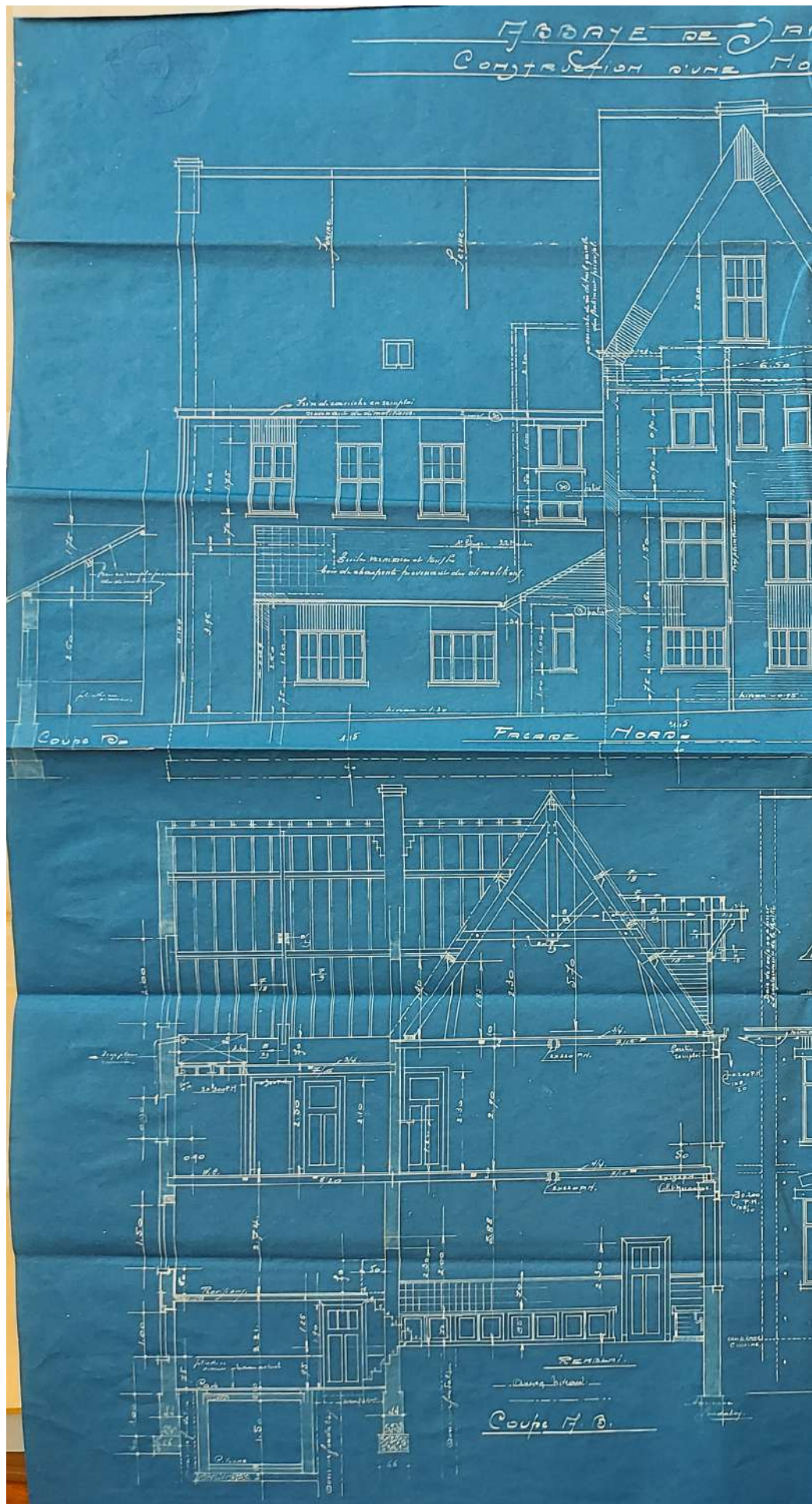

27. Plan van de abdijgebouwen voor 1927 (ASGA, nr. 721)

tot c. 1927

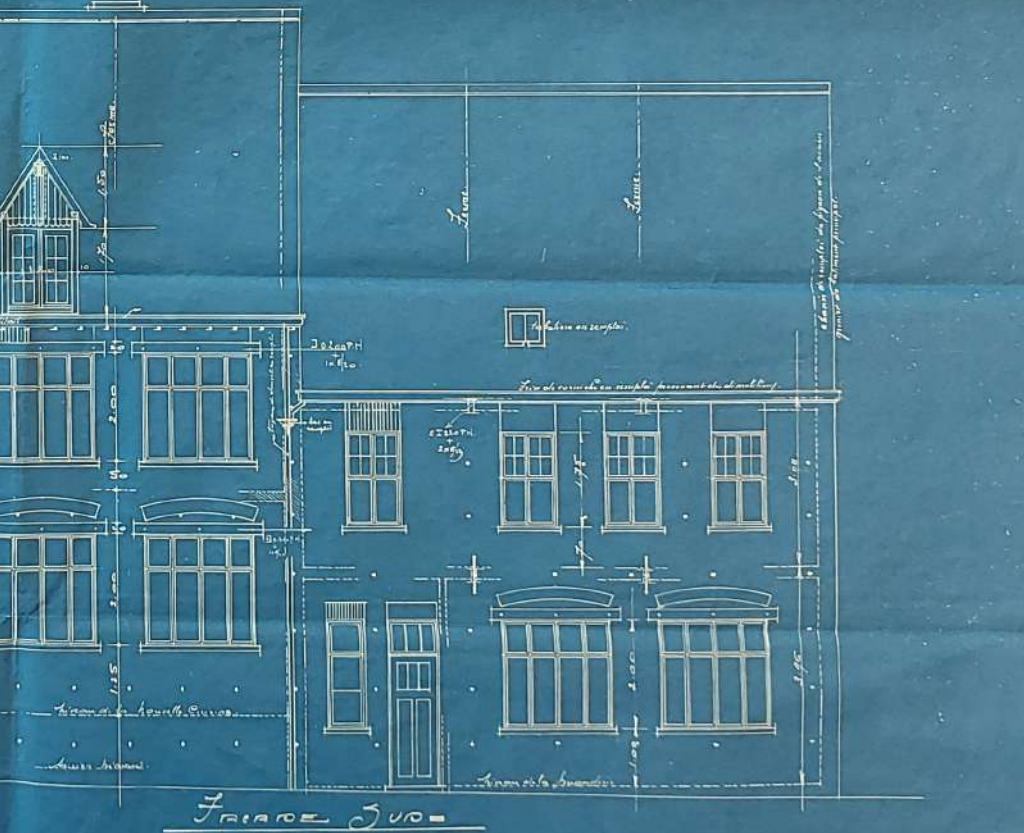
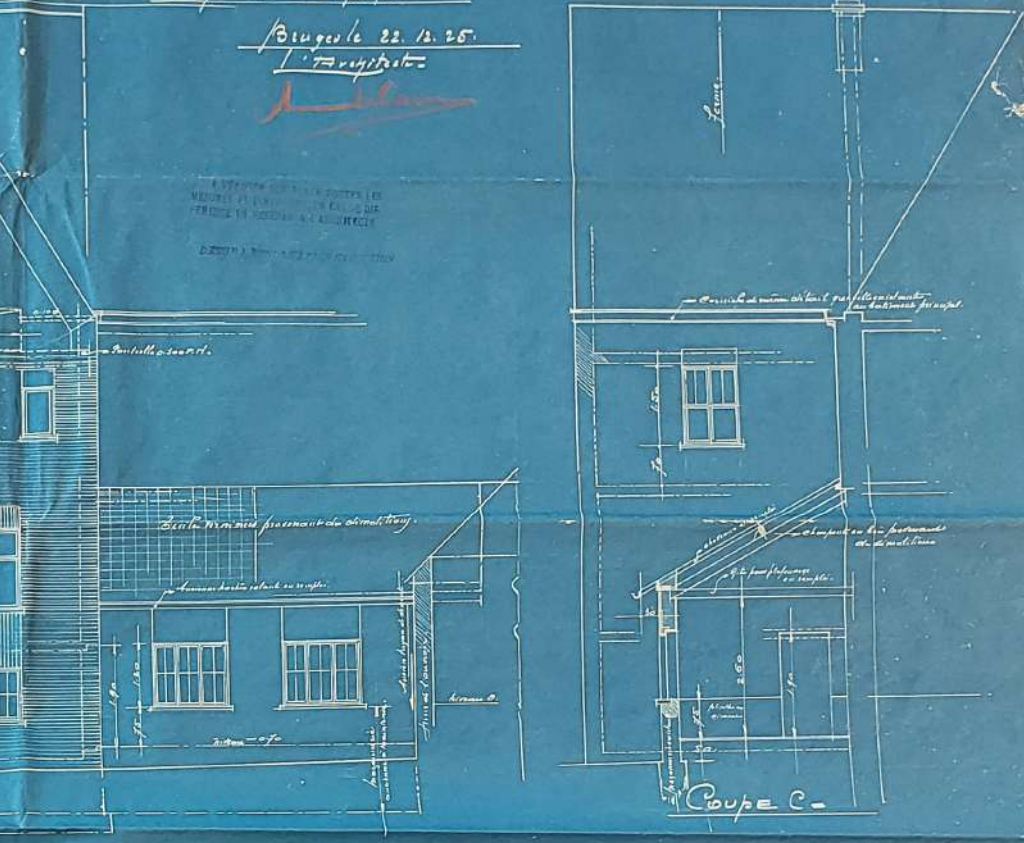

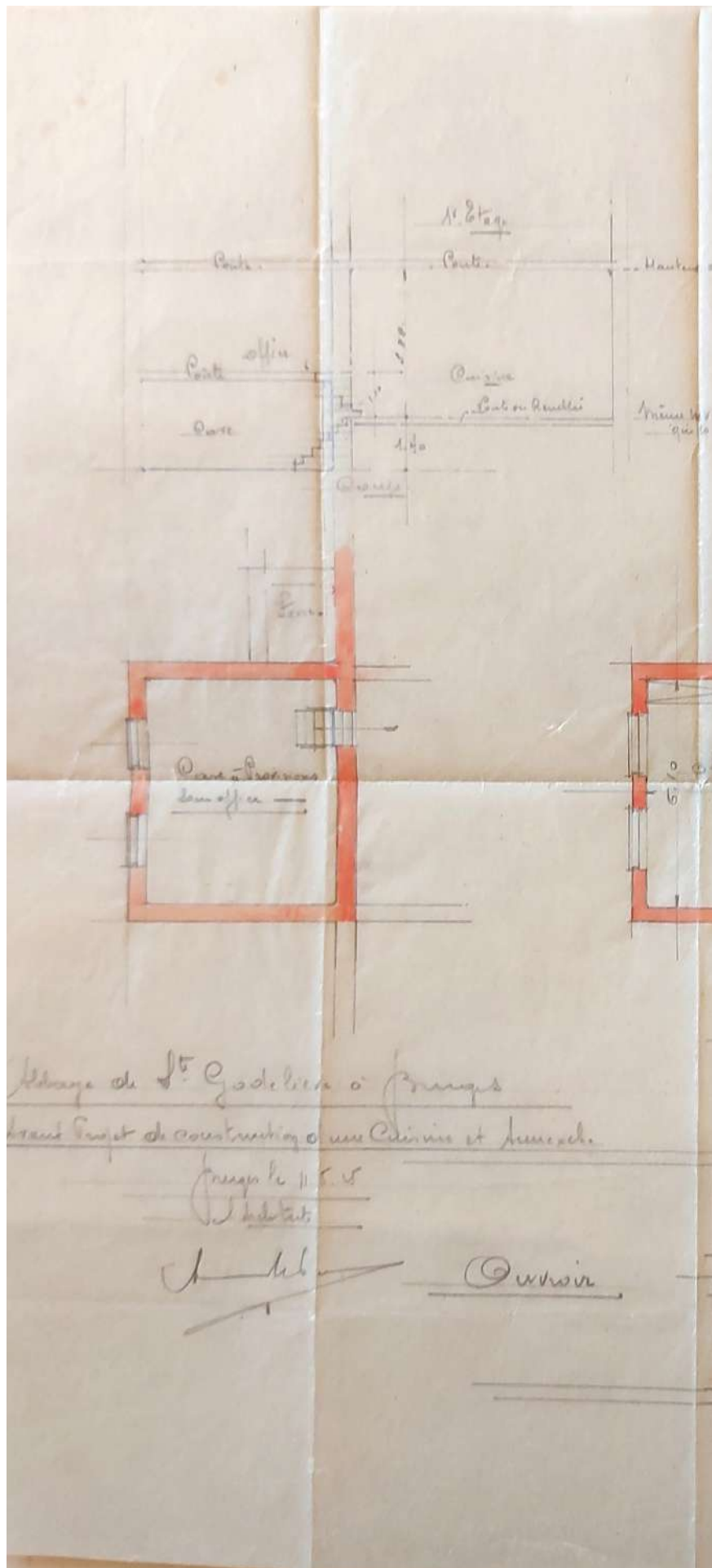

28. Heropbouw keuken en bijgebouw (doorsnedes) - 22-12-1925 - Architect A. De Pauw (ASGA, nr. 736)

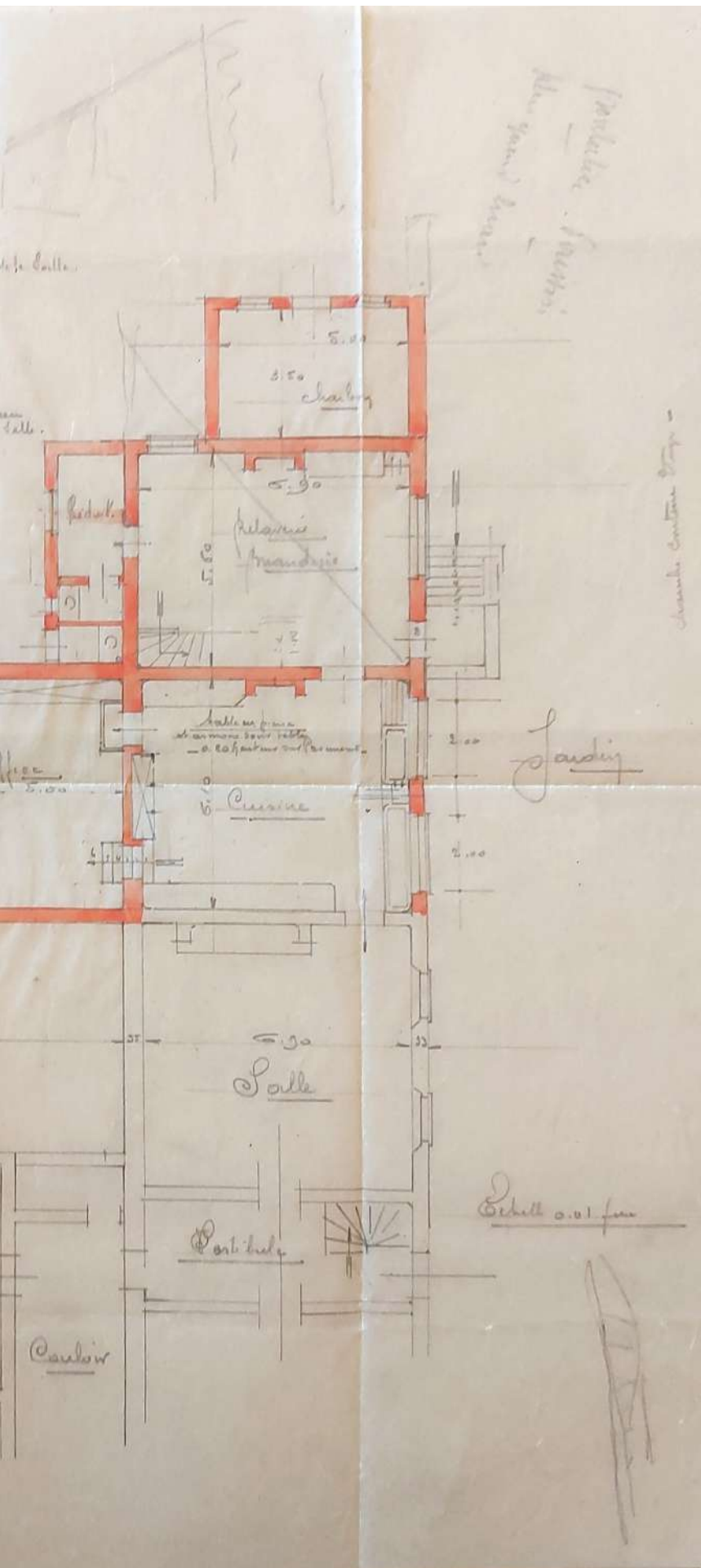
MONTE GODELIEVE A BRUGGE
NOUVELLE CUISINE ET DEPENDANCE
Echelle 0.02 p. 1^m

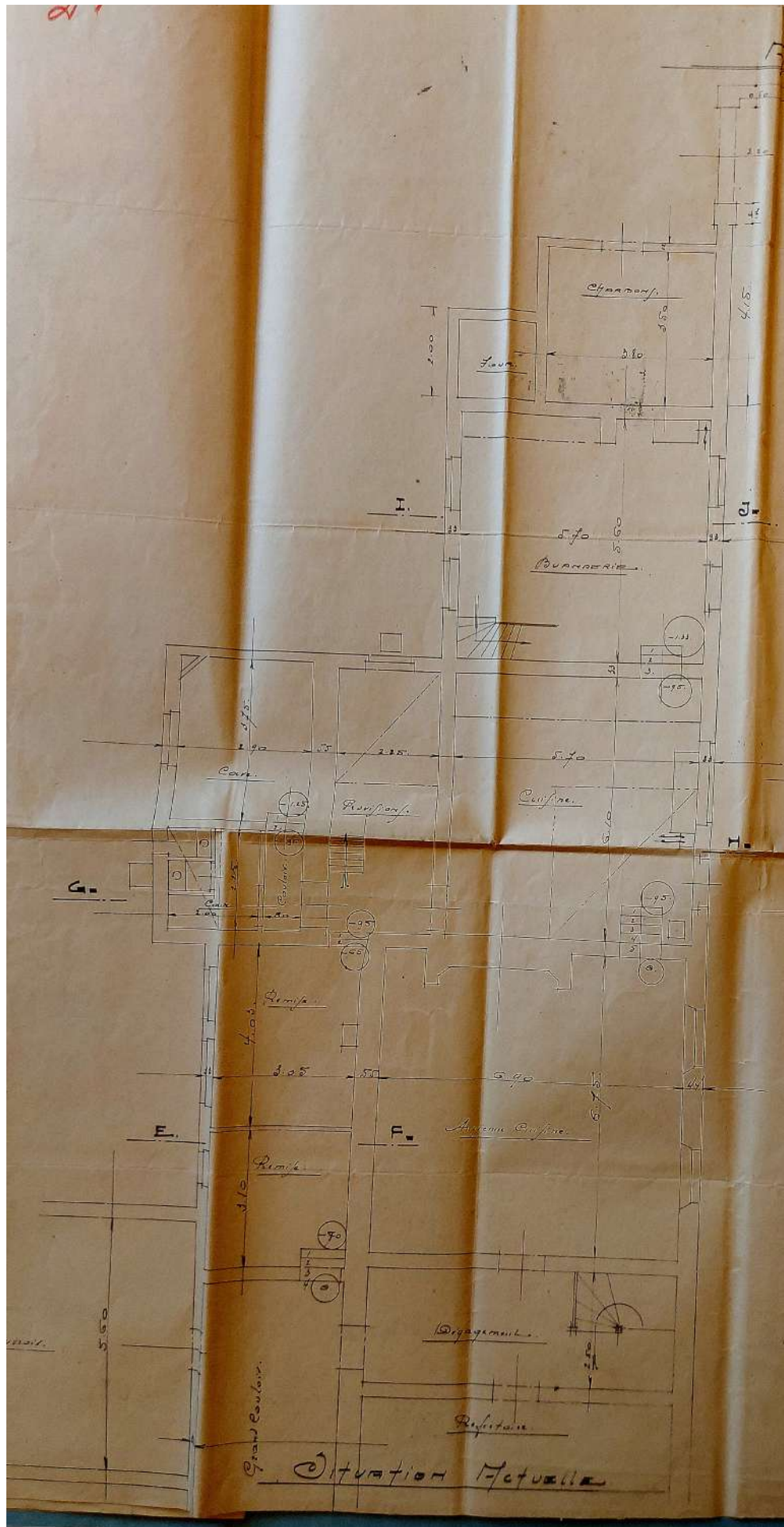
Brugge le 22. 13. 25.
L'Architecte
[Signature]

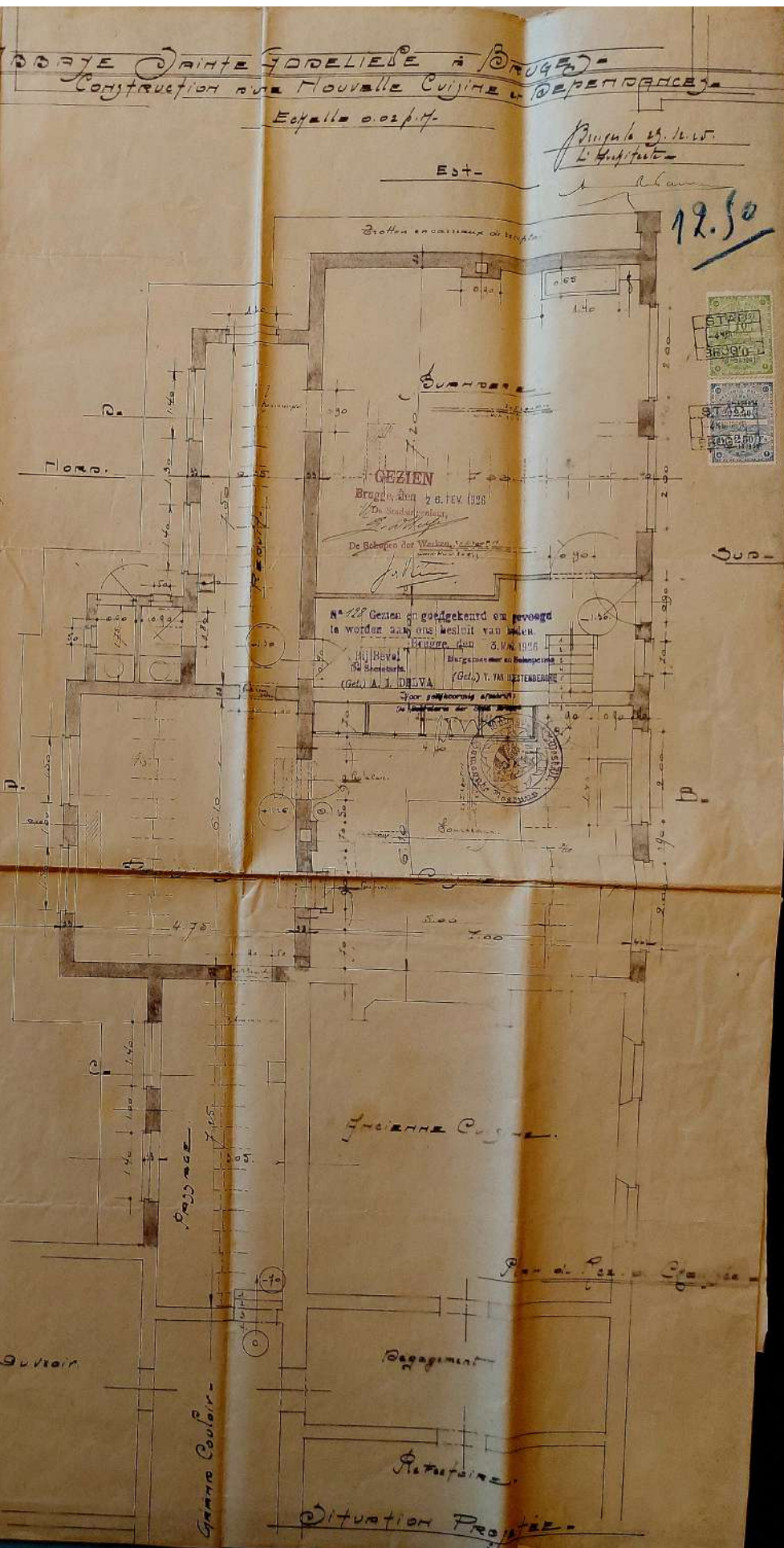

29. Voorontwerp keuken en bijgebouw - 11-5-1925 - Architect A. De Pauw (ASGA, nr. 736)

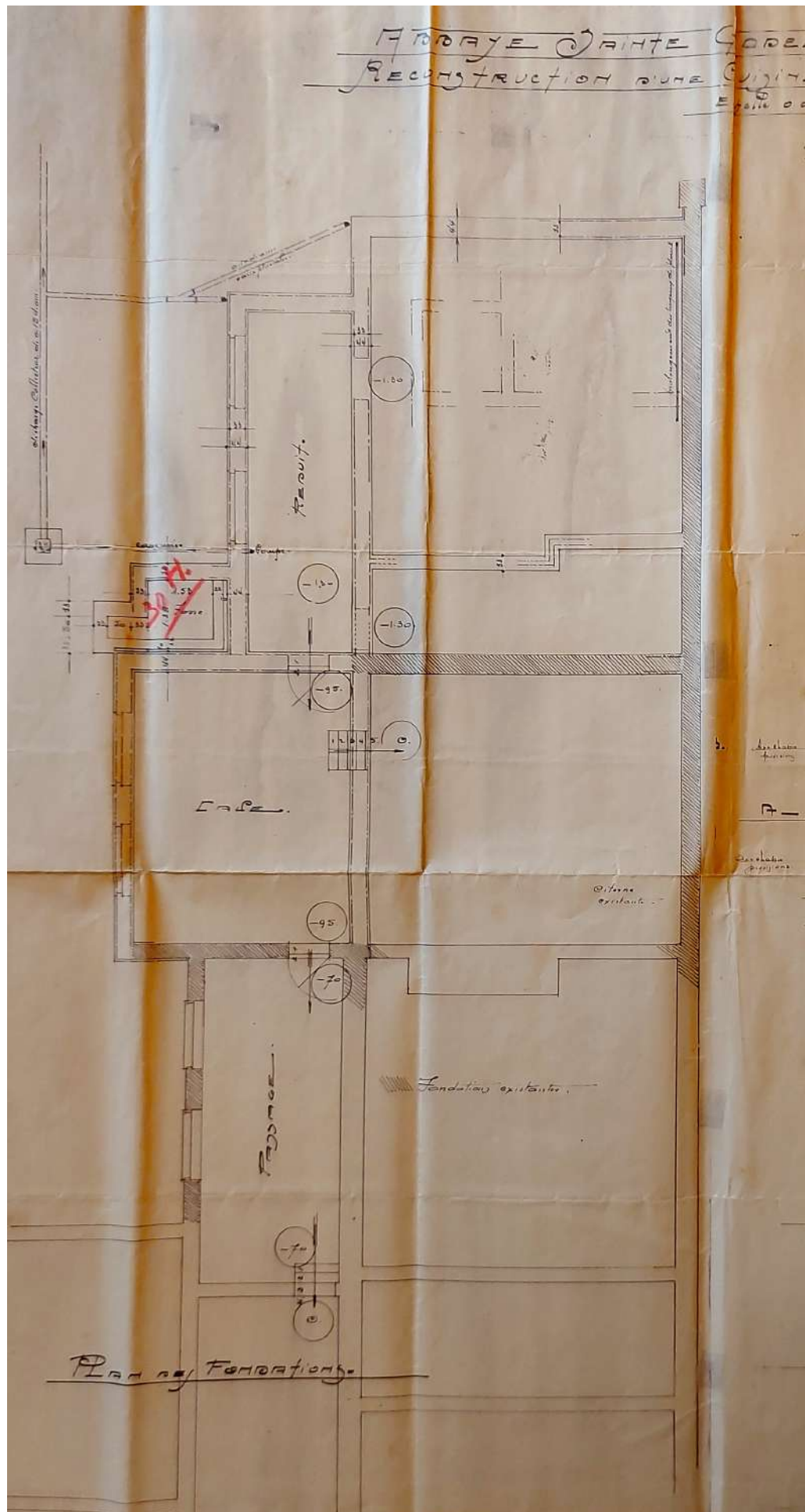

30. Heropbouw keuken en bijgebouw (bestaande en nieuwe toestand benedenverdieping) - 24-12-1925 -

Architect A. De Pauw (vergund 3 maart 1926) (ASGA, nr. 736)

31. Heropbouw keuken en bijgebouw (funderingsplan en 1ste verdieping) - 24-12-1925 - Architect A. De Pauw

LIEVE A BRUGGE

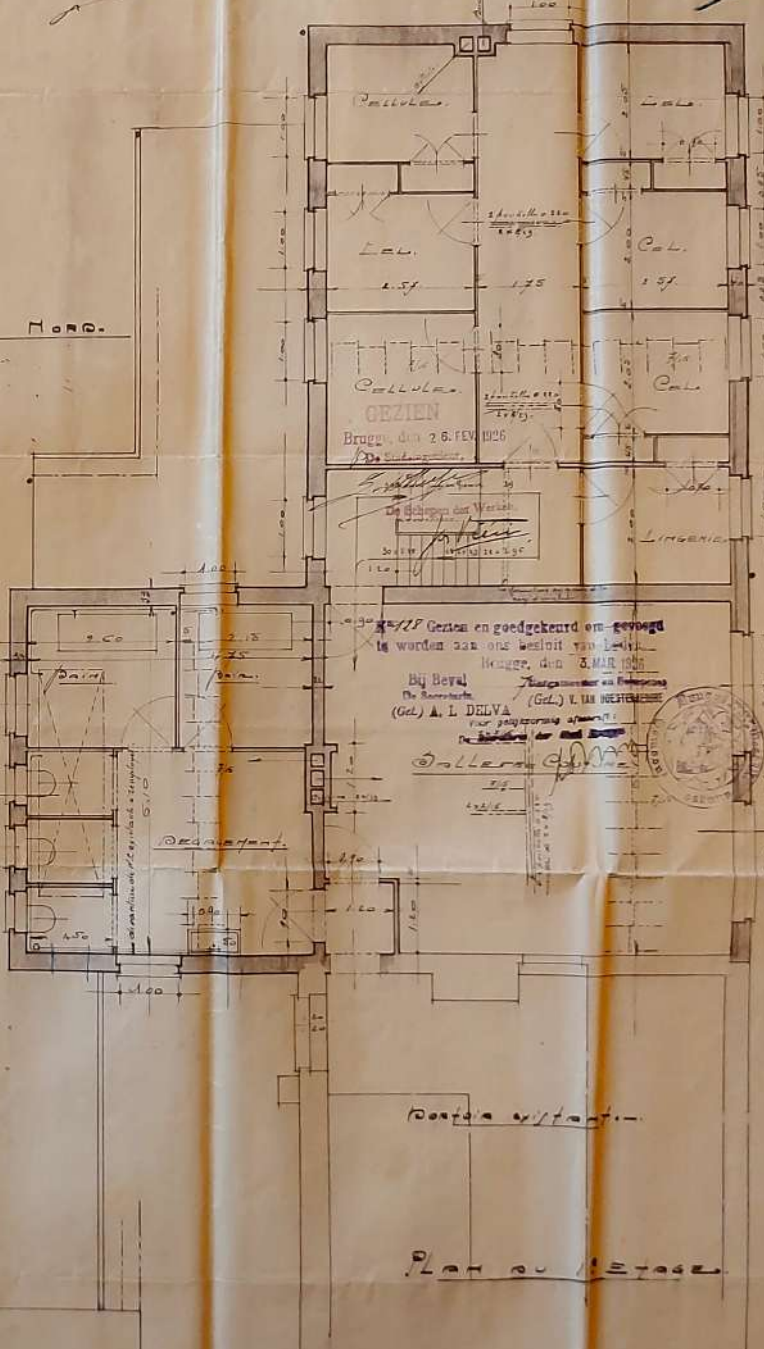
E. DEPENDANCE

12.50
Dinsdag 24. 12. 15
L. R. R. R.

EST.

12.50

NORD.

STAD
BRUGGE

STAD
BRUGGE

Dun.

Alle Geve en goedgekeurd on-gevege
te worden van ons beslist van 1926
Brugge, den 3. MAR 1926

By Beval
De Raadsheer
(Gel.) A. L. DELVA

Voor registratie afgegeven
De Schied van Sint-Brugge

Dorsale wijkant.

Plan au 1er étage

y (vergund 3 maart 1926) (ASGA, nr. 736)

Sint-Godelieveabdij Brugge
NOUVELLE CUISINES & DEPENDANCES

P.M.

Brugge le 21. 12. 25.
L'Architecte

[Signature]
[Signature]

12.50

batiments existants

GEZIEN

Brugge, den 26. FEV. 1926

De Stadsingenieur

[Signature]

De Schepen der W.

[Signature]

N° 128 Gezien en goedgekeurd om gevoegd te worden aan ons besluit van beden. Brugge, den 3. MAR 1926

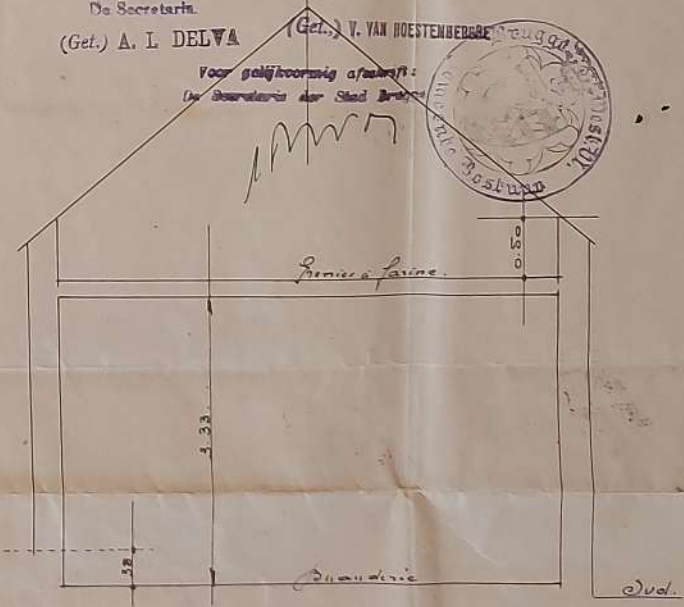
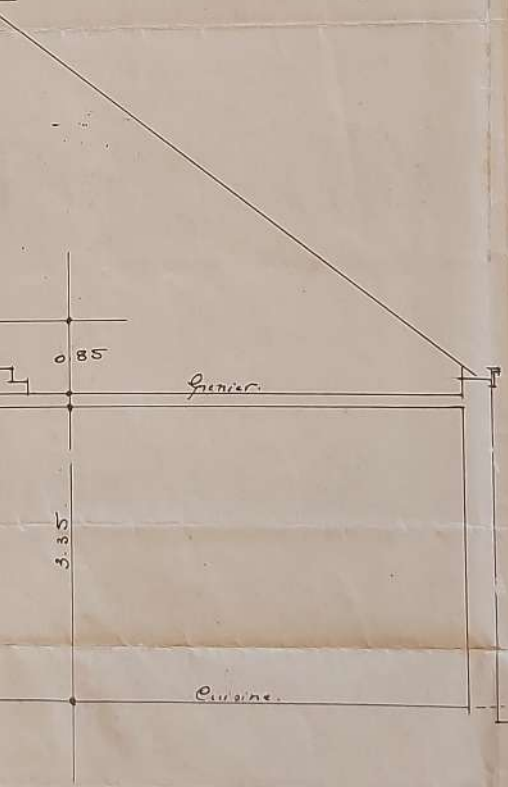
Bij Bevel
De Secretaris

Burgemeester en Schepenen

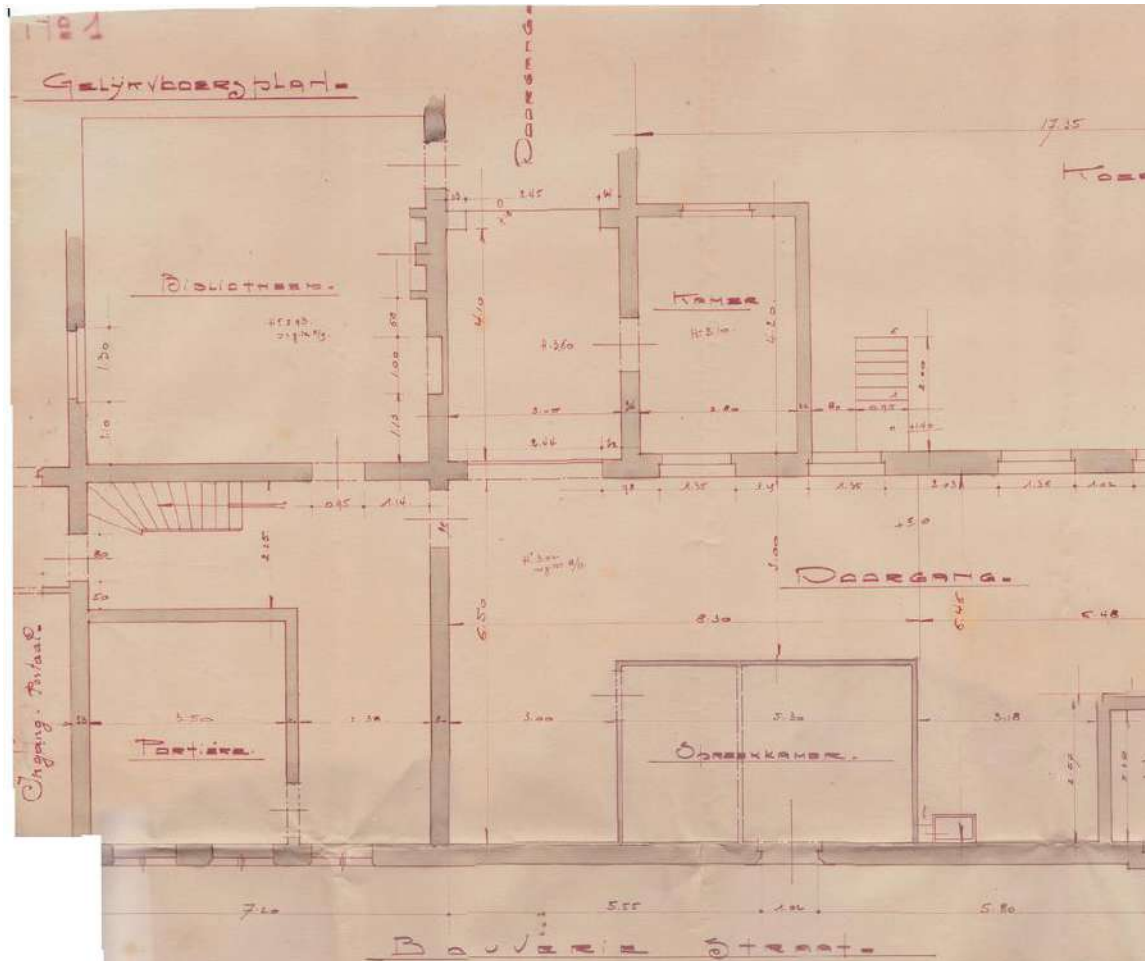
(Get.) A. L. DELVA

(Get.) V. VAN HOESTENBERGHE

Voor gelijkvormig afschrift:
De Secretaris der Stad Brugge

Coupe I-7

ABDIJ DER BENEDEKTINEN.
 G. I. VRAUW VAN VREDE.
 BOUWERIESTRAAT te BRUGGE.

Gebouw Langs Straat & Kapel.

Brugge den 29. J. 18.

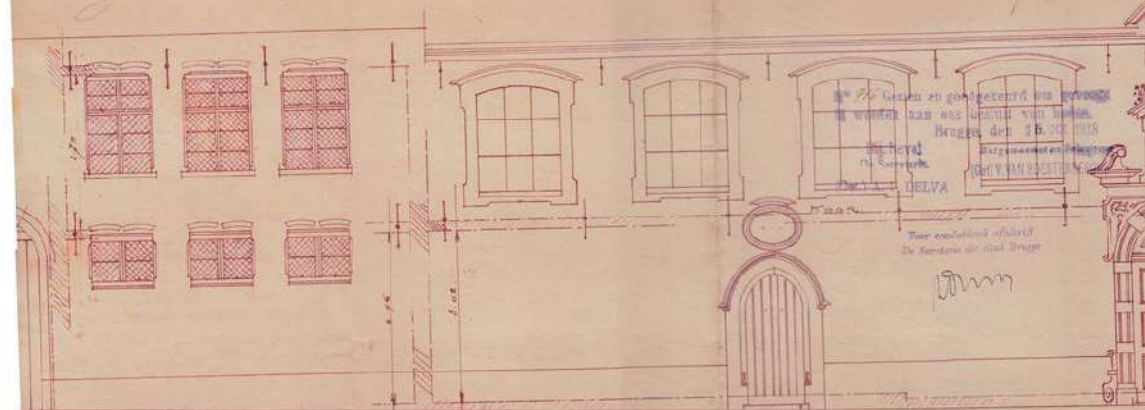
de Bouwmeester.

GEZIEN

Brugge den 18. OCT. 1928
 De Schiedereguleerder

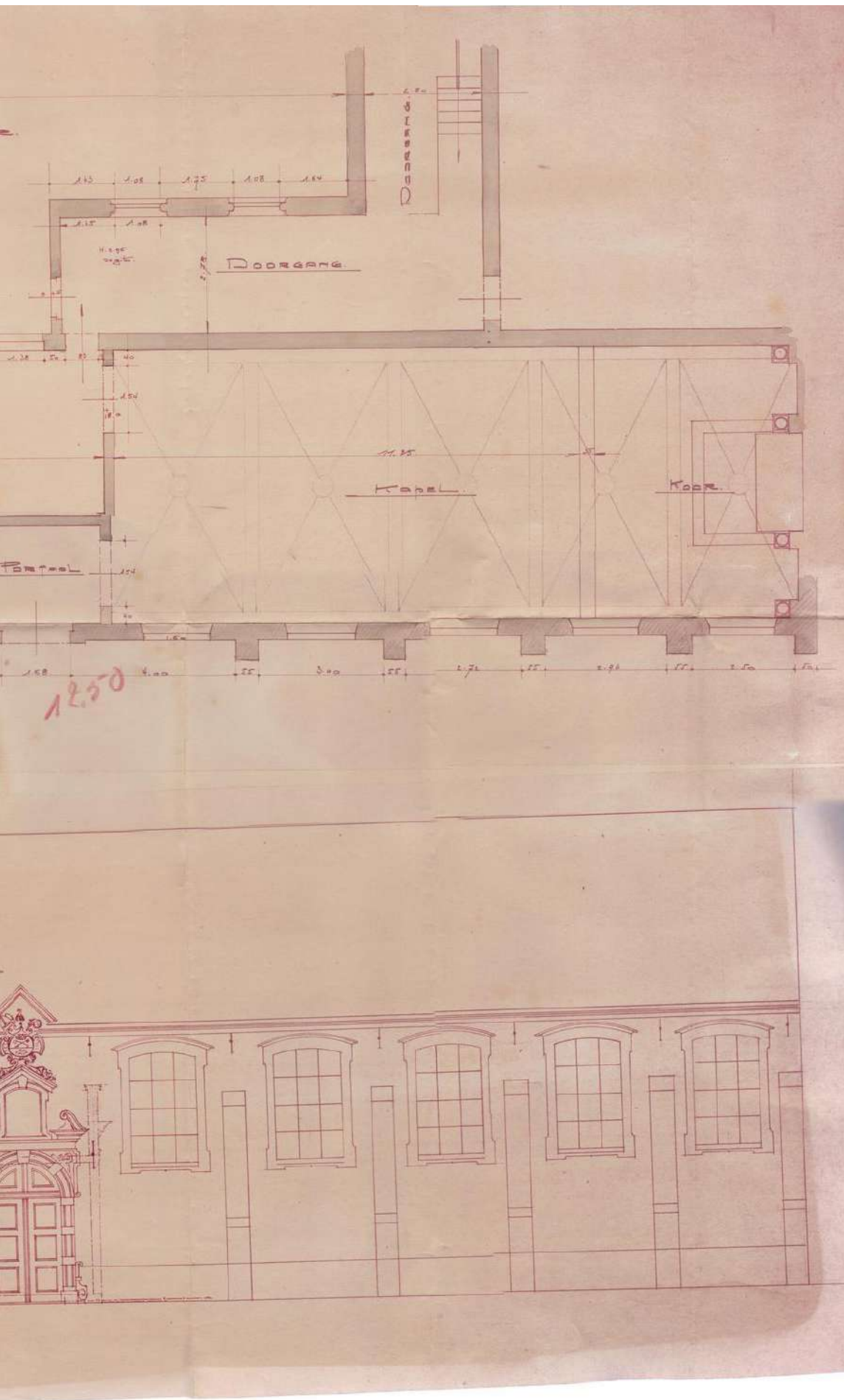
De Schiedereguleerder

J. Van der Vliet

VÖÖRGEVEL Langs Bouwerie Straat -

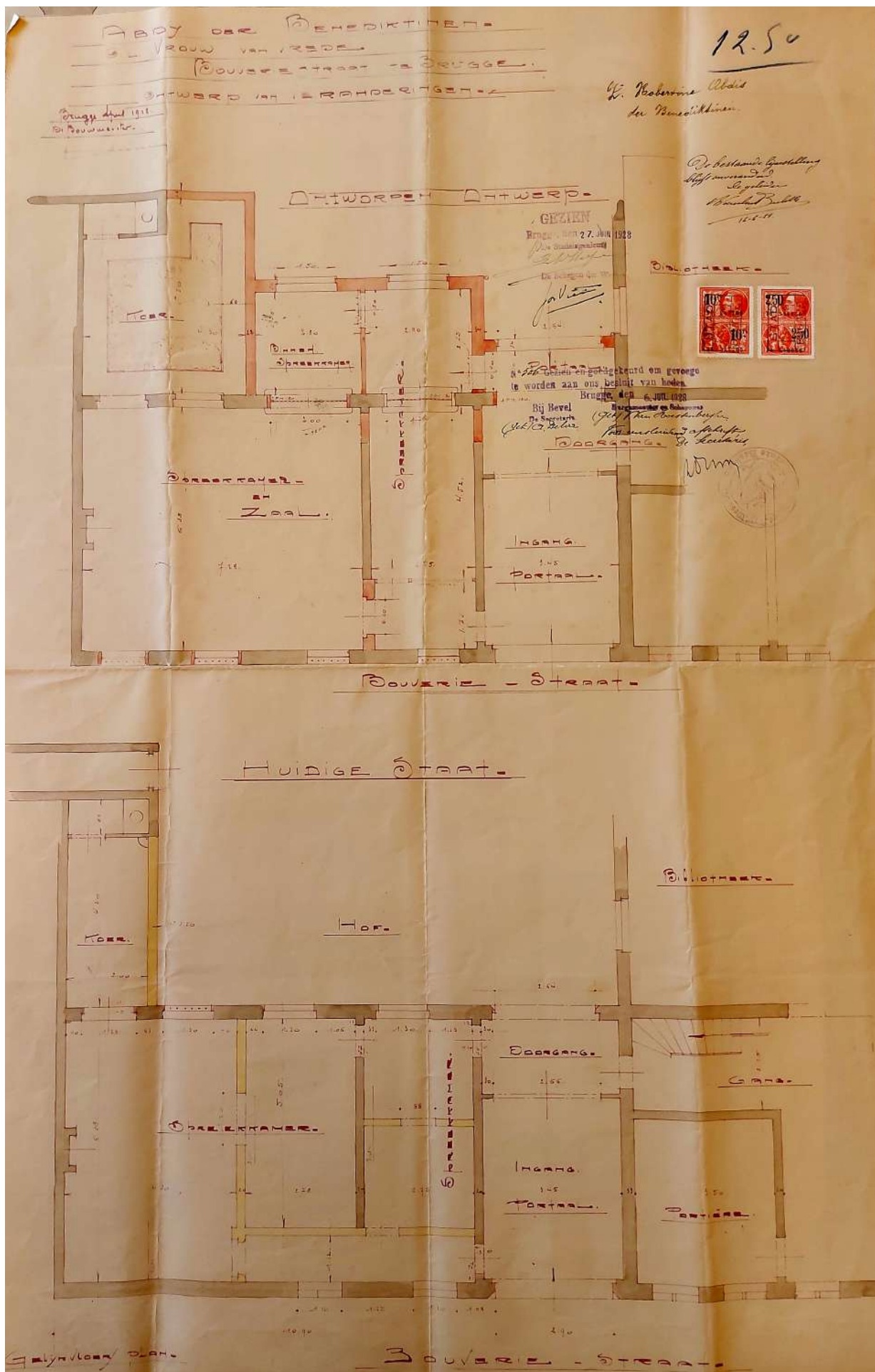
33. Verbouwing "gebouw langs straat & kapel" (doorsnedes) - 29-03-1928- Architect A. De Pauw (vergund 26 oktober 1928)

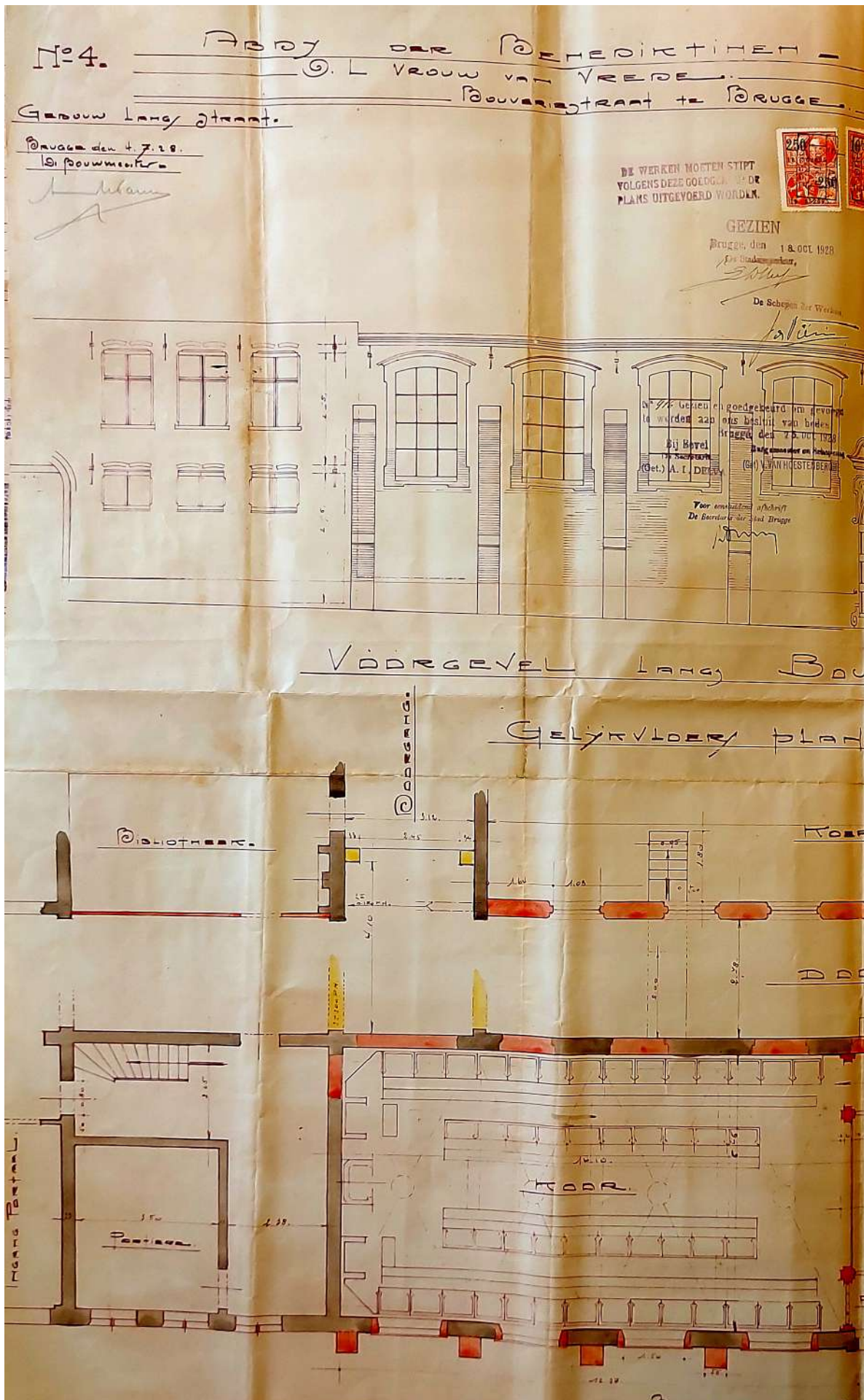
(ASGA, nr. 738)

34. Ontwerp van veranderingen gevel langs hof (bestaende en nieuwe toestand) en voorgevel langs Boeveriestraat april 1928- Architect A. De Pauw (vergund 5 juli 1928) (ASGA, nr. 734)

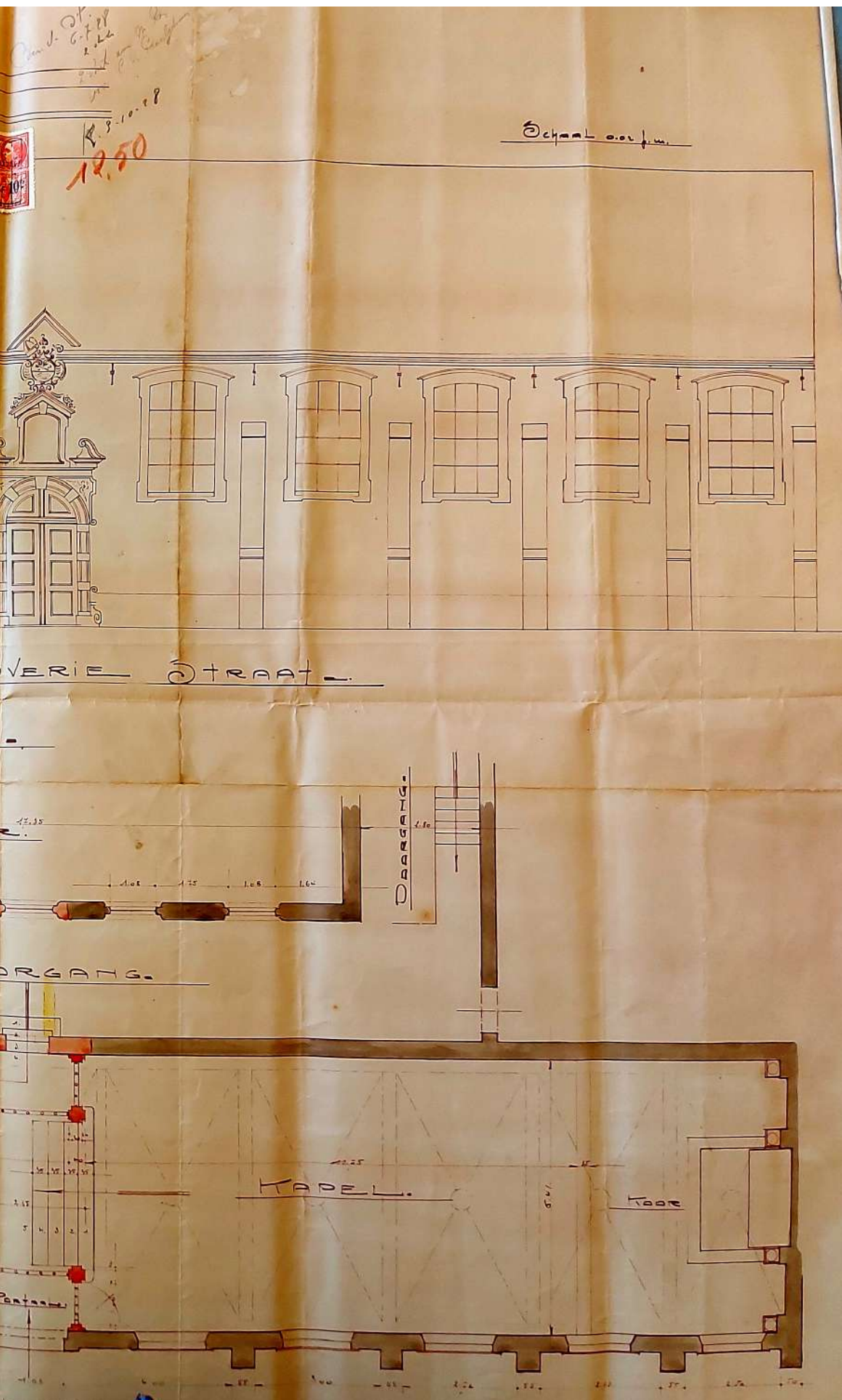

35. Ontwerp van veranderingen grondplan (bestaande toestand met aanduiding in geel van afbraak en nieuwe toestand met aanduiding in rood van nieuwbouw) april 1928- Architect A. De Pauw (vergund 5 juli 1928) (ASGA, nr. 734)

36. Verbouwing "gebouw langs straat"- 04-07-192.8- Architect A. De Pauw (vergund 26 oktober 1928) (ASGA, nr. 734)

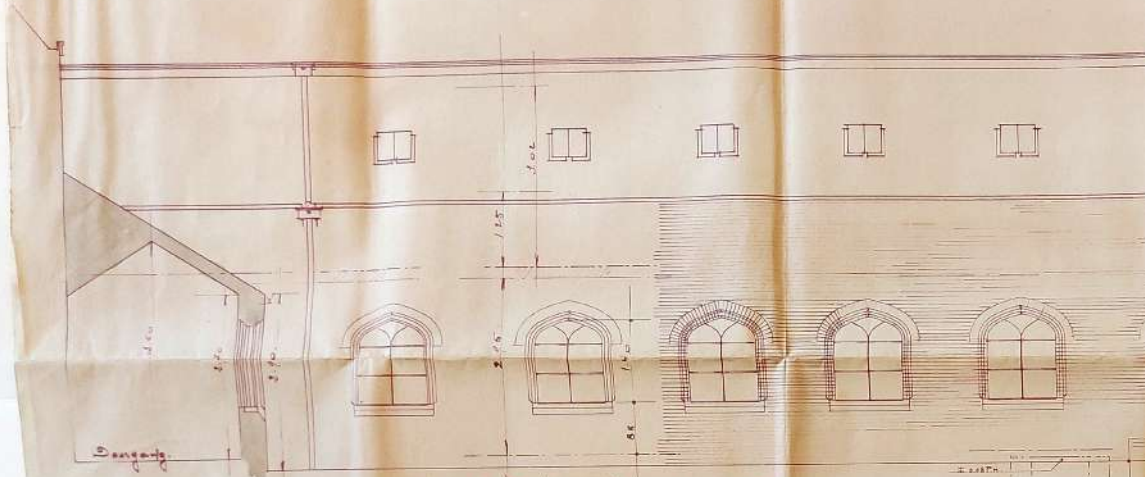

No 5. ABDIJ DER BENEDEKTINEN.
G. L. VROUW VAN VREDE.
BOUWERIJSTRAAT te BRUGGE.

Gebouw Langs straat. - kapel -
Achtergevel

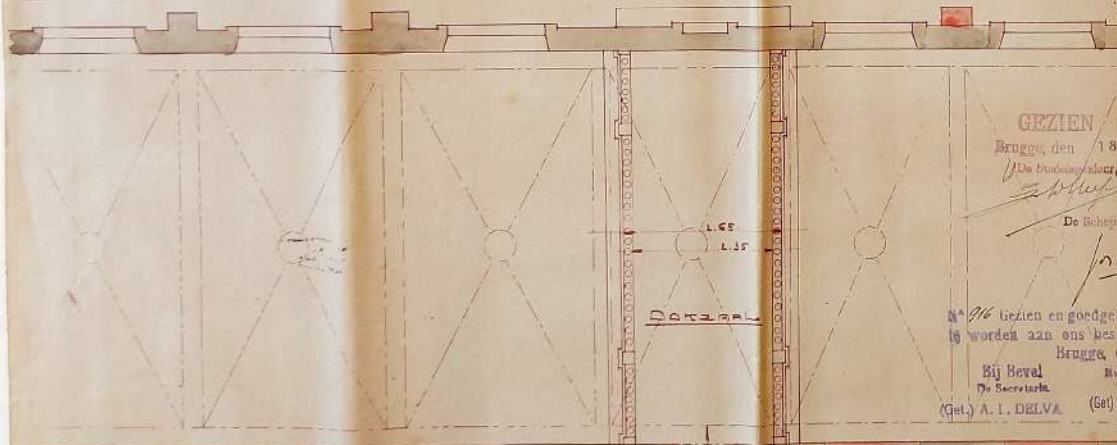
Dinsd. den 5. 7. 18
 De Bouwmeester

A. I. Delva

VÓORGEVEL LANGS KOER.

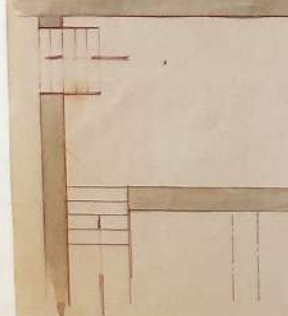
BOUWERIJSTRAAT

GEZIEN
 Brugge, den 18
 De Boudingeloor
[Signature]
 De Schep
 N° 96 Gezien en goedge-
 wordt aan ons bes
 Brugge
 Bij Bevel
 De Secretaris
 (Get.) A. I. DELVA (Get)

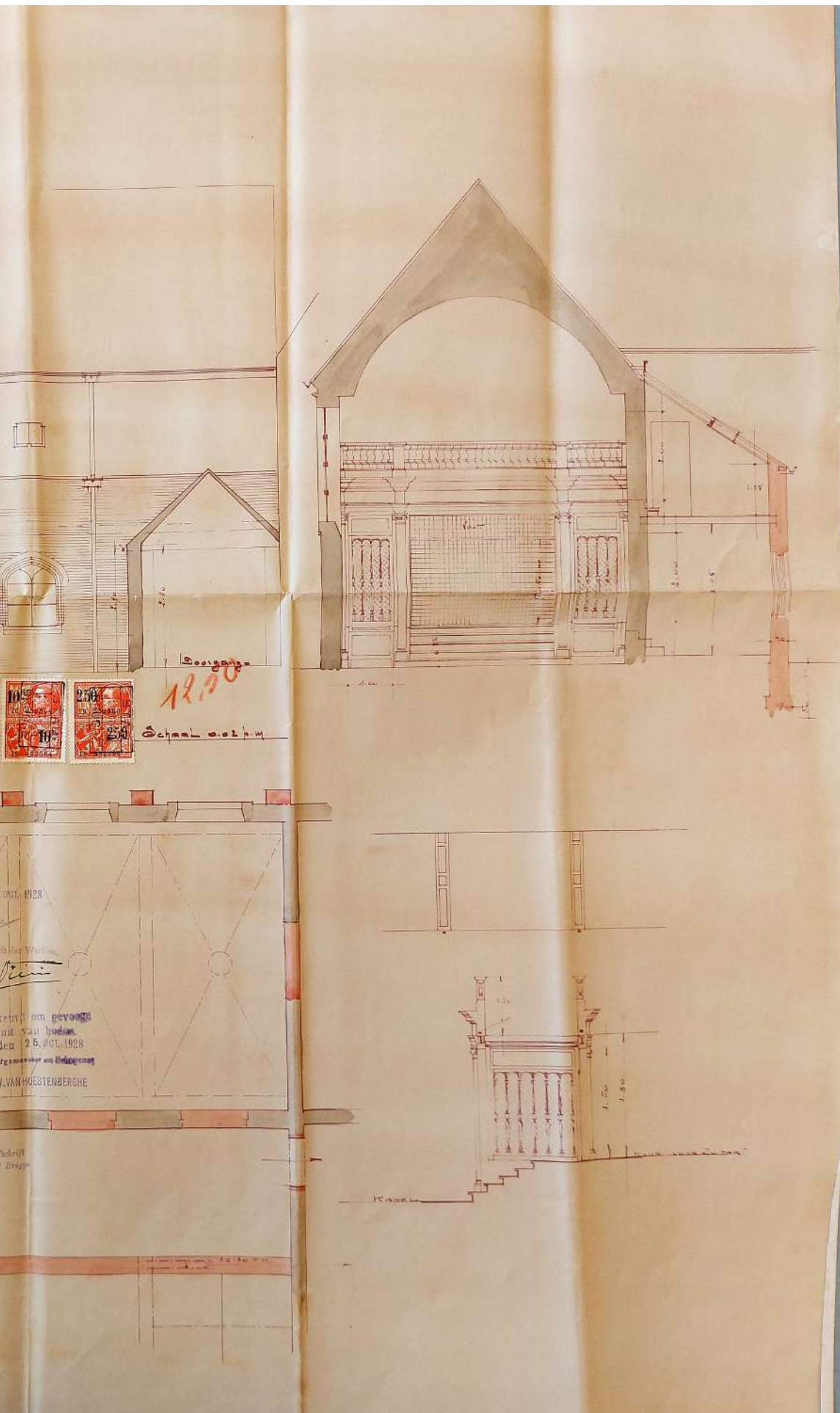
Voor zinsbiddend a
 De Secretaris der Sla
[Signature]

OPDRING.

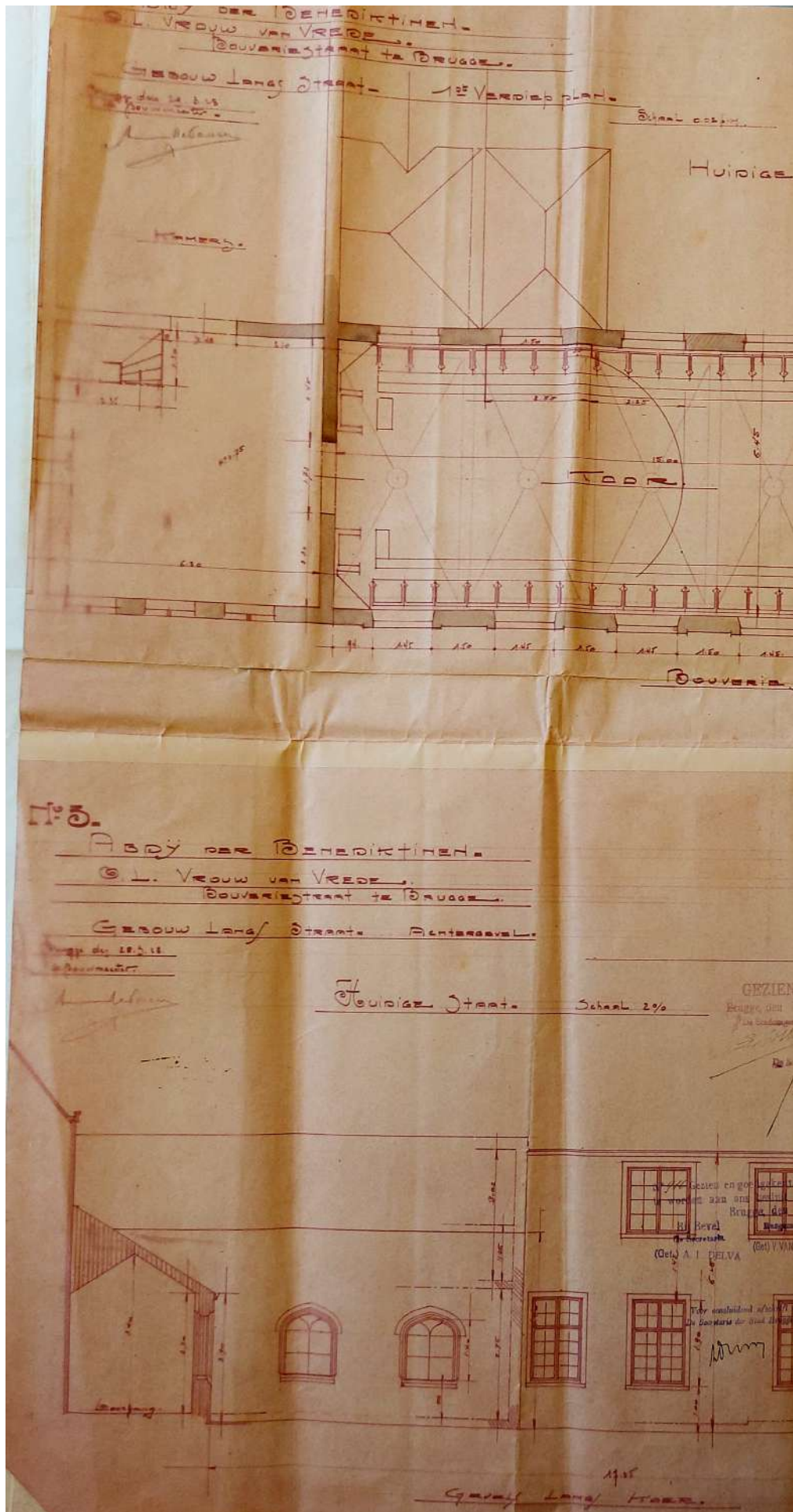

PLAN VAN HET 1ste VERDIEP.

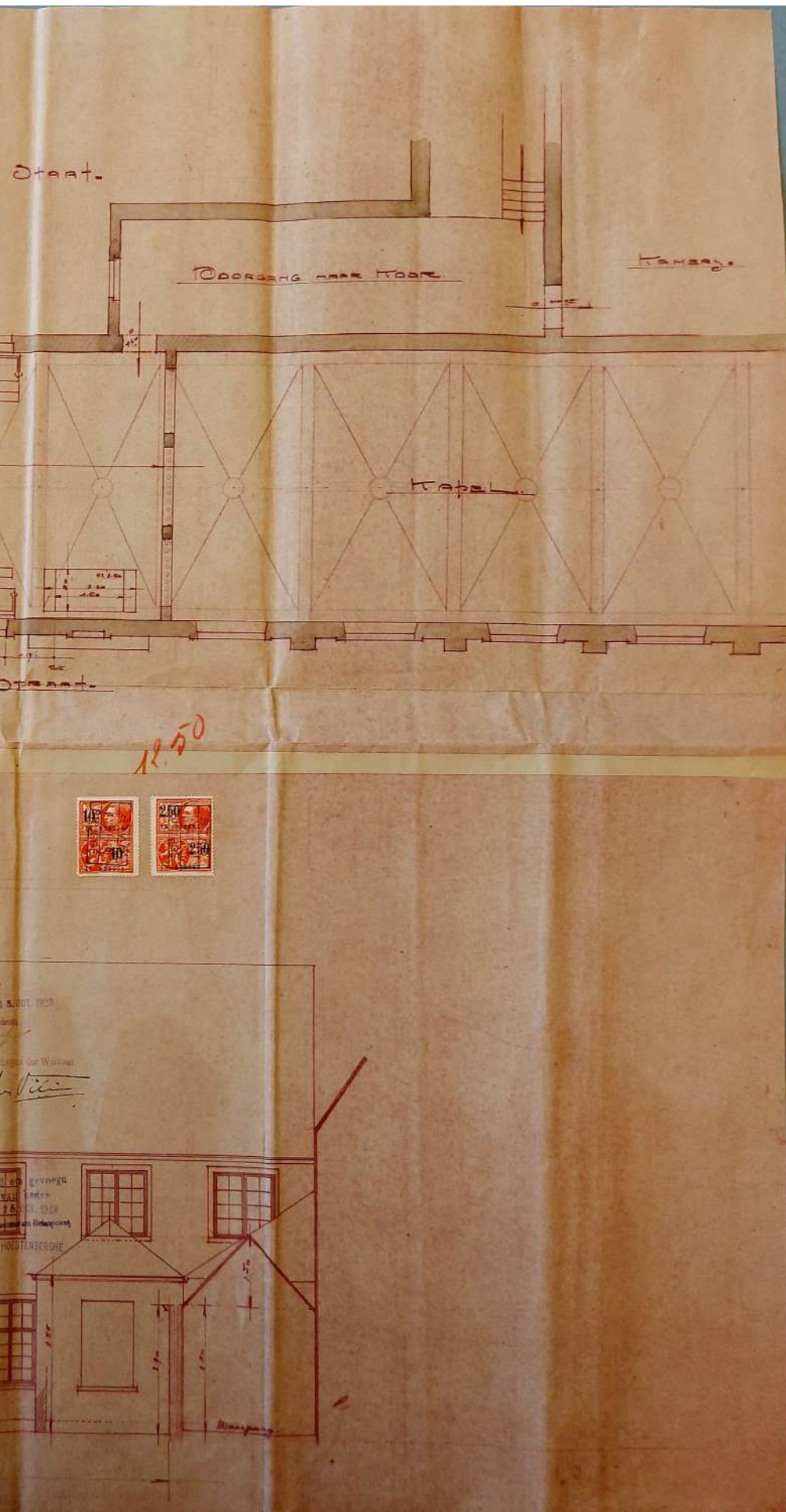
37. Verbouwing "gebouw langs straat en kapel"- voorgevel langs koer, plan van het 1ste verdiep en dwarsdoorsnede kapel-03

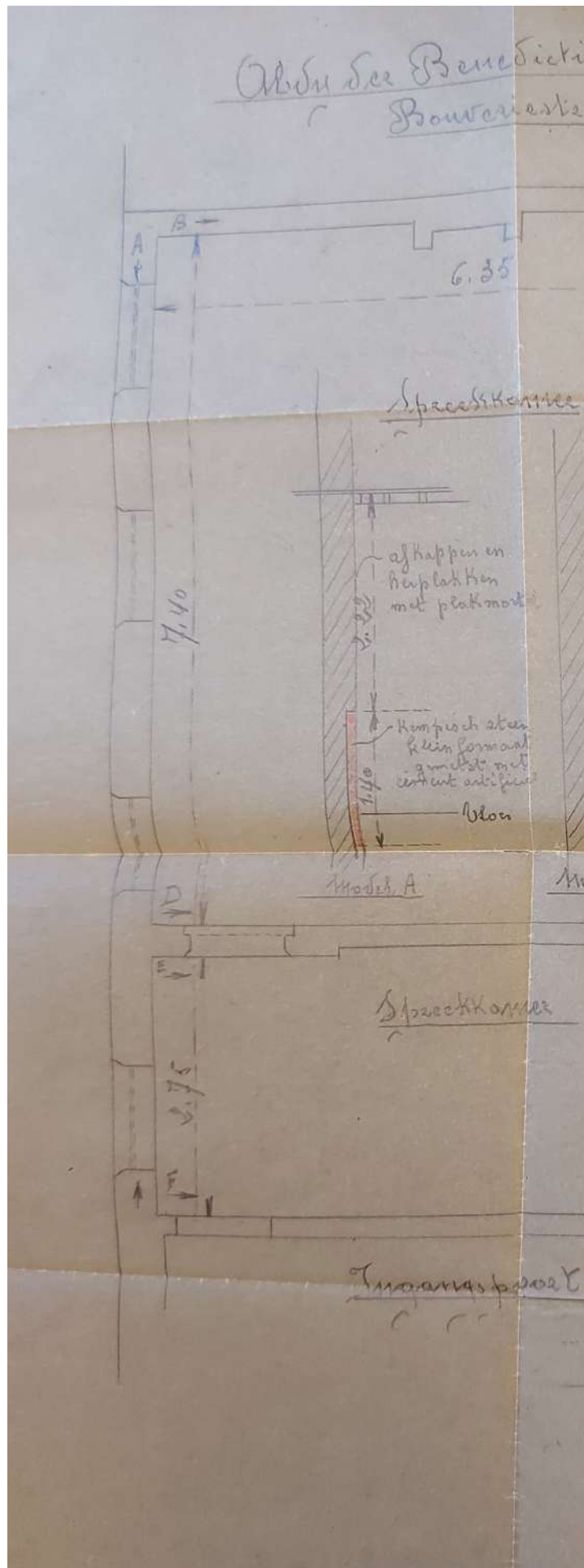
5-07-19258 - Architect A. De Pauw (vergund 25 oktober 1928) (ASGA, nr. 734)

38. Verbouwing "gebouw langs straat"- bestaande toestand 1e verdieping en achtergevel - 28-03-1928 - Arch

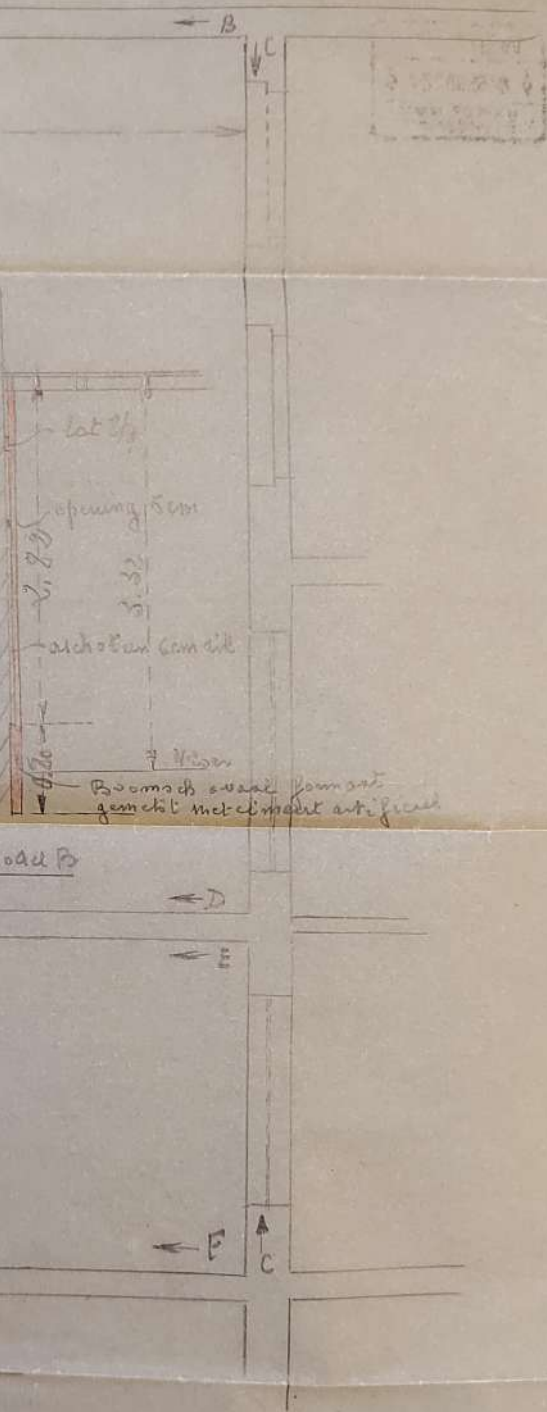

Architect A. De Pauw (vergund 25 oktober 1928) (ASGA, nr. 734)

39. Uitvoeringstekening spreekkamers 21-06-1928 met stempel aannemer L

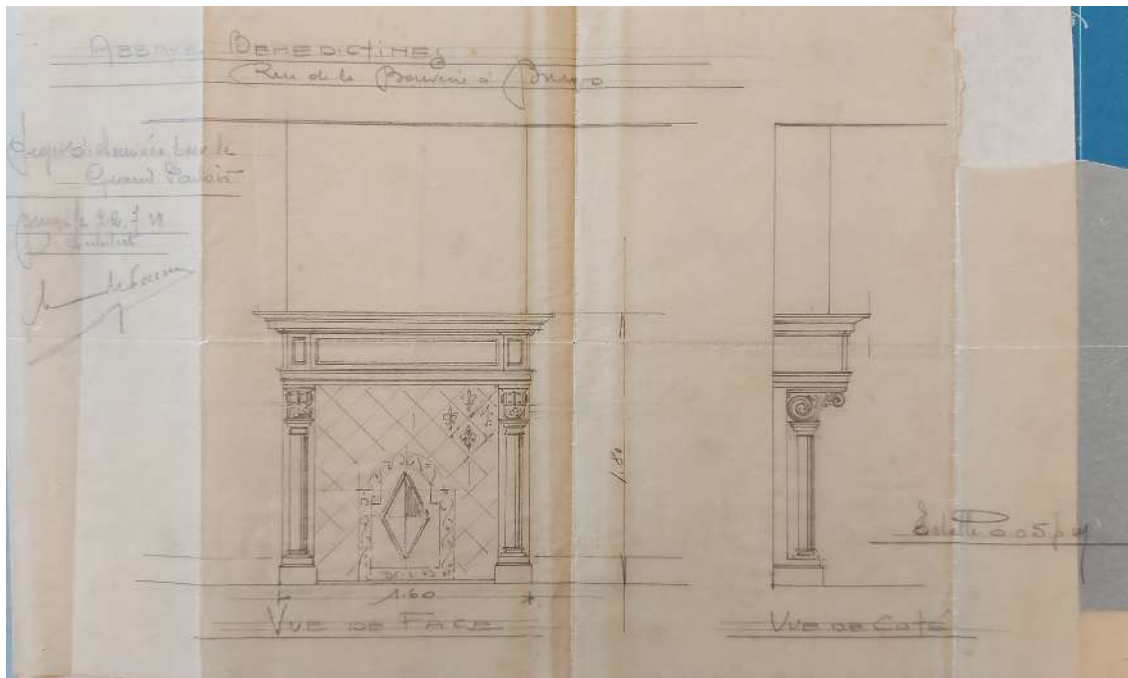
men
vat, te Brugge

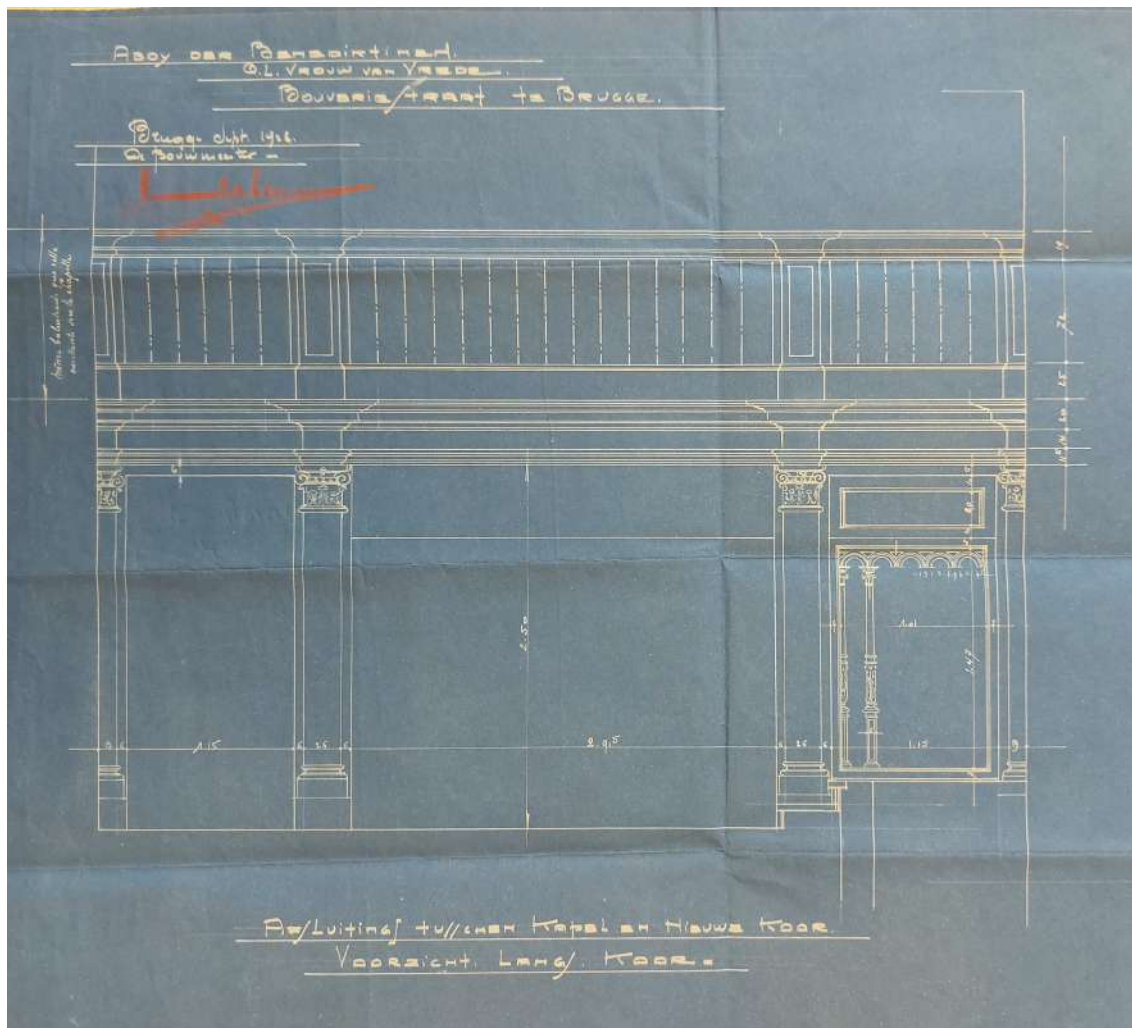
Lophem 21-6-28

Louis Verhaeghe (ASGA, 693)

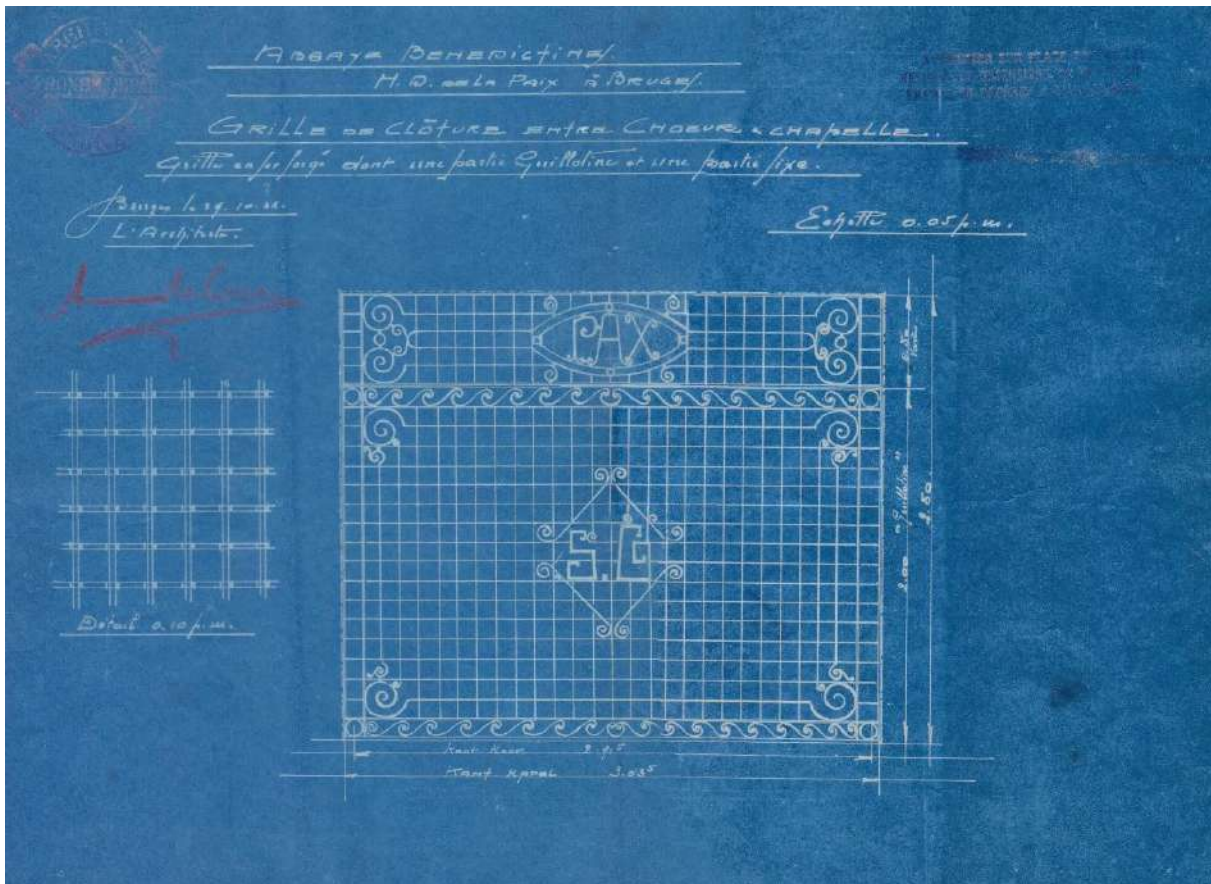

40. Ontwerp voor een nieuwe schouwmantel in de grote spreekkamer 22-07-1928 (ASGA, 734)

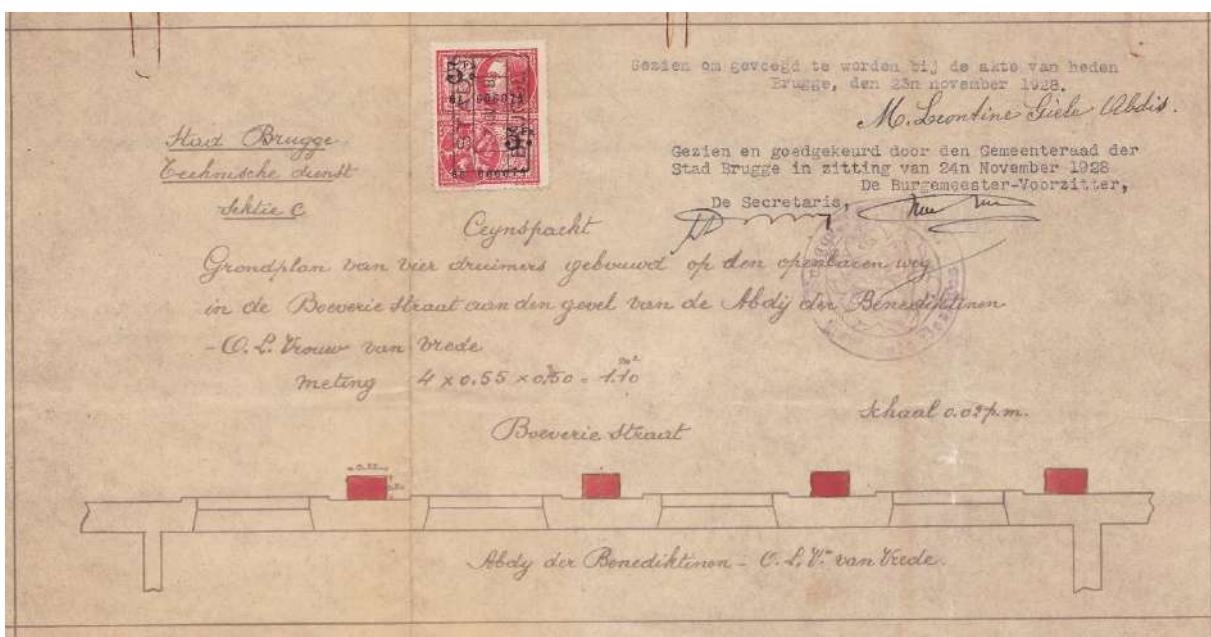

41. Ontwerp voor de afsluiting tussen het koor en de kapel, A. De Pauw, september 1928 (ASGA, 734)

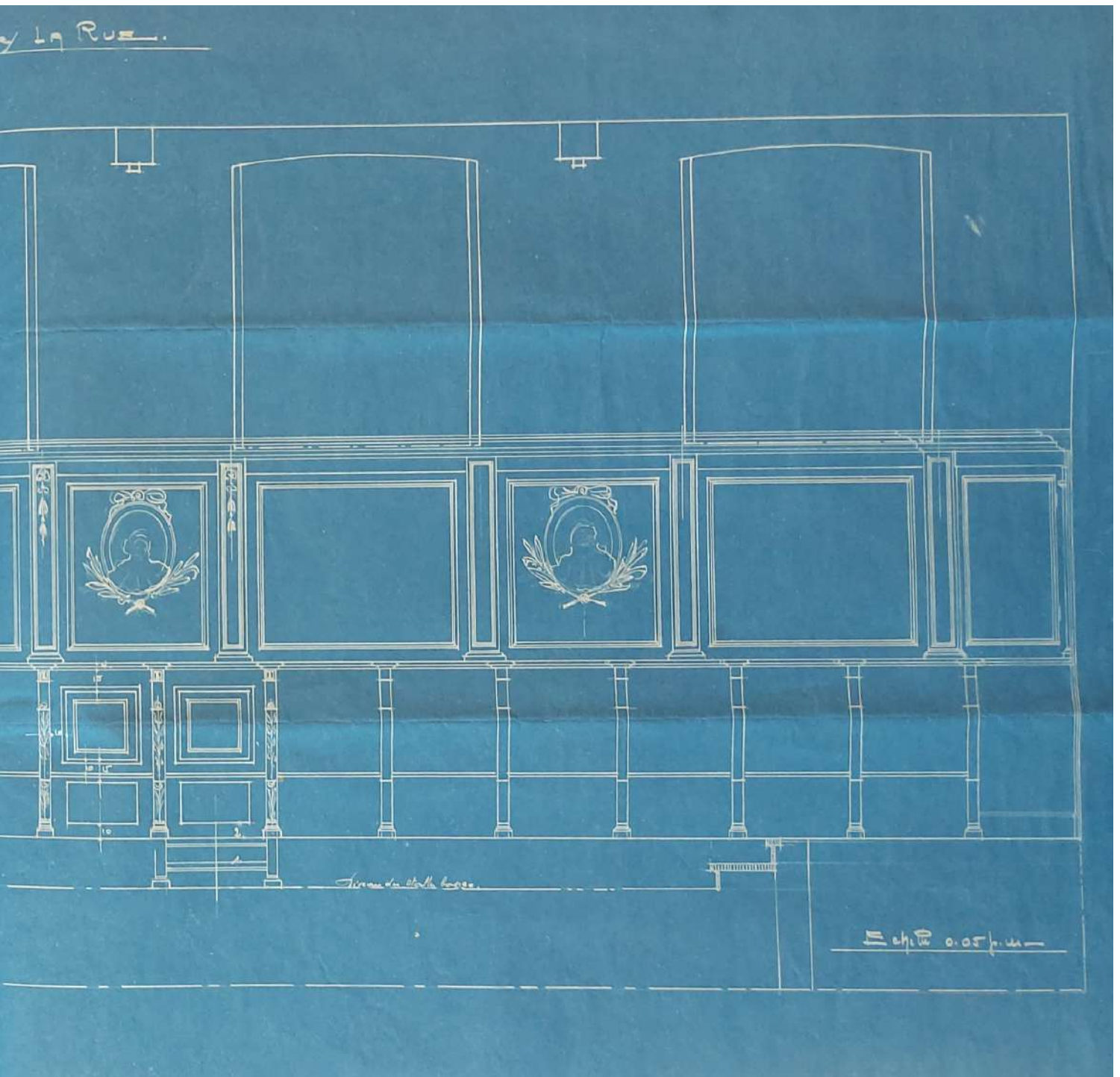

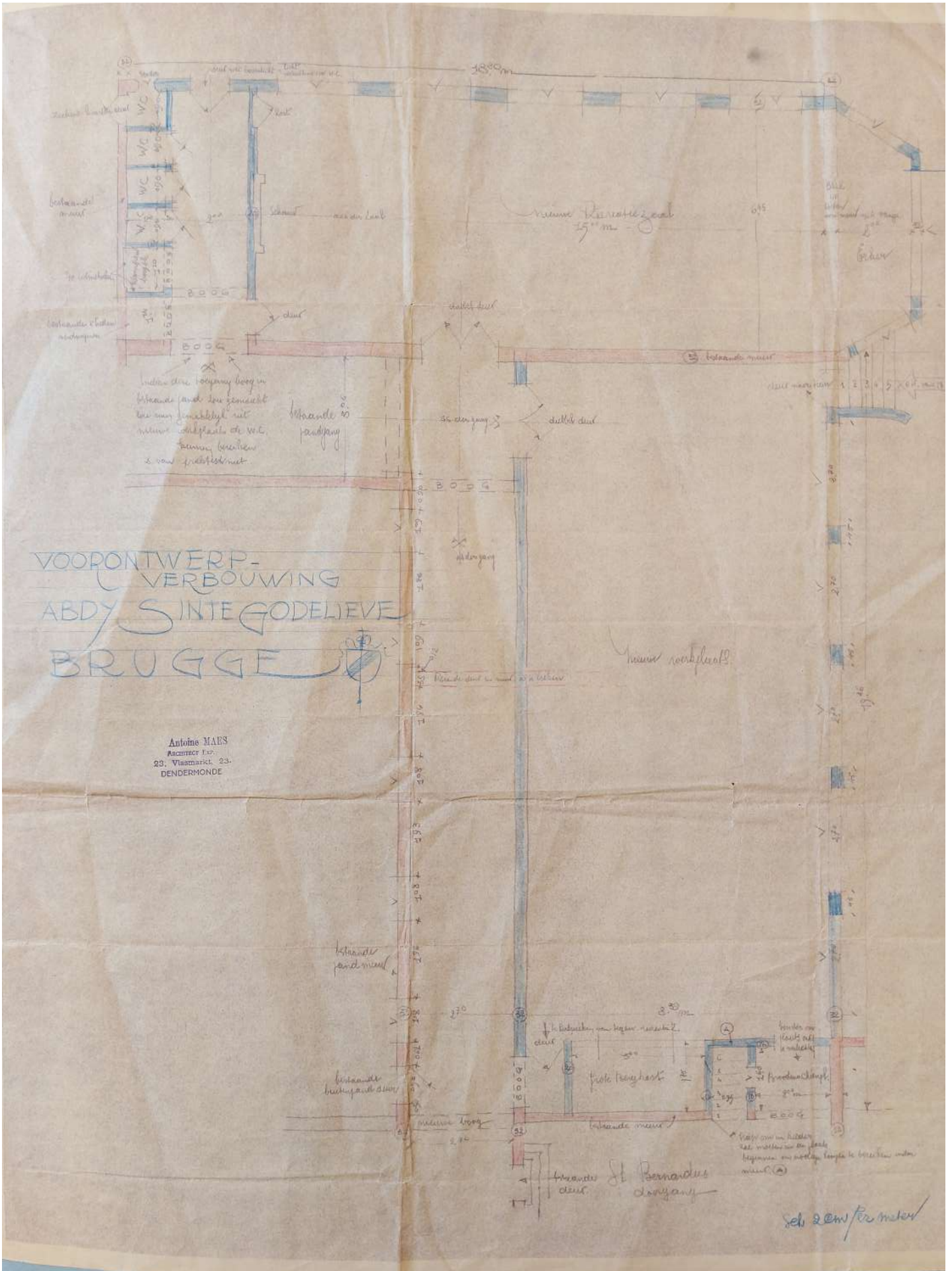
42. Ontwerp voor het afsluithekken tussen het koor en de kapel, A. De Pauw, 29 oktober 1928 (ASGA, 734)

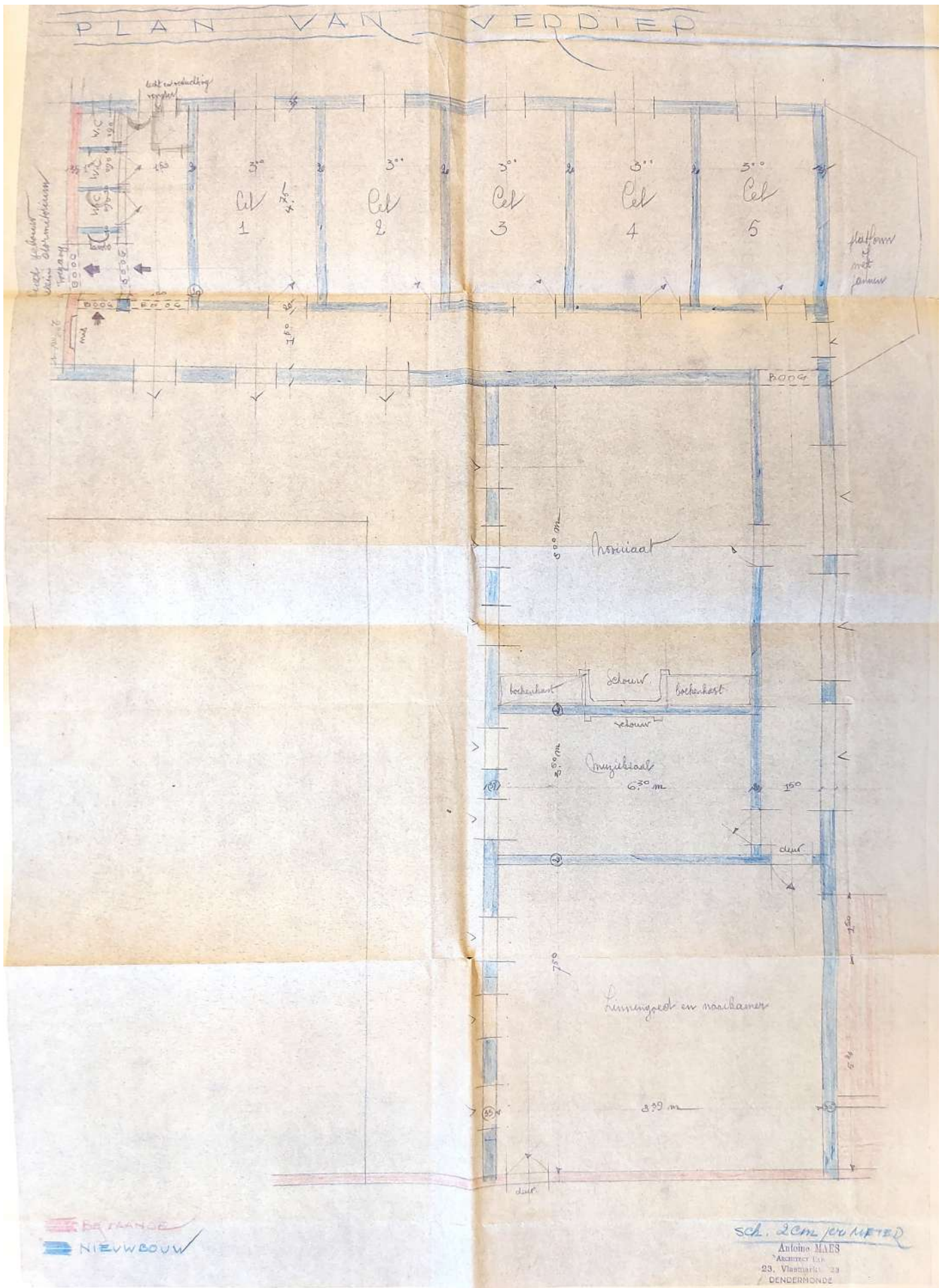
43. Plan bij de bouwaanvraag voor de bouw van vier steunberen tegen de gevel van de abdijkerk, november 1928 (uit: HOWEST, op. cit.)

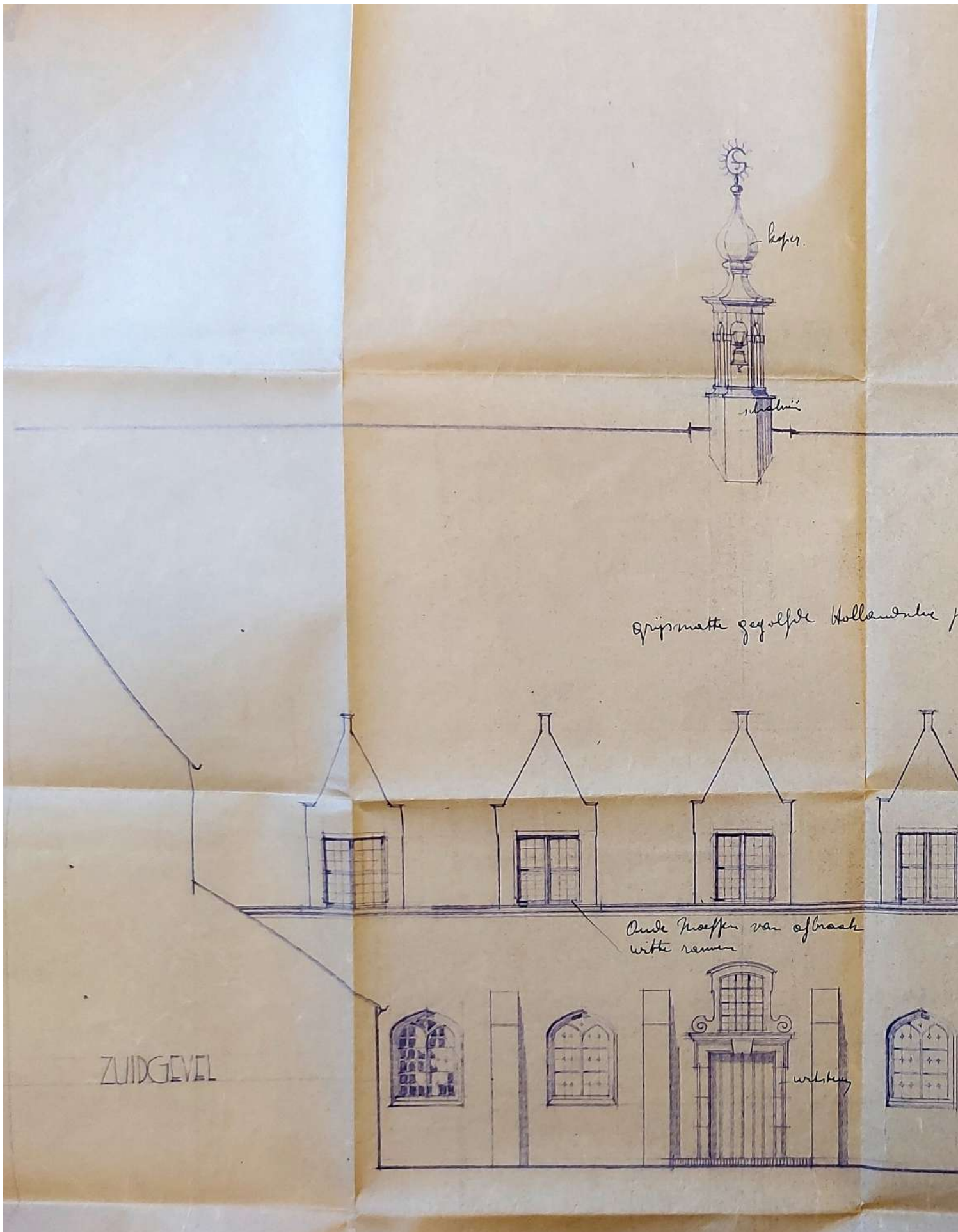

45. Voorontwerp verbouwing - nieuwe recreatiezaal en nieuwe werkplaats, architect A. Maes, ca. 1953 (ASGA, nr. 732)

46. Voorontwerp verbouwing - plan 1ste verdieping, architect A. Maes, ca. 1953 (ASGA, nr. 702)

47. Ontwerp tot het bouwen van pandgang, recreatiezaal en werkplaats, s.d., Architect A. Degeyter nr. 699) (goedgekeurd 9 oktober 1953)

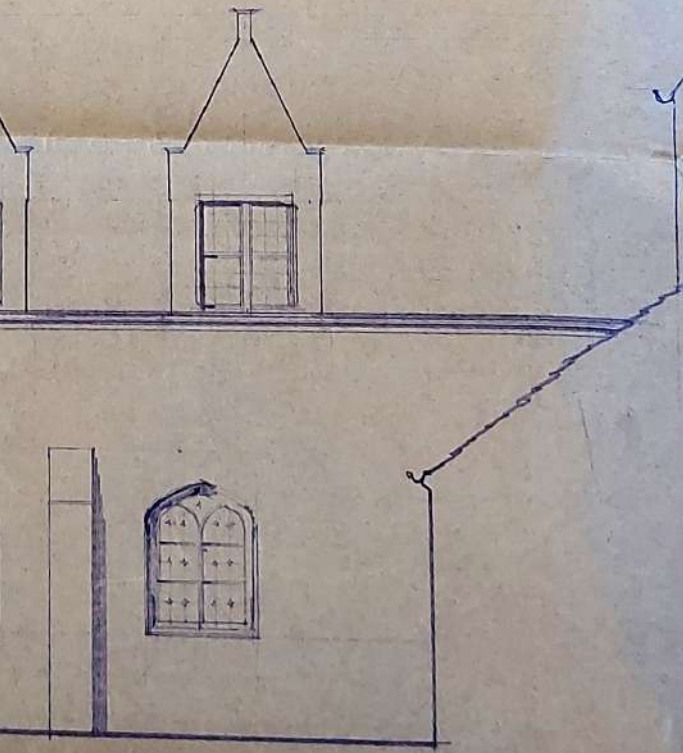
STAD BRUGGE
 ABDIJ S^T GODELIEVE
 35 BOEVERDIESTR. 35 Kas. Sectie C. 14384
 ONTWERP TOT HET BOUWEN
 VAN PANDGANG, RECREA-
 TIEZAAL EN WERKPLAATS

GEZIEN
 6 OCT 1963
 De Stadsingénieur,
[Signature]

DE ABBISS.

P. ARCHITECT
 A. DIGEYTER, ZEEWEG
 61 ANDRIES.
[Signature]
 M. Rommel Abdis

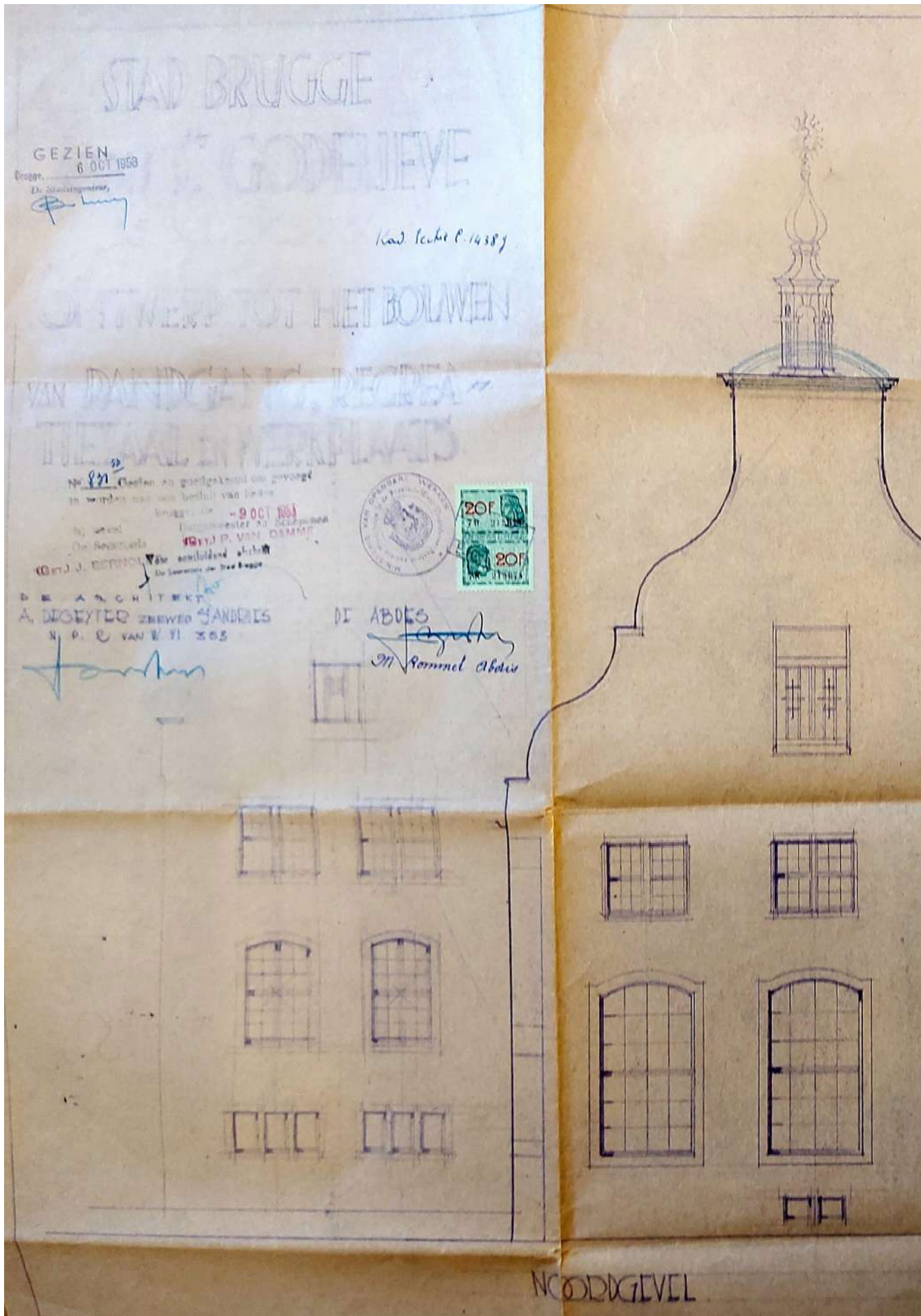
N° 113
 Gezien en goedgekeurd de gevorgi
 te worden van een besluit van h. d. s.
 Brugge, d. 29 OCT 1963
 Bijz. Secretaris
 De Secretaris
 (GET.) J. BERDLET (GET.) P. VAN DAMME
 Voor eenzijdig afschrift
 De Burgemeester van Brugge

NOORD ↑

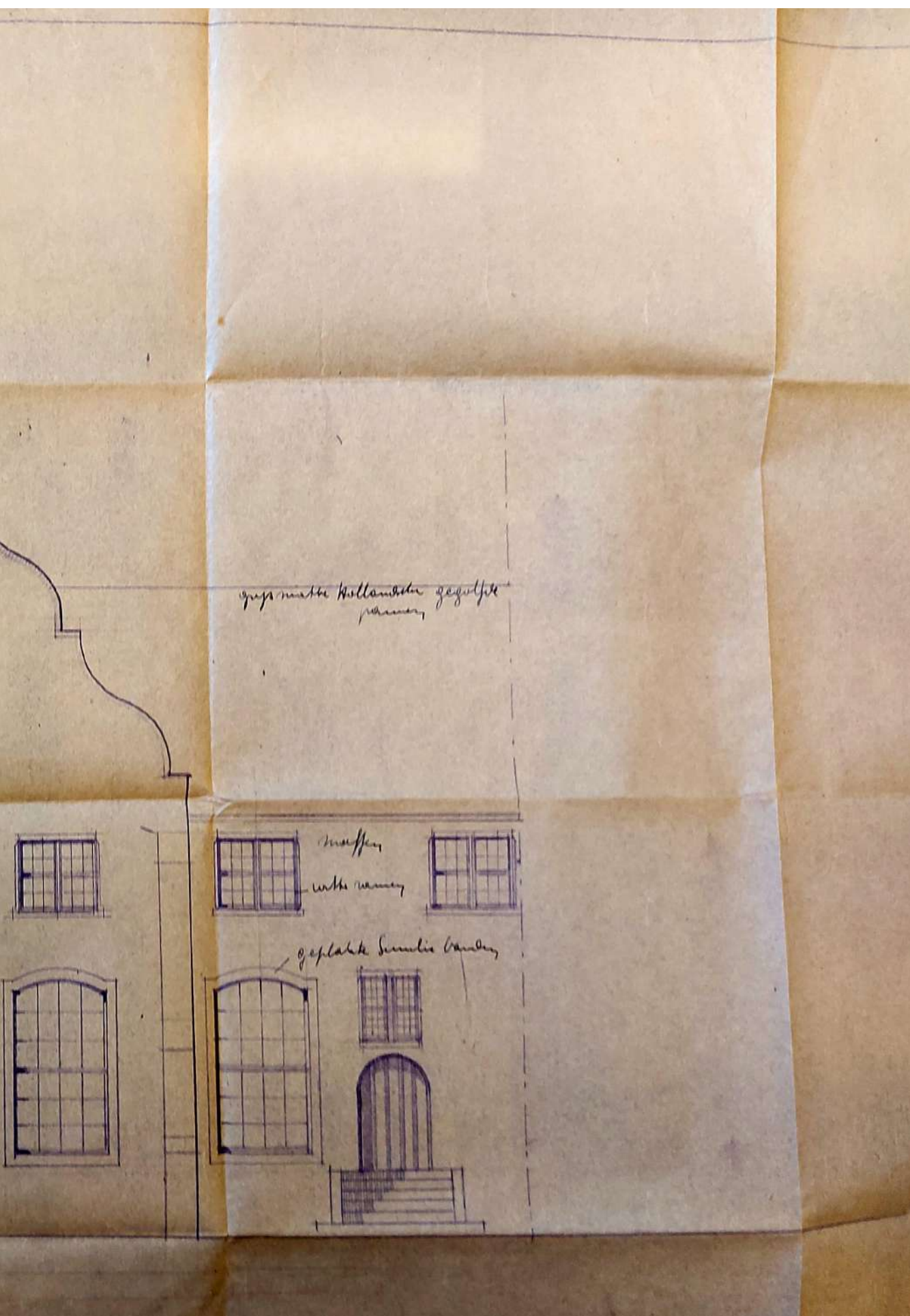

SITUATIE PLAN
 BRUGGE

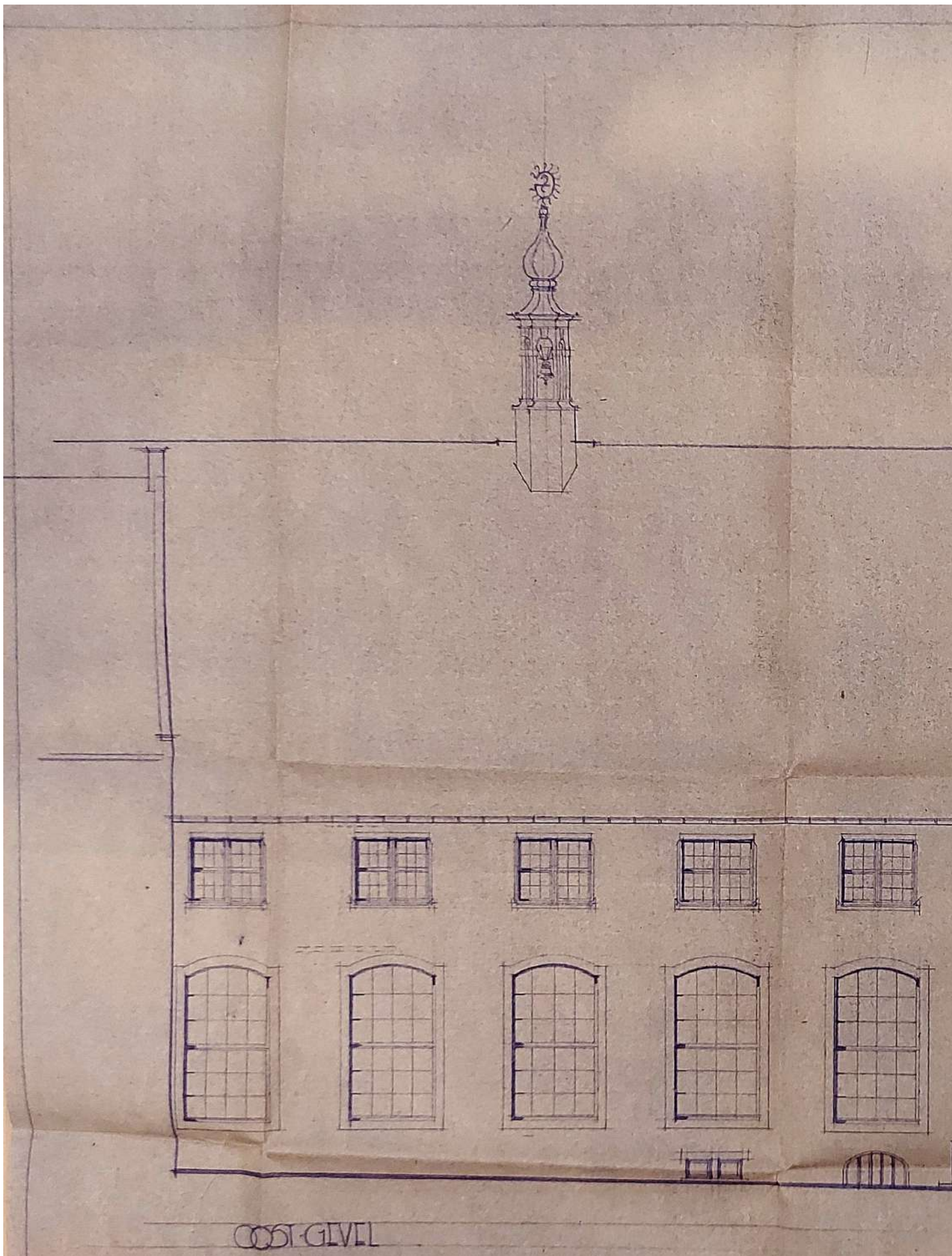

48. Ontwerp tot het bouwen van pandgang, recreatiezaal en werkplaats - noordgevel, s.d., Architect A. Degeyter (ASGA, nr. 699) (goedgekeurd 9 okt 1951)

tober 1953)

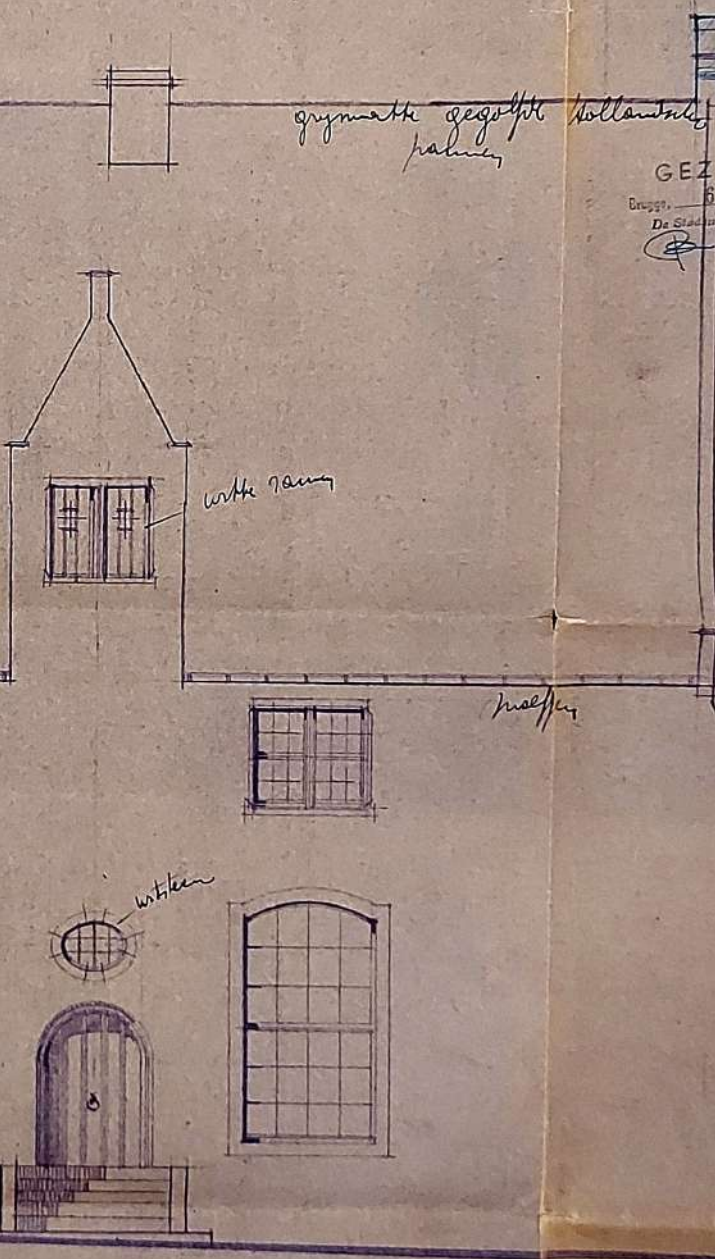
49. Ontwerp tot het bouwen van pandgang, recreatiezaal en werkplaats - oostgevel, s.d., Architect A. Degeyter (ASGA, nr. 699) (goedgekeurd 9 oktober 1953)

STAD BRUGGE

ABDIJ S^T GODELIEVE

35 BOLVERIESTR. 35 *Kad. Sectie C. 1938g*

ONTWERP TOT HET BOUWEN VAN PANDGANG, RECREA- TIEZAAL EN WERKPLAATS

*grysmatte gegolpte
haken*

Hollands

DE ABDES
M. Rommel

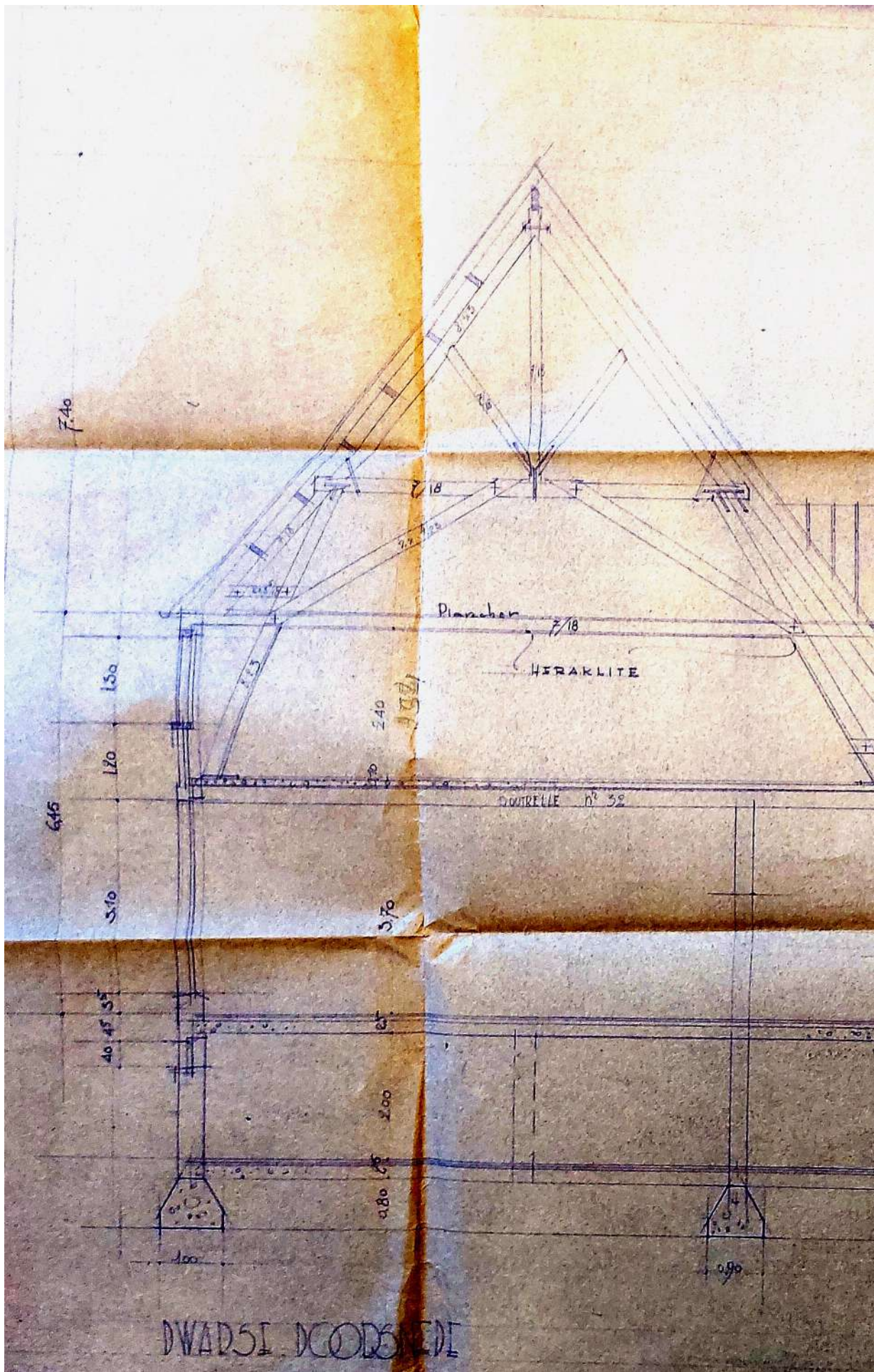
DE ARCHITECT
A. DIEGHELE ZEEWEG
S. ANDRÉS

GEZEN
Brugg. 6 OCT 1953
De Stadsingenieur

W. 87 Gezien en goedgekeurd om gevoegd
te worden met ons besluit van heden.
Burgemeester en Schepenen
De Secretaris (Ger.) P. VAN D'AMME
(Ger.) J. BERNARD
De Commissie der Stadsing.

50. Ontwerp tot het bouwen van pandgang, recreatiezaal en werkplaats - dwarse doorsnede, s.d., Architect A. Degeyter (ASGA, nr. 699)

STAD BRUGGE

ABDIJ S^T GODELIEVE

35 BOEVERIESTR. 35 *Kon. Ser. nr. C. 143 P. 4.*

ONTWERP TOT HET BOUWEN
VAN PANDGANG, RECREA-
TIEZAAL EN WERKPLAATS

GEZEEN 1953

Brugge,
De Stadsingénieur,

[Signature]

DE ARCHITECT
A. DIEGHTER ZEEWEG SANDRIES
V. P. R. V. W. V. 353

DE ABDES

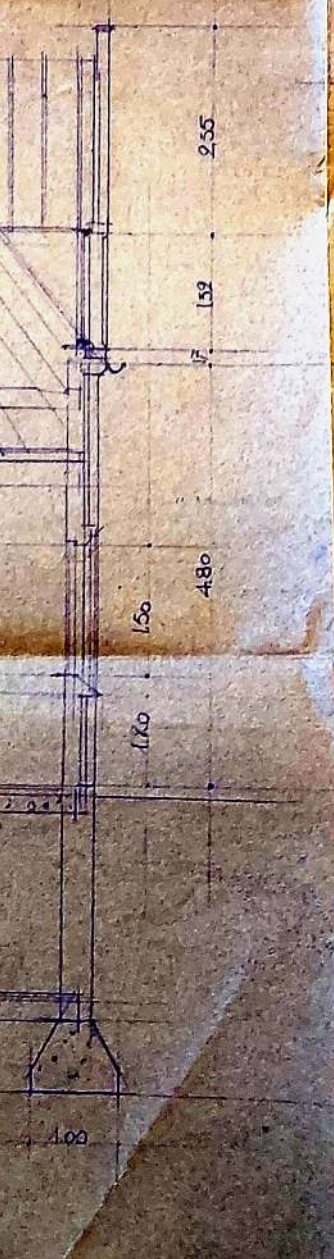
[Signature]

M. Rommel Abtes

M. Rommel gezien en goedgekeurd om gevoegt
te worden aan ons besluit van hede.

8 OCT 1953

[Signature]
De bevoegdheid
(GET.) P. VAN DAMME
(GET.) J. BERNOL
De ... van de stad Brugge

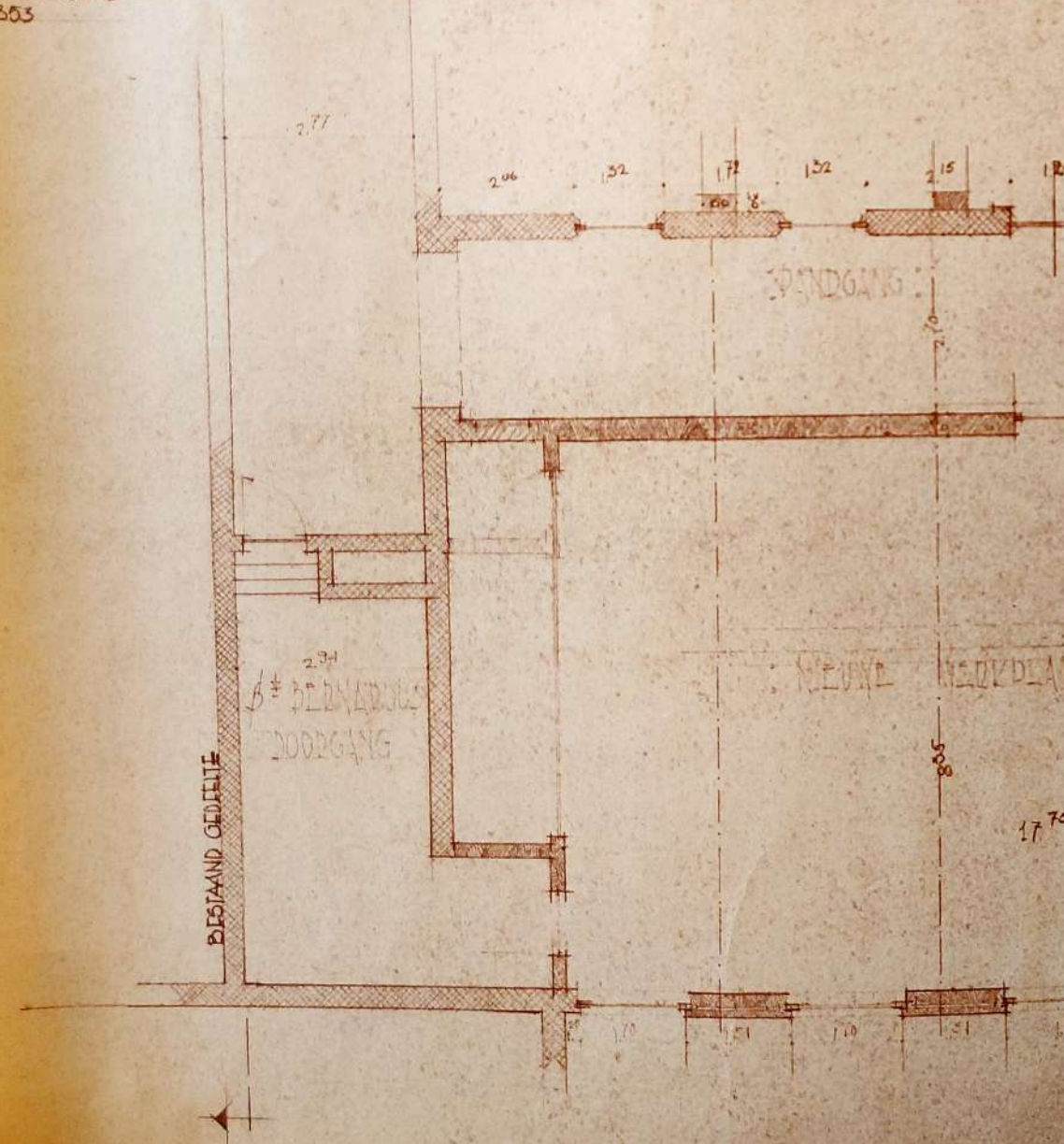
(goedgekeurd 9 oktober 1953)

STAD BRUGGE
 ABDIJ S^T. GODELIEVE
 35 BOVERDIESTR. 35
 ONTWERP TOT HET BOUWEN
 VAN PANDGANG, RECREA-
 TIEZAAL EN WERKPLAATS

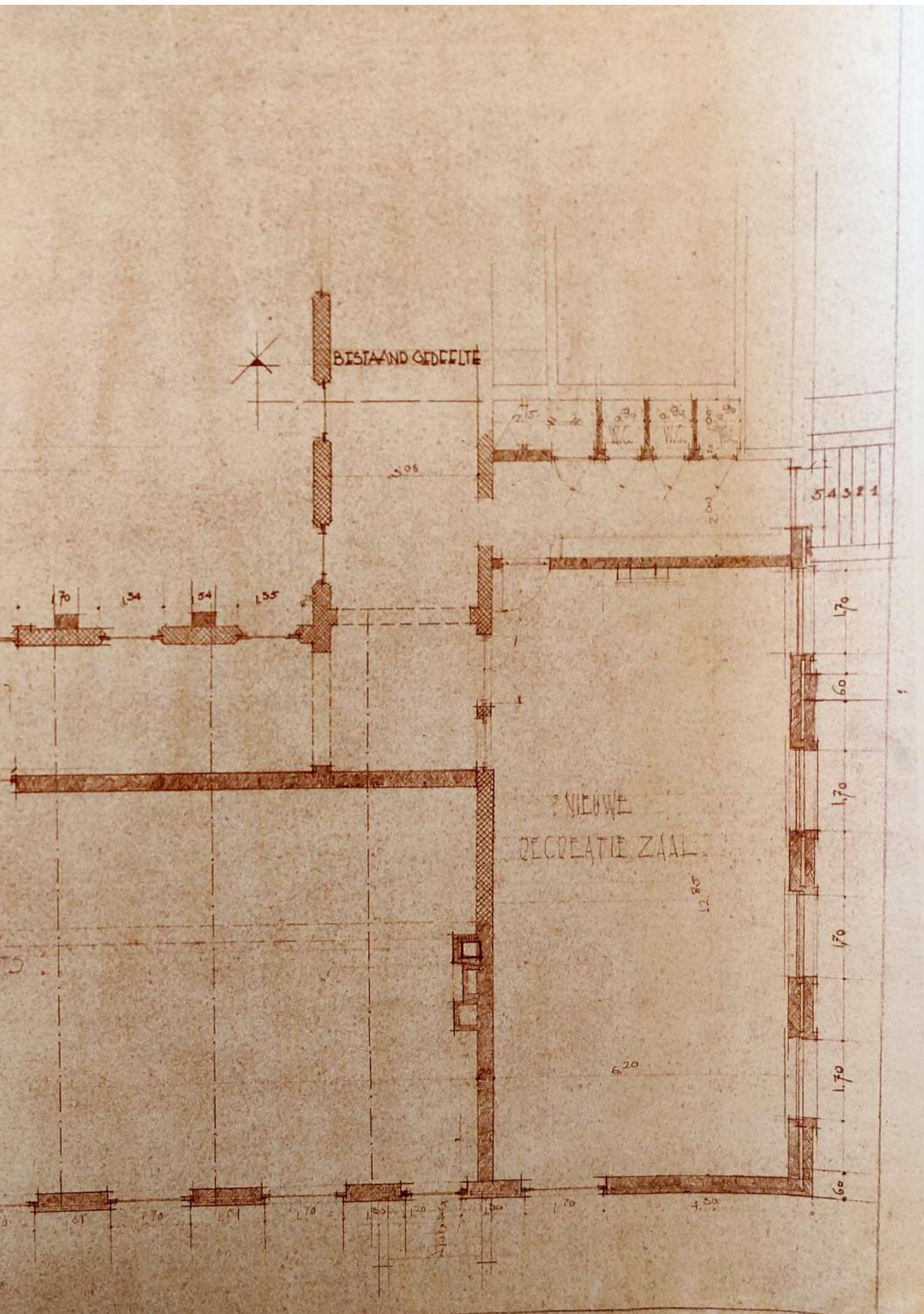
DE ARCHITEKT
 A. DEGEYTER ZIEWEG
 J. ANDRIES
 N.P.R. Nr. 353

DE ABDES

PLAN GELIJKVLOERS

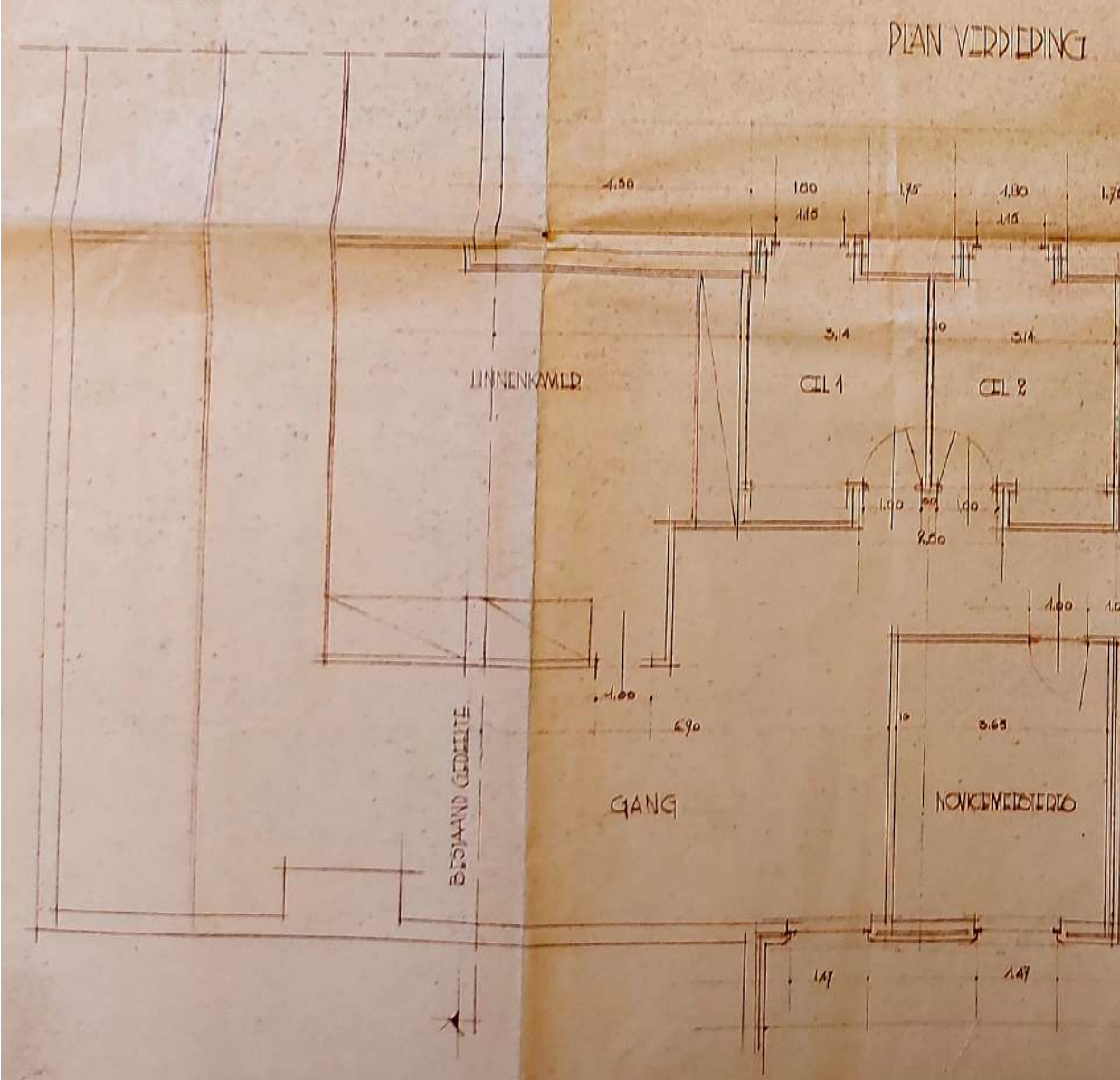
51. Ontwerp tot het bouwen van pandgang, recreatiezaal en werkplaats, s.d., Architect A. Degeyter (ASGA, nr. 1410) (achterzijde gedateerd 1953)

STAD BRUGGE
 ABDIJ S^T GODELIEVE
 35 BOEVERDIESTR. 35
 ONTWERP TOT HET BOUWEN
 VAN PANDGANG, RECREA-
 TIEZAAL EN WERKPLAATS

DE ARCHITECT
 A. DEGEYTER ~~FRANCOIS SANDRIES~~ DE ABDES
 N. P. R. W. W. V. 303

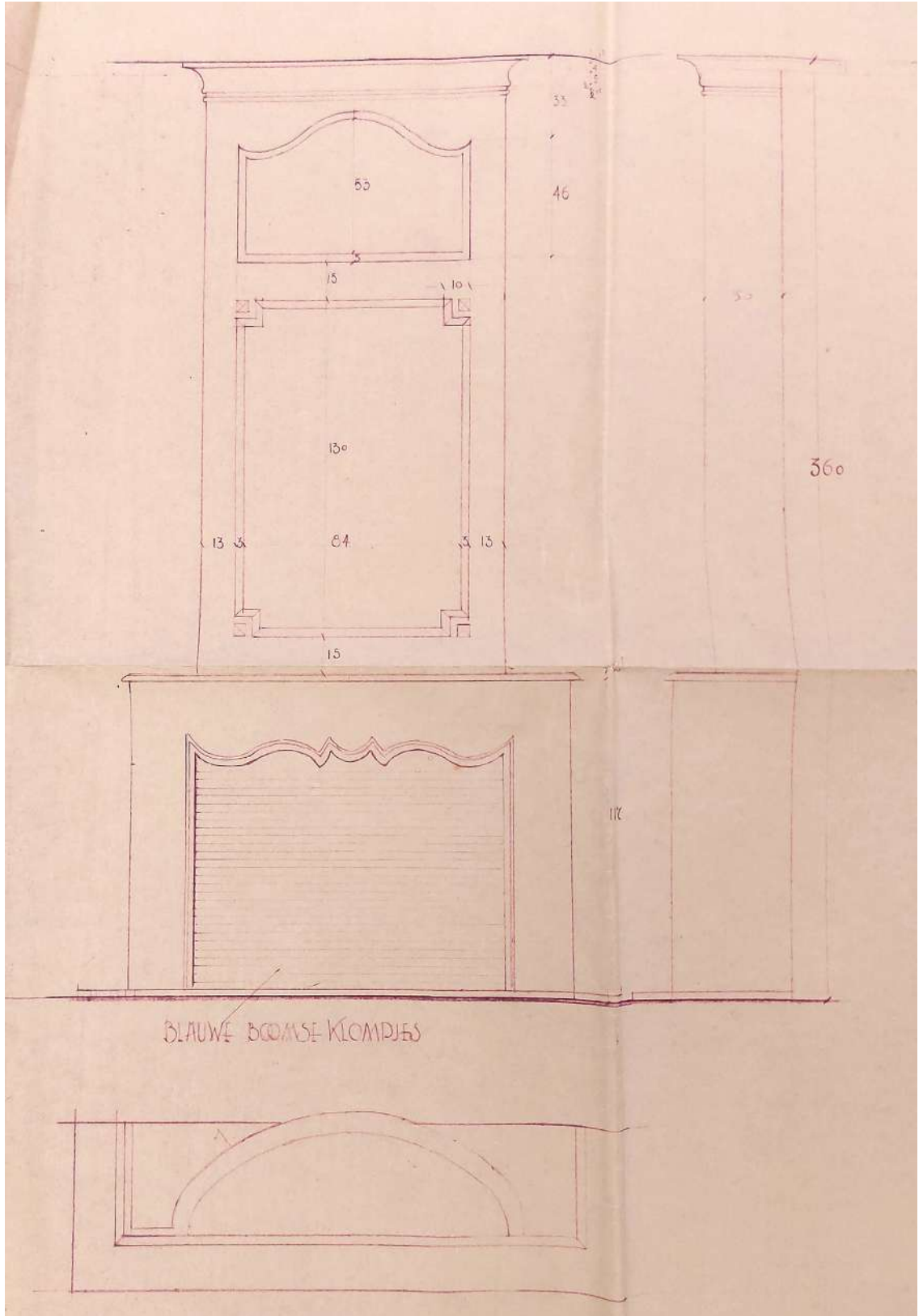
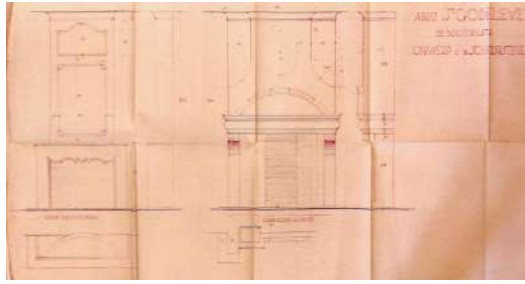
PLAN VERDIEPING

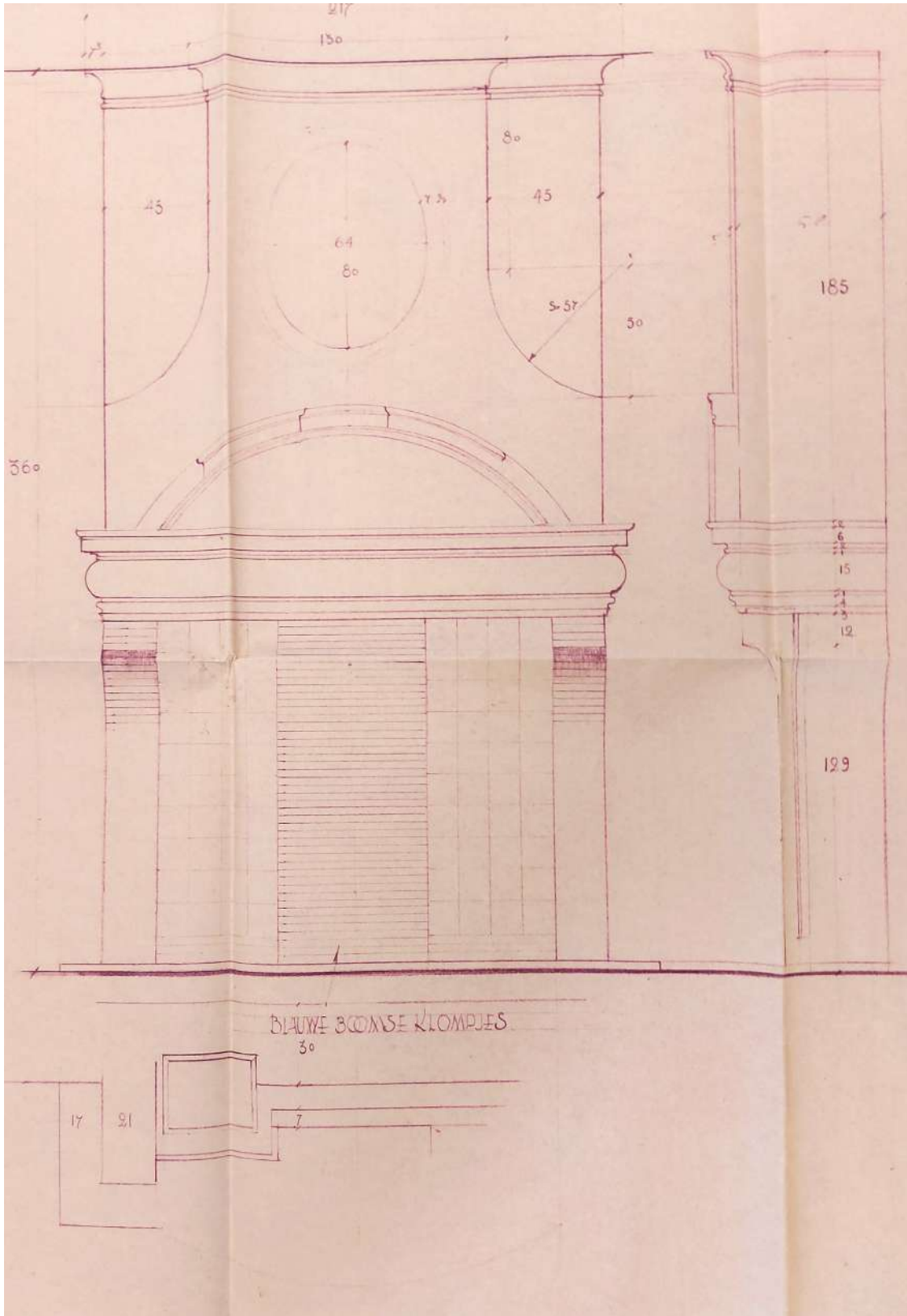
52. Ontwerp tot het bouwen van pandgang, recreatiezaal en werkplaats - plan verdieping, s.d., Architect A. Degeyter (ASGA, nr. 699)

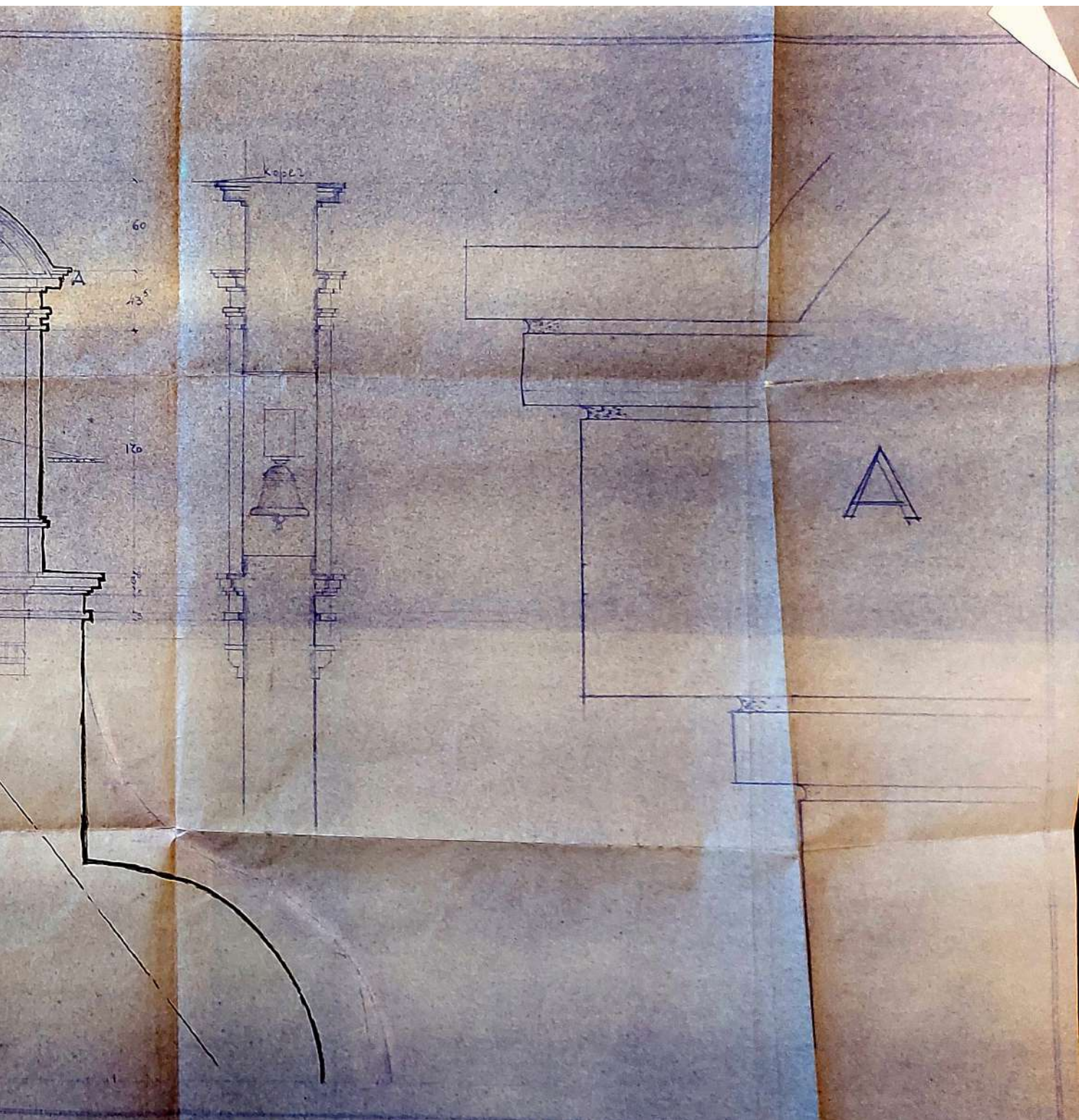

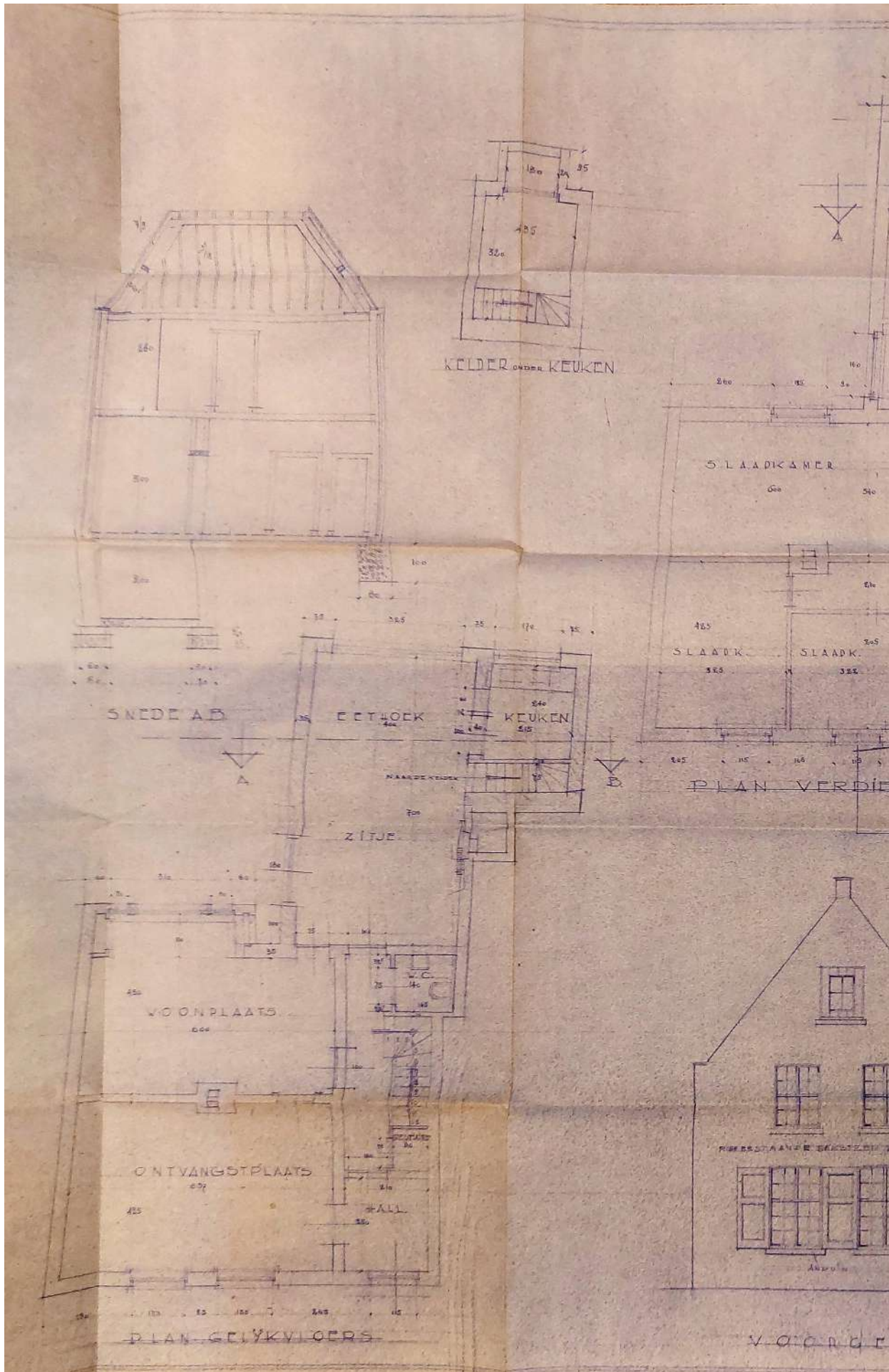

53. Ontwerp van twee schoorstenen, s.d., (ASGA, nr. 701)

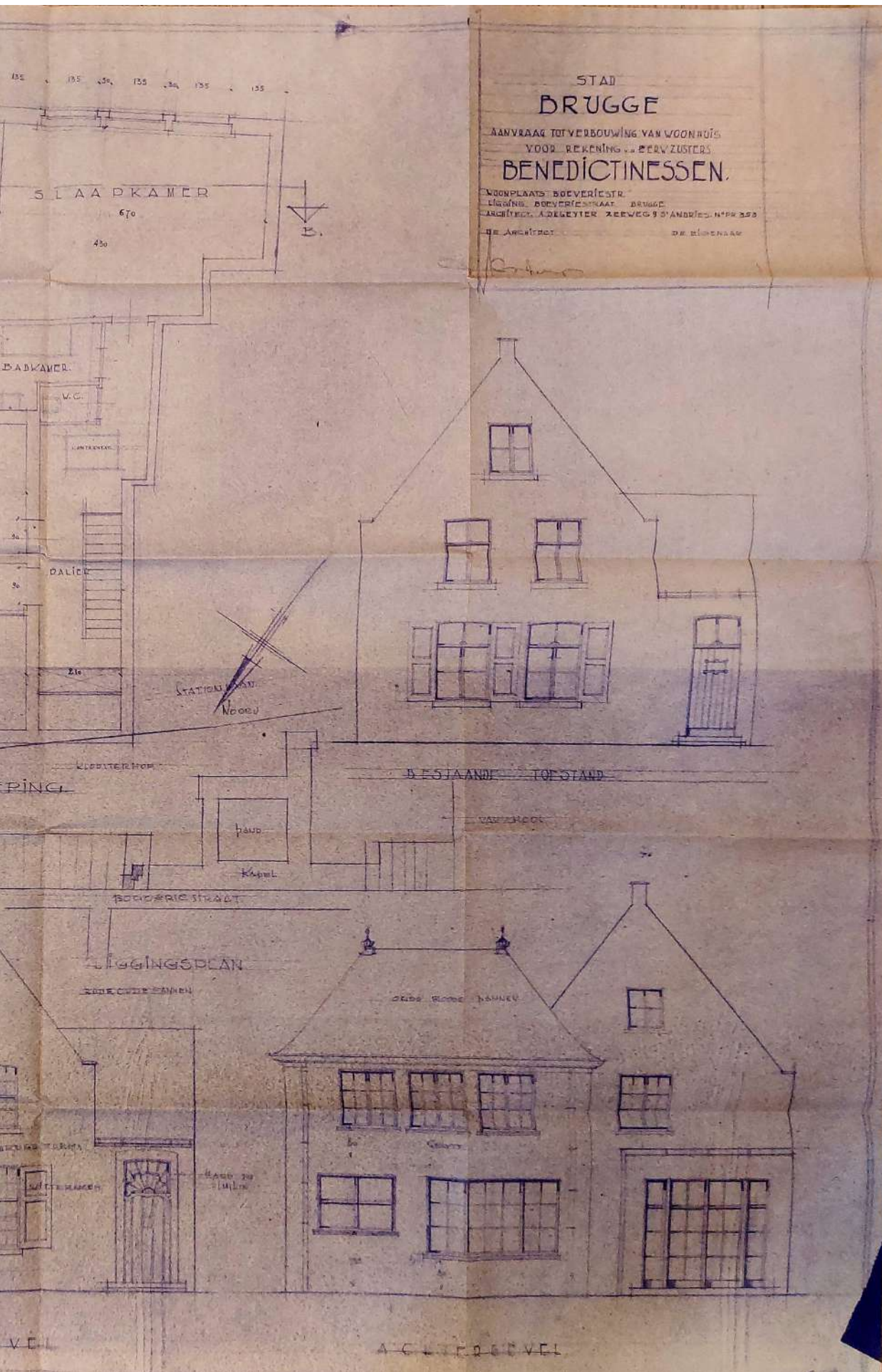

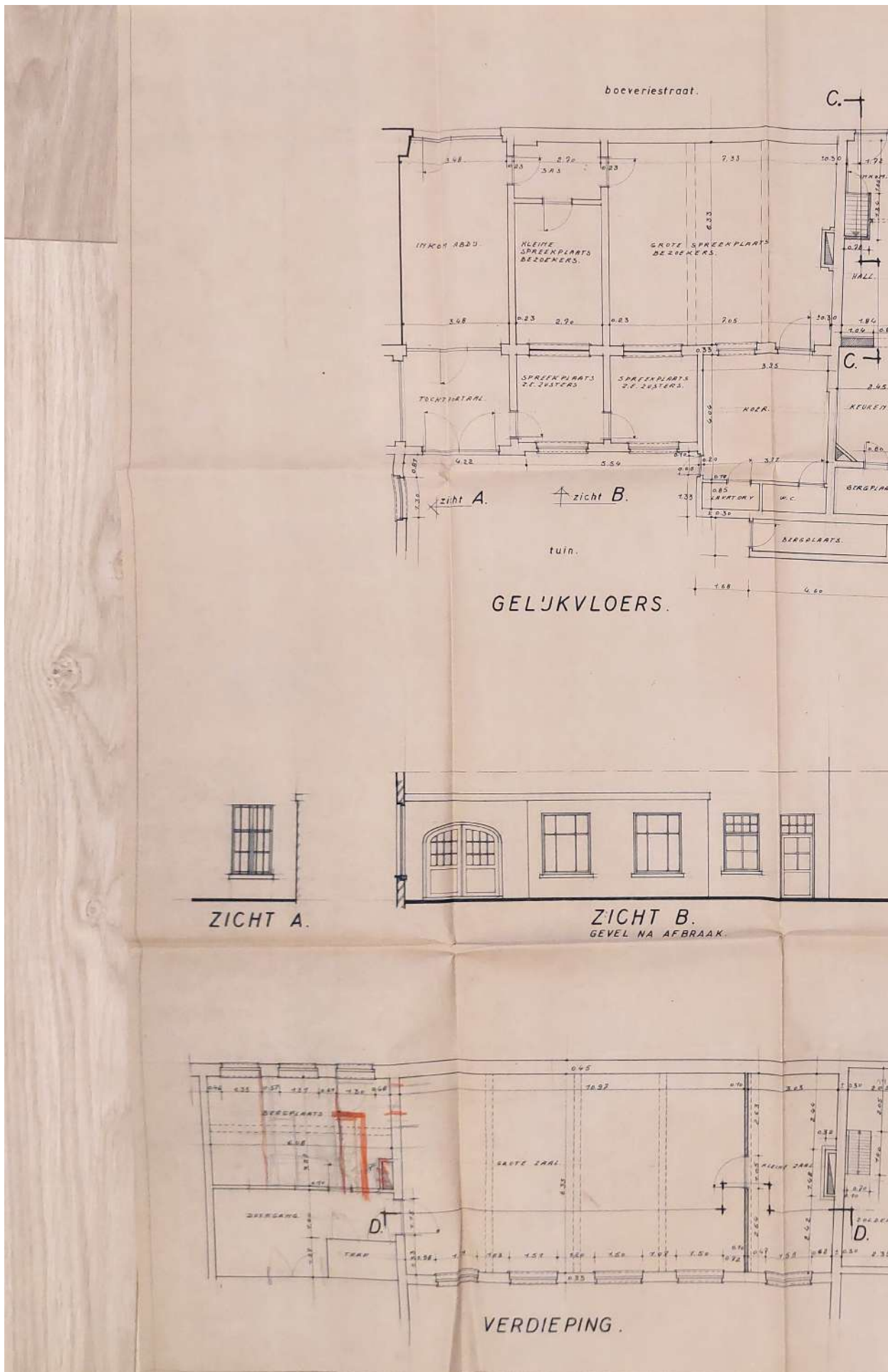

55. Aanvraag tot verbouwing van woonhuis voor rekening v.d. eerw. zusters Benedictinessen, s.d. (ca. 1953-1954) Architect A. Degeyter

(ASGA, nr. 699)

56. Ontwerp tot het bouwen van een spreekplaats op het gelijkvloers en het inrichten van vijf studio's op de verdieping - bestaande toe.

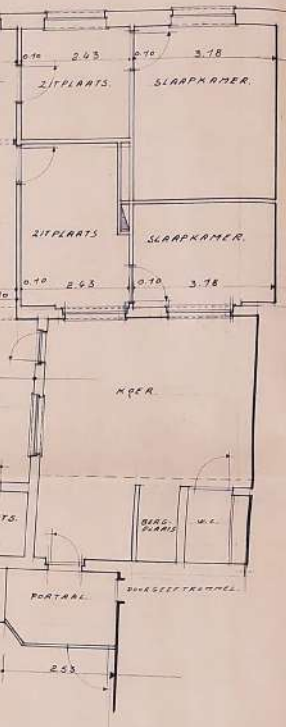
STAD BRUGGE.

BOEVERIESTRAAT.
ABD'J SINT GODELIEVE.

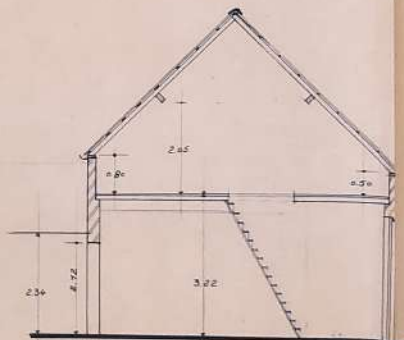
ONTWERP TOT HET B'JBOUWEN VAN EEN.
SPREEKPLAATS.
OP HET GELJKVLOERS
EN HET INRICHTEN VAN V'JF
STUDIO'S.
OP DE VERDIEPING.

BESTAANDE TOESTAND.
PLAN GELJKVLOERS EN VERDIEPING.

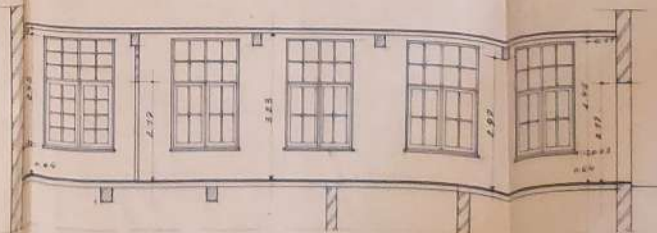
SCHAAL 2%

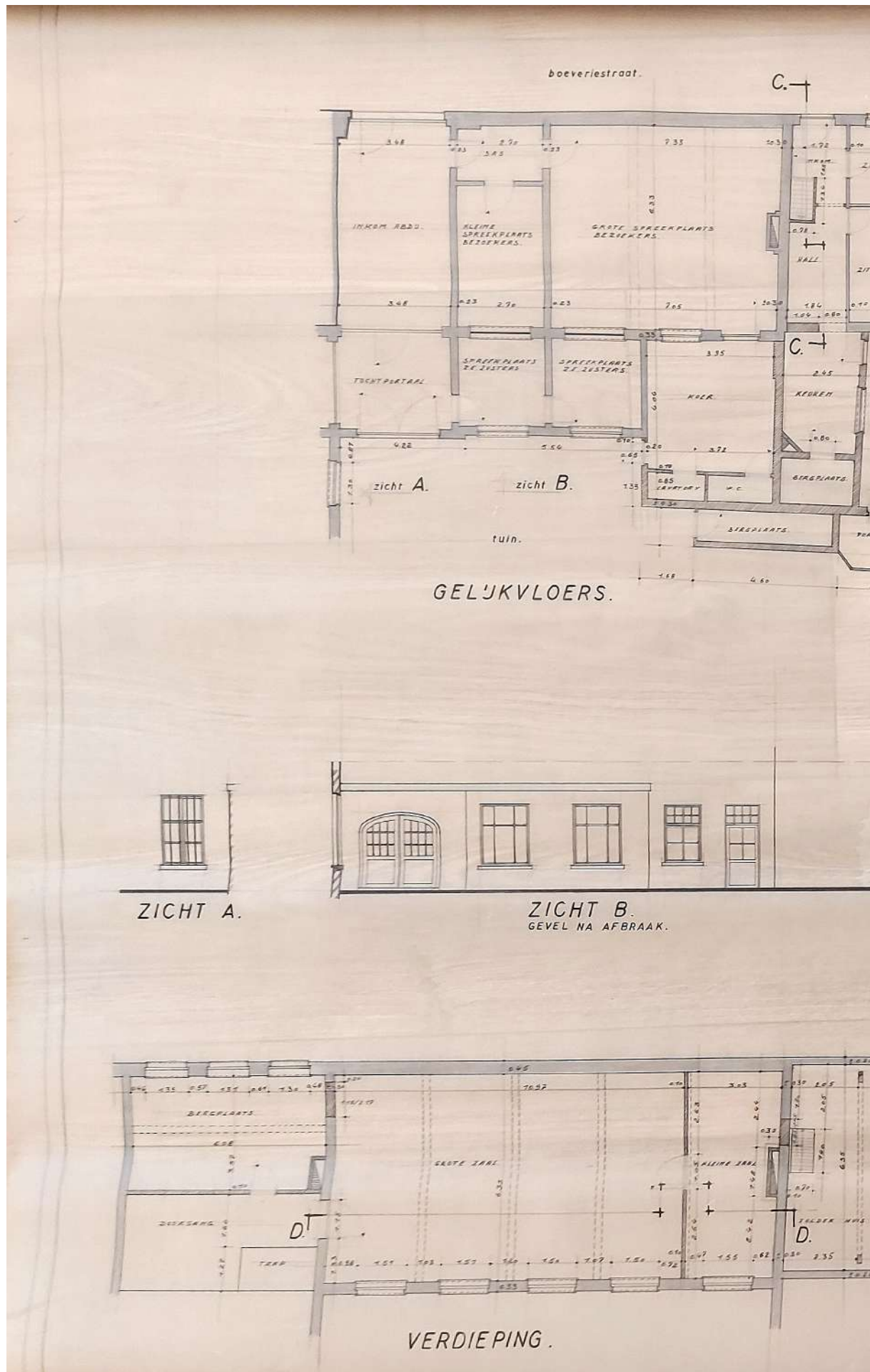
WOONING T.H. BINCATEUR.

DOORSNEDE C-C

DOORSNEDE D-D.

57. Ontwerp tot het bouwen van een spreekplaats op het gelijkvloers en het inrichten van vijf studio's op de verdieping - bestaande

STAD BRUGGE .

BOEVERIESTRAAT.
ABDJ SINT GODELIEVE.

ONTWERP TOT HET BIJBOUWEN VAN EEN.
SPREEKPLAATS.
OP HET GELJKVLOERS
EN HET INRICHTEN VAN VJF.
STUDIO'S.
OP DE VERDIEPING.

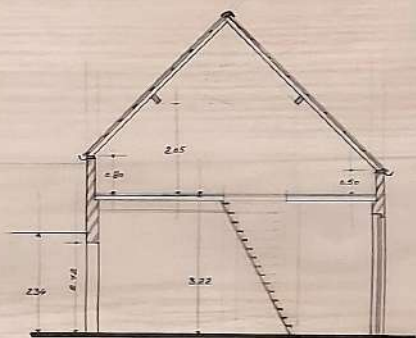
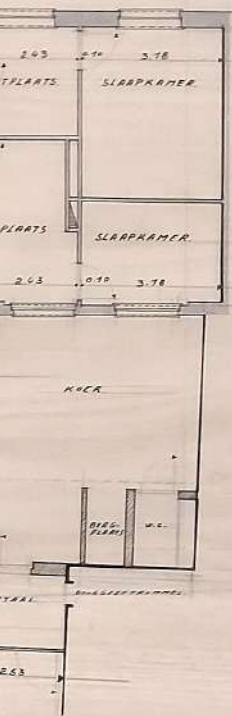
BESTAANDE TOESTAND.
PLAN GELJKVLOERS EN VERDIEPING.

SCHAAL 2%

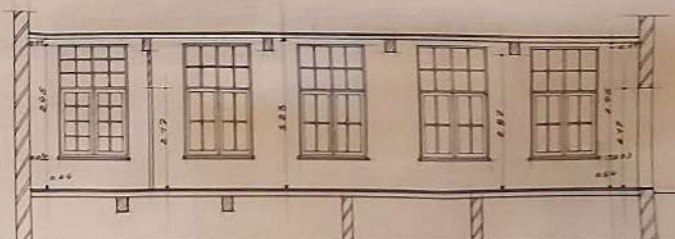
OPDRACHTER TE ROSEBOEK 21 BLIWHIER
DOOR ARCHITECT T. J. LUYTERS BENEDEWIJLEN
C. VAN DE LAE C. DE ABDJ SINT GODELIEVE
P. A. - 170 - WVL ONVERVALTBAAR
FRITS KATTELAAN 57 BRUGGE.

29 MAART 1965

NR 1.

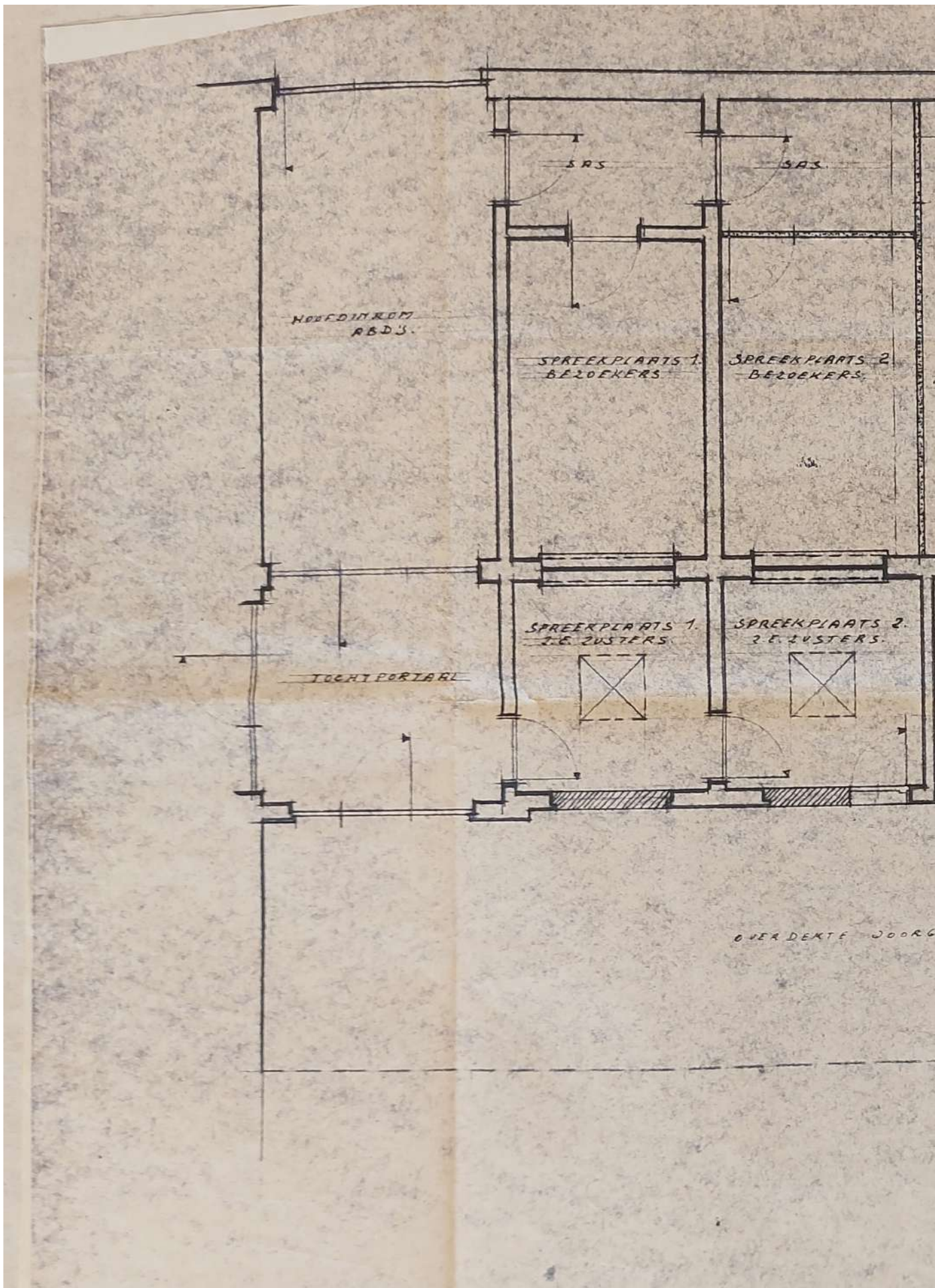

DOORSNEDE C-C.

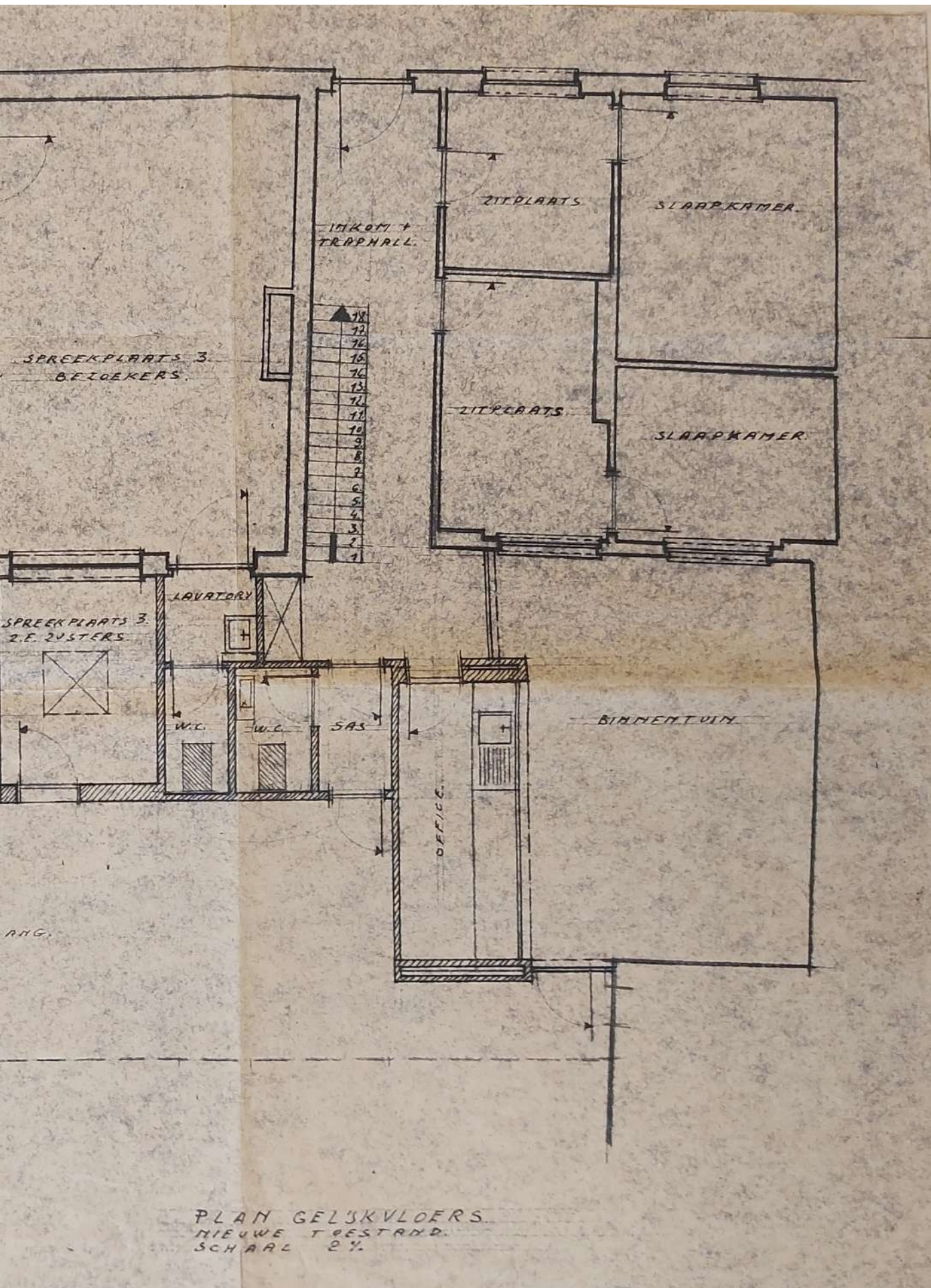

DOORSNEDE D-D.

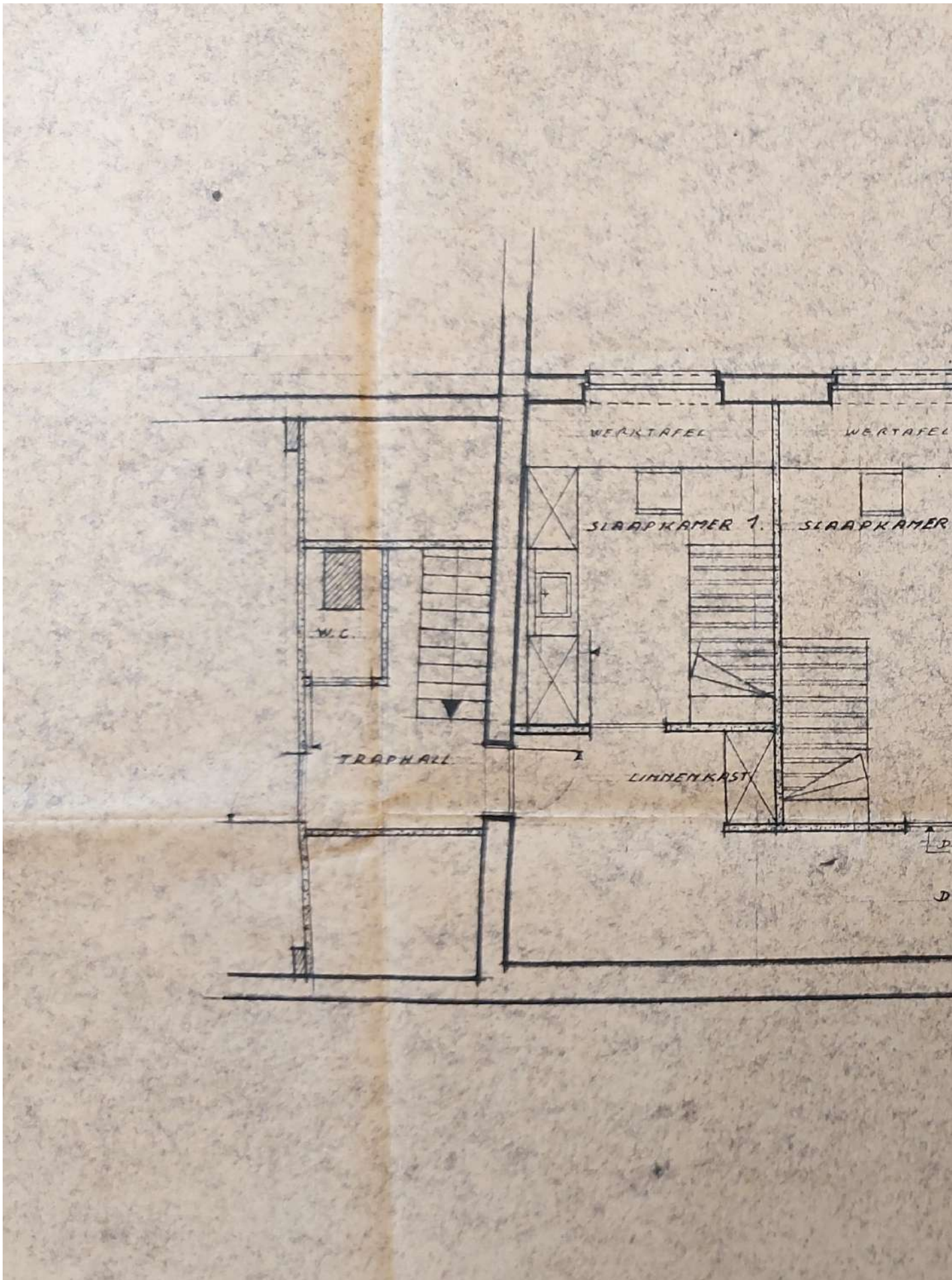
toestand, 29 maart 1965 (AAB- losse rol zonder inventarisnr.) +++

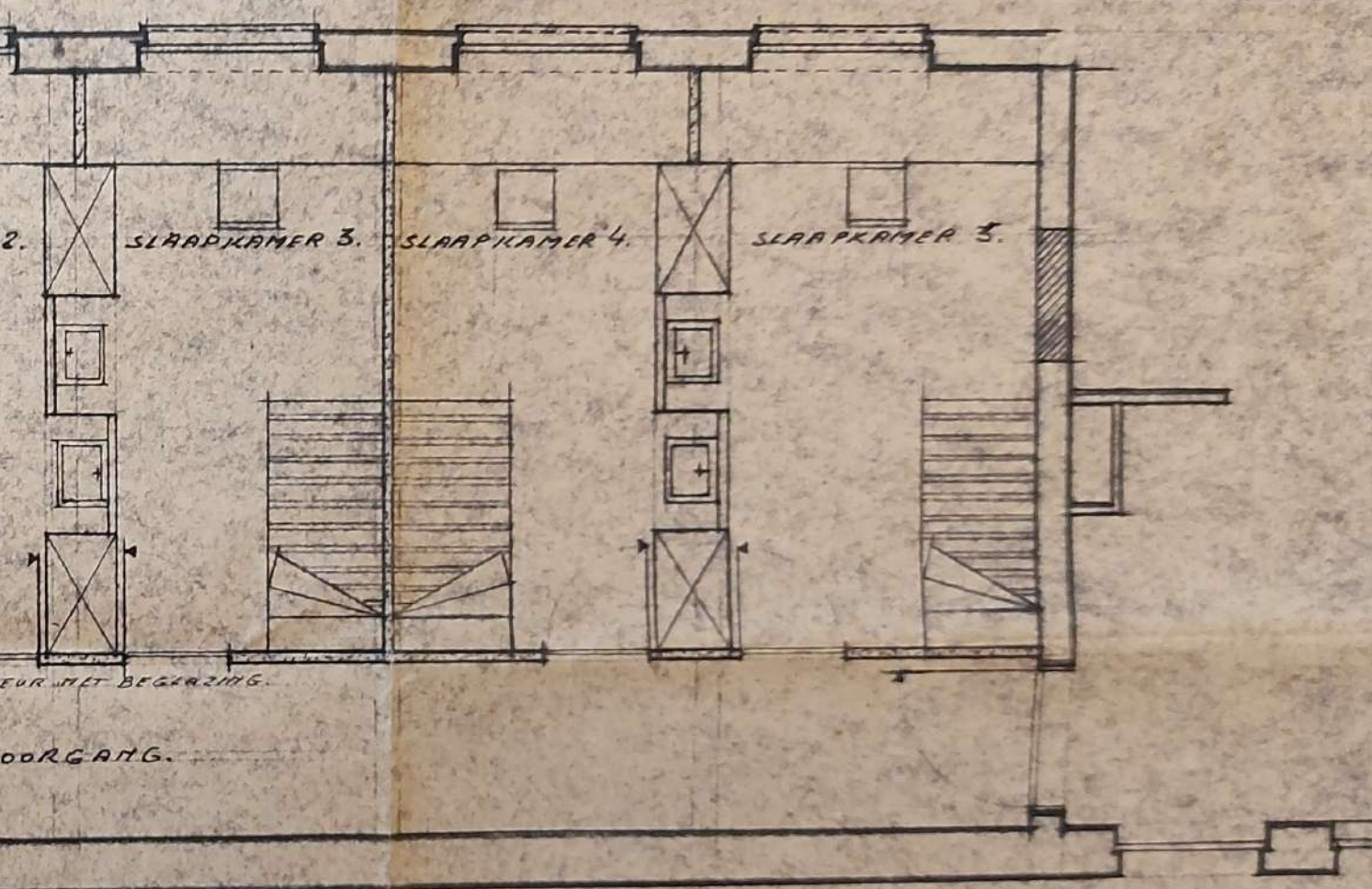
58. Ontwerp tot het bouwen van een spreekplaats op het gelijkvloers en het inrichten van vijf studio's op de verdieping - plan gelijkvloers nieuwe toesta

and, s.d. (ca. 1965) (ASGA, nr. 731)

59. Ontwerp tot het bouwen van een spreekplaats op het gelijkvloers en het inrichten van vijf studio's op de verdieping - 1ste verdieping gewijzigde toestand

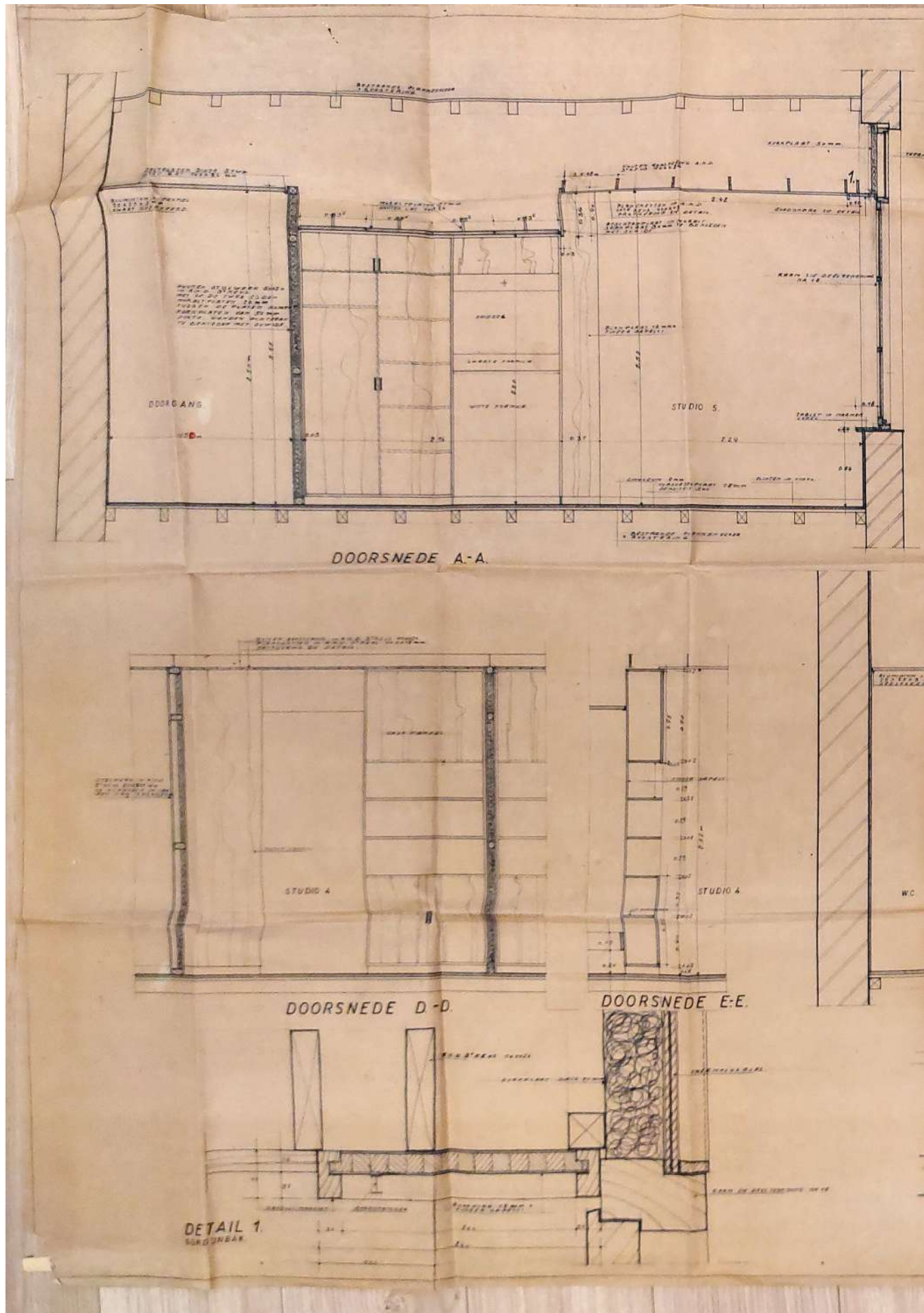

DEUR MET BEGRANSING.

DOORGANG.

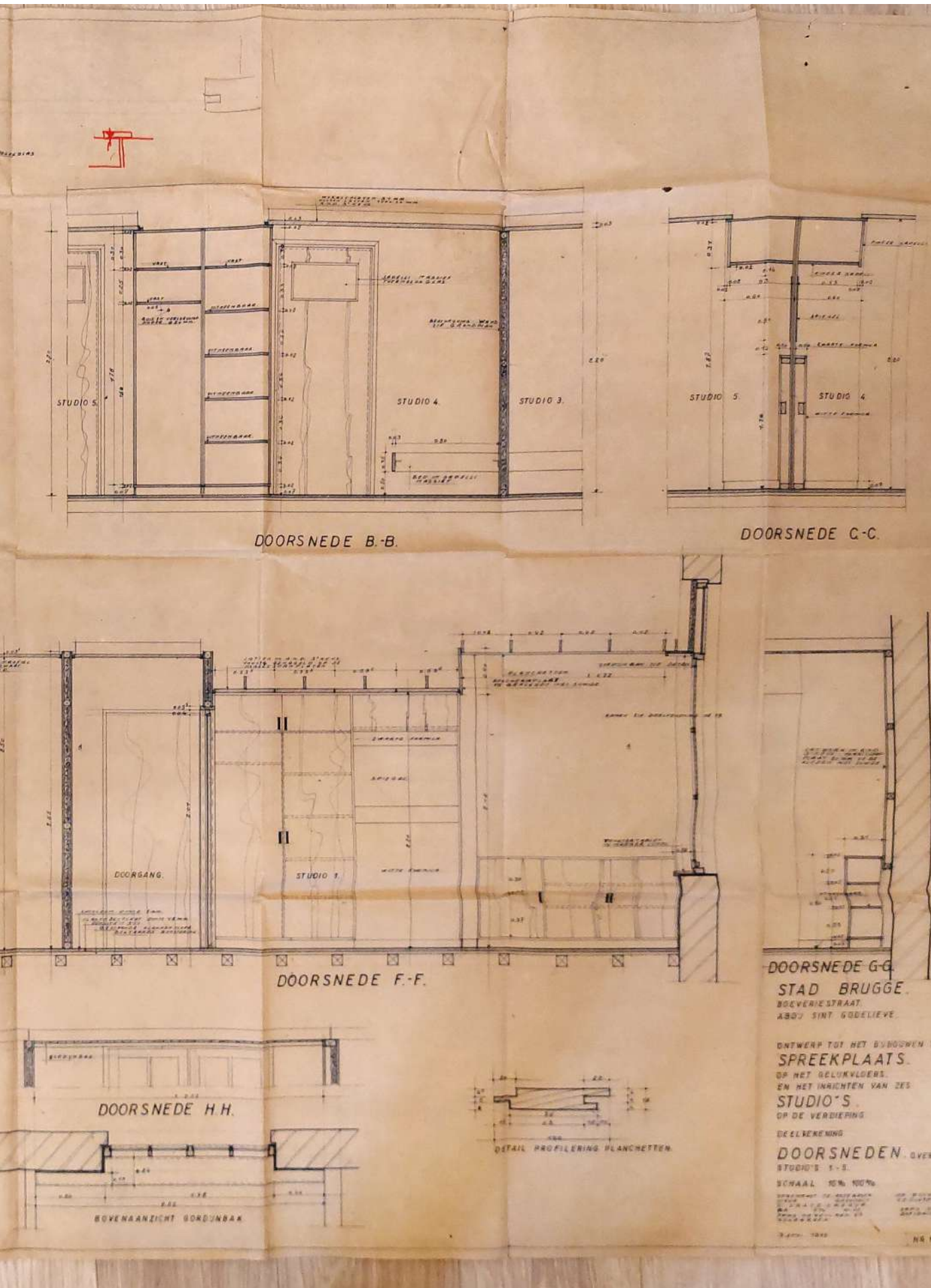
1STE VERDIEPING.
 GEWYS ZIGDE TOESTAND.
 SCHAAL 27.

d, s.d. (ca. 1965) (ASGA, nr. 731)

60. Ontwerp tot het bouwen van een spreekplaats op het gelijkvloers en het inrichten van vijf studio's op de verdieping - doorsneden over de studio's

DOORSNEDE B-B.

DOORSNEDE C-C.

DOORSNEDE F-F.

DOORSNEDE G-G.

DOORSNEDE H-H.

DETAIL PROFILERING PLANCHETTEN.

BOVENAANZICHT BORDUNBAK

STAD BRUGGE,
BOEVERIESTRAAT,
ABD. SINT GODELIEVE.

ONTWERP TOT HET BUDOOWEN
SPREEKPLAATS
OP HET GELUKVLOERS,
EN HET INRICHTEN VAN ZES
STUDIO'S
OP DE VERDIEPING

DEELKENNING
DOORSNEDEN. OVER
STUDIO'S 3-5.

SCHAAL 1/50

VERWERKT OP BASIS VAN
DEELKENNINGEN VAN
DEELKENNINGEN VAN
DEELKENNINGEN VAN
DEELKENNINGEN VAN

STAD BRUGGE.
BOEVERIESTRAAT.
ABDU SINT GODELIEVE.

ONTWERP TOT HET BIJBOUWEN VAN EEN
SPREEKPLAATS
OP HET GELUKVLOERS
EN HET INRICHTEN VAN VUF
STUDIO'S
OP DE VERDIEPING.

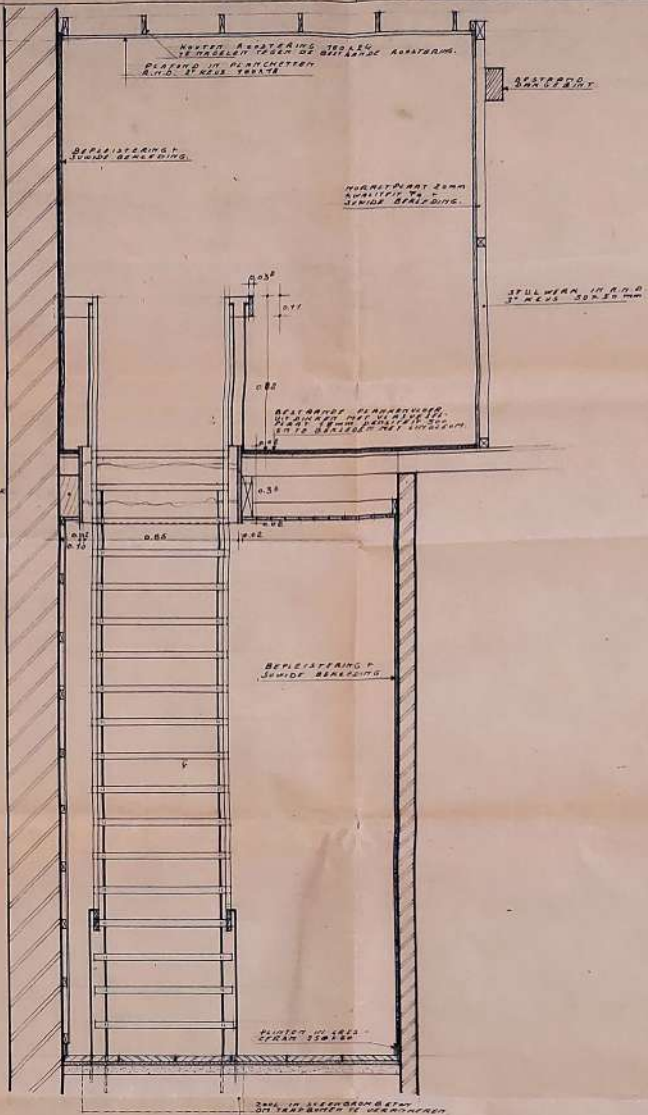
DEELTEKENING
TRAPHALL.
GELUKVLOERS EN ZOLDER HUISJE.

SCHAAL 10%

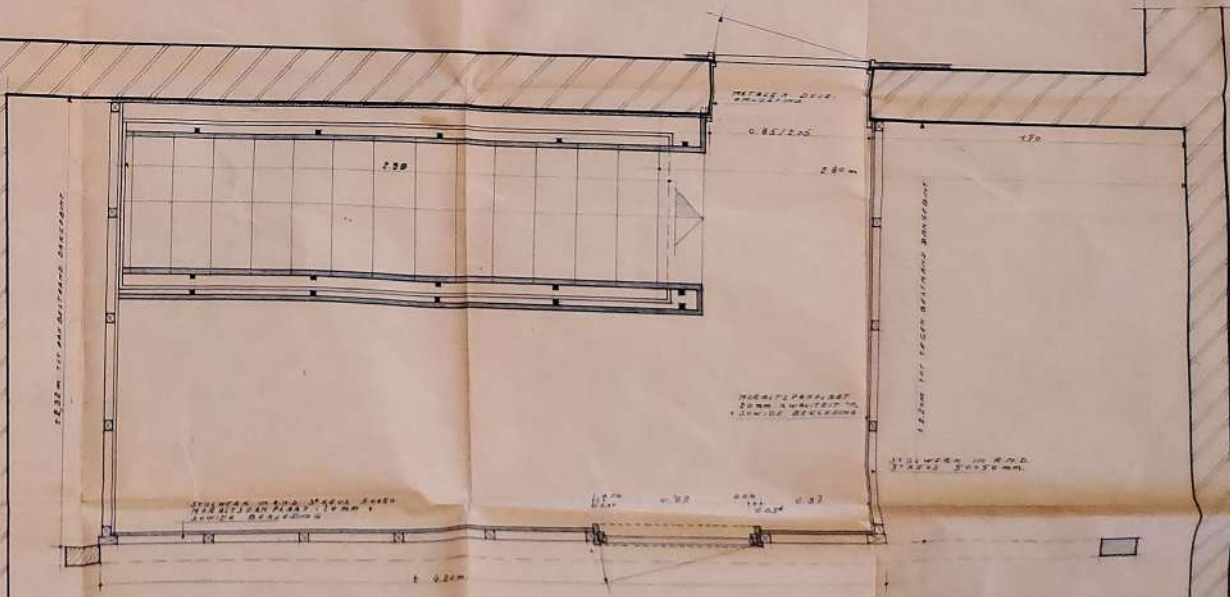
OPDRACHT IS BEPAALD DOOR DE
STAD BRUGGE
OPDRACHTGEVER
STAD BRUGGE
ABDU SINT GODELIEVE
BOEVERIESTRAAT BRUGGE

6 APRIL 1965

NR 3.

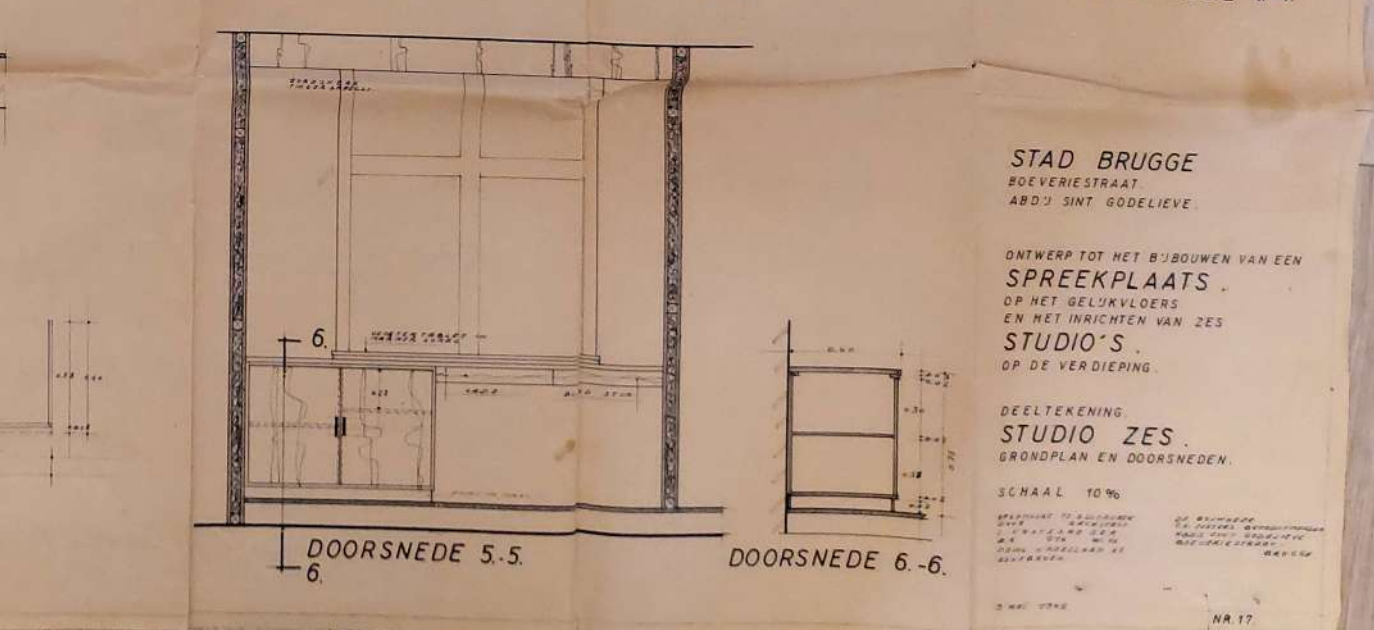
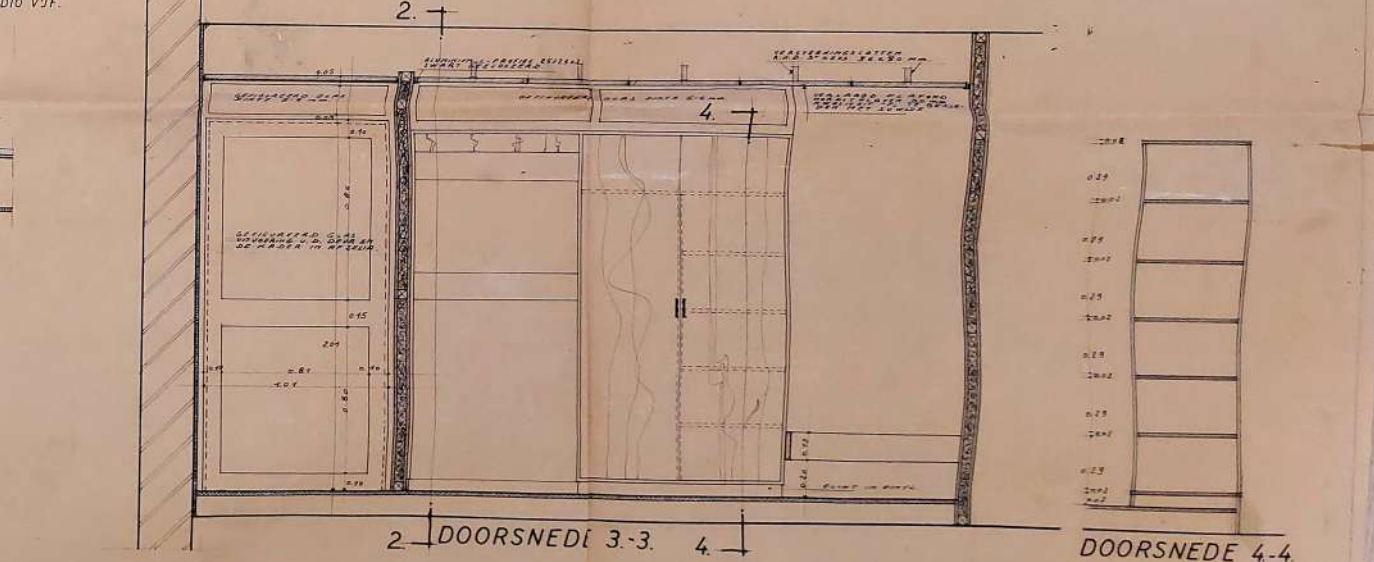
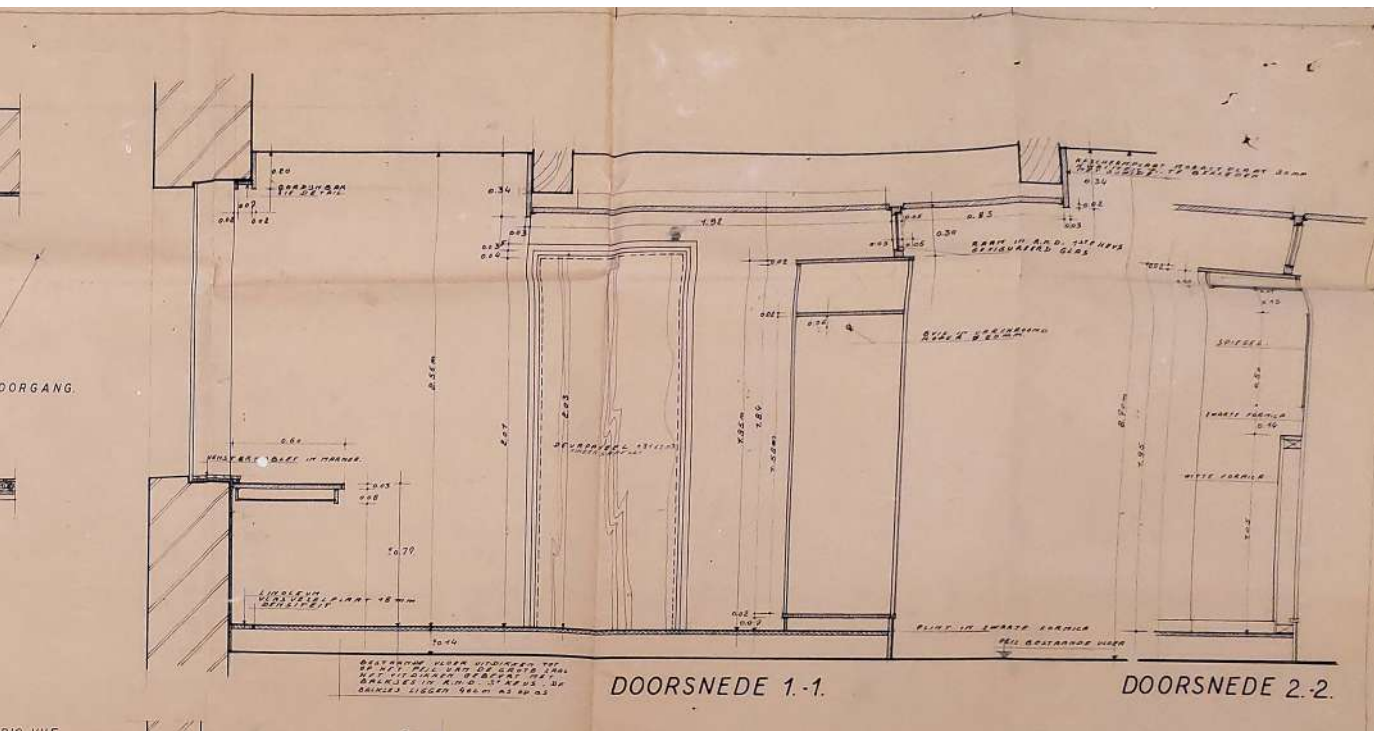
DWARSE DOORSNEDE.

PLAN VERDIEPING (ZOLDER)

6 maart 1965 - architect C. Vastesaeger (ASGA, nr. 731)

STAD BRUGGE
 BOEVERIESTRAAT
 ABD'J SINT GODELIEVE.

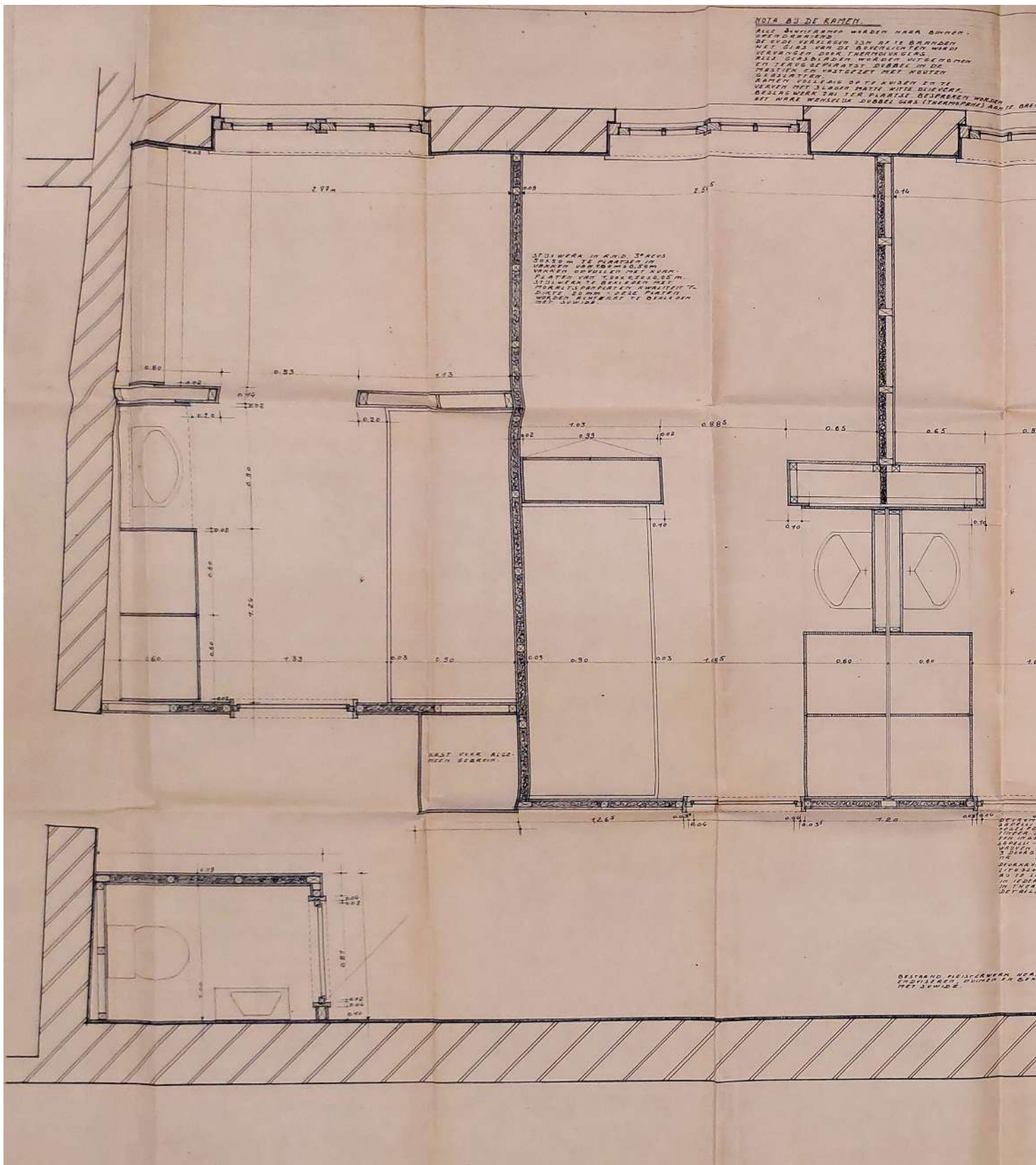
ONTWERP TOT HET BIJBOWEN VAN EEN
SPREKPLAATS
 OP HET GELUKVLOERS
 EN MET INRICHTEN VAN ZES
STUDIO'S
 OP DE VERDIEPING.

DEELTEKENING
STUDIO ZES
 GRONDPLAN EN DOORSNEDEN.

SCHAAL 10%

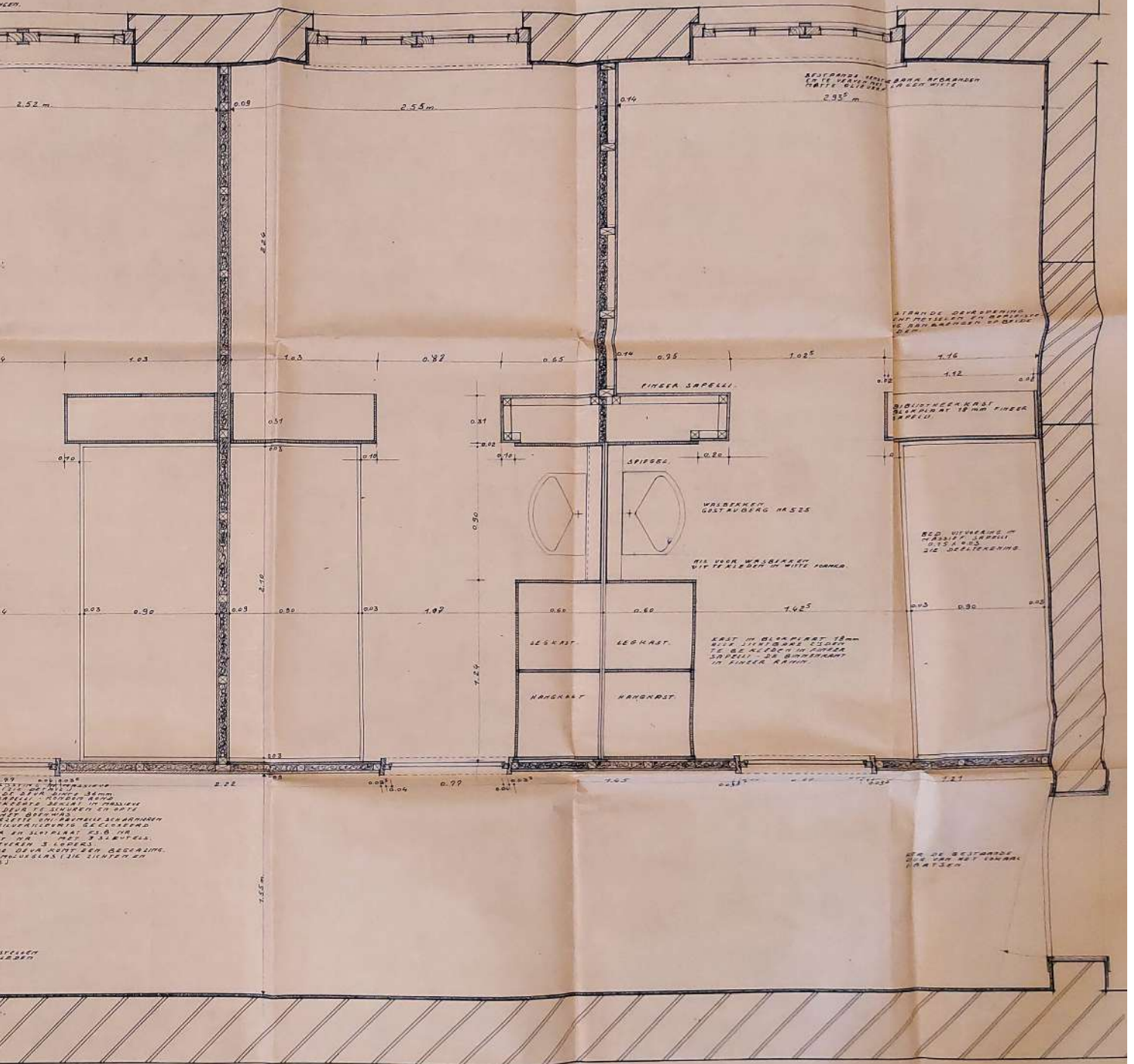
G. VAN DER BRUGGE
 1917

ndplan en doorsnedes, architect C. Vastesaeger (ASGA, nr. 731)

63. Ontwerp tot het bouwen van een spreekplaats op het gelijkvloers en het inrichten van vijf studio's op de verdieping - studio verdieping, (ASGA, nr. 731)

MET BEESTE VAN GELIJKE LICH VOLLE DIE
 NIEUWE RAMEN VOLGENS DE GAARDE DEELTAKING
 BIJ HET SAARBEIDEN VAN NIEUWE RAMPEN
 ZIJDEN DE BESTAANDE VERSTREKINGEN
 VERVAREN WERDEN DOOR NIEUWE IN
 LUYDE HOUTEN.

BESTAANDE WERK VAN ACHTEREN
 EN DE VERSTREKINGEN VAN HET
 2.95 m

STANDE OVERSPANNING
 VAN HET RAAM VAN ACHTEREN
 EN DE VERSTREKINGEN VAN HET
 1.16

BILDTHEEKRAAT
 VAN ACHTEREN EN HET
 1.12

WALBANKEN
 GESTAANDE VAN 1.525

HET DEER WALBANKEN
 VAN 1.525 EN HET 1.000

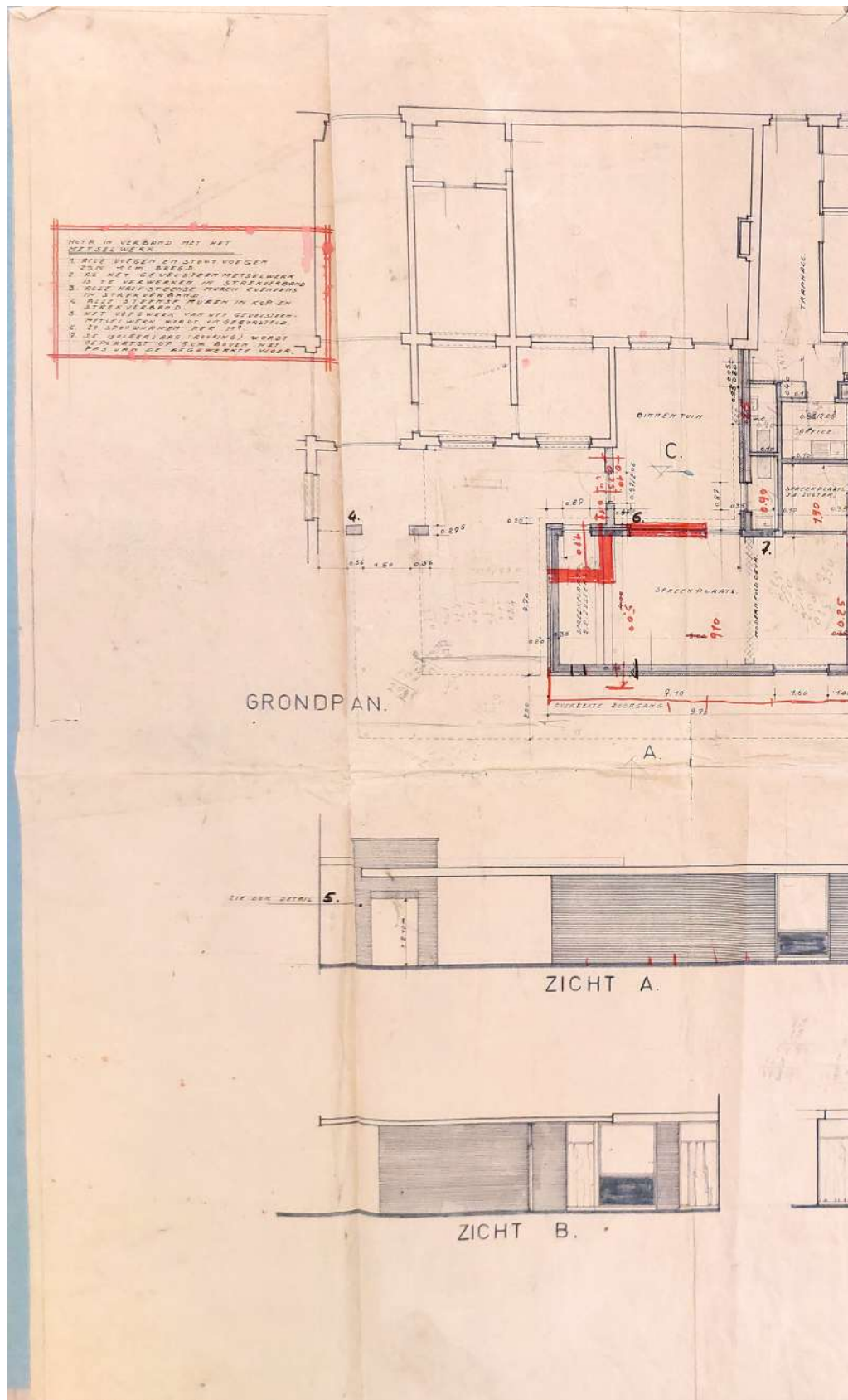
BED. VERBODEN IN
 HET RAAM VAN ACHTEREN
 0.30 EN 0.32
 DE DEELTAKING

KAST IN BILDTHEEKRAAT
 VAN 1.12 EN HET RAAM
 VAN ACHTEREN EN HET
 RAAM VAN ACHTEREN
 VAN 1.12 EN HET RAAM
 VAN ACHTEREN

HET DE BESTAANDE
 VAN HET RAAM VAN ACHTEREN
 VAN 1.12 EN HET RAAM
 VAN ACHTEREN

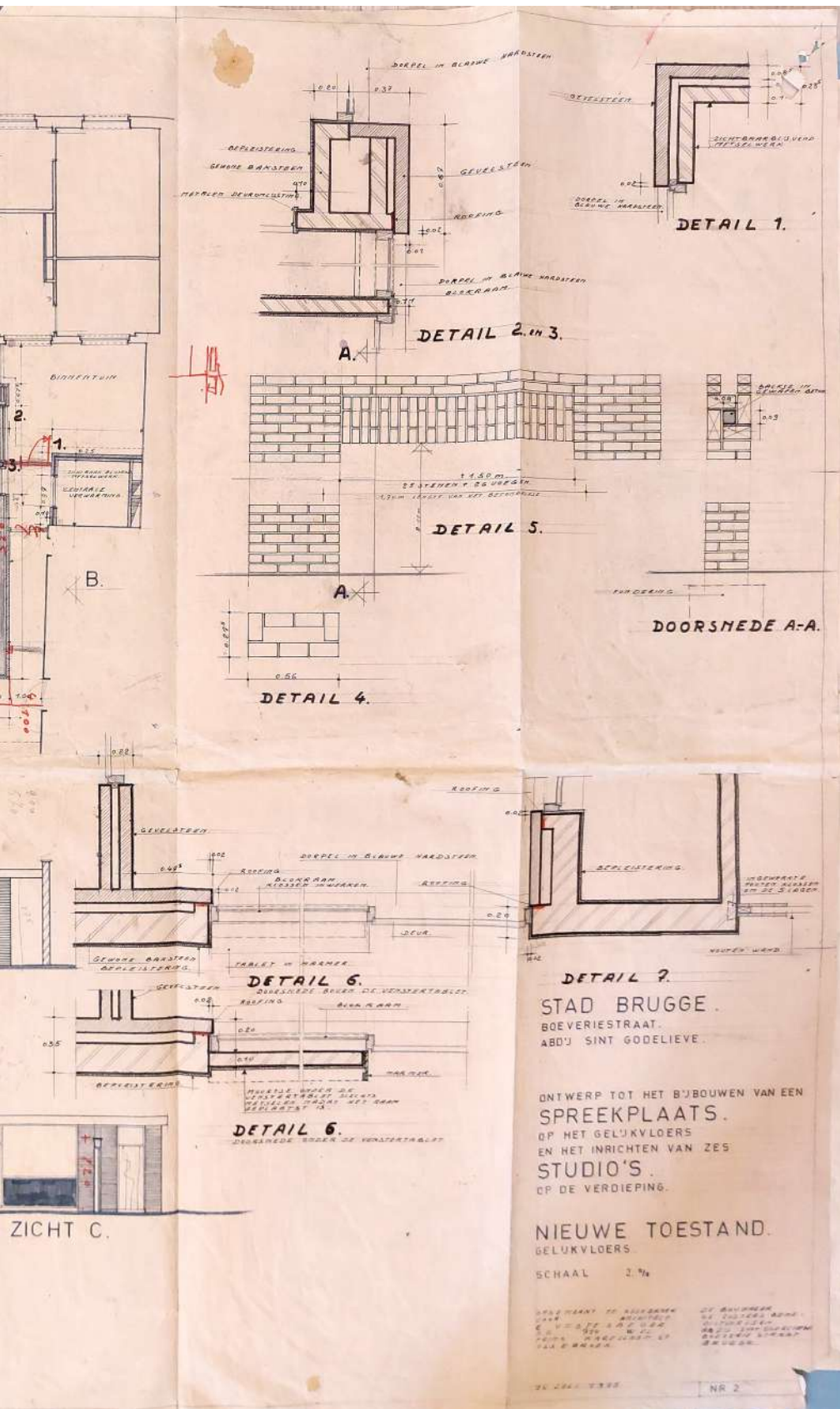
MET BEESTE VAN GELIJKE LICH VOLLE DIE
 NIEUWE RAMEN VOLGENS DE GAARDE DEELTAKING
 BIJ HET SAARBEIDEN VAN NIEUWE RAMPEN
 ZIJDEN DE BESTAANDE VERSTREKINGEN
 VERVAREN WERDEN DOOR NIEUWE IN
 LUYDE HOUTEN.

ATALLEN
 1.1.1.1.1

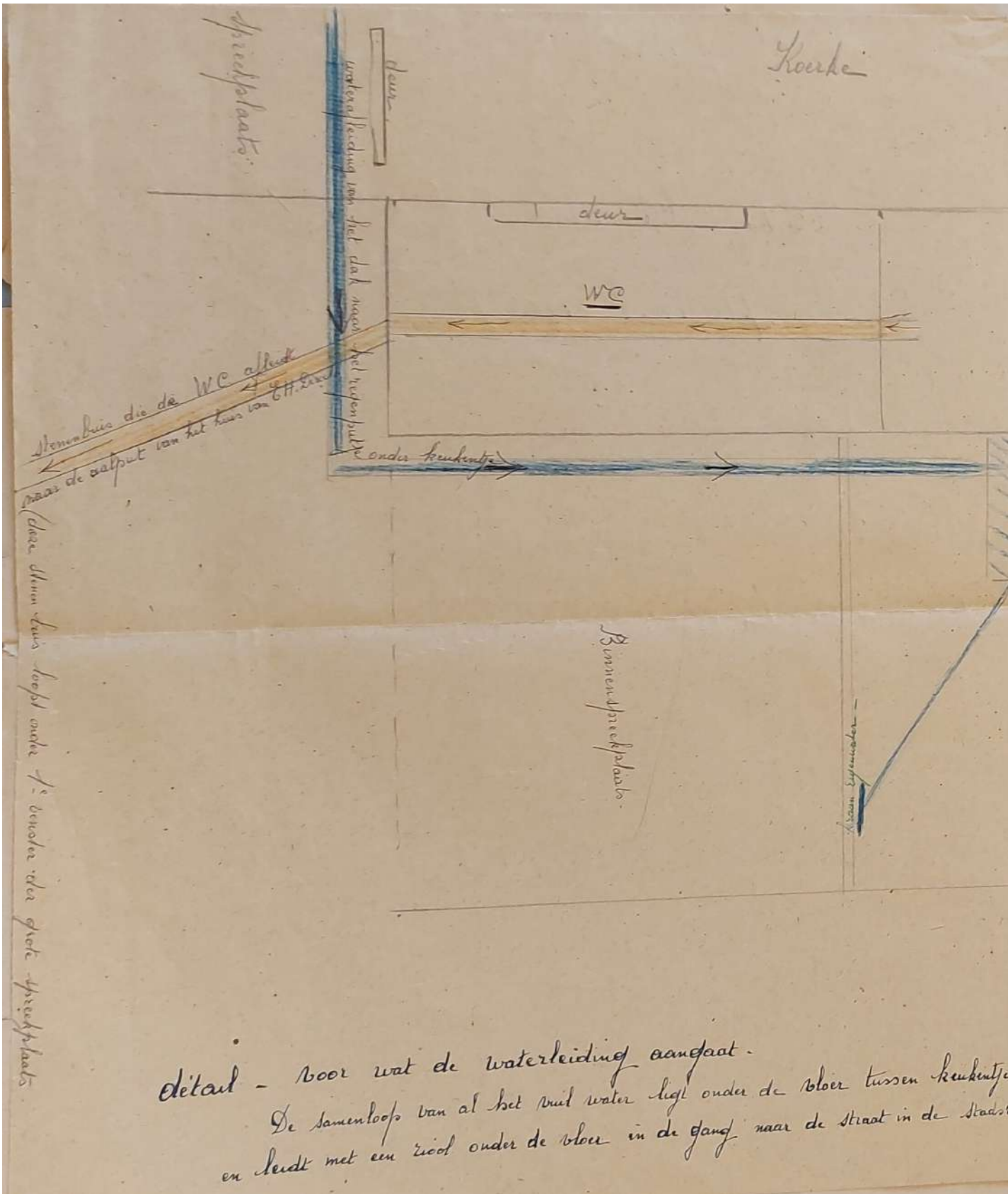

64. Ontwerp tot het bouwen van een spreekplaats op het gelijkvloers en het inrichten van vijf studio's op de ve

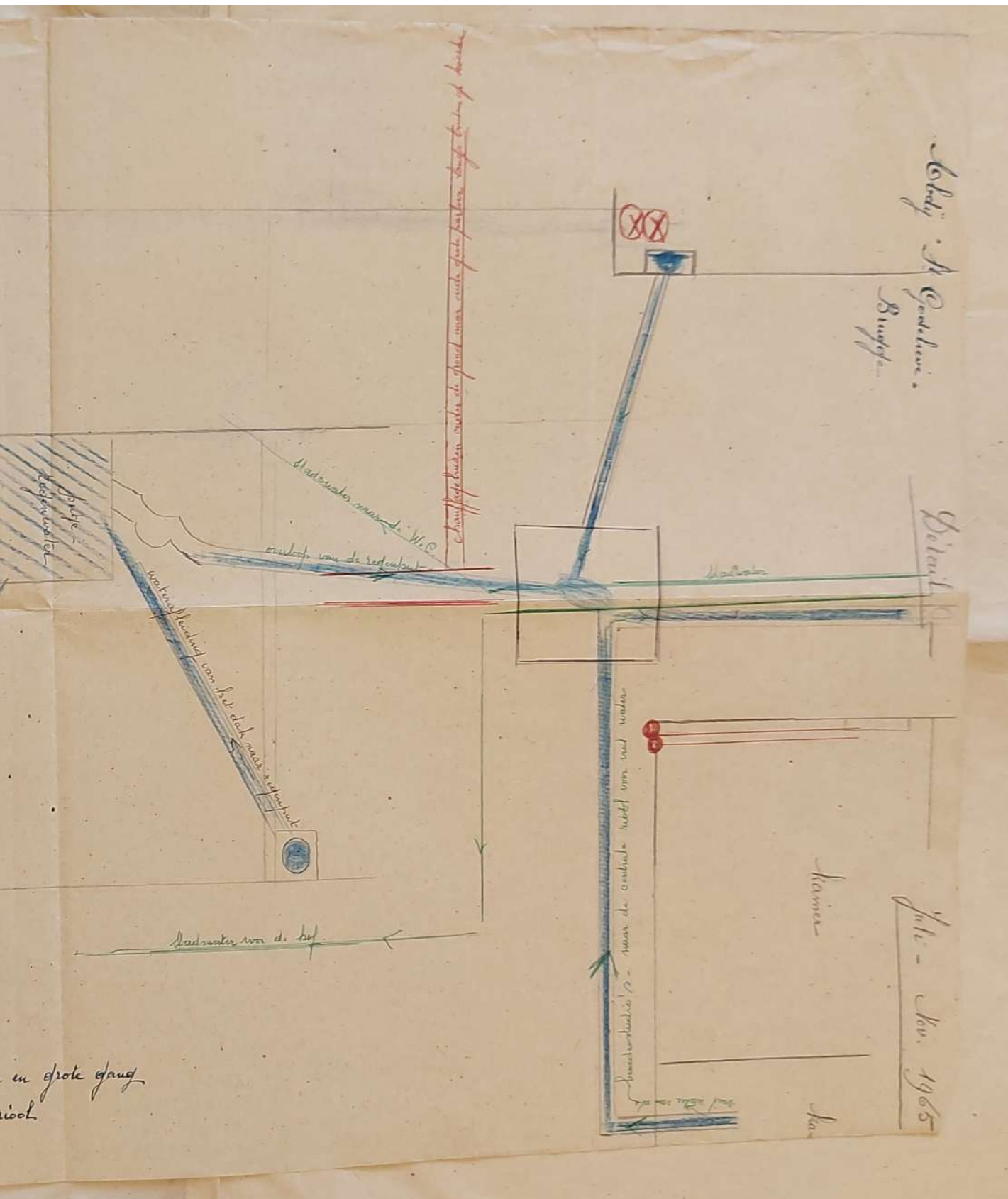

rdieping - Plan nr. 2: nieuwe toestand gelijkvloers 16 juli 1965 - architect C. Vastesaeger (ASGA, nr. 735)

65. Aanduiding van de afvoerleidingen (ASGA, nr. 735)

Abdij Sint-Godelieve Brugge

Detail

Juli - Nov. 1965

Kamers

Kerk

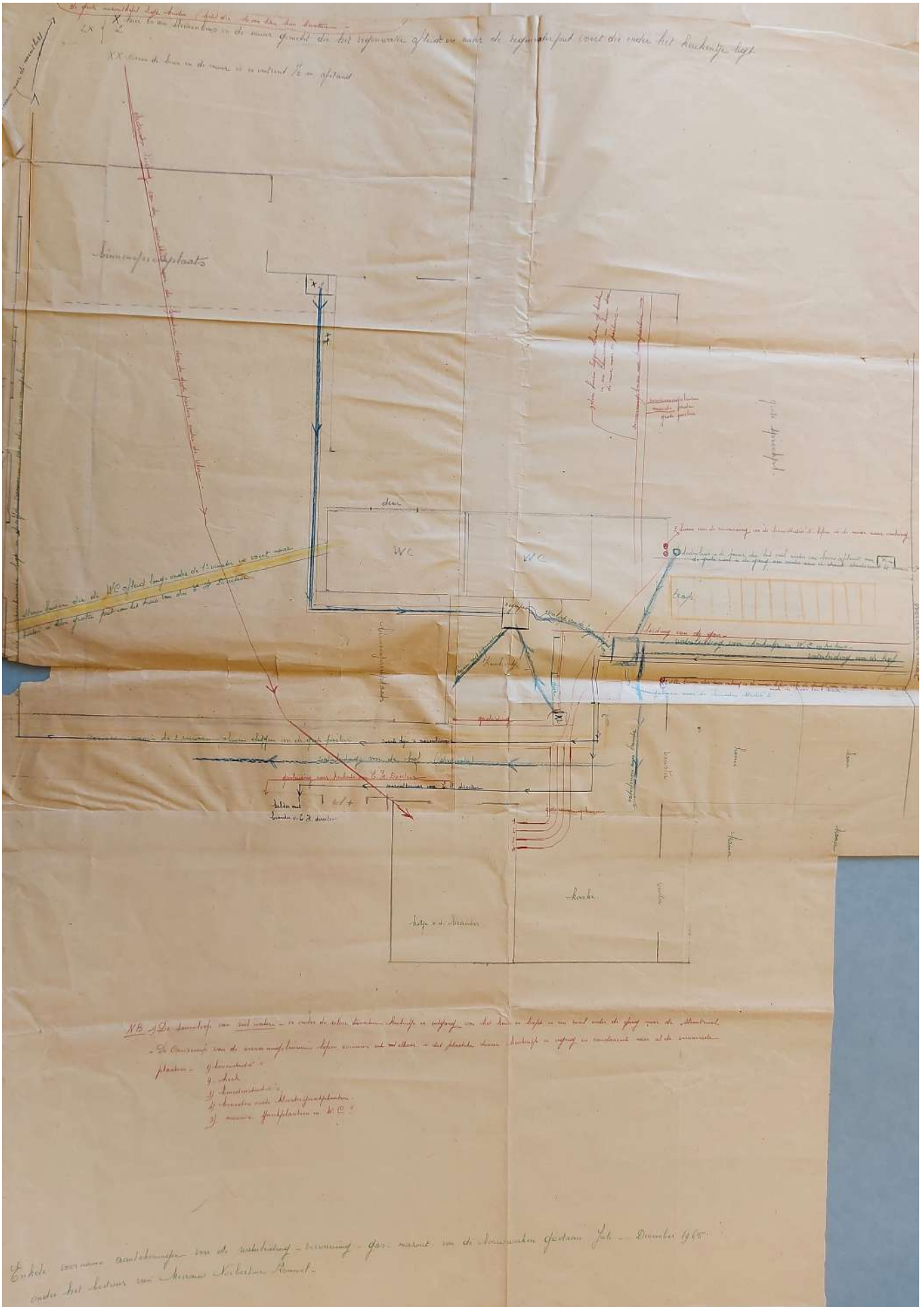
Chouwlijge buizen met de grond naar een grote fontein bij de kerk

waterleiding van de redentorist

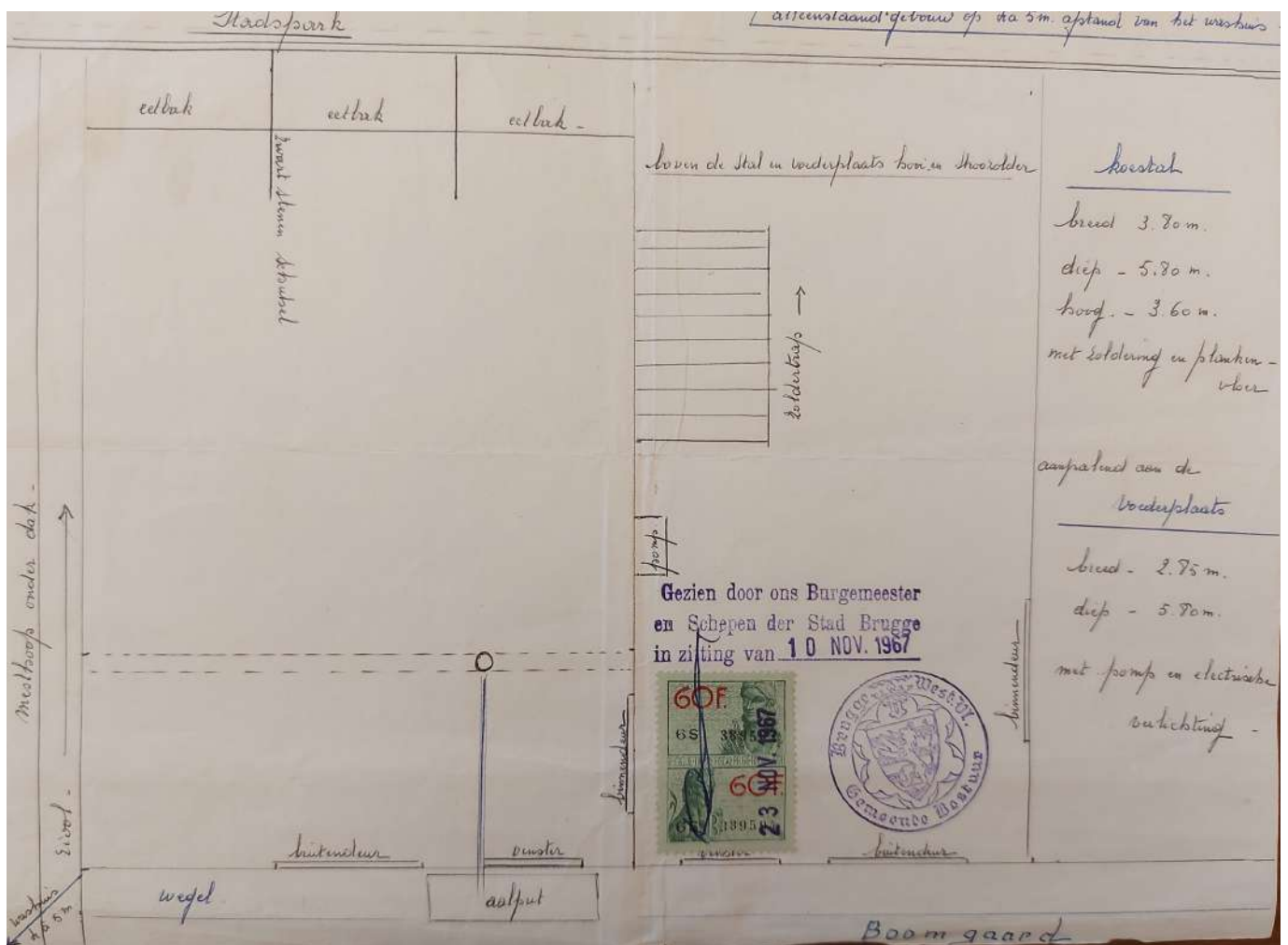
waterleiding van het dorp naar de kerk

water van de kerk

in grote gang

66. Aanduiding van de afvoerleidingen (ASGA, nr. 735)

67. Bouwaanvraag voor de verbouwing van de koeienstal, 1967 (ASGA, nr. 770)

GEZIEN
De Bladst. Directeur der Werken.

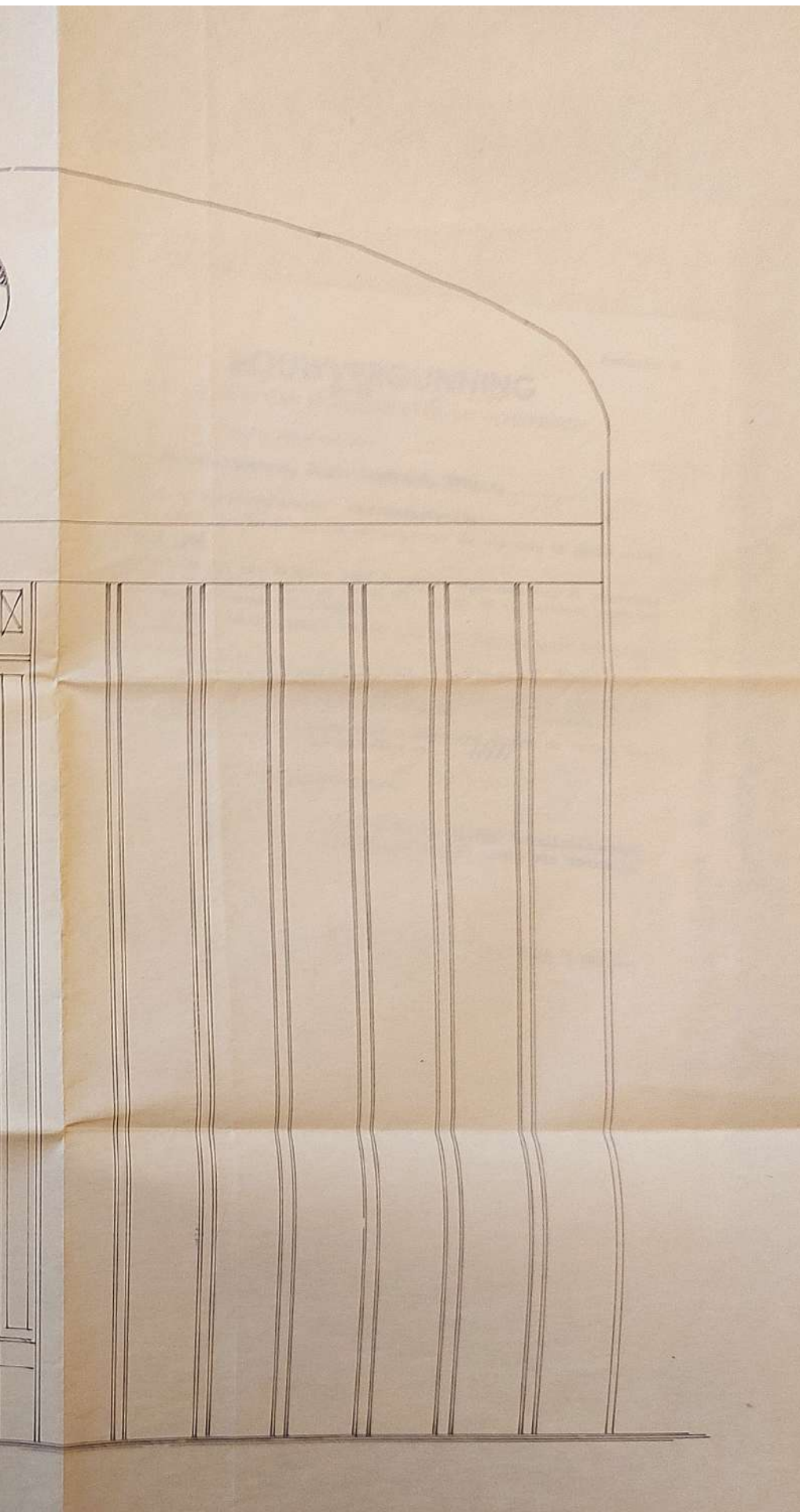
N° 267 Gezien en goed gekeurd om goedgekeurd te worden van ons kantoor van heden.

17 MEI 1968

Bij Bevel, Burgemeester en Schepenen.

Namens
De afgevo. Kfatingische,

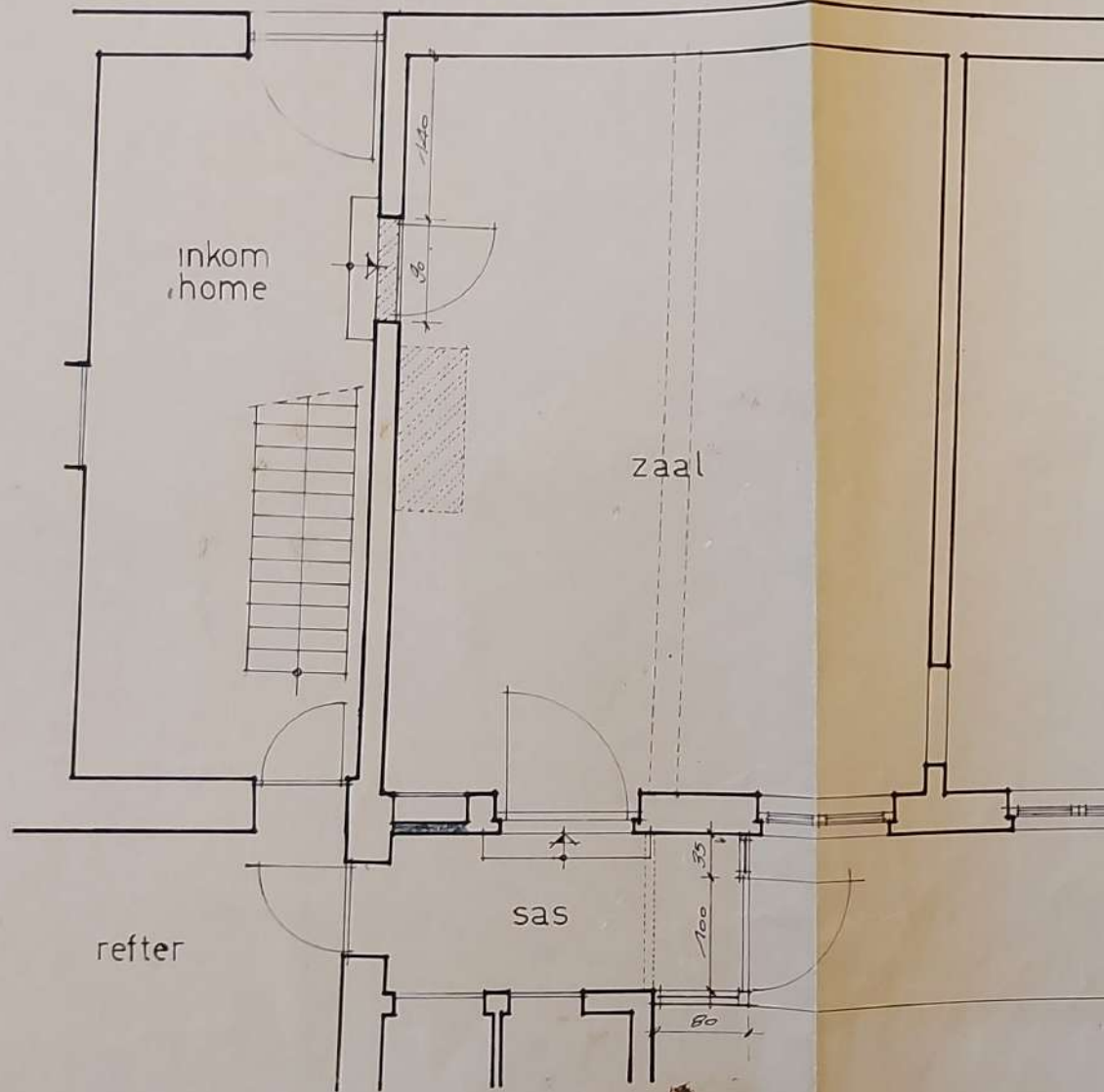
68. Plan bij bouwaanvraag voor het vernieuwen van de poort, goedgekeurd 17 mei 1968 (ASGA, nr. 654)

abdij sint-godelieve
brugge

SCHAAL 1/50

boeverie

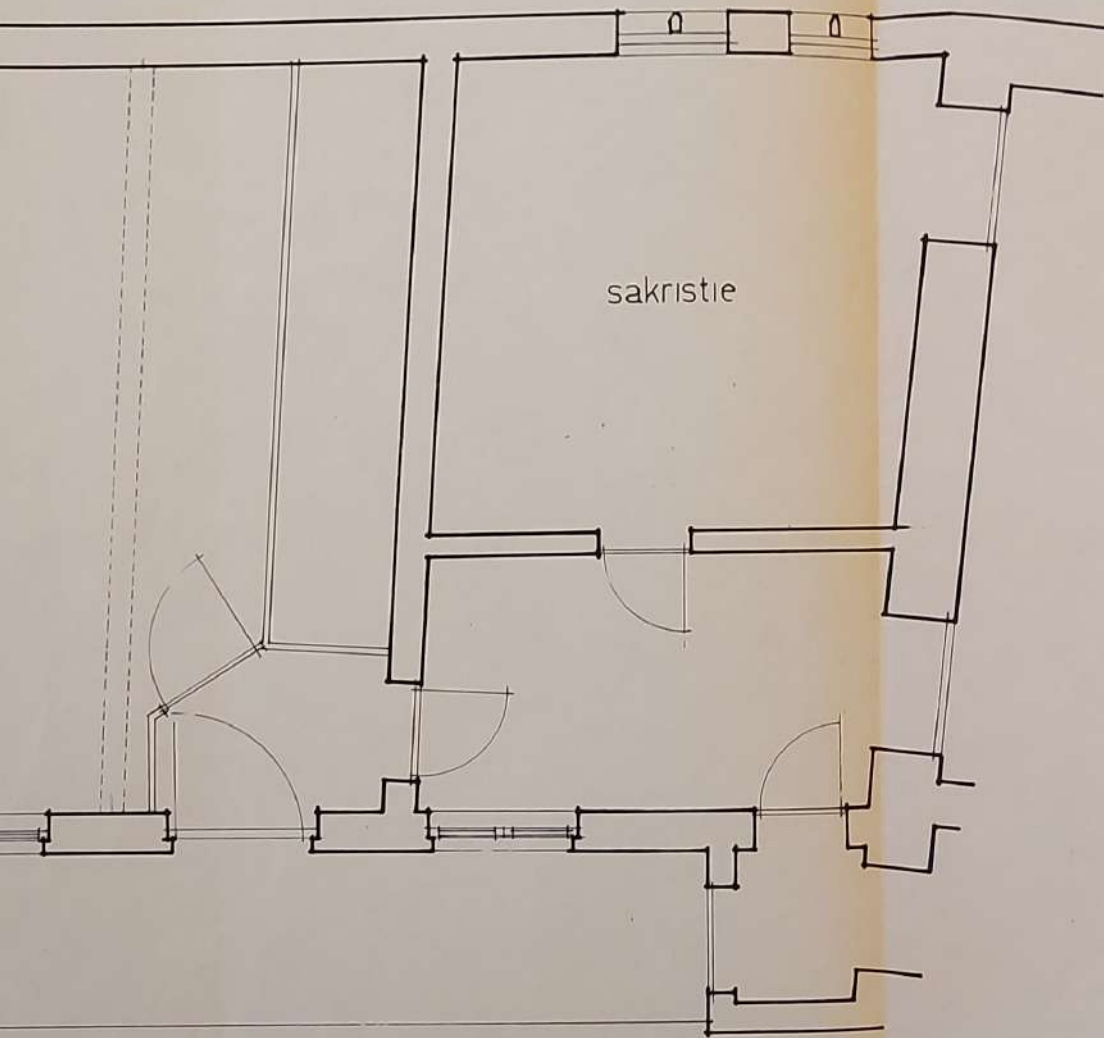

NIEUW METSELWERK
TE SLOPEN

69. Grondplan gelijkvloerse verdieping straatvleugel met sacristie in een dossier voor de verbouwing van de slaapzalen, Architect Hubert Davans, 1978 (ASGA, nr. ...)

straat

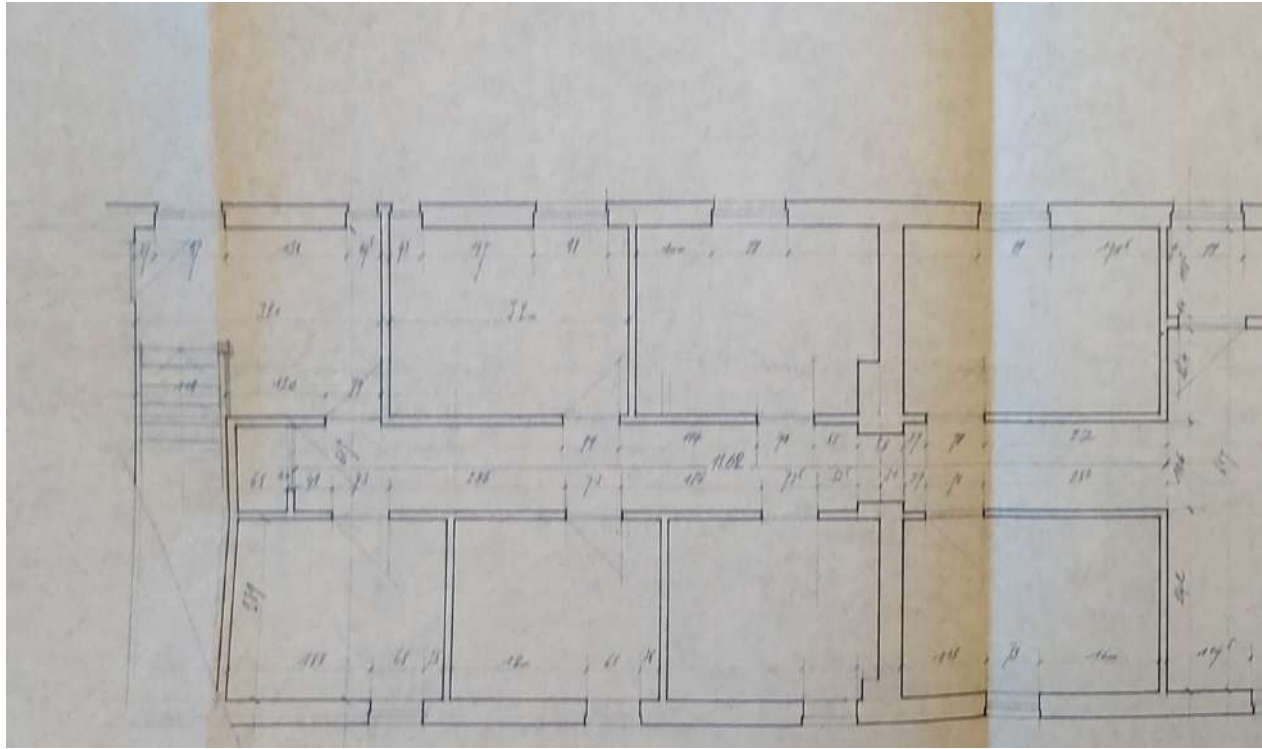

sakristie

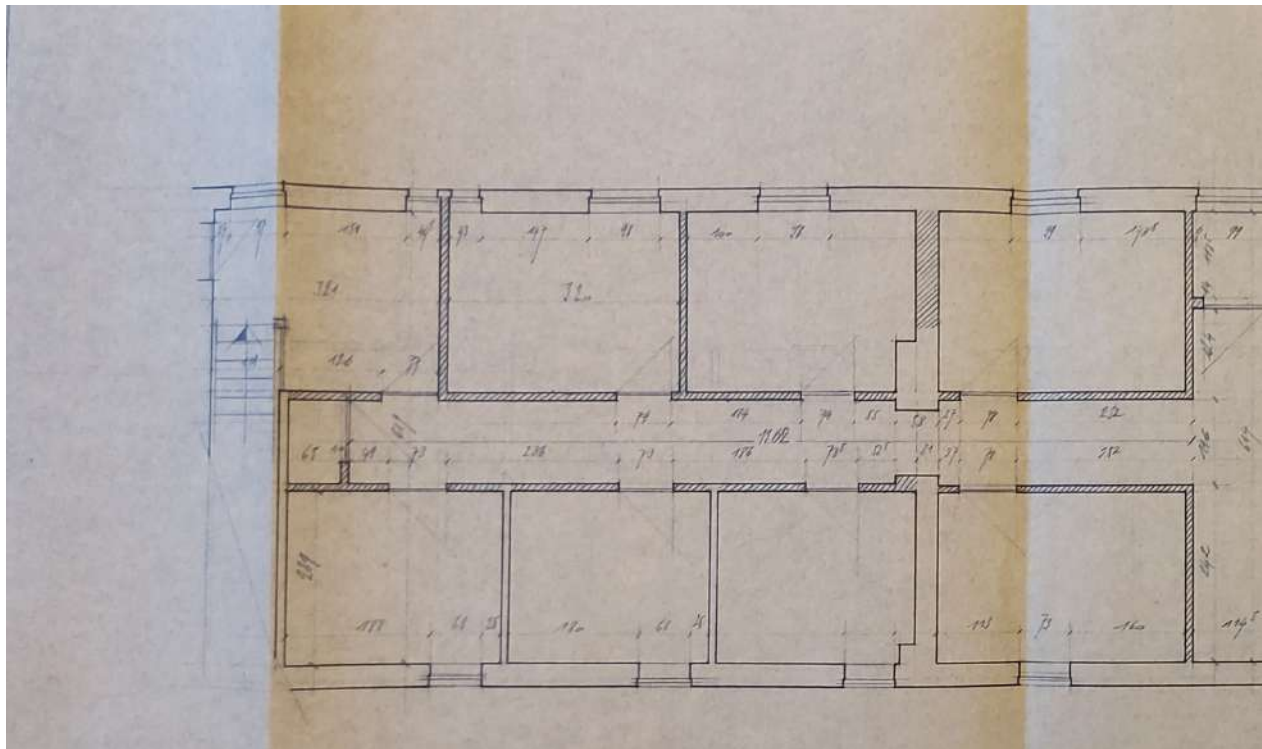
tuin

davans hubert
architect
sint-annakerkstr. 2
8000 brugge
tel. : (050) 33 12 08

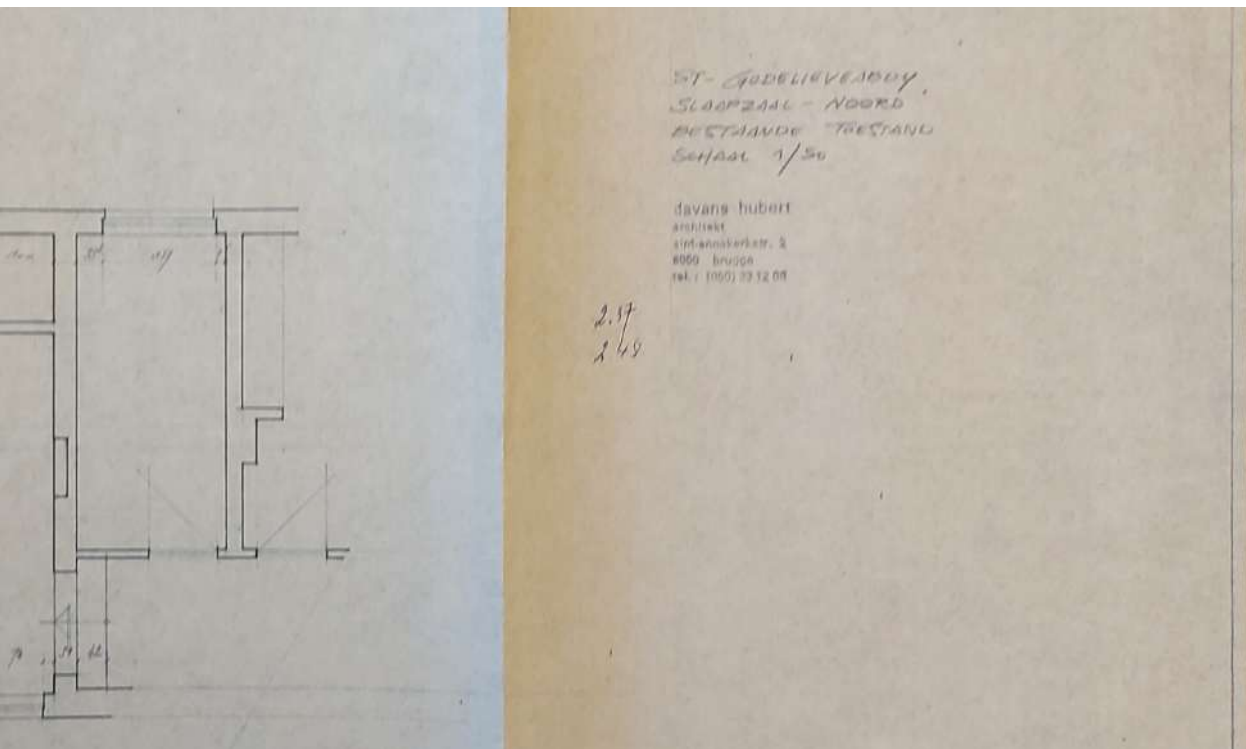
692)

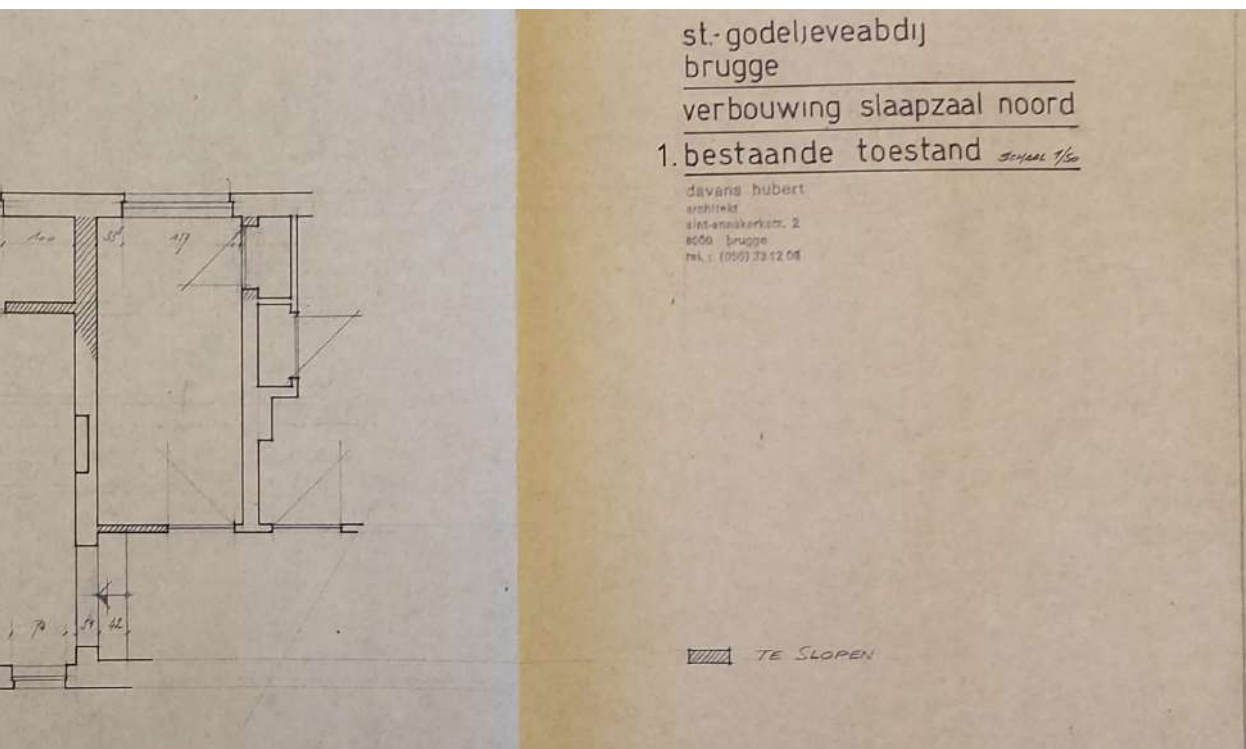
70. Bestaande toestand slaapzaal noordvleugel in een dossier voor de verbouwing van de slaapzalen, Architect Hubert Davans, 1978 (ASO)

71. Bestaande toestand slaapzaal noordvleugel met aanduiding van af te slopen muren in een dossier voor de verbouwing van de slaapzalen

GA, nr. 692)

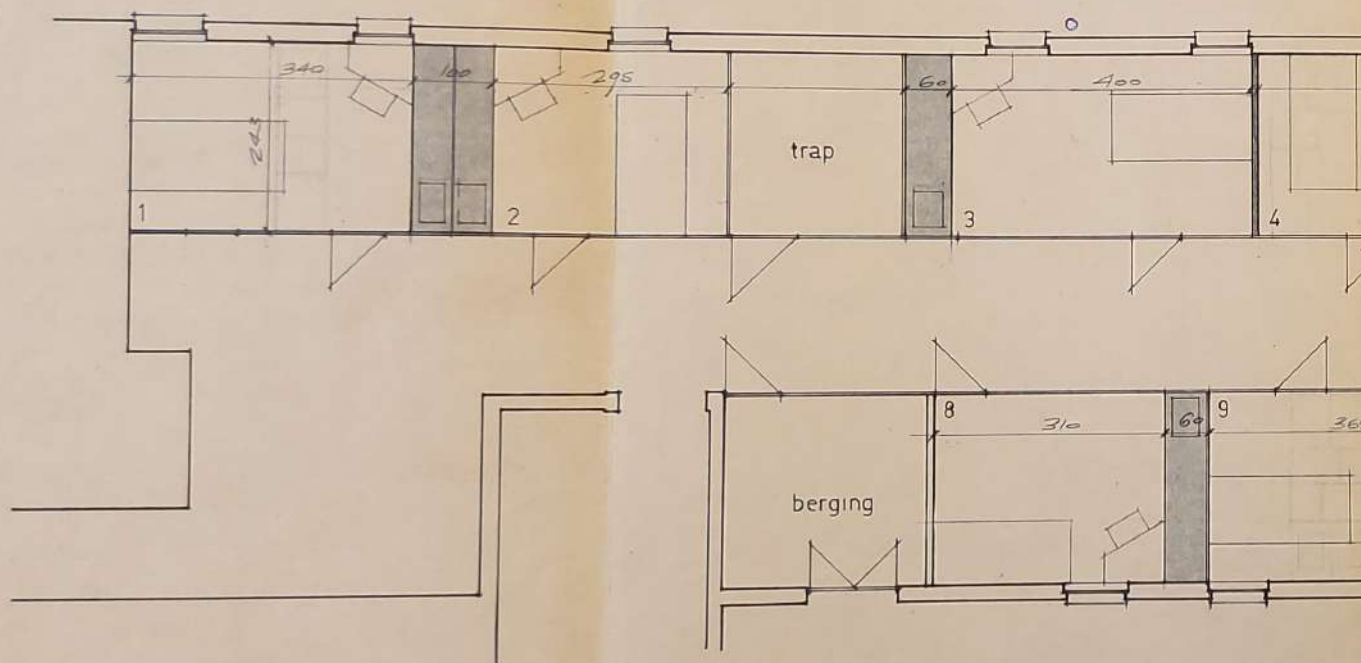

alen, Architect Hubert Davans, 1978 (ASGA, nr. 692)

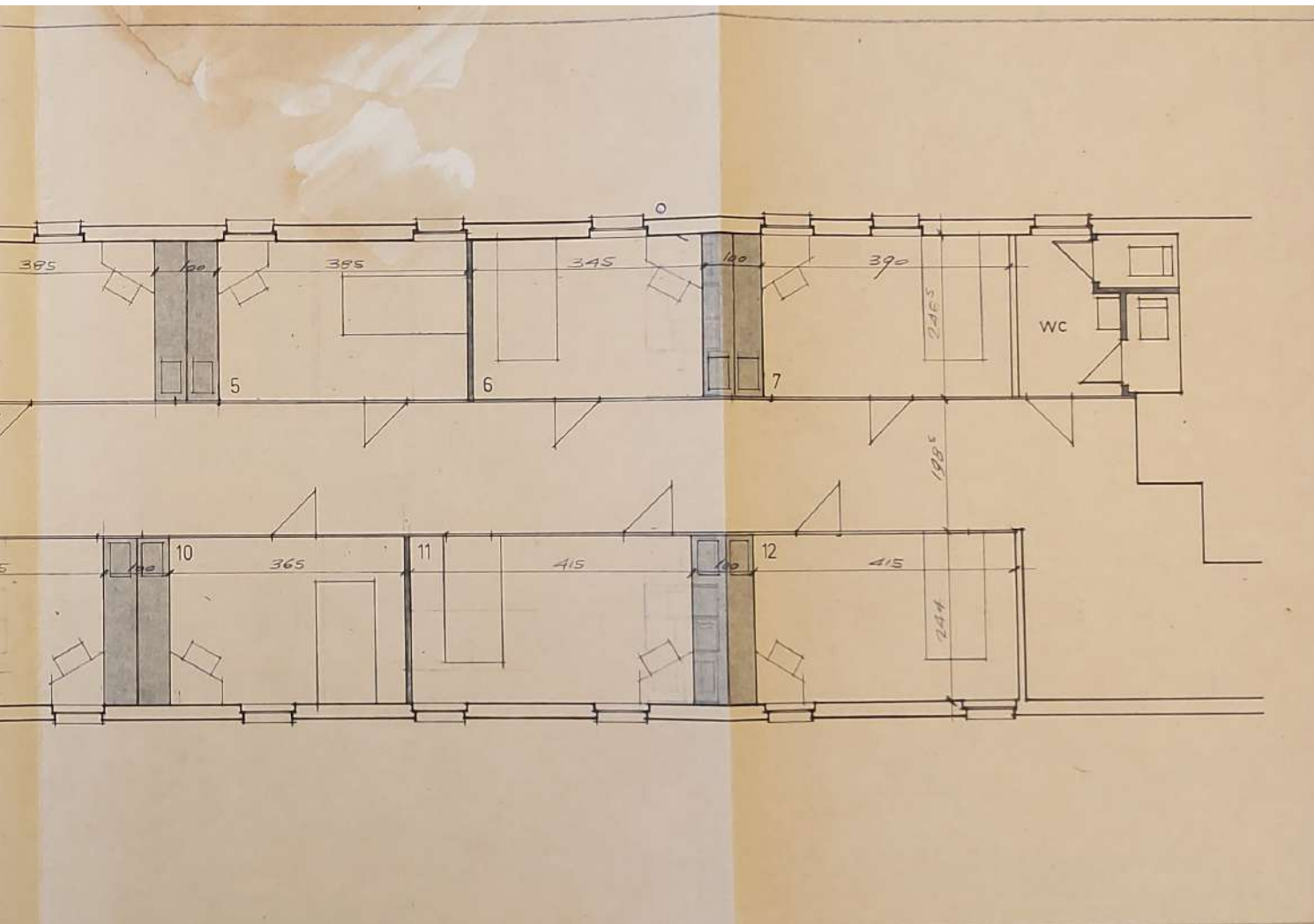
st-godelieveabdij
brugge

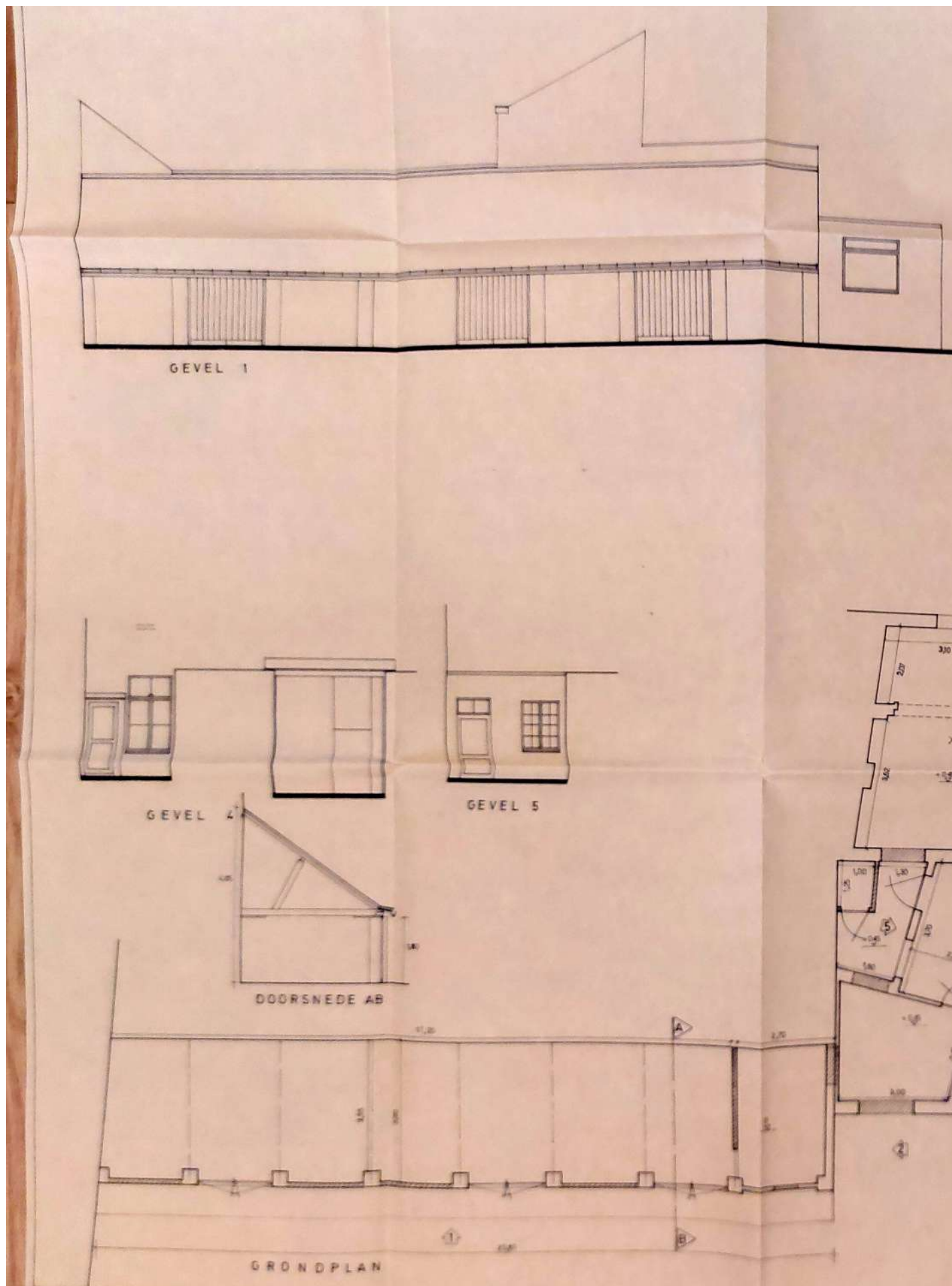
slaapzaal 3

1/50
davans hubert
architect
sint-annakerkstr. 2
8000 brugge
tel. (050) 33 12 09

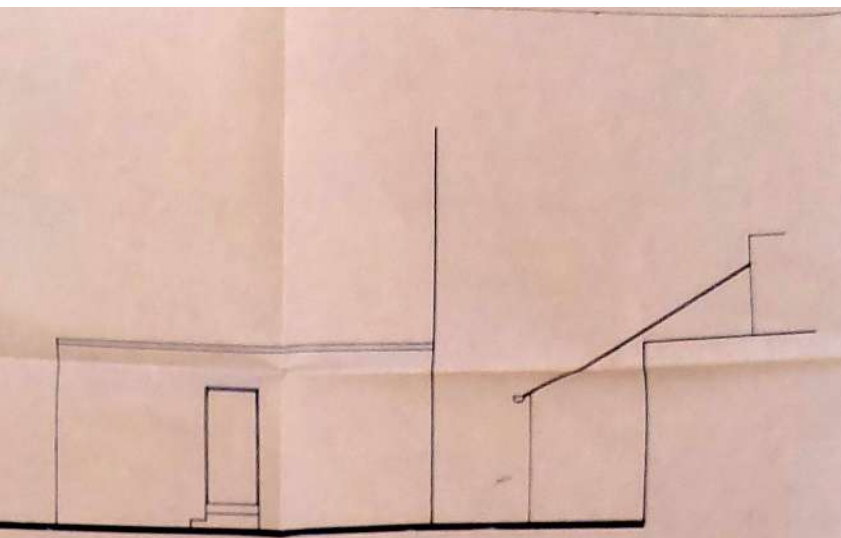

72. Grondplan slaapzaal, Architect Hubert Davans, s.d., vermoedelijk 1978 (ASGA, nr. 692)

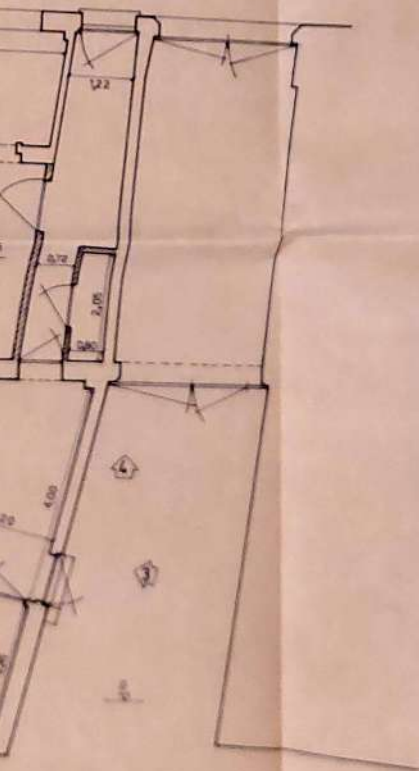

73. Verbouwen van woonhuis en berging tot vergaderruimten en bijhorende lokalen, 09-01-1987, architect Hugo Van Oyen (ASGA, nr. 690)

GEVEL 3

GEVEL 2

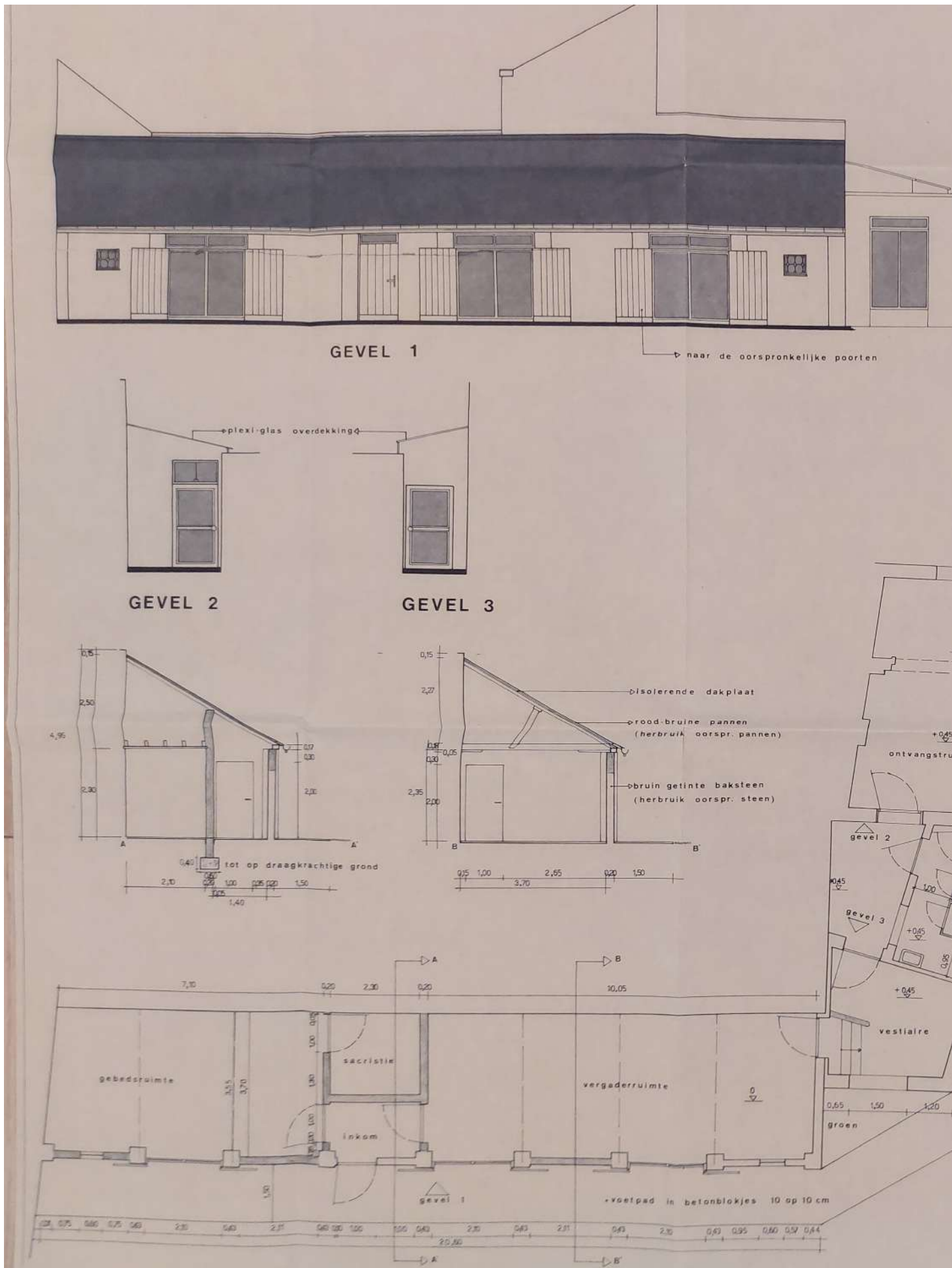

DE BESTUREN

11

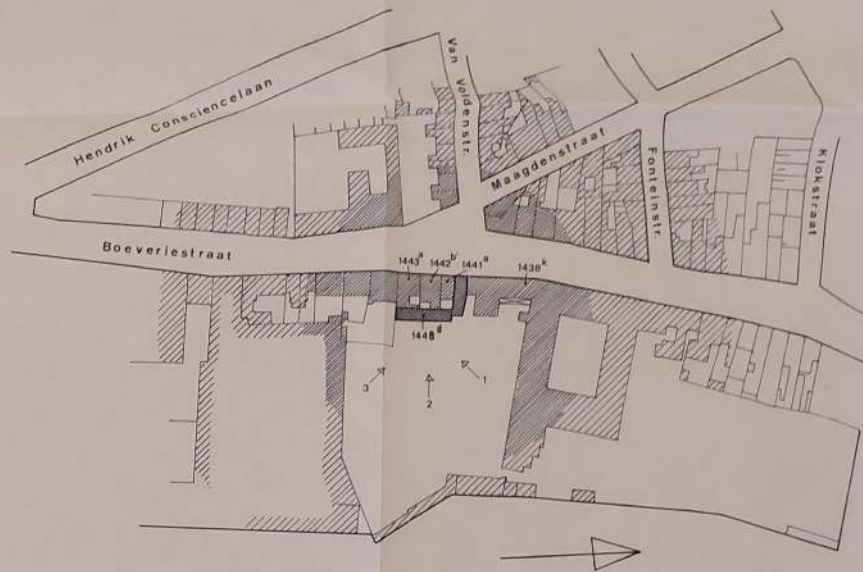
OPDRACHT	VERBODEN VAN WOONHUIS EN BERGING TOT VERGADERKAMER EN BIJHORENDE LOGALEN TE BRUGGE, BOEVERIESTRAAT 45 SECTIE C, NR 1448	
OPDRACHTGEVER	ABBÉ SINT-GODELIEVE BENEDEKTINESSEN W. J. W. BOEVERIESTRAAT 45 BRUGGE	
DE EIGENAAR	DE ARCHITECT	DE AANNEMER
	 HUIS EN BUREAU HUIS VAN DE MAN-TUGELAAN 21 8000 BRUGGE (BE) (BRUNNEN) TEL. 031 / 28010	
SCHAAL 1:100	Ingeschreven n. o. 1980 n. o. 1000 v. h. 1970 v. h. 1970 STADION WOUVE	DATUM 05/01/71

- bestaande toestand
- nieuw

74. Verbouwen van woonhuis en berging tot vergaderruimten en bijhorende lokalen, 09-01-1987, architect Hugo Van Oyen (ASGA, nr. 690)

SECTIE C 1/1000

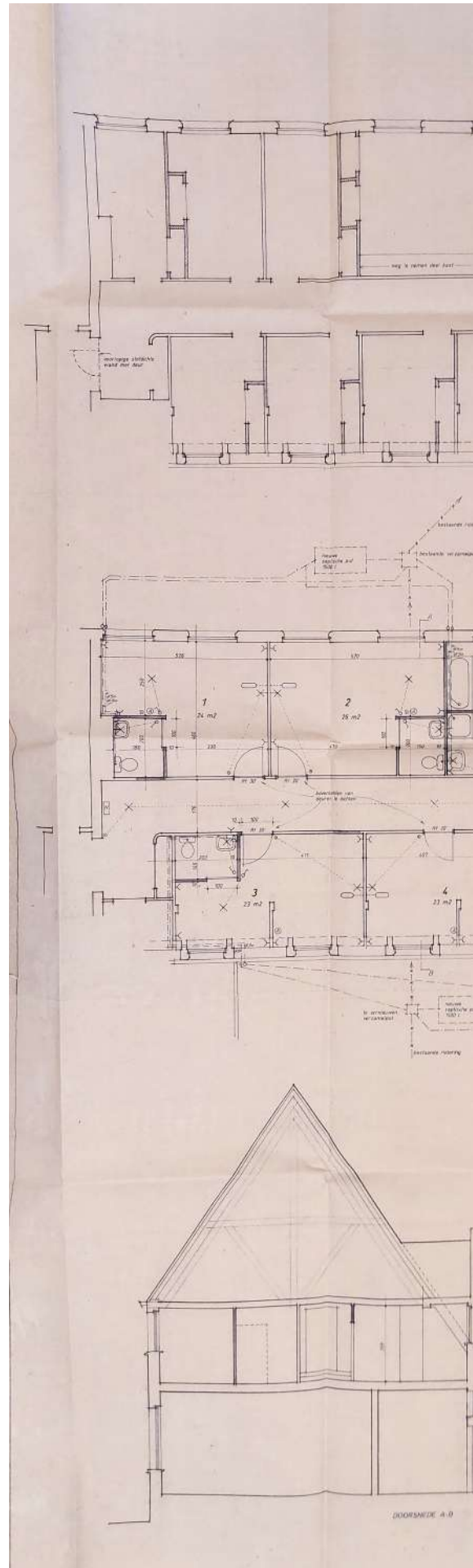
DE BESTUREN:

1 2

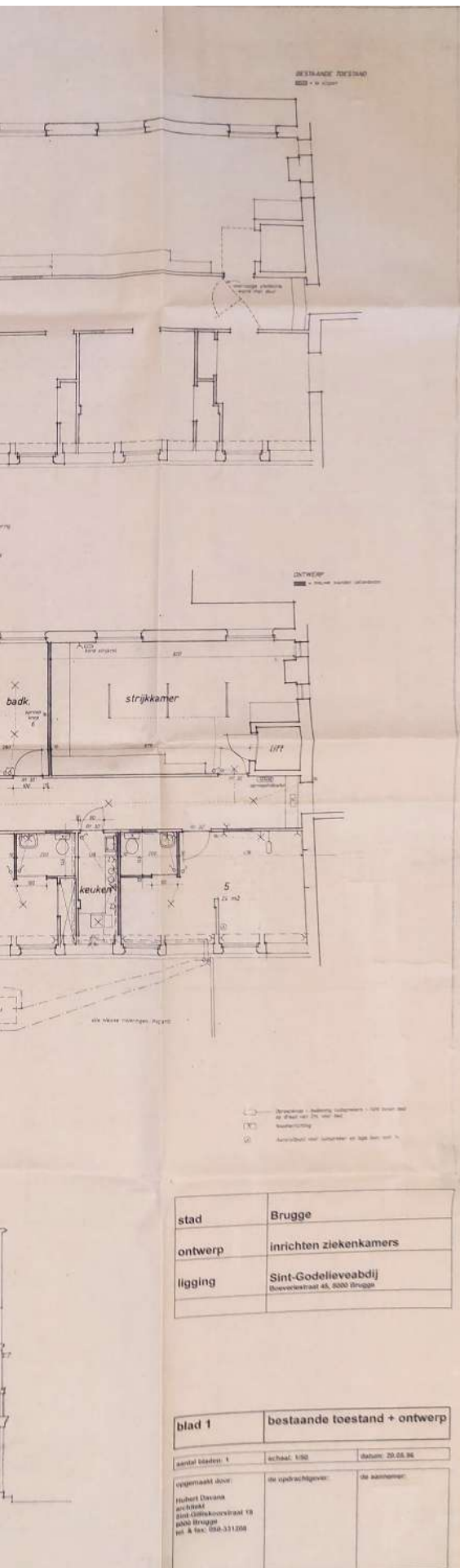

OPDRACHT	VERBOUWEN VAN WOONHUIS EN BERGING TOT VERGADERRUIMTEN EN BIJHORENDE LOKALEN TE BRUGGE, BOEVERIESTRAAT 43 SECTIE C NR 1448	
OPDRACHTGEVER	ABDIJ SINT-GODELIEVE BENEDIKTINESSEN V. Z. W. BOEVERIESTRAAT, 45 8000 BRUGGE	
DE EIGENAAR,	DE ARCHITEKT,	DE AANNEMER,
<i>S. B...</i>	<i>H. Van Oyen</i>	
	adres en bureau: HUGO VAN OYEN MANITOBAALAN, 21 8200 BRUGGE(st.andries) tel. 050/386556	
SCHAAL 2/100	ingeschreven o.d. tabel v.d. orde v. architecten v.d. provincie West-vl.	DATUM: 09/09/87

- bestaande toestand
- nieuw metselwerk

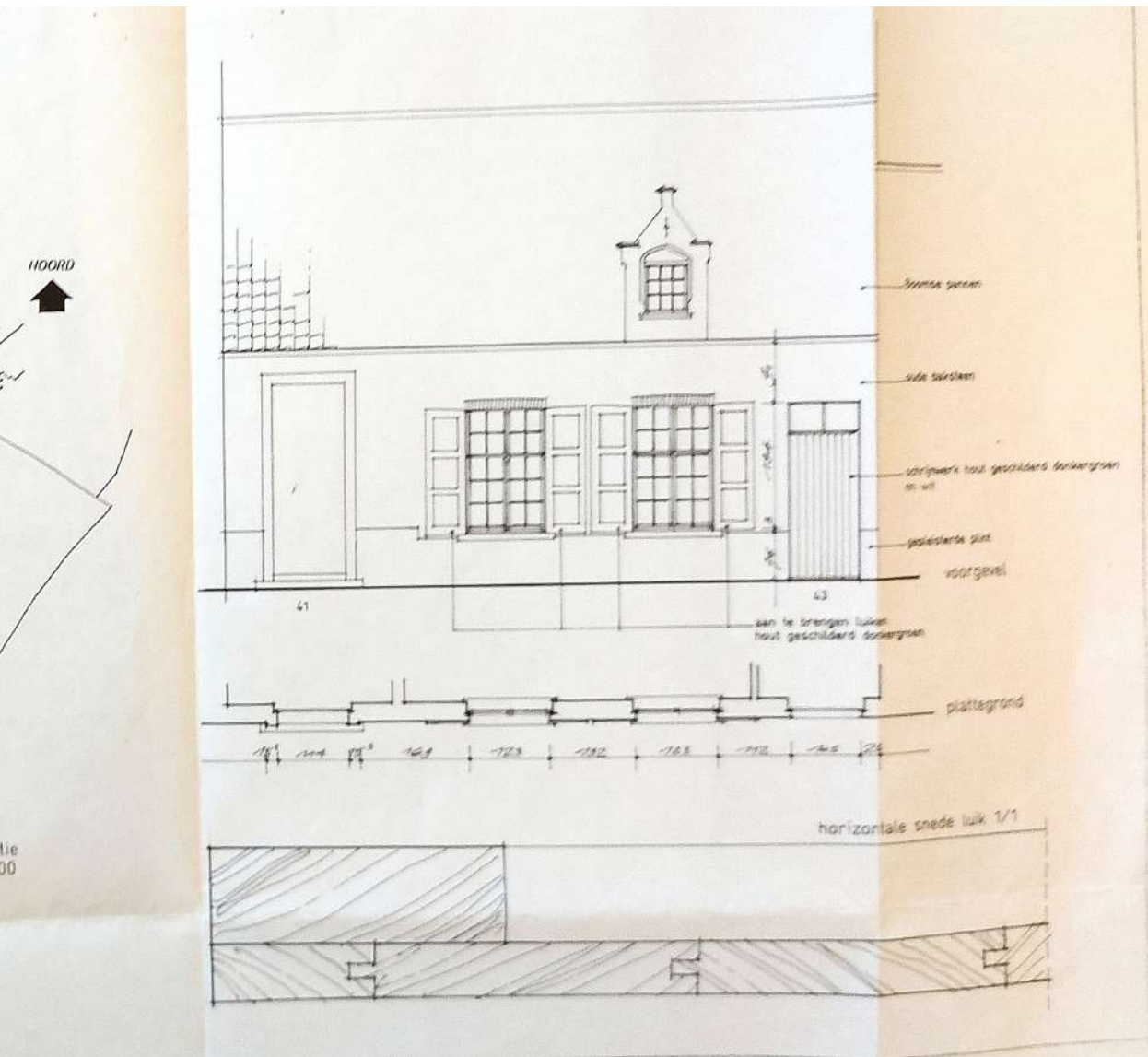

75. Inrichten ziekenkamers - bestaande toestand en ontwerp, n

Architect Hubert Davans, 20-05-1996 (ASGA, nr. 700)

BIJLAGE II
OVERZICHT GERAADPLEEGDE BRONNEN
EN TRANSCRIPTIES

Inhoud

I.	Archief van de Sint-Godelieveabdij in Gistel en Brugge tijdens hetAncien Régime (tot 1797)....	249
1.	Stukken van algemene aard	249
1.1.	Historiek en stichting.....	249
a.	Algemeen	249
2.	Stukken van bijzondere aard.....	250
2.1.	Abdijbestuur.....	250
2.1.1.	Algemeen	250
2.1.2.	Kapittel- en raadswerking, verkiezing abdijbestuur	250
c.	Correspondentie en werkzaamheden van de abdis	250
2.1.3.	Contacten met wereldlijke en burgerlijke instanties	252
2.2.	Economaat.....	252
2.2.1.	Goederenbeheer	252
a.	Abdijgebouwen	252
2.2.2.	Financiën	259
a.	Algemeen	259
2.1.1.	Kapittel- en raadswerking, verkiezing abdijbestuur	287
a.	Correspondentie en werkzaamheden van de abdis	287
II.	Modern archief van de Sint-Godelieveabdij in Brugge (1798-2013)	288
1.	Stukken van algemene aard	288
2.	Stukken van bijzondere aard.....	296
2.1.	Abdijbestuur.....	296
	Correspondentie en werkzaamheden van de abdis.....	296
2.1.4.	Ledenadministratie.....	298
2.2.	Economaat.....	299
b.	Beheer gronden van de abdij	299
c.	Beheer abdijgebouw Boeveriestraat	299
d.	Roerende goederen.....	329
2.2.2.	Financiën	330
a.	Algemeen	330
c.	Uitgaven.....	340

DRAFT

Eventueel interessante inv. nrs. in grijs zijn nog niet nagekeken > mogelijk later onderzoek?
Transcripties in grijs onduidelijk/onzeker

I. Archief van de Sint-Godelieveabdij in Gistel en Brugge tijdens het Ancien Régime (tot 1797)

1. Stukken van algemene aard

1.1. Historiek en stichting

a. Algemeen

66. Register met afschriften van documenten betreffende de geschiedenis van de abdij. 17de eeuw.
1 deel

F°181 Articulus 34

Requeste aen borgmeesters ende schepenen van Brugghe met veele redenen bevestigt om te vercrijghen dat men in de bouwerijstraet soude mooghen timmeren het clooster vande ghereformeerde Benedijctinnen...

Vertoont reverentelick den prelate van St. Andris soe dat hij ten iaere 1621 naer dat de menichte van sieken uijten legger van reijgersvliet daeghelicx inde stadt gebrocht sijnde de selve

F° 181v

Grootelickx quamen te infecteren gheconsenteert heft dat sij soudent int clooster van St. Andries buiten de stadt gheleyd worden ende soe dat hij daer near verhoepende dat U.e. ...

... (reden)

*..dat hem soude toeghelaeten worden hier te mooghen coopen seker bequame platse om te beghinnen een **nieuw clooster** van ghereformeerde benedictijnen ...*

*Dat eer men het clooster soude beghinnen op te rechten de platse daer toe noodich sijnde ghevisiteert soude worden ... om te sien of sij eenighsins de bijwoonders ofte ghebueren soude comen incommoderen...ende also de suppliant **de ooghen gheslaen hadde op seker huijsen staende inde bouwerijstraet toebehooren de weduwe van mijn heer de le Flye** laetende hem vastelick voorstaen dat doort oprechten van het nieuw clooster in die platse niemant vande bijwoonders absolutelick en conste gheincommodeert worden als wesende een platse ghelegen int eynde vander stadt ende buiten hoeck ende daer bij near niemant treffelijcx ontrent en woont dan al meest persoonen van cleyne qualtheijt iae veele die op aelmoesen leven heeft de voorseijde huijsingen voor de bovenschreven religieusen ghecocht: dan heeft bevonden near den handt dattet de heeren vander wet niet wel en ghereijde dat men daer een clooster soude stichten om oorsaeke datter veele andere gheestelicke platsen in die contreije staen, ende dattet een poortstraet is. Dwelck oorsaeck heeft gheweest datten suppliant alleszins willende de voors: heeren relieven ende hunne begheerte volcommen heeft de selve religieusen elders ghetransporteert naert quartier vanden ouden sack... (omwille van slechte lucht en het overliden van verschillende zusters verzoek om terug te mogen keren naar de Boeveriestraet)*

...daer sij eerstmael ghewoont hebben douden mooghen haere wooninghe bevestighen ende alleenskens haer cloosterlijcke platsen bouwen als wesende daer eenen betere locht ende voor besloeten religieusen bequaemer (+ argumenten locatie)

F°185

*... ten derden dat het bouwen van een **nieuw clooster meer ciraet sal geven aen een poortstraet dan ghegeven wordt door drie ofte vier cleijne huijsekens** daer eenighe oude vrouwen ofte armelieden in wonen die niet meer tot defensie van stadspoorte en sullen concurreren dan religieuse vrouwen...*

(Boeveriepoort was door oorlogen al meer dan 40 jaar gesloten

...

F° 187

Ten sessen ist dat U E. bevrees is dat de huijsingen van de la Flie niet ghenouch en soudent wesen om een clooster te stichten ende datter van noode soudent sijn noch voorder erven te coopen ende te verbreden op deene off dandere sijde ende dat hier door veel meer huijsen aende straete soudent afghebroeken moeten worden ende

F°188

De borgherije daer mede ontrief van wooninghen soo is den suppliant volweerdich ende de religieusen te belooven dat men gheen huijsen aende straete commende behalven de ghene die mette erve van de le Flie sijn gaende af en sal breken om het clooster te bouwen tsij dat sij haer verbreedten opwaers near de poorte gaende ofte nederwaerts commende near de vrijdach marckt

Wandt U.. Edel. Sal believeen te verstaen dat de voors: huijsinghen aen de straet commende van achter af ghescheeden sijn elck met hunne besondere mueren soo dat sij gheene ghemeijnchap en hebben mette hoeven daer achter loopende dewelcke aent nieuw clooster connen dienen sonder eenigh preindicie van dat de selve huijsen bewoont sullen connen worden min noch meer als sij nu teghenwoordelick doen (behalven dattet aldernaeste huijs aen de religieusen soude mooghen dienen om hunne sieken te legghen of wel te doen woonen eenighe weerlicke personen die haerlieder dienen ...

F° 191

Apostille opde voorgaende requeste
Actum ter camer den 6er augst 1626 ...

F° 192

.. om te mooghen bouwen een nieuw clooster voor de benedictijnen ghereformeert op ende in het huijs ende erve wijlent toebehoort hebbende J° Philips de le Flie ghestaen inde bouwerijstraete deser stede dat wij gheen huijsen aende straete commende behalven de gheene die mette erve van het selve huijs van de le Flie sijn gaende af en sullen breken om het clooster te bouwen tsij dat tselve clooster verbreedt wordt opwaerts gaende near de poorte ofte nederwaerts commende near de vrijdachmarckt dan alleenelick dat aldernaeste huijs vanden selven pant aende religieusen sal moghen dienen om haere sieken te legghen... (idem supra)

...

Ende was onderteekent F. Henricus vanden Zijpe

25. Kloosterkroniek.
17de
eeuw.
1 deel

Behandelt de geschiedenis van de abdij vanaf de dood van abdis Josijne Zwijns (1638) tot en met oktober 1642.

Dit is niet de nummer naar waar inv. Nr. 26 verwijst; de folies 181-191 bevinden zich in de voorgaande nummer 66; in deze kroniek wel de vermelding van de aparte huisvesting van twee zusters en de verkoop van het oude klooster aan de Ganzeplaats om de dormter te kunnen bouwen. ; mogelijks nog meer gegevens maar buiten het tijdsbestek (- lijkt vooral geschiedkundige gegevens te bevatten oftewel hebben er geen bouwwerken in de periode 1638-1842 plaatsgehad)

2. Stukken van bijzondere aard

2.1. Abdijbestuur

2.1.1. Algemeen

2.1.2. Kapittel- en raadswerking, verkiezing abdijbestuur

c. Correspondentie en werkzaamheden van de abdis

501. Stukken betreffende het beheer van de abdij. 1621-1623.
1 omslag
Nrs. 63-70 – gecontroleerd / nog niet getranscribeerd

502. Stukken betreffende het beheer van de abdij. 1622.

1 omslag
Nrs. 71-120

504. Stukken betreffende het beheer van de abdij. 1624.
1 omslag - Nrs. 150-168
Vooral akten in latijn, lijken weinig te maken te hebben met verbouwingen, over de alimentaties etc.

505. Stukken betreffende het beheer van de abdij. 1625-1626.
1 omslag
Nrs. 169-183 (Cf.foto's)

Nr. 179 stuk ivm keuze locatie voor stichting nieuw klooster door het klooster van St. Andries aan stadsbestuur
Klooster had daarvoor huizen van Le Flie in de Boveriestraat gekocht maar de stad vond dat daar geen klooster moest opgericht worden > religieuzen elders getransporteert > aanvraag om terug te mogen keren naar de Boeveriestraat + argumenten
+ bespreking afbraak huizen Le Flie (idem supra)

506. Stukken betreffende het beheer van de abdij. 1632-1634.
1 omslag
Nrs. 185-193
Stukken van rekeningen betreffende de goederen
Gift
Goederen in gistel
Notarisakten
Professie stalpaert
> Op het eerste zicht niets ivm verbouwingen

518. Stukken betreffende het beheer van de abdij onder abdis Lutgarde vanden Kerckhove (VII). 1642.
1 omslag
Nrs. 489-493 (Cf.foto's - Stuk ivm bouw 'dormter')

519. Stukken betreffende het beheer van de abdij onder abdis Lutgarde vanden Kerckhove (VIII). 1643-1647.
1 omslag
Nrs. 494-500 (Cf.foto's)

Brief ivm statuten waarin de bouw wel wordt vermeld
"... aengemerckt den tegenwordighen staet van het voors: cloister, de grote costen die men genootsaeckt wordt te gedooghen inde begonste metselerije, ende andere redenen...."

520. Stukken betreffende het beheer van de abdij onder abdis Geertrui Stalpaert. 1647-1676.
4 omslagen
Nrs. 501-598 (Cf.foto's)
Nrs. 501-598 allerlei soorten stukken (sommige in latijn, betreft ook andere goederen, > diagonaal doorgaan, om volledig door te gaan te arbeidsintensief, ook rentebrieven, stukken ivm het oud clooster aan de Ganzestraat...(niet meer raadplegen!)
Vooral ivm hofsteden en goederen, landpachten, etc.
In 520 (4) zit een koopcontract voor de aankoop van de heester Van Marcke 1651 cf. foto

524. Stukken betreffende het beheer van de abdij onder abdis Maria-Placida de

Meulenaere. 1718-1737.

1 omslag

Nrs. 770-789 (Cf.foto's)

Stuk ivm de herstellingen aan de kerk " *totte noodighe reparatie*"

2.1.3. Contacten met wereldlijke en burgerlijke instanties

170. Akte van de visitatie gedaan op 20 en 21 februari 1636 door Peter Scribs, abt van de abdij van Vlierbeek. 20-21 februari 1636.

1 charter > statuten

172. Brief van abt Peeter Scribs aan abdis Josynken Swijns betreffende de visitatie. 15 april 1636.

2.2. Economaat

2.2.1. Goederenbeheer

a. Abdijgebouwen

3. Abdij Boeveriestraat, Brugge

681. Kopieën van pachtcontracten en koopaktes betreffende het huis "Fontainken" en de aanpalende gronden.

1523, 1540, 1597, 1613, 1627, 1629, 1650.

1 omslag

- *Dit zijn de papieren van het huys van Romains, het welcke wij ghecocht hebben in het jaer 1629, voor den prijs van zeven honder drij en vijftigh ponden grooten...*
- *... wettelicke ghifte Jacop de deckere den muntmeestre van eenen house met zynen toebehoorten gheheeten 't fonteinken midsgaders vijf huusen daer mede ende neffens staende (in d'erfbrief van 9 ougust 1624 staet met 5 hysen ofte cameran, den nof de twee zijn geappliqueert totten grooten huysje al staende ten voorhoofde in de Bouverie straete ande zuidzijde van der straete naesten den huysinghen ende erve toebehoorende (-in d'erv. 9 oogst 1626 toebehoorende jonckheer Frederick Romeyns komende van Jan Leernout-) Jan Goossens ande weszyde an d'een zyde ende den huusijnghen toebehoorende donaes le Coeur (in 1624 Herman Routeau) ande oostzyde an d'ander zyde achterwaerts streckende met eene plaetse van lande ende erve (-in 1624 gezyd eene groote schooner plaetse van lande of boomgaert) toter stede waterloop, ende de zelve erve ende plaetse van lande voortst streckende toter erven van wijlen cornelis van Heckens of 'haexens weduwe. Ende dit al in zulcker voormen ende manieren zo de zelve huysinghen van vooren tot achter (in erve. 1624 met alle zyne meuren tegenwoordig afgesloten) ende an allen zyden gehadstaen ende gheleghen ...+ nog niet alles getranscribeerd
(in kantlijn, ...1540 geeft het volgende bezet: eerst een huys met dat'er toebehoort geheeten 't fonteinken, mitsgaeders eene poorte aen de westzyde daer neffens staende al te gaeder staende ter bouveriestraete ande zuytzyde van der straiten naesten den huse toebehoorende clays van cotengijs an de oostijde an d'een zyde, ende den huuse genaemt 't forreest hier near genoemt an de westyde an d'ander zyde 't zelve huus achterwaerts ende zuudwaert strekkende met eender grooter plaetse van lande ende vivere daer binnenwezende tote der reye van deze stede van Brugghe de zelve plaetse oostwaerts streekende tote den muer ende erve toebehoordende de weduwe van Cornelis van aecxen – voorts nog op't voorseyde huys ghehaemt 't forreest ende op drie steenen cameran ande westzyde daer neffens staende ende liggheende d'deen neffens den anderen ten voorhoofde in de voorseyde bouveriestraete ande zuydzyde van diere naesten den voorschreven house den fonteinken hier boven genoempt aende oostyde an d'een zyde, ende der stede waterloop van Brugghe an de westzyde an*

d'ander zyde

AFSCRIFTEN VAN AKTEN MET BESCHRIJVINGEN FONTEINKEN 1523 e.v. >> gelijkaardige beschrijvingen hierboven

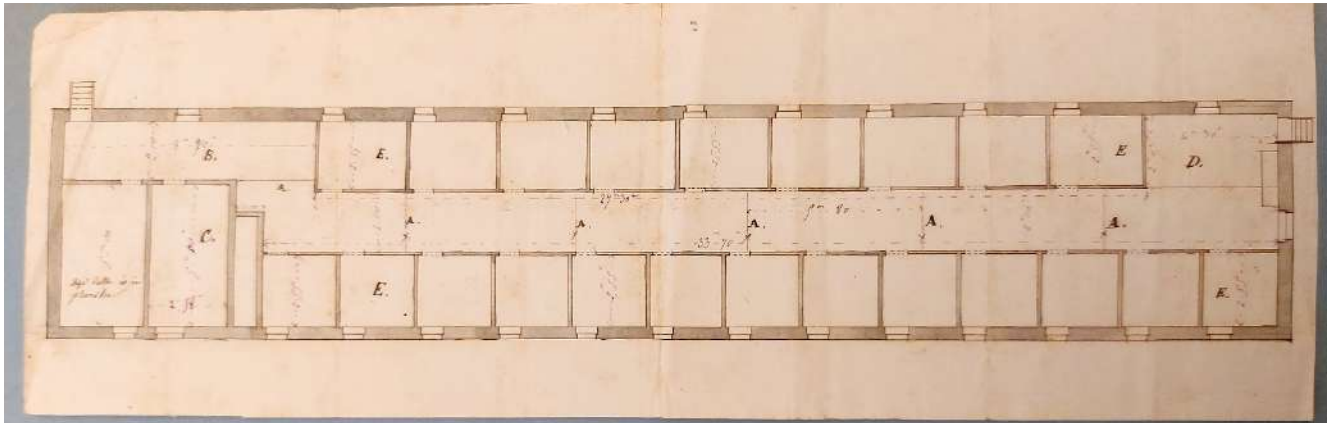
Geen duidelijkere bouwkundige details m.b.t. de huizen, wel opvolging regenoten

- 1650- Conditieën en voorwaarden ivm heropbouw omheiningmuur 'van achter in den Bogaert tegen de stede waterloop, comende van oosten tegen de muur van het heester van d'heer Jan Van Marcke, ende van westen op den hegge van 't huys van Sr. Caerel Roemeyns, omtrent de langde van vier honderd voeten, .. (met bouwkundige details) (ter vervanging van een haag
- Nota: in 182. Zijn de bomen, hutten en struyken op't voormelde meyland uyt order der abdij, gerend en geweerd – de waterloop of reyken heeft gedolven geweest door de abdij

715. Plan van de oude slaapzaal.

1623-1643.

1 plan

660. Aktes van de koop van het huis en de boomgaard in de Boeveriestraat door Henricus Vander Zype.

1626, 1627, 1642-1643.

1 omslag

Heden den vierde octobris 1626 heeft den prelate van St. Andries neffens Brugge, uijt crachte van consente van sijne Religieusen ghegeven int Capittel den 24 april des voorgaende jaers 1625 vercocht aende vrou Ludgardis vanden kerckhove Overste vant novitiate van Ste. Godelieve, ende ghecedeert aen haer ende haer convent, die huysen staende inde bouwerijstraete ter zijdzyde van diere, met een groote plaetse van lande oft boomgaerde daer mede gaende, midsgaeders een peerdstal ende andere plaetsen en renthuijskens daer af dependerende, daer sij eerstmael ghewoont hebben, near datten voors: prelate de selve huysen ende plaetsen door haerlieden met interventie vanden heere deken van St. Donaae, ende heer Piroul Canonick der selver kercke ghecocht hadde int iaer 1623, edne waer uyt sij vertrocken zijn gheweest near den ouden sack, maer nu over eenighen tijdt vande heeren ....vercreghen hadden daer wederom te connen woonen, ende aer clooster te bouwen. Ende dit voordien prijs ende some van seven hondert ponden grooten Vlaemsch, boven twee hondert ponden groote die teghen den peninck sestien in rente loopen opt selve huijs ende gronde, waer af sij de lossinghe, ende de betaelinghe ...

leghens Jonckvrou Louyse d'Hamele weduwe van Jor. Philips de le flie...

- 661.** Bewijsakte van de aankoop van het huis "Fontainken".(staat zo niet bij naam in de akte!?)
1627.
1 stuk
- ... infrascripti nota facimus quod anno dui 1625 die 24 aprilis capitularites congregate in domo refugy .. Brugis consensus dederimus ut venderetru quedam domus, que iacet in platea dicta de bouverijstraete, ex opposite fontis seu putei, gues paulo ante aupta fuerat a domicilla de la flie, eo quo dub vetustalem non videretur novis utilis fore monasterio....*
- “om een huis te verkopen dat ligt in de straat genaamd bouverijstraete, tegenover de fontein of put”
- 662.** Brief van Lutgarde vande Kerckhove aan Dionysius Christophorus, bisschop van Brugge, inzake de aankoop van een huis en boomgaard van Jan Leerhout en de vraag om renten te lossen om het te betalen.1629.
1 stuk
- 663.** Bewijsaktes van de afbetalingen van het huis en de boomgaard in de Boeveriestraat door de gemeente.
1629-1630.
1 omslag
- Ic onderscreven h.. versijden midts desen ontfan. Te hebben uter handt Sr. Adriaen van Daele, betaelende over die vanden convente vande ghereformeerde Benedictinnen op de Bouverijstraete, de somme van een hondert eenendertich ponden twee schellingen ende elf st...ende dat over teerste payment vanden huusen ende erfve staende ende liggende binnen deser stede aende oostzyde vande Bouverije straete, comende uten sterfhuuse van .. Jonchr Jan Leernoudt ende .. Stocke ghecocht opden name vanden voors Raphael courhant yter oorconden desen xxe junij 1626*
- Ic onderscreven kennen verlijden, midts desen ontfan: te hebbben van Adriaen van Daele betaelende over die vanden convente vande ghereformeerde Benedictinnen op de Bouverijstraete, de somme van ... vanden huusen ende erve inde Bouverijstraete commende van Jonchr Frederyc Romeus .....*
- Ick overdersch...van mevrouwwe ... van novisjaet van St. Godelieve ....vanden huusen ende erfve inde Bouberijstraete commende van Jonchr. Frederyc Romeus ...*
- 664.** Brief van abdis Lutgarde vande Kerckhove en de convent aan Nicolaas de Haudion, bisschop van Brugge,waarin ze toestemming vragen om een huis en erf dat ze gekocht hebben in het klooster te incorporeren, met antwoord van de bisschop.
1642.
1 omslag
- ... soo dat ten jaere 1622 sijne con. Mt. Ande supplianten heeft verleent octroij ende consent te moghen coopen binnen de voors: stadt van Brugge eene bequaeme platse om te bauwen een clooster, behoudens ende naer voorgaende visitatie ende advys van sijne eerw: ende van het magistraet der voors: stede van Brugge volgende het octroij daarvan sijnde – hiermede gaende onder copie totte A Ende alsoo de supplianten omme te voltrecken het ghebausels van henelieden kercke, pant ende clooster sijn ouversien van luttel ervne (nefere... eenighe cleene quantiteyt van erfve om vruchten voor provisie van tselve clooster) hebben waergenomen d’occasie van te coopen en erfve met een huuseken en het water van achter daerop staende ghesepareert van het clooster met een muer ande westzyde streckende, ande oostzyde van het Godtshuus van van perren, mette noordtzyde ande muer vande erfve vande huusen vande*

Bouverie straete ende mette zuudtzyde an twater vande bleeckerien van die van St. Julian alles vuytwestende de caerte figuratijf van het bevanck van het voors: clooster, midtsgader vande erve by hemlieden ghecocht hiermede gaende totte B.-

Welcke erfve de supplianten tenemael genootsaekt zijn gheweest te coopen om tvoors: hemlieden cleen bevanck ende dat d'occasis noyt meer en sal presenteren om voor de supplianten eenighe erfve meer te coopen als wesende rondtsomme ende van alle canten gheestelicke ofte gheamortiseerde platsen ende goe.. ende oude huusen ende erfne vande voors. Straete, al hoe wel dat de voors erve byde supplianten ghecocht is van cleene importante ghelegen erve van de straet

(+ vraag van dit erf en huis temogen incorporeren)

685. Akte betreffende het eigenaarschap van de nieuwe kloostermuur.

1650.

1 stuk

Betreft de bouw van de muur + andere bouwvolumes!

"condiese ende voorwarden om te leveren ende macken van een nieuwe muer int clooster van Ste. Godelieve in de Bouveriestraete van achter in den boeaerd teghe de stede waeterloop (comde van oosten teghen de muer van het hester van dheer Jan Van Marcke ende van westen byden hegghe vant huus van Jo° Caerel Roemeyns ontrent de langde van vl(?) hondert voeten ofte daer omtrent

(+ alle voorwaarden waaraan de muur moest voldoen, o.a. pilaren, muur met deur)

Nog steeds sprake van het huis van Roemeyns

..

Item noch sal de aennemer moeten maeken ande voornoemde muer een sieckhuys teghen het hestere van doenaes Vanden Boegaerde op... van xxx voet ende wijdt xvi voeten als tussche de mueren ende haeghe boven het paeversel xi voeten en steen en alf dyckte inde middle met een schouw van een steen dycke tot onder de solder op elk ende met een kaeskas .. ande houdt (?) ghevels grodt near de hffe vande k/wercke ende ock vy elck ende niet een ... met een gadt daer de nyeffe meur comde int waeter

Item noch sal den aennemer in het voornoemde huis macken dueren ende vensters daert van node wesen sal ende pleestere ende witten ende paeveren met roo ende blauwe teghels al near den helfve van wercke ende daer toe leveren het orduin dat tot dit werck van noode is

Item noch moet den aennemer afbrecken het houde huesseken stande int hoof teghen het hester van Marcke ende ... nevens met alle de mueraeghe ende sal wesen ten proffyt van aennemer

Item noch moet den aennemer afbrecken ende weder, nyew Macken een houde muers comende van Norden teghen de herve vande ... ende de ghebueren daer nevens omtrent een lande (lengte) van Lx voeten ofte daeromtrent op de selve hochde so dye nue teghenwordigh is

Voors noch moet de aennemer macken inde houde refter een schouwe tot onder de solder en steen dicke met een ... tot teghen het caesken dienende voor een bichthuis met macken van een deure ten straete om in het voornoemde bichthuis te gaene met een venstere daer boven om bequaemelick licht daer in te gheve .... ende leveren alle het orduin als slot steenen ende gardelsteenen als oock van binnen een oude deure stoppende ende een andere maecken

Item den aennemer sal moeten leveren tot het maken vande voornoemde muer goede ende bequaeme houde ende nyeffe stenen ende macken de voornoemde muer van .. syeden recht

Den aennemer sal oock moeten leveren al het ghe...kalck ende sandt tot Macken van alle het voorschreven werck ende maeken borrelycke moortel vante vooren tot contentemente vanden leste ...

Item de aennemer sal moeten doen delven tsinen coesten de fondamenten ende de selve waeter gracht droeghe legghen alsodt van node sal wesen met ... ofte aldaer om borrelycke de fondamenten te legghen met het uitdoene vande haeghen tzyne coste...

...

Al het voorschreven werck is aenghenomen by michiel de Wachter van mevrouwe de abdesse van Ste. Godelyeve ...

Ende alle het voorschreven werck sal moeten voldoen wese .. meye ...

...

In kantlijn: ofte by faute van diere sal hem corten -50 guldens opde ghedinghde some ende bij aldien het bichthuis niet en wierde ghemaect sal den annemer daer vooren afstaen 50 guldens vande principaele somme

- 667.** Akte van de verkoop van een woning in de Boeveriestraat door de erfgenamen van Jan van Marcke aan Michiel de Wachtere.
1651.
1 stuk

“vande voorn: heeren erfghenamen ghecocht te hebben een heestere metten toebehoorten staende binnen deser stede inde bouveriestraete, ande zuydtzyde van diere palende op d’oostzyde van het Godshuis van mijn heere van perre, ande westzyde teghen den muer van het heestere van mer. Donas van Boghaerde, opde zuydtzyde van des stede waterloop met ene galderye ende hem selve daernevens ter westzyde aldaer ghemaect tot gherieve van tselve heestere dit voor de somme van veerthien hondert Carolus Ghuldens

...

Volgende folie

... slaende vuytten naerscreven huuse (hove naer gheld de stadt van Brugghe als ...
(drie folies geen beschrijving)

- 668.** Notitie over de omvang van een stuk land achter het Sint-Juliaansgesticht en de Sint-Godelieveabdij.
1695.
1 stuk
Bevat twee exemplaren.

Nog niet getranscribeerd

- 669.** Overeenkomst tussen abdis Geertrui van Maldegem en de weduwe van Philip Descamps betreffende hetgebruik van een schuur of loods die tegen de noordelijke muur van het klooster staat.
1697.
1 stuk

Nog niet getranscribeerd

- 1231.** Afschrift van een brief van de abdis aan de bisschop van Brugge waarin ze zich verantwoord voorde beslissing om het kloosterdak te repareren zonder op voorhand toestemming van de bisschop te vragen, onder meer uit vrees dat de staat bij een te groot rekeningoverschot de abdij een 'pain d'abbé' zou opleggen.
18de eeuw. Stuk

Wij hebben niet sonder groot gevoelen vernomen door uwen heer secretaries, de verwonderinge van uwen doorluchtigsten hoogweerdigheyt, om dat wij ondernomen hadden eenighe reparative te doen aen ons clooster, zonder het consent ende kennissen van uwe ...

2e ten is maer eene noodige reparatie aen het dack, dat door den lesten grooten wind, ten deele was afgevlogen, dat wij met rijpen raedt hebben ondernomen ter erstellen, (200 ponden gr. courant)

4e wij hadden door den raet van den selven arspriester geoordeelt, noyt geen groot baetelyck slot over te laten, nemaer 's jaerlyckx te doen eenige noodige reparation, aen onsen sleghten bouw, ..

- 670.** Bewijsakte van de herstelling van de muur langs het Sint-Juliaansgesticht.
1737.
1 stuk

Int jaer 1737 in de maent van 7ber hebben wij doen repareren den meur lanckts de bleekerie toebehoorende het hospitaal van Ste. Juliaen ende hebben versocht aen de heeren Voghden om op hun sijde te mooghen stellen 4 a 5 droomers, het welcke sij door ghedoghsaemheijt hebben toe ghestaen want den meur gheheel aen ons clooster toe behoort dus dient dit voor memorie

- 689.** Verslag van Frans Verplancke, Lodewijck Heldewijs en Carel Bauwens, landmeters, van de meting van de oppervlakte van de gronden van de Sint-Godelieveabdij.
1755.
1 stuk > beschrijving van de gebouwen!

Op den 25 maerte 1755 ghepresen bij frans verplancke geswooren lantmeter slants van Vrijen ende lodewijck Heldewijs en carel Bauwens, mrs: timmerman ende matsenaere derstede van Brugghe alle de edificien ende de gronden van erfven van het clooster vande abdie van Ste. Godelieve binnen derselver stadt ten voorhoofde vande zijtzijde vande bouveriestra. Dat ten vers: van Vrau abdisse van de selve abdie

Alvooren bestaende de eerst in den inganck van het selve clooster met een poorte daer nevens drie pelloiren emmers spreekplatkens, achterwaerts streckende met eene platse van lande tot jegens stadswaterloop, sijnde hovinge, gars, ende boomgaert waer op is staende een vervallen huijseken van keuken en camer, voorts een coestal, swijnskot en brauwerie met een moutvloer en graensolder daerboven, een waschhuijs een steenput en houtloose, Voorts een groote en cleene keucken met een oven en spijnde ende daer onder sijn vaute kelders, een rijfter, daernevens een pandeken, en t'eijnden een siecke camer, met een ganck een plaetse voor het biechthuijs, portael en portierscamerken, en groote camer Voorts boven de parloire en poorte een camer, dienende voor werckcamer voor religieusen met een solder daerboven ende het dack gedeckt met teghels Voorts nogh een camer dienende voor een exercitieplatse met een solder daerboven en het dack gedeckt met teghels Voorts den dormter daer op sijn eenentwintigh cellekens voor de religieusen al van vooren afgheloken met bardelen weegh, met een een solder daer boven het dack ghedeckt met schallien Voorts ter westzijde van het clooster ter straete waerts vijf steene cameran met en achterpoorte dienende voor het ghebruijck van die van desen clooster ende voor woonste van de domestique, al oversoldert en ghedeckt met teghels, achterwaerts streckende met cleene plaetskens van lande tot jehens den boomgaert en communicatie hebbende met de erfve van het clooster. (waarde van het klooster 1375 ponden grooten) Belast met eene cheijnsrent van iii s vi sjaers aen de stadt van brugghe ende ponden 2-9-10 ...aen de cappelrie van hersberge in de wijngaerde

- 980.** Notitie over het gedeelde eigendom van de muur tussen het klooster en een aanpalend huis.
Na 1774.
1 stuk

Ten jaere 1774 was het huijs gelegen over ons clooster en paelende ontrent het heester als dan toebehoorende aen monsieur van vijvr al waer sij hadden doen maeken een hout loseken tegen den meur welcken meur sij verhooght hadden sonder ons daer part af te geven want wij waeren van meijninge dat het geel onsen meur was maer also wij de erfbrieven near gesien hadden en niet Claerlijck en conden vinden in de selve dat den meur geel aen ons was competeterend soo hebben wij Bouwens onsen matsenaere ontboden den welcken wij hebben doen ordeelen of het eenen gemeenen meur was of wel geel den onsen ende near den selven wel gesien te hebben soo heeft hij gesugeert dat den meur gemeene is dus voor memorie

2.2.2. Financieën

a. Algemeen

575. Jaarrekeningen van abdis Josynken Swyns.1608-1638.
4 omslagen

575 (1) 1617 -1620 lijkt goederen in Ghistel te betreffen, Snaeskerke ...
1621

575 (2)

1629 Rekening van ontfanger Adriaan ..van Cl° van Sinte Godelieve 1629 (goederen)
" *Van Sinte-Godelieve buytten Ghistele*

1630 cf. f° 25 e.v. huis waar Jacques le Fever in woont; ook wel sprake van Ghistele
Thus met hoogcamer

F° 25 Andere betalinghe int nieu clooster over haeren pencioene ...
F°25v

Andere betalinghe ghedaen in nieuwe macken van thuus met de hoochcamer opde h. daer Jacques le fever woont, Alvooren betalt Jan Bousseel matsenaer over 'matsen van tvoors: huus ende camer plaesteren witten met tleggen van en calsie voor de deuren endezecker dachuren hier te vooren gevrocht omme .. and oude huus ...

Item betaelt hahie stas timmerman over timmeren van tvoors: huus ...

Item betaelt jan basceau tegheldecker over tleveren van teghels latten naghels calck ende tdecken van de hoogcamer ...

Item betaelt Anthone clement stroodecker de somme van ...over tdecken van thuus met ...dack, leveren van latten nagels banderoen ende wissen met de reparatie opde oude cuecken ...

Item betaelt gillis carlier teghelbacker de... over de coop ende leveryn van ses hondert voet teghels ome de keldere ende de eert te paveren ...

Item betalt Jan ... Gilliam van pitte ome de leverijnghe van .. drooch abeelen bert den doender ver ghelijck bart ende drooch eecken bert ... alle ome de zolders ende vensters ...

F°26

... over de vracht van drie duist steene gheschipt vande clamp op de kaye te ghistele ... te verwercken in tvoors: nieuwerck

F°

Item marin Lust over tschepen van tzelve houdt tot brugge voor 't convent ...

1632

1633 clooster van sinte godelieve neffens Ghistele !!

"vande brugge ant capelleken

Soms ook sprake van het nieuwe klooster / nog niet helemaal nagekeken; gaat tot 1636

575 (3) 1608-1609 *Rekeninghe en bewijs des ontfancxs ende uytgeven over Sint-Godelieve closter eertijds buyten gijstele gedaen bij mij Sr. Josijne ewins abdessen van den selven closter beghinende*

1609-1610

F°8r reparatie van den huuse gedaen symoen den tijmerman van de reste dat nier vrouwe saligher memorie hem schuldichwas gebleven van tiaer 1607

>>> niet Boeveriestraat want te vroeg

1612-1615

1619-1620

Werken in de kerk en capelle – vermoedelijk nog niet Boeveriestraat

1624 allerlei werken maar niet duidelijk of het over Boeveriestaat gaat (sprake van kerk, schuur,

parloir, gracht....cf. foto's locatie niet gespecificeerd

Betaelt antonis caron den tegheldecker voor te doen decken buijten op closter dat af gevallen was van de storme

...

Een sporkele voor drie hondert scayliien om de kercke te decken xiiist en om nagels

...

Item xiii september betaelt om Lenaert Mijttekrot voor een nieuwe gevele te maken an het waschhuis en een nieuwen hoven en den muer hermeckt comende in de gracht en ander reparatie ghedaen eerst ghecroght bij ... Moerinck seventhien daghen tot ....

> gaat dit over Bouveriestraat?

F° 7 23 karren zand, leem, tegel ,cack,

Den slotmaker voor nieuw anckers te maken tot ... van het nieuwe werck om het washuis

...

Om de sallete te vermaken en den oven ...

F°7v

Een block casijn om in het palloir te stellen

Betaelt den matsenare voor de duere die teghen de kerke comt tot te matsen buijten up closter

Illst voor Sinte Godelive pyt (put) scone te maken ende te repareren III

Voor de kerke te doen waghén hove int dack..

Voore de kerke te doen decken ...

575 (4) 1624-1632 nog maar diagonaal doorgenomen, niet zeker dat het over de Boeveriestraat gaat

BESLUIT REKENINGEN JOSYNKEN SWINS GAAN MOGELIJKS TOCH OVER DE BOEVERIESTRAAT > TOCH 575 (4) OPNIEUW NAKIJKEN (nu IN KADOC)?

576. Jaarrekeningen van abdis Lutgarde vanden Kerckhove.1638-1647.
1 omslag

Rekeninghe omme 't clooster van Sint-Godelieve neffens Ghistele ende nu binnen Brugghe vanden Jaere ... 1640 ...

Andere betalinghe aen diversche personen leveringhe hebbende tot maecken van tnieu coestal met tvermaecken van thoude coestal zoo van alle thout ende een deel gleyt daertoe vhoorboven (nog andere uitgaven voor het maken van de stal)

Rekeninghe omme 't clooster van Sint-Godelieve neffens Ghistele ende nu binnen Brugghe vanden Jaere ... 1641 ...

Gaat over de rekeningen van de landpachten door ontvanger van de goederen Adriaen

Onbefaghen

Beperkt aanwijzingen van werken aan het klooster zelf, cf. B.Beernaert

Ander betalinghe van refectien ende anders

Item betaelt an Jan van Arcke glasemaecker van zijnen stille xiis vi over tmaecken ende leveren van glasevensters ... tveraecken van eenighe oude inde kerck opt 't capelleken op tclooster

Item betaelt an Jan de rommerre ... op rekeningen van zijnen aerbeyt ghedaen int rueden van steen op tclooster

Item betaelt an .. verbeke ... over tvoeren met peerden ende wehgens van 6500 vande voornoemde steenen tot snaeskercke te water ende vaert

1642

26

Item betaelt an Jan van hove ... over den aerbeyt van tvoeren van dit hout te water july 1643

Betaelt aen Pieter Vincent ... over den coop van 400 eecken sagaten met 2 ... tot behoeve van t'convent

Betaelt an Martin Luft schipper van zynen stille ... over tschepen van tvoorn: hout vande moerdijck int convent

F°26v

Item aen Jacques Versch.. matsenaer van zynen stilen voer zyn aerbeyt van gheheel nieuw te paveren het pleijn van Sinte Godelieve putken mitdtgaders ende refectie aen mueren

Gaat over sint-godelieve abdij ten putte in Gistel???

Item aen frans de bast schipper ... over de leveringen van manden calck

Item betaelt aan Juliaen Loire maetschipper ... over tschepen van Ghistel tot Brugghe int convent van 1600 ofte daer ontrent groot steen commende van t'oude clooster

Item aen Jan Heinderyckx cuyper ... over tmaeken ende leveren van twee nieuwe seulens (emmers) over tsint godelieve putken

...

(of gaat het over het pandhof met de waterput in de Boeveriestraat?)

1645

Ander betalinghe ghedaen an diversche personen, zoo van reffectien als anders tot behove van tclooster

...

Betaelt aen Jacques Winne glasemacker van zijne stiele over het leveren van glas, ende tvermaecken vande glasevensters inde kercke op tclooster

...

Betaelt an Jan Haerynck timmerman over tleveren ende maecken van vier houten ramen 2 groote ende .. 2? Omme de glasevenster inne te stellen in tcappelleken (+ nog andere uitgaven aan het capelleke)

1646

1643 ook werken aan de kerk van Ghistel

F° 25

Betaelinghe ghedaen an diversche personen zoo van coope van houdt als anders tot behoeve van clooster

Aen Anthonius de Man .... Over de coop ende leveringhe tshipvoorde van 1000 fagots met twee wissen bij begheerte van mevrouwe en tcloosters behoef, ...

Item betaelt an Julian Loire maetschipper van ghistele ... over tschepen van tvoorn: houdt vande borgonne vaert tot brugghe int convent

Item betaelt aen Jan de rovere ... over zynen aerbeyt ghedaen int rueden van xiiien en hondert steen op tclooster buijts tot advenant ....

Item betaelt aen Ollivier Lievens ... over zynen aerbeyt ghedaen den tyt van drie daghs den 24 25 & 26 juny 1644 tot effenen vande out gheruede pitten ende tverlegghen van eenighe steenen op tcloostere jegens den dach van sint goedelieve 1644

Item betaelt .... Schaeilliedecker van zynen stille ... over mijn aerbeyt ghedaen mijn tweeden den tyt van drie daghen tot repareren vande kercke op tclooster tot Ghistele met ... capellekens hier inne begrepen de leverijn van 250 gheruede schallien ende duyst naghels met wat stoploot

Volgens B. Beernaert bleven de jaarrekeningen van het klooster uit de periode van de eerste bouwfase niet bewaard

577. Jaarrekeningen van abdis Gertrudis Stalpaert.

1647-1676.

8 omslagen

voor de bouwwerken —

1656 — bij abdis Gertrudis v. Maldegem 1676.

f. 16^v —
 Betraet den loon d'hoof July an Vincent Davids over de levinghen
 van 3 dienst ecken fassent tot 20 fl tot handst —
 2 dienst ecken fassent tot 200 iii fl het handst
 ende 12 handst bereken fassent tot 16 fl
 samen — 16 Lij — 2 l)

---

f. 20^v — Betraet twee 200 pinnen om te decken het v'antje van de
 2 religieusen — 16 — iii fl

---

f. 24^r — Onder de paragraef
 — oudv'ische paragraef —
 van de levinghen v. d. hofbels tot de 2 religieusen

1655 — f. 8^v — Duffan den 18 July van Vincent Davids over de besoon-
 pinghe van 50 ecken fassent tot 16 fl
 van b'antjeke — bij 16 fl

1660 — f. 13^v —
 Betraet an Jan van Ballenbreyghen over levinghen van
 1700 ecken fassent tot 7 guldens
 4000 ecken fassent tot 16 fl
 en 2000 rijzen tot 18 fl 100 — samen 21 fl 100 — bij

---

f. 16^r — Betraet over de beeght van een groot handst deelen van
 Oostende, van het pont gheelt, lossen ende thuis
 bringhen samen — 16 mij fl bij 8

---

f. 16^v — Betraet an Jan huytshoest over diversche Herwerck
 volghens t' b'ittelt — mij fl

---

f. 17^v — Betraet an den starrman voor het d'erven van hout en lossen van
 diversche materialen als men elc. kennen oden maechte — 16 mij fl

voor den hierboven
 o'v'eren

Boor de bouwwerken

(meuwen
aen
1660

f. 18° Betaalt den 14 Juny aen Piemy de muze over diverse leveringen
van steen om den nieuwen oven - volgens 't billiet
3^{ij} 16 26^{ij} 8

f. 18° Betaalt voor 100 stichtel steen om de cruijnen v.d. oven
1te 26 8

f. 18° Betaalt aen den teghbetelcker over het decken van den oven
ende leveringen van de teghbetel volgens 't billiet
3te 20 20 8

f. 18° Betaalt aen over sommige leveringen van calck aen Jan Blomme
ij 16 - 20^{ij} 8 17^{ij} 8

f. 19° Betaalt over ^{nimmum} de boeck om aen den oven - 1te 6^{ij} 8

f. 23° Betaalt aen Mr. Michiel de wachter over diverse dagtoeren
van werckieden als men den oven machten - 2^{ij} 16 20^{ij} 8

f. 25° Betaalt aen Jan Michiels over diverse refection en leveringen
van hout - 10^{ij} 16 20 8 17 8

f. 25° Betaalt aen den smilt over diverse leveringen volgens
't billiet - 10^{ij} 16 1 8 17 8

1661-62 f. 11° Betaalt aen d'heren van Jan Leenwie over de leveringen
van 300 deiken ende diverse andere limmerseent -
1te 20 20 1 - 6^{ij} 8

In dit jaer
 betaalt men
 over de
 leveringen
 van steen
 om den oven
 1661-62

f. 11° Betaalt aen Jan van Battenberch over de vette betackingen
van 2000 ecken spasset tot 4 gulden 11 1/2 per muur spasset
tot 14 8 4000 ecken spasset tot 26 8
en 12000 pueren tot 12 8 bit-bendert over resten en vette
betackingen - 20 20 1 16 8

voor bouwwerken.

1661-62. f° 18^v
 betaalt voor een Cruys stiele ende hondert ende 3 Burenwintels
 blauwe summiss — 1177th — 2e B

1663. 6

f° 9^v betaalt voor 20 gestoelten om in den poort te stellen
 tot 15 2 stuk compst 2th 10 B
 naar doet brengen 1 // 8th
 = 14th 20 B bij 8
 door wij den verandering in 1720-1730. door die oorkom
 gestoelte door bouwst Pultmeyer —

f° 10^v betaalt van Oerulische Keunick over refection aan de
 tegelschecken — 21th 8

f° 11^v betaalt aan Kieckel de wachten over summiss refection
 volghens het bittet — 211th 20 B

1665 f° 14^v betaalt van 500 recken fassael — 117th 20 B

f° 14^v betaalt Oerulis de Keunick tegelschecken
 — 6th 2e B

1666. f° 13^v betaalt van het Jaeghen van summiss recken boeren
 in twee liden — 11th 20 B

1668. f° 14^v betaalt aan een lutsenaar om te verloggen den poort ende
 ander refection — 11th 11 B

1669. f° 9^v betaalt voor 500 recken hout tot 25 stellingken het hondert
 13th 13 B 8

1671. f° 10^v betaalt aan subreghat die pen over diverse summissen
 drie in cas Convent den bestaen van 5 jaeren —
 volghens het bittet — 226th 21 B 6 B 8

1671 f° 10^v — voor 1 suys brengen van twee stuyt ende 450 fassael hout
 tot 4 8 stuk hondert subreghat liden
 207 B 28 1/2

voor bouwwerken.

1672. f° 11^v betaalt aan Jan de Oerulick over refection van
 tegelschecken — 11th 20 B 21 B

1673. f° 9^v betaalt Jan de Oerulick over refection van
 tegelschecken — 2th — 21 B 21 B

578. Jaarrekeningen van abdis Geertrui van Maldeghem. 1677-1695.
 4 omslagen
 Volgens B. Beernaert weinig belangrijke bouwwerken

Abelis Gertrudis van Hatdeghem 1676-1695

1680 - f° 67^v (hem) Outfaen over't becoopen van 650 stien mauffen
 an vijf gulden 't stucck - 16 5-8-6
 Noets van 1050 100 stien die daer te veel waren int
 maken van 't bouwen van ende muure - 14-0-8
 f° 68^v - Betuult aan Jan Bonnewellen over het maerken
 van een waghensbode daer in de jaert met noch eenighe
 andere svenynghe ende byen verbyt - 12-4-0

1681 - f° 7^v - Outfaen van Essen over't becoopen van een
 soeken stien - 14-10-0

f° 15^v - Betuult aan Jan Gueingh, matsemen teken van zijn tekening
 becoopt dit meten van 't bouwen daer een vuerick waent

- Betuult van thuy. Gueinghen van 15 buut castel en over
 150 van in Blauwe stenen - 16-0-3

- Betuult van 5600 100 stien en te maken int bouwen
 van een muure - 15-0-0

- Betuult aan Jan Bonnewellen over svenynghe van hantbreck
 en svenynghe slappenen - int 't bouwen - 14-14-4

- Betuult aan de luytsbedecker Jan de Conaek - en 't gauen by
 of tekenen en becoopt bouwen in dat bouwen - 12-0-0

Boor bouwwerken -

- 1682 - 0
- 1683 f° VII - Oetjan van Veen (= zoon) Adelgunde Oetman van de Cappelle
te Pythena (Gistel) om te bekeken een Mathens Claeyt te ginnen
zij besochten heeft van de Repectie ghedaen van de selve
Cappelle ende sijnthang, te somme van L 13-13-2-
- f° VIII f^o Hk.
- Bekeelt een di^e Casuelis volder een leuynghe v. Zoepman
L 1-10-0
- Bekeelt een Quete Dancbaert over leuynghe van 61 deytin
te somme van L 4-5-0-
- 1685 - f^o f^o Hk. VIII
- grote repectie op de bepleeten - te Putkens (Gistel)
" " " " bepleete ter Ceure
" " " " op de bepleete van Jan Mus op werck
Bekeelt over thuyt leuynghe van 122 wo deytin - ende een de
timmerman over de deytin L 0-5-0
(v. as stouwen)
- f^o f^o Hk. IX
Bekeelt een Quete Dancbaert over leuynghe van
122 wo deytin L 4-11-0-
- 1686 - Abt. XC
Bekeelt een de bedijghele frantsche Bistelyn van uperati an het
khatenvalke, met leuynghe van de hant L 10-10-0
- 1687 - f° 24^r Bekeelt een bequaetle kuyken over leuynghe van 12 deyt
Lecuyken caten - de somme van L 2-0-0
- 1688 - f° 36^r Bekeelt een Quete Dancbaert over een groot repectie
ende deytin
f° 37^r Bekeelt een de timmerman over het stouwen die voregh
ende deytin - L 0-16-0

579. Jaarrekeningen van abdis Bertilia Romeyns. 1695-1705.
3 omslagen
Volgens B. Beernaert weinig belangrijke bouwwerken

Bouwwerken -

by abdis Aldegonde Andries
1705 tot 1718 -

Steeds - kleine reparaten aan de
kloostergebouwen.

dit is de een omslag

by abdis Placida De Meulenaere
1718 tot 1737 -

steeds enkele rekeningen -
d. voornamst 1722 in verband
over de werken in 't Zusterhous -
Kraagstoelen - door meester Pultinckx

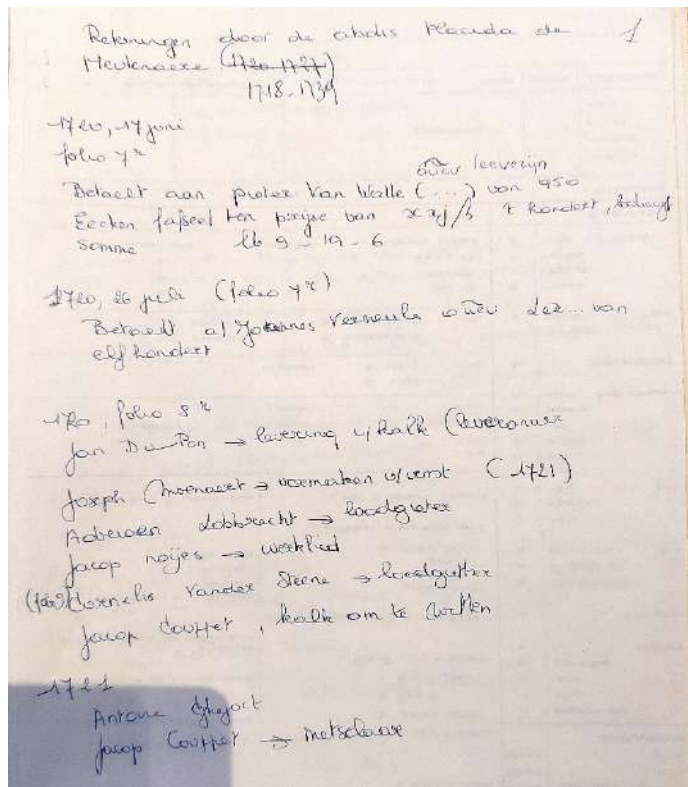
---

ut lasse bladen in folio en in quarto -

1720 } Officiën van de Oostinghe van Ghistel over staalf brandt
en vijftigh over recepte station de bouwen
1 - 9 - 2 -

1721 } Betacht van Servus bedrijfs over daytbeuren met twee
rijnghe van Delfen en kragtbeis - de bouwe van
10 - 15 - 2 -

Betacht van de bouwsranen van Jansz van Millbeke
over dayt bouwe in kragtbeis van 2000 schajen
muytbeis loot in sandaen de bouwe van
19 - 16 - 11

Nota's B. Beernaert

Aanvullend onderzoek:

F°8 leveringen van kalk, vermaecken van diverse vensters, ... en het maecken van een nieuwe gote om te brauwen, schaliedekker, 6000 naegels

F° 8v, kalk, hout, nagels, over het vermaecken van diversche vensters, ...over het legghen van een nieuwe gote inde huyskens ...

F°9 betaelt aen Cornelis vander steen over het legghen van een blecke gote in het huijsken nevens ons achterpoorte, ...212 teghels, ... 2400 schallien, schaliedekker, smidt, kalk, kalk om te witten

F° 9v kalk, nagels, vorsten, ...

1721

F°9 Betaelt aende schaliedecker voor een craeye gedaen op Ghijstel

Betaelt aen Jacop Couppet voor een crauwije inde brauwerije; kalk om te witten

F°9v

Voor het verven vande poorten ter straete; leggen van de nieuwe goten; nagel; vermaecken van diversche vensters

F°10 Jacop Couppet over 8 daghueren met twee dienders tot het vermaecken vande schauwe inde keucken

Betaelt aenden schaliedecker voor een crauwije ende een nieuw slot om de pompe inde brauwerije

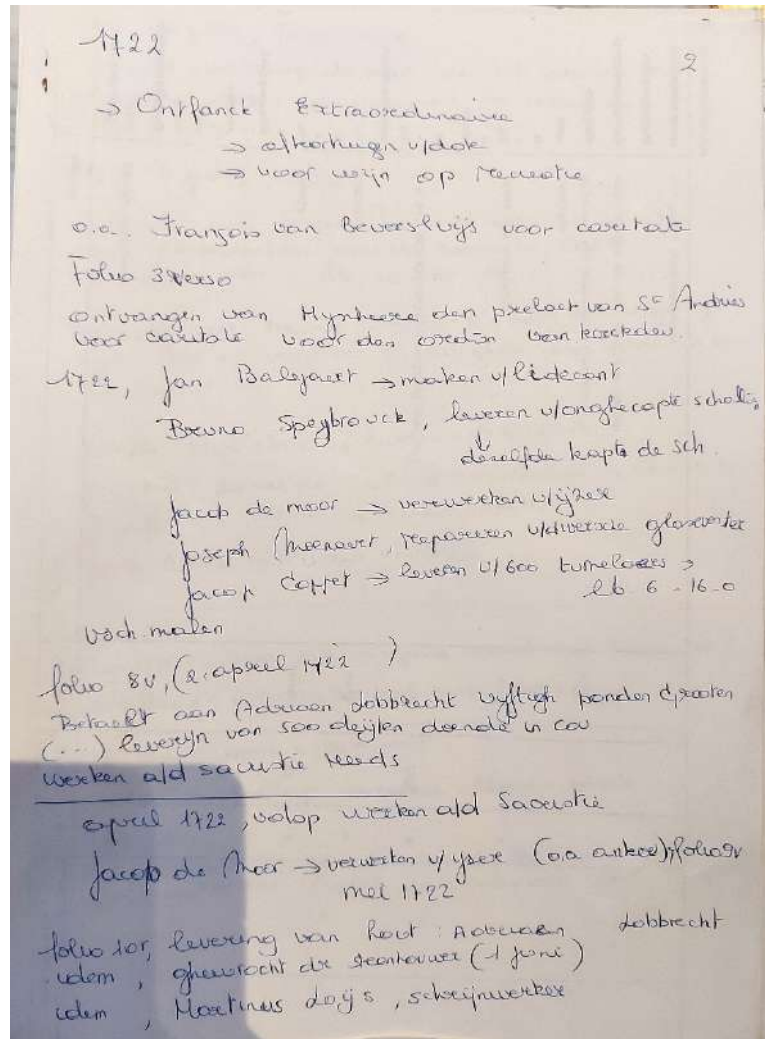
F° 10v betaelt aen Antoine Ghejoet over het vermaecken vanden loosboom inde brauwerije

1736 (toegevoegd deel) Doene voorders te noteren dat het voornoemde clooster is bestaende in achthien religieusen ende eene dienstmaerte de welcke uyt het voornoemde lager incomen moeten onderhandelen worden soo van cleederen als moutkosten

Bovendien dat desen jaere eene groote ende inexensabel reparative moet gebueren te weten datter eenen muer van suyden het clooster ter langhde van 250 voeten moet erstelt ende ten deele nieuw gemaect worden Voort dat men ten laste van desen clooster eenen gracht ofte waterloop lanck 55 roeden paelende van oosten aen dit clooster, desen somer sal moeten delven volgens de alreede gegeven ordonnantie vande collegie deser stede als oock dat men

d'huysgagen van Hofstede op ... voor de meerderendeel sal moeten nieuw opbauen

1722-1723

Nota's/transcripties B. Beernaert

Ontvangsten

"... tot onsen bau"

"ontfaen vande eerw; heere mijnheer den prelate van St. Andries voor caritate voor den ordun vande kerckdeure

F° 7 nagels, timmerman,; Coppet over een crawewe ghedaen op het labeur in het repareren vande heert met leverijn vande steenkens met een 100 clomkens; Jacop Coppet voor een hoet wytsel calck met 10 pont lecmoes, ...

F° 7v

Aende glaesemacker over het verloon (verloden) en repareren van diversche vensters
Calck en sparren, schailien

Bruyno Spejbroeck over leverijn van 24000 onghecapte schailien (+ kappen)

Iser deckpannen

F° 8 repareren diversche glasevensters

Jacop Coppet over leverijn van 600 tumelaers

Saeghers

Jacop Coppet over leverijn van 200 tummelaers

F° 8v

Jacop de Moor over het verwercken van 939 pontjser ...

Coppet 200 Gheleijersche steenkens(geglazuurde tegeltjes) om de sacristie

Betaelt voor het verwen van de sacristie (kalk, saeghers, ...
 Jacop de Moor over het verwercken van 217 pont iser
 Betaelt aende selven over het restant vande vensters inde coor de somme van
 F° 9
 Bruyno Spejbroeck over het cappen van een partije schailien
 Sant, kalck, grote hoeveelheden ijzer
 F° 9v
 Betaelt aen Jacop de Moor over het verwercken van 121 pont jser xvii st; 3 groote crammen ..
 item 4 ooghen die in den meur ghemast zijn ... voor een gange bouten platkens en schersekens
 ...
 Betaelt aen Jacop de Moor over het maecken van 2 vensters 2 ankers 12 platken 12 bouten en
 12 schersekens
 Betaelt aen Jacop de Moor over het maecken van 3 ankers
 Ordun vande kerckdeure ..

1722, de juli, folio 102 3.
 Betaelt aen Jacop de Moor voor het maerken van
 diversche soorten van jserwerck de somme van
 lb. 6 - 17 - 12

1722, ii July 10v
 Betaelt aen Joseph Moenevet voor het maerken
 van glasevensters van de kercke en Choor
 de somme van lb 19 - 10 - 9

Betaelt aen Bruyno spejbroeck voor (Leveringe)
 van loof en vensters en naeghels de somme van
 lb. 36 - 1 - 6

juli
 Joseph Mulletteck → leveren v/d k. v. v. v.
 Jacobus domeville → leveren kumelbarkens → lb 2 - 0 - 0
 Jacop de Moor → maerken v/d stien
 Jan Aerts → leveren v/d stien

1722
 (Kraan op de toren die verquilt werd met bloedgoud)
 veel bestellingen v/d kumelbarkens → vrij jeetkoop ..

→ bestendig leveren v/d kalk, sant

11v : Nicolas Kestelje → maerken v/d koperen plate

10 sept, 11v
 Betaelt aen de glasmaecker (onze) het maerken
 van venster int Capitel de somme van lb 8 - 15 - 4

Nota's/transcripties B. Beernaert

F°10
 Hout
 Betaelt aen Jan Dupon over leeverijn van 23 cruijeen calck; item ghewrocht een steenhouwer
 acht daeghen en alf ...
 Bruyno Spejbroeck over leeverijn van 5000 schailien
 ...Gieter voor het vergieten vande pannekens vande clocke ;..
 Calck en steenen; en voor Loowit olie en blausels...
 75 latten
 Diversche soorten van iserwerck
 F°10 v
 Betaelt aen Jacop de Smidt over het vermaecken van het Cruijce van het torreken ende

Glaesevenster en het vermaecken der selve

Kalk

Betaelt aen Wallegghem over het maecken van 20 Engels hoofden (cf. Beernaert)

Sr. Damers over leeverijn vande ordun diende tot de kerckdeure ende maecken van het waepen (cf. Beernaert)

227 mouffen

Coijen haer

Ganghen om differente deuren vitsen sloeten ende ander iserwerck

F°12v

Betaelt aen Joseph Moenaert over het maecken van nieuwe vensters en het repareren der selve Bruselaere over het trecken vande listen inden choor ende placken vant capitel galderije portael van de kercke ende sacristie (cf. Beernaert)

Vanden boogaerde over coop van 55 voet ordun veusten

Betaelt aen Pieter van Wallegghem over het maecken van 4 carteele

Betaelt aende blecksaegher over het maecken van een buse ...van eenen cooperen appel met sijn toebehoorten om de kerckeure

Betaelt aen Sr. Damers over het vijtteecken vande autae ende voet

Jacobus Roe over het draijen vande pilaeren vande choor

6
5
Betaelt aen Jacobus Roe over het oebeyen van
pilaeren van choor de somme van lb. 2-1-4
1723, february 5, 12 v.

12 x, 1723, 9 feb.
Betaelt aen Jacop Doppet over arbeijtsloon en
dagheuren gheleurende den tytt dars jaers
de somme van lb. 124-16-6

(idem)
Betaelt aen Abwaan Lobbecht voor arbeijts
loon en dagheuren gheleurende den tytt dars
jaers in onzen Bouw de somme van lb. 255-12-0
(afgeleverd)

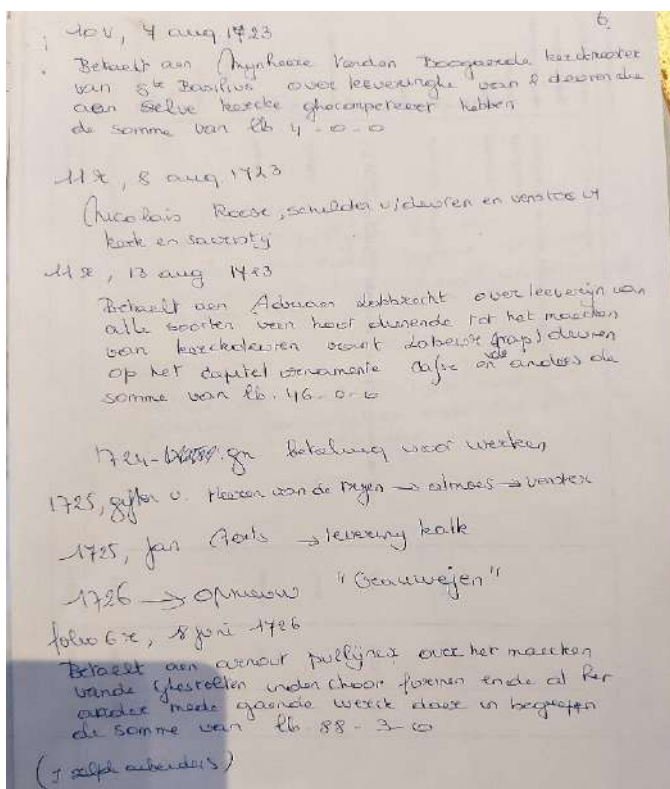
1723, 10 x
14 juni Betaelt aen Gheert Pulghe over het maecken
van eenen nieuwen autae de somme van
lb. 55-15-0

(idem)
20 juni, Betaelt aen pieter Wallegghem over het maecken
van 7. Engheleken met 8. Groote posturen Ste
Benedictus en 56. Grotteuren de somme van
lb. 13-12-0

21 juni, Betaelt aen S^r. Aerts over leeverijn van 64
meubee steenken voor den Autae de somme
van lb. 3-14-8

Jon Dupon levert in aug 1723 meubee voor
de traepen vallaere

Nota's/transcripties B. Beernaert

Nota's/transcripties B. Beernaert

Gheleyersche steenkens ende hondert clomkens

Vraght van den outaer

Vermaeken van diversche vensters

Sr. Hermans voor pont ghelt vande trappen vanden outaer

F°10

Arnot Pullijck over het maecken van eenen nieuwen outaer (cf. Beernaert)

Pieter Wallegem over het maecken van 7 enghelkens met 2 groote posturen St. Benedictus en St. Godelieve

(cf. Beernaert)

64 marber steenkens voor den outaer

Teghels om den hoven te verleggen

...

Over het voeren vande marber trappen vanden outaer

F°10v

Aen Jan Dupon over leveringhe van calck voet steen voor plaster ende voor 46 voeten witte marbre voor de trappen vanden outaer met het polisteren

Jan Dupon over het leveren vande blauwe trappen vanden outaer

Vanden Boogaerde kerckmeester van Ste. Basileus over leveringhe van 2 deuren die aende selve kercke ghecompteert hebben (cf. Beernaert)

Nicolaïs Roose over het schilderen vande kerckdeure ende sacristiedeure als oock alle de kerckvensters

Adriaen Lobbrecht over leveringhe van alle soorten van hout dienende tot het maecken vande kerckdeuren vant labeur, trap, deure op het capitel ornamente casse (cf. Beernaert)

Bijson over leveringhe van verve

Anderalve carre lem

Bustels penselen leecmoes ende zwartsels

- Ook verschillende uitgaven aan roerende goederen zoals brouwketel, putketel, etc.

1725 (volgens Beernaert vallen de (grotere) werken stil tussen 1724-1725)
 20000 schallien, nagels
 Glaesemacker
 Jacuis Aue over het verloon van diversche vensters
 Latten
 Calck om de kercke te witten
 Calck en sant
 Lobbrecht over het maecken van een nieuwe deure aen het bichthuijs
 Hout
 2708 pont nieuw lootende wisselynghe van het hout lood
 100 clomkens olie en loowitdt
 Calck + calckdraegers
 Joseph Mullebeeke over het legghen vande gote cappen van schallien ende sodueren
 1726
 Jacop Coppet over het witten vande coor met leeverijn van calck
 Lobbrecht over eenighe crawijen ghedaen in de huijsekens
 Feb 1726
 Kalk, 200 tumlaeckens ende ollie aschen
 Carel Bauwens over eenighe crauweijen ghedaen aen onse meure ende leeverijn van 6 hoet
 calck
 Arnout Pullijckx (oudste) over het maecken vande ghestoelten inden choor .. ende al het ander
 mede gaende werck
 (cf. Beernaert)
 Voor het vermaecken van een spinnewiel
 Feb 1727
 Betaelt aen Sr. Pullinck over het maecken van 3 medaillien den goeden herder St. Pieter ende St.
 Paulus die staen van onder aenden autaer
 Nicolais Roose over het marbelen vanden autaer ende den docsael
 Betaelt aen glaesemaecker over het repareren ende verloon van diversche venster
 Adriaen Lobbrecht over het vermaecken van diversche casijnen
 Betaelt aende rumers om de riwiere (rivier) te suijsveren
 Carel Bauwes over het vermaecken van het vertreck ende riviere ..

581 (2) = ivm goederen 1723-17

582

Jaarrekeningen van abdis Angelina van Daele.1737-1741.

1 omslag

Volgens B. Beernaert weinig belangrijke bouwwerken

26 junij 1738 Betaelt aen Jan Flore over het vermaecken van de pompe in de keuken met leverijn
 van hondert en 25 klompkens en een maete calck

+ cf. foto's

...

A°1739 Betaelt aen servaes heldewijs over het vermaecen van de casinnen ende nieuwe ramen
 in de parlooren

A° Betaelt aen de huijsvrauwe van Jan Hore over open en toe doen van de vaute tot het
 begraven van vr. Scholastica

...

F° 9 Betaelt aen Jan Lis over twee ordune pilaeren met hun capteelen tot het stellen van het
 ecken 13-6-8

Betaelt aen Judocus van Geerdegom over coop van 2 jser trailjen

Betaelt aen Jacobus de smidt over het maecken van het eecken

Betaelt aen Sr. Pieters over het cappen van 2 ordune pilaeren

Betaelt aen Jan Feijts over het stellen van het orduin tot het eecken met leverijn van twee vazen ende calck voos... (cf. B. Beernaert)

F° 9v

Betaelt aen Jan Flore over daghueren met leverijn van calck ende steen tot het maecken van een nieuwen tee en droomers aen den muer van de hout loge

Bouwwerke / Tijdens abel's

1000e folio's - in postlood genummerd - Bingelini Van Daele
 1737 - 1741.
 1739 - 16 mars - betaelt aen Sorinus betaeldwis over looynghe
 van een groot lijffigh schijfen de somme van fl 9-7-6.

14de - De 2 arduin pitaren voor het eecken

7de 9de - Betaelt aen Jan Lis over twee arduin pitaren
 met toun Capiteelen tot het stellen van het eecken
 de somme van fl 13-6-8

" } Betaelt aen Judocus van Giedegom over ooyf van
 2 iber traiffen - de somme van fl 5-15-0

" } Betaelt aen Jacobus de Smelt over het maecken van
 het eecken de somme van fl 3-5-0

haput - } Betaelt aen J. Pieters over het oeypen van 2 arduin
 pitaren de somme van fl 1-13-0

" } Betaelt aen Jan Leyts over het stellen van het
 arduin tot het eecken met leverijnghe van twee
 vazen ende calck voos over het wasschoot van de beuyghet
 poutghevelt ende lossen van het arduin de somme van
fl 7-9-4

24 may - } Betaelt aen de looynghe van Josyps van millebeke
 over leverijnghe van steen tot het stellen van het eecken
 de somme van fl 1-16-0

Nota In 1728 stonden de 2 pitaren ney in de oyle van (den tichten man
 In 1753 - zyn de 2 pitaren eenegebrucht bij de waterput end poubhof
 onder leiding van de bouwmester Gilgus verstaen -
 In Ein der 2 pitaren is het parat 14de ingebaiteld -

Bouwwerk

1739- 19^v 28 Juny -
 Betaelt an Jan Hoen over dagh. bouwen met severynghe
 van calcé ende steen tot het maeken van een muur van te en
 droovers an den muir van de houtloof van bouwen
 de somme van $\text{fl} 9 - 1 - 6$

1741- 18 augustus - 30^v
 Betaelt an karnus Loys over ghevocht te hebben
 22 dagh bouwen ende severynghe van 243 dobbel Cavelin
 ende 25 dobbel beesten behringende samen de somme
 van $\text{fl} 10 - 0 - 10$

583 Jaarrekeningen van abdis Godelieve de Grijze. 1743-1754.

3 omslagen

Volgens B. Beernaert weinig belangrijke bouwwerken

Abdis Godelieve de Grijze 1743-1754

1743- 19²
 betaelt an Nijntien Laters over severynghe van
500 Cavelin de somme $\text{fl} 0 - 13 - 6$

abdis Benedicta De Cock -

1754- 17¹ - januari 8 ten. 1754-1761.
 betaelt an baer Bannons over severynghe van calcé
 tot cleptens ende dagh. bouwen tot het vermaeken van de
 schouwen in den riffer - $\text{fl} 7 - 18 - 10$

1755- 21⁵ 6 may
 1 } Betaelt an baer bouwers over severynghe van
 1000 300 12 blanke versterken om de paup
 te versterken de somme van $\text{fl} 52 - 10 - 0$.
 2 } betaelt an baer Pichers over dagh. bouwen van het cappen
 van de versterken in de punt de somme van
 $\text{fl} 9 - 0 - 0$.

1000

Bouwwerken -

1455
mij -

f° 25de 16 Juny -
 Betraekt een bas bouwers over heeringhe van doe wille
voetsteen en Calck en anders met de dagh. beuren tot het
 heeghen de voet steenen in des jaer de somme van
 th 48 - 14 - 11
 - 3° oest - betraekt een bas miltelbecke over heeringhe van
 sandieren loot en dagh. beuren de somme van
 th 5 - 19 - 8.

156 -

3 maer - f° 6^{de}
 betraekt een $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ saler over heeringhe van 500 Carvelken
 de somme van th 0 - 15 - 0 -

braute ketel

12 april - f° 6^{de}
 Betraekt een ketelaren over heeringhe van 78 jaer erogien
 ten jaere van 113 jaer tot het beemachen van den
 braute ketel van een nieuw loot met de dagh. beuren
 de somme van th 12 - 12 - 6.

11de mey -
 Betraekt een bas bouwers over heeringhe van Calck
 en steen en dagh. beuren tot het instellen van de braute ketel.
 de somme van th 13 - 13 - 7 -

13de mey
 betraekt an bas loys over heeringhe van Calck -
 heeghe, visten en clocken met de dagh. beuren
 th 5 - 2 - 4.

f° 6de 24 mey
 betraekt an bas seldinge over heeringhe van braut
 tot de braute ketel met de dagh. beuren
 th 4 - 16 - 3 -
 - 19 oest - betraekt an bas seldinge over heeringhe van
 ten boommen tot het maeken van den weppen met
 de dagh. beuren de somme van th 5 - 6 - 3.

2 Omslagen

Volgens B. Beernaert weinig belangrijke bouwwerken

- 1756- Bouwwerk 7.
- 1756- 3 maart f° 6^r
Betaelt aan Mijntken Sales over leveringhe van 500 ^{voor brans?} Carel steen
di. somme van $\text{t}^{\text{b}} 0 - 15 - 0$.
- 1757- f° 22^v 24 feb.
betaelt aan bas bouwers over leveringhe van Calc. bass tegels
en dagh sueren - $\text{t}^{\text{b}} 4 - 11 - 2$.
- 1758 f° 36^r 18 Augusti (= augustus)
betaelt aan bas bouwers over leveringhe van Calc. steen ~~en~~
ordijn en ander materialen tot het maecten van een nieuwe loode
en het verschoonen van den meur ^{en} tot ~~water~~ ^{water} buyten den
boomgaard mit de dagh. sueren $\text{t}^{\text{b}} 98 - 9 - 3$.
~~en verder betaelt de f° 36^r gaat over de nieuwe loode~~
- 1759- f° 5^v - 8 janv.
betaelt aan bas bouwers over de leveringhe van Calc.
steen ordijn dach. sueren tot het maecten van een nieuw
vertreecht di. somme van $\text{t}^{\text{b}} 10 - 8 - 5$.
- 1759 f° 6^r 26 July
betaelt aan bas bouwers leveringhe van 224 verthien
duymen Clontiens Calc. in dagh. sueren ^{tot} bewaerghen de
buysken - $\text{t}^{\text{b}} - 8 - 6 - 0$.
- 1759- f° 6^r 13 augusti
betaelt Sales over leveringhe 29 400 Carel steen
di. somme van $\text{t}^{\text{b}} 20 - 20 - 11 - 0$.
- 1759- f° 6^r Augusti (= augustus)
Betaelt aan bas bouwers over leveringhe van hout
 $\text{t}^{\text{b}} 6 - 4 - 5$.

Bouwwerken -

1458

f° 36² Augusti

Betaelt an bus bouwers over leveringhe van Oetke
stein oetlijen en ander materialen tot het maerken van een
nieuwe loode (.houtbergplaats) en het beschoonen van
den meir an het waerle lijke der boevenjaert met de
dagts-beeren de somme van --- fl 98-9-3.

f° 36²/20 Augusti -

Betaelt an bus soldaerij over leveringhe van leijt
als tot de loode ende dagts-beeren ---
fl 25-11-1.

Betaelt --- voor sijn den calck --- fl 11-10-0.

Betaelt an bus de Coninck dagtsbeelden
gheluekt 300 tijels en dagts-beeren --- fl 2-11-2

Betaelt an barvent over leijng van 200 tijels --- fl 1-7-8

Betaelt voor het iderweeck voor de loode --- fl 1-11-3

Betaelt voor de cloekjuten ... voor loode en dagts-beeren --- fl 3-16-4

nieuwe loode =
bergplaats voor
hout

1459

f° 5^v

Betaelt an bus bouwers over leveringhe van Oetke
stein oetlijen met de dagts-beeren tot het maerken van een meir
verbreekt de somme van --- fl 10-8-5

f° 6² 26 July -

Betaelt an bus bouwers over leveringhe van
221 verthien drijnde 3 clemkeus
zoverghet in het bouwen --- fl 9-6-5

Betaelt an Mr Jaten over leveringhe van 29 fcs Cauststeen
in prijsen van 3 x 3 x 3 het dajet -
de somme van --- fl 11-11-0.

aan het dijcken van
het Meester.

	<u>Bouwwerk</u>	2
1763	f ^o 12 ^v betraekt een baes de Ceunick over vermachte te hebben de daechen bevestighe van tegels - latten - katech en daegs - beuren - L 37 - 11 - 6	
1765-66	f ^o 11 ^v stvoorren betraekt een baes tyraerde over bevinge van hout tegels - ende daegs - beuren tot het maechen van een muure <u>divere</u> bij twee quittenken L 27 - 11 - 0 - voorts betraekt een baes baewens over bevinge van catech stem en daegs - beuren tot het maechen van een nieuwe <u>muure</u> ende <u>divere</u> bij quittenken de sommen -- L 17 - 15 - 0 - Voorts betraekt een rijtkeer salens over bevinge van 12300 stes. aan f 111 10 t' daegs bij quitenken L 18 - 9 - 0	
1767-68	f ^o 9 ^v betraekt een baes Baewens over bevinge van catech - stem ende daegs - beuren tot het vermaerken en beboegen van de muure in 't hof bij quitenken L 19 - 10 - 0 f ^o 10 ^v - betraekt een baes Pazen over bevinge van beuren en latten en daegs - beuren tot vermaerken van daechen en versten - L 8 - 12 - 7 - - voorts betraekt een f ^o Jacobus Baewel over bevinge van 343 versten tot het versten van den oversejden muure - L 3 - 1 - 0	

Abdis Benedicta De Clerck.

1771-73

f. 5^v -
Betaalt an baes de Ceunick over het vasmacken v.d. daken
kruisinge van Gode en d'gh. keeren - £ 24 - 10 - 0

f. 6^r Betaalt aan verpaucke over levering van deghen
en vachten by fult. - £ 13 - 11 - 6

f. 6^r Betaalt aan J. Barwert over levering van duyt
hollandische deekpannen by fult. £ 5 - 6 - 8

1772-79

f. 5^v
Betaalt an baes hawrens over levering van een nieuwe water ^{steen}
wastrecht - levering v. calck en duytkeeren by
2 fult. - £ 71 - 15 - 0

1) betaalt ha tijde v. dese rekening 1778 an baes van de putte
over v. d'gh. keeren by fult. £ 2 - 0 - 0

2) betaalt ha tijde v. dese rekening 1779 an baes van de poele
over levering van sandere en d'gh. keeren by
2 fult. " £ 35 - 19 - 1

3) betaalt ha tijde van dese rek. 1778, an baes de Ceunick
over levering van tegels en d'gh. keeren by
fult. " £ 20 - 12 - 4

4) betaalt den tijde v. dese rek. 1778 an baes hawrens
over levering van steen - £ 9 - 11 - 2

5) betaalt ha tijde van dese rekening 1778 an baes Stabrick
over levering v. steen - £ 12 - 11 - 8

6) betaalt ha tijde v. dese rekening 1778 an baes verpaucke
over levering van steen - £ 12 - 3 - 0

7) - zie oely f.

van de v. d. keeren
wastrecht
en bergingen

Over bouwwerken	
1786	<p>10/4^r - Betragt aan las van den Keeder binnen die jaere 1786 over de verage van twee groot-bonden deiffen ƒ 30 - 2 - 11</p>
1787	<p>10/4^r - Outfaen binnen de jaere 1785 en 1786 over het verkoopen van 11000 en 500 oude kefels de somme van ƒ 4 - 17 - 6</p>
1792	<p>10/4^r - Betragt aan die Keeder van St. Jutianus over de muiffen by 2 quakanten ƒ 16 - 7 - 0</p>
1792	<p>10/4^r - Betragt aan Jaen Dillot over het verkoopen van het plantken in struete — ƒ 7 - 18 - 0</p>
1801 - in Lisse rekening	
11 sept	<p>100 - kalenken — 0 - 20 - 8</p>
18 "	<p>200 " — 0 - 5 - 4</p>
26 "	<p>75 " — 0 - 2 - 0</p>
<p>gelevert door Jacobus Jeps meester mesteren —</p>	

Bouwwerken   6

Rekening v.d. Jaeren 1487-88 en gestalen eude
geliq. d'recht den 28 april 1489 -

Goerre   Jo. d. 2°

1) Betaelt ten haer bouwers ---- f 51-12-10

2) Idem " " " timmerman voor levering van hout
voor de terre van de kercken, en dagh bouwen aenoch 't den
saeyen van eenen ketelboom bij 3 quilt. f 126-2-11.

f. 8² betaelt an J. de Bier over levering van
deithen bij quilt. --- f 28-19-1.

1492   Rek. v.d. Jaeren 1490-91 - gestalen 24 maart 1492 -
nogmaals grote rekening -
die f. 4² en volgende -
f. 4⁵ - Betaelt an den kercker v. J. Jekmans
over meuffen bij 2 quilt. f 16-7-0

f. 4⁶ -
betaelt an d'bol over het verstoffen van het planckien
an strate bij 3 quilt. - f 7-18-0 -

de
grote rekeningen
bij de terre

599. Fragmenten van rekeningen en rekeningboeken.16de-18de eeuw.
1 omslag (niet relevant voor bouwh. ond.)

546. Rekeningen van de inkomsten en uitgaven.17de eeuw.
1 omslag

Nagekeken, in stukken geknipte, ongeordende rekeningen, vooral over leveringen van voedsel en renten, soms wel uitgaven betrekking op bouwwerken

Oa.

Betaelt aen Michiel de wachtere (midden 17de eeuw), over het eerste payment over onsen nieuwen meur comende teghen het water

+ 19de eeuw

+ schildersrekening Van Wiert 1782 "convent en kercke

Gevrogt ende geleverd door mij guilielmus Van Wiert Meesterschilder met order van mevrouwe van Sint-Godelyve ten dienste van het convent en kercke

(werkte tussen 22 augustus 1782 - 16 november 1782 met een Knecht in het convent en de kerk met gebruik van loodwit, vernis, lijnolie, schelpwit, Berlins blauw, zwart

+ verkoop goederen "tot Ghistele en andere...."

- 552.** Diverse losse rekeningen en fragmenten van rekeningen.17de eeuw.
1 omslag
Nagekeken, niet interessant voor bouwh. Ond.
- 945.** Notarisakten en rentebrieven.
1613-1755.
lijkt niet de gebouwen aan de Boeveriestraat te betreffen, vooral rentebrieven

2.1.1. Kapittel- en raadswerking, verkiezing abdijsbestuur

a. Correspondentie en werkzaamheden van de abdis

540. Stukken betreffende het beheer van de abdij.14de eeuw.
1 omslag
Nrs. 1-3
495. Stukken betreffende het beheer van de abdij.15de eeuw.
1 omslag
Nrs. 1-16
496. Stukken betreffende het beheer van de abdij.16de eeuw.
1 omslag
Nrs. 1-25
169. Kopie van de protestbrief van abdis Maria van den Berghe waarin ze de statuten, die zijn vastgesteld na devisitatie, niet wil accepteren.
9 oktober 1596.
1 stuk
1242. Nota's over de functie en taken van de abdis.
l
7
d
e
e
e
u
w
.
l
o
m
s
l
a
g
Het geschrift is moeilijk leesbaar.
1543. Nota met verschillende opmerkingen met betrekking tot de taken van de abdis.
l
7
d
e
e
e
u
w
.
l
s
t
u
k
497. Stukken betreffende het beheer

van de abdij.1601-1616.

1 omslag

Nrs. 1-9

498. Stukken betreffende het beheer
van de abdij.1616-1620.

1 omslag

Nrs. 10-37

II. Modern archief van de Sint-Godelieveabdij in Brugge (1798-2013)

1. Stukken van algemene aard

158. "Registerboek", kloosterkroniek met onder meer lijsten van de zusters die in de abdij hun geloften hebben afgelegd en van de weldoeners die het klooster hebben geholpen.

1623-1888.

1 deel

F°3 – 3° art. Gistel > Veurne > Brugge (Hof van Dunne (Klooster van Spermalie) > Nieuwstraete huis van Sr. Viliegas > Ganzepaetse (1586)

Verzoek om te mogen kopen een gezonde plaats *"ende bequame om daer een volmaekt clooster te bouwen, ten desen eijnde heeft den eerdighen heer henricus vanden Zijpe prelaet van St. Andries nevens brugghe, met interventie van mijn eerweerd. Heere den bisschop van brugge requeste ...1622* (4 juli gezegelde brief koninklijke maestheijt

F°4 voorwaarden

F° 4v *In het jaer 1623 den 12 april heeft mijnheere den prelaet van St. Andries ghecocht een huus ende erve staende inde bufferiestraete ghenaeemt het fontainken, om aldaer te houden het noviciat voorseijt, ende is ten selven daghe in erve ghegaen, den pris was 900 ponden grooten ende vijf dobbel ducaten, de groote van dese erve begreep ontrent 300 voeten inde langhde ende 250 voeten inde breedte bestreckende in eenen boomgaert met fruijtboomen beplant, aende west sijde stonden vier cleijne huuseken met hovekens bevanhende ontrent 50 voeten viercant boven de voorseide erve*

(Brugse voet 0.2743m) > erf is 82m -68,5+ 13 x 13)

F°5 aankomst 6 mei drie religieuzen + 22 mei 1ste abdis Lutgardis vanden kerckhove ...

F°6v *Om wederom ons propost te hernemen raeckende het huus datter ghecocht was, ende alsoo men int selve iet moste matsen, ende veranderen eenighe deuren nootsaeckelicke tot het cloosterlick slot, heeft het magistraet hem gheopofert, niet willende verstaen dat men in dese straete een clooster soude bouwen om diversche redenen, hier was de voornoemde mevrouwe Lutgardis bedwongen met consent van mijn eerweerdichst heer den bisschop een huus te heuren staende in roosendaele bij den ouden sack voor twintigh ponden grooten t'sjiaers twelck geschiede op den 13'meije vande jaere 1624*

In het noviciaat gekomen 4 religieuzen 21 mei 1624

F°7 taxatie pensioen (inkomen)

Religieuzen woonden 2 jaren en 4à5 maanden in Roosendalle

F°8 terugkeer naar Bufferiestraete 29 september 1626

Maer alsoo dit huus niet de veranderinghe vande platse als oock om dat mevrouwe gheen middelen suffisant en hadde om 't selve te betaelen wederom ghevallen was in handen van mijn heere de prelaet voorseit, soo heeft sij dat anderwerf verkocht aen haerlieder ende hun wettelick in erve ghedaen op den 4' october 1626, het welcke schijnt gheweest te hebben een besonder schickinghen godts, willende dat op dese platse soude gebauwt worden het clooster van Ste. Godelieve, twelck eertijts buijten gistel ghedestruert is gheweest, want het nergens om en ginck ofte dit huus en wiert vercocht aenden ghenen die het ghehuurt hadde, bevrijt sijnde hondert pont grote meer daer af te gheven als het verkocht was

F° 7v – 8 *In selve jaer 1626 heeft mevrouwe Lutgardis bij provisie doen maeken een kercke met een docsal om den goddelicken ... cf. Beernaert*

Wijding altaar ter ere van H.Maagd Maria, H. Benedictus, H. Godeliva en H. Lutgardis

F8-8v Verbouwing 1628 cf. Beernaert

F° 9 1 juli 1629 aankoop huis Romains (750ponden grooten)

“een huus staende nevens ons clooster toebehoorende mijn heere romains voor den pris van seven hondert ende vijftich ponden grooten, belast sijnde met twee costelicke gront renten, de welcke nu ghelost sijn, dese partie bestreckt van het water dat achter ons clooster lopt tot op de straete, met eenen hutgangck, tussche acht cleine huusekens daer van dependerende die elck hunne hovekens apaert hebben, het groot huus staet langst het voorseide water met eenen schoonen boomgaert met fruijtboomen beplant, de ervenisse is hier naer wellelich gheschiet, ...

1631-1637 “kwade en valsche rapporten”

F° 9v bouw drie “parloiren” (cf. Beernaert)

F°10 *In den jaer 1636 heeft mevrouwe Lutgardis doen maeken een muer rontom het hof ende boombaert van het huus van romains, in de platse van een dooren haeghe, dier van te vooren stont*

F°12v *Item den 3’april 1641 sijn de twee donatriccen te weten...in een huuseken nevens onse kercke commen woonnen, maer buiten het slot...*

Ivm verborgen houden van de relikwieën + ook op andere folies

F°14 art. 38 aankoop hof met huisje

den 9’meije 1642 heeft mevrouwe Lutgardis vandenberghe ghecoght van den canoninck heer Jacobus vande bogaerde een eester ofte saijhoff met een clein huuseken daer in staende, aen de oost sijde teghen den muer van onsen boomgaert, ende den andere muer streckende langst het eester van mijn heere van marque, om den pris van twee hondert ponden grooten ende vijftich guldens een pont groote aen de maerte, ende noch eenighe costen om den hovenier te betaelen

art. 39 CF BEERNAERT VOLLEDIGE TRANSCRIPTIE

F° 18 -51ste artikel

Den 19’ maart 1650 soo is geleit den eersten steen vanden nieuwen muer, commende teghen het water, waer mede ons convent tenemael geworden is besloten

F°18v - 53-ste artikel

Proces 8 augustus 1650

... ende haer (abdis) gheordoneert te voughen noch een camera en de domicilie vande twee voorseide religieusen, ende oock te vermerderen hunen hof, twelcke soo is gheschiet, hun dien verbreedende de nombre van 50 voeten inde langhde ende 30 voeten inde breede, dien separerende met plancken van den hof des convents

55’artikel

Den 8’dito heeft mevrouwe ghepoposeert aen het convent oft sun soude gheradigh duncken dat men soude coopen het eester van mijn heere van marcke, dat als dan te coopen was, ende sij hebben eendrachtelick goet ghevonden dat men het soude koopen, om dat men het grootelicks sal van doen hebben als men sal gaen bouwen, oock om dat wij ons van gheen ander sijden meer en connen verbrijden, als oock om de comoditeit van het huus, dat heel bequam is om siecken te leggen ten tijde van contagieuse sickten

57ste artikel

Den 17d’julij 1654 is ghegeven de sentencie ;.. in het groote ende principael proces, eerst begonst bij den eerweerdighen heere henricus vanden Zijpe.. ter dissentie van dit nieuw ghereformeert clooster... (ten voordele van het klooster) ... declarerende de voorseiden raet, dat het selve clooster behoorlick is ghesurrogeert inde plaetse van het oude, (proces 18 jaren voordien begonnen (1636)

F°22 -66^e art

Op den 26’meije 1667 soo hebben wij ontfanghen schriftelick consent van sijn hoogw. Den bisschop Robertus de .. om te moghen openen het slot ende te logieren de granen eende gevluchte goederen vande pachters ende ander vrienden ter oorsacke vande orloghe

22v 71ste art. – f°23

Op den 6 junij 1675 soo is alhier ghewijdt tot een begraef platse der religieusen een vaute die was kommende onder de kercke ende eertijs was ghebruct om melck in te stellen, den serck steen ofte inganck des selfs comt in de kercke aen de noort sijde, wat voorder als het wijwater vat, ghedeckt met eenen blauwen serck steen met eenen vinck van isser daer in ghesloten, waer op dat ghehauwen staet dese woorden : “Nostium Monumenti

Monialium St. Godeliva 1675

72ste art.

In de voors: maent junij 1675 verleijt onse kercke ten deele met marber ende ten deele met orduunsteen, waer van het orduun ten meerderen deele is ghegeven van vriende als broeder, ende moijkens van V. Marij Josepha de Lampreel, ende een partie van het marber is ghegeven door d'heer Laurens vande velde dat voor de cleijne autaren licht, ghereserveert de serck steenen danoff deene voor Ste. Godelieve is ghegeven door de vrienden van Juffrau Madelene de Lambreel die daer onder begraven light, en dander door mijn heere Zeeghers wiens moeder daer onder begraven light

73^e artikel

Den 20 augustus 1678 soo is gheleit den eersten steen vande nieuwe meur commende over beijde de sijden teghen de hujssekens van St. Julien die vervallen was ende aen ons clooster toebehoort

... 74^e art (1679) t.e.m. f°26r (1770) geen bouwkundige gegevens

F° 26v verbod om te mogen begraven op kerkhoven en begraafplaatsen 1791

F° 27 beschrijving van de relikwiekast 1792

F° 27v e.v. beschrijving politieke troebelingen vanaf 1783 ...

F° 32 verkoop klooster 1797 aan De Broukerre

F°33 terugkeer naar het klooster 30 mei 1800 / relikwie St. Godelieve 1801

F° 33v start school 1 febr. 1808 – 1817

F° 34 sinds verjaging 1796 – 1833 niet meer en heeft konnen onderhouden worden

F° 34v veranderingen voor de "Jouff. tafelieren"

9 okt. 1833 *"... want er nog al eenige veranderingen moesten gedaen worden; onder ander heeft geordonneert eenen trap te stellen om den Priester op onsen choor de H. communie te brengen: in den rifter een separaet plaetsken te maeken waer de Jouff: tafelieren moeten eeten, welcke maer met een schutsel van ons afgescheidjen waeren; in de parlooren ende biegtplaetse, moeste er ook veranderinge gedaen worden: 't welk al nog wat tijd aengelooopen heeft, eer het ge-eijndigt wierd...*

F° 35v aanleg spoorlijn in de blekerij (cf. Howest)

F° 36 verhogen muur langs de spoorlijn 1839

"den 3 junij 1839 heeft Pieter Schoone Baes metsenaere begonst te werken aen het verhoogen van den muer en is voltrokken den 24 oust met groot genoeg en voldoeninge van alle de religieuzen"

1842 Gift klokje van klooster te Potterie (< Paters Augustijnen

1844 "klokke van 250 ponden gift Madame Felix Dujardin

F°36v

Den 9 februari 1852 is den eerste steen geleyd van de fondamenten van den scheid muer, van ons klooster, met het hospitaal, van St. Julien, die 150 voeten verre de fondamenten zijn moeten verdiept zijn om dat hij gans cort was en het aender deel, meer als 100 voeten boven de fondamenten gans vernieuwt is. Hij is opgeboud door A: du Piere metsenaere van St. Andries en door de mildaedigheyd van Mevrouw Douairiere van Basseghem den heer wilt haeren loonder zijn van haere groote Bermaertigheyd

143 artikel

Int jaer 1850 met het begin van de maend april hebben wij een wasshuys, nieuw gebouwen, door A: Du Piere voornaemd, neffens de keuken met een Loode pompe fournois en hoven om te backken

144 artikel

In het jaer 1853 is den vloer van onze kerke erleyd door F: De Vestelen heeft gekoost 1466 francs alles daer in begrepen te weeten den marberen voet van Ste. Benedictus de zarken en het kappen van de letters. Ten zelve tijde zijn de trappen van den outaer in hout gemaect, om dat geheel den voet van den outaer in arduin was en gans versleeten. Voor dezen was onze kerke plat; zonder sanctuarium en weren d'oude zerken geplaatst volgens het plan hier neffens, wij en hebben maer een gemetst graf gevonden in den midden van de kerke regt over den outaer, die gemaect was om d'overste te begraeven welcke lichaem of overblijfsel, in den gemeenen dood kelder geleyd wierd als er een ander overste kwam te overlijden die dan in het zelve graf begraven wierd

F° 37

146 artikel

In het jaer 1856 heeft Mama Delle de onkosten betaelt van den nieuw toren die aengeteekend is op dees register fol 234 het 26 art.

147 artikel

In het jaer 1860 heeft de zelve mevrouw de onkosten betaelt van het witten der kerke en scilderen van verscheide dingen in de kerk als het wit van den autaeer engel kopkens en marbelen der plinte het heeft bedraegt tot de somme van 237 francs en 64 centimen

+ volgende folies opeenvolgende syndicussen

F° 191 *“Het derde deel van het register bouck inhoudende alle de ghiften die de Godtvruchtighe personen, aen dit convent ghegheven hebben, ende de naemen vande selve weldoenders; op het einde, te weten sedert 1831 bevat dit 3 deel, al de reparatien door t’ klooster gedaen f° 232*

F° 204v

Het 8ste artikel

Mijn eerweerdigst heere nicolaus d’Gaudion/Haudion bisschop van brugghe onse overste, heeft ghegheven int jaer 1642, hondert ponden groote tot voorderinghe van het nieuw bausels, thene men al doen maeckte, ende was het eerste quaertier vant clooster met de eene sijde van den pant daer aen voors heeft noch ghegeven in diversche tijden tot recreatie vant convent...

F° 231 arduinen kerkportaal, cf. transcriptie Beernaerts (registerboek art. 333) + weldoeners giften

F° 232 *“aentekening van reparatien ende vernieuwingen van ons klooster*

1^e art.

Op den 27 oust 1831 hebben wij doen stellen eene nieuwe pompe regt over de deure van de keuken – den pompe boom is just 15 voet geboord aen 24st den voet, maer daer binnen is begrepen placeren, booren ende alle andere toebehoorten behalven het ijzer den ijzeren band kost 29 ½ st om dat ze het oud ijzer overgenomen hebben st. 19 – 9 – 6

2^e art

In mej 1832 heeft Jouf. Gilliots voor ons doen erleggen 2 kalsiekens een aen de slot deure van de kerke, om naer buijten te gaen tot aen’t vertrek waer voor 50 nieuwe schorren gebruikt zijn dit al voor 19-18-6

Al den kant van de sacristie ook tot aen ’t vertrekt al gelijid met inmetsinge voor 16-13-0

3^e art

29 april 1832 hebben betaelt 55 ½ francs voor de helft van de onkosten van het delven ende zijveren van stads waterloop, den proprietaris (Joseph Meijers) van de bleekerie heeft de ander helft betaelt, dit is ons belast geweest door order van de wet, ter oorzaeke van de besmettelijke ziekte genaemt de colora morbus die hier alsdan heerste – nota: M. van Severen heeft geobserveert dit noit ligt aen te nemen van te doen, om dat het den waterloop is van de stad, ende van oude tijden ten laste van de stad heeft gedaen geweest: volgens oude papiere van het klooster

4de art

In november 1832 hebben wij door sleghheijd der boomen die geen vrugten meer en droegen ende bij naer al te niet gingen, ook het gars die vol onkruid groijde den boomgaert al den kant van hof doen omme spitten, wij hebben het jaeren beackert ende dan wederom met gars besaijd, wij hebben al de oude boomen uijt gedaen ende nieuwe geplant: den hovenier hof is wel van ..voeten vermeerdert, de oude haege tot den gronde afgekapt ende verplant, de twee steene pilasters ermets, ... 84-8-6

... voor metserie ende nieuwe zille aen den deure van de pand 42-0-0

5^e art.

9 april 1833 heeft onze kerke gewit geweest door Baes Nolf, waer voor hij accord gemaect heeft met Mr. De Vlaminck onzen directeur, ter oorzaeke Jouf. Gilliots die geheel dezen artikel betaelt heeft, hem dit al geconfieert heeft.... Zoo dan voor het witten kuissen ende afwasschen van den autaeer met scilderen van de plinte ende de boordekens van hout boven de plinte voor 60-0-0

Voor het scilderen van de engelkopkens ende ijzers 22-1-0

6^e art.

5 april 1833 hebben wij den rifter doen witten met den voorvloer door Jacobus Winnens 3-5-0

7^e art.

In het jaer 1838 zijn alle de cellen en den dormter gerepareert en gewit geweest door Baes d’heft als ook d’infirmerie, pand, sacristie voorvloer het labeur en ander kleenigheden hij heeft ook vermaect den meur naest den kant van de bleekerij immers hij heeft gevrocht van den 23 april tot den 20 augusti deze reparatie heeft ons gekost 261- 4-6

8^e art.

Ten zelve jaere in de maend juny is het thoreken van de kerke die dreygde in te vallen ontrent geheel vernieuwt door Baes ghillebaert flo 110 -0-0

9^e art.

Door order van zijn hoogweerdigheyd franciscus renatus Bousen bisschop van Brugge hebben wij stoor raemkens doen maeken in de cellen naest den kant van de stad op den doormter aen de vertrekken de gallerie en op den koor om het gesigt te beletten op den ijseren weg, die dat jaer aen ons klooster geleyd is, en al onzen vrydom benomen heeft. Deze voorzeyde Raemkens zijn alle gemaekt door Baes Ghillebaert en heeft vermaekt vier balken in de cellen en eenen op het labeur de welke alle in prikkel waeren van in te vallen en nog veel andere reparatien als ook een nieuw poortjen in het kiek hoveken naest het reytjen en leveringhe van bert voor het schaeillen dack en hebben gegeven de somme flo 120-1-3

10 art

Ten zelve jaere is het dack van de kerke vermaekt en de galderije vernieuwt door caestecker en heeft geleverd 6000 engelsche schailen ... flo 262 - 0- 3

11 art;

Den 3 junij 1839 is door Baes schoone metsernaere, den meur van aen het hospitael van Sinte Julien tot aen het heesterke toe behoorende aen d'hospicen, verhoogd geweest ter oorzaeke van het onvrij dat wij hadden verhoorzaekt door den ijseren weg en hebben daer aen gevrogt tot den 24 augusti d'hout loge in den hof is dan verhoogd geweest en vernieuwt gewoorden door den Baes Ghillebaert voor schoone kalck en steen flo 1,516-18-6

12 art.

In den maend juny ten zelve jaere is de voorpoorte erleyd met pavey-steenen van de kerke van st. Salvator dry hondert vijftig aen 3 st het stuck is gl 52-10-0

13^e art.

In den maend july 1839 is het plankierke tot aen het hekken erleyd geweest door Dumon Kalzider van de stad ook in het zelve jaer d'achterpoorte verleegd en wederom gekalzyd door zijnen werkmans ... 16-15-0

14^e art

Ten zelve jaeren zijn de meuren van het klooster naest de straete als ook de deuren vensters en poorten geschildert en gewit en de posteurkens te weeten O.L.Vrouwe Ste. Benedictus en Ste Scholastica erschildert en geplaatst geweest geheel deze kerweye heeft in alles gekoost flo 92-14-9

15 art

In de maend 7bre 1839 zijnder vier nieuwe kassinen in gezet aen de slot deure en in het ganske, door Baes Ghillebaert ter zelve tijde heeft hij den gote banck vernieuwt van het hoog gebauw naest den kant van de stad en hebbe hem dat jaer gegeven voor leveringhe van houte en aerbeyd f° 270-10-6

16^e art.

De reparatie van het jaer 1839 heeft alles belopen tot de somme van 2.319 guldens courant 7 stuyvers 3 deniers, en heb ontfangen tot dien eynde van veele goeden lieden 2098 guldens thien stuyvers den heer wil het hun vergelden tot inder eeuwigheyd

17 art

In het jaer 1840 zijn de twee gevels en schouwen van de boven en onder keukens gans afgebroken en vernieuwt 18^e art.

In de maend 8bre 1840 is de achterpoorte vernieuwt het hout is ons gratis gegeven door Madam Serweyten ... voor aerbeyt, ijser, en schilderen flo 72-0-0

19^e art.

In de maenden 8bre en 9bre 1840 is de deure vermaekt, een deel ten koste van de stad te weten onder de sacristie, en in den boomgaerd tot aen den koeystal is gewest, op de rekeninghe van het klooster, te weten flo 79-15

20 art.

De reparatie in het generael van het jaer 1840 belooft tot de somme van 842 guldens 10st en 6 deniers

21 art

In het jaer 1842 zynder in den koor nieuwe kassinen gesteken naest den ijseren weg, gemaekt van oude kassinen aen ons gegeven, door den Baron Maximillaen de Pelaert steenmaere, onzen pap, de vensters van de kant van de straete en van de kerke zijn alle verloodt geworden door F. Huysentrut

22 art.

Ten zelve jaere zijn de dackvensters boven het kapitel en boven het labeur afgebroken ter oorzaeke van slegtigheyd en in plaetse platte geleyd

23 art.

In de maend oust 1842 zynder op hetlabeur vijf kassinnen gesteken de wij met glas, en ijzerwerck, gehad hebben van onzen papa en nog veel houde cassinnen die wij alle gebruyte hebben voor kepers raemkens en diergelijcke

24 art

In de maend 7bre 1842 zijnder in het groot dack, twee platte vensters geleyd als den west kant als (/)

25 art

In hel Jaer 1856 zijn de twee konkels van het gebauw nevens de voorpoorte veranderd in plaets van tegels legt er nu loot al den zuyd kant, en sink al den noord kant

In het zelve jaer is er op het groot dack boven den dormter in de zeventig voeten nieuwe goote geleyd in de dertig voet al den noord kant naest de rifter belle die heeft gewegen 261 ½ kilos dat van den zuyden kant ontrent de keuken die was van 271 ½ Kilos, heeft wat zwaerder genomen geweest om dat het meer te lyden heeft van de zonne met het overnemen van het oud lood en het vermaeken van de daeken heeft de somme beloopt tot 215 francs 29 Centimen. Daer is ook eenen nieuwen vloer geleyd geweest aen de vertrekken aen den dormter met blauwe tiggels ende cellen zijn al gewit geweest immers de onkosten der reparatien heeft beloopt tot de Somme van vijf hondert twee en vijftig francs en 70 Centimen met alle Kleynigheden daer in begrepen

26 Artikel

In het zelve jaer is er eenen geheelen nieuwen toren gemaekt geweest en is ook op een ander plaetse gestelt te weten op het eynde van den Coor maer den ouden stond in het midden van den zelve coor, het is al ...houd geweest die er vooren gebruyt is ten zy het schaele..

Met alle de onkosten en het afbreken van de materialen van het oud toren bijzonderlijk het lood want het zwaer lood was ...

De somme beloopt tot 1755 francs 43 Centimen alles is betaelt geweest door Mildaedigheyd van mevrouw van B... onze mapa en Mr. Van Crigne onzen papa heeft er ook in gecontribueerd ....

Wij hebben ook de waepens doen gieten van mama en papa en die doen placeeren in de klok goeten van den zelve toren ...

27 art.

*In het jaer 1857 en 1858 heeft het schaelie dak van de kerke en Coor langts de straete geheel er leyd geweest met nieuwe schallien er hebben 8500 nieuwe gekogt geweest aen 45 f het duyzend met het er leggen en vermaeken der andere daeken en gooten hebbe ik betaelt 654-39 Centimen. Den voor gevel en huyzekens daer nevens hebben ook hebben ook 1858 geheel er *gezet* (bezet?) *geweest* en erschilderd het heeft gekost door de hondert francs.*

De loote buyzen van de pompe die op den dormter is zijn geheel vernieuwt geweest tot in den regen put zy hebben moeten een nieuwe openinge maeken in de keuken om de buyze in de put te laten en mits wy zoo veel moeyte bebden gehad om de oude openinge te vinden hebben zy nu de nieuwe openinge geteekend met een kleyn rondeken in de blauwe schorre in de zelve keuken, het heeft gekost na het oud lood ofgerekend de somme van 88 francs 77 Centimen alle de reparatien van het boer 1858 hebben beloopt tot de somme van 946 francs en 40 Centimen

28 Artikel :

In het jaer 1859 heeft het poorthuys met den gang tot aen den ouden rifter er leyd geweest met blauwe teegels met de reparatien van geheel dit jaer hebbe ik betaelt 595 francs en 92 centimen

29 Art

In 1860 heeft er eenen orkaen het dak van Meulekot beschaedigd en hebben het zelve geheel moeten vernieuwen het lag .. voor latten, pannen en veusten hebbe ik 89 francs en alle de repar...

van dit Jaer hebben beloopt tot de somme van 619 Francs en 92 cent zonder het witten en scilderen van de kerk die door Mevrouw Basseghem betaelt is aengeteekend fol 37 dan dees Register

Art. 30

In het jaer 1862 hebben wy begonnen aen het erstellen van den muer langts den noord Kant van ons hof komende aen de huizen van de straete het welke ons als gepraemt heeft een huys te koopen waer den muer geheel leege kwam die wy merkelyk moeten verhoogen hebben en om verscheyde omstandigheden is het mijn Broeder die het gekogt heeft (te weten Mathieu Brouwer Rousselaere) Waer van hy een bewys gegeven heeft dat het geheel zuiver aen het klooster is toebehoorende, en alle papieren die aangaende syn berustende in ons klooster, wy hebben nog eene moeyelykheyd ontmoet met den pagter van dit huys die het werk heeft doen

staeken in 1862 op het eynde van het jaer 1864 zyn deze pagters verhyst hebben aenstonts het huys doen erstellen geheel het dak vernieuwt met zolderinge, en hebben den muer begonst in February 1865 nemende de zwee In van het voormelde huys en ... regte na den muer van het hof getrokken de onkosten van dezen muer met het gene wy in 1862 betaelt hebben beloopt tot 1912= 10 cent. Het welk mvrouw van Basseghem ten deel betaelt heeft....

F° 235

1840

31 Art 1870

In het jaer 1870 is den Dortoir met alle de cellen met planchee geleyd Mr. Van Crigne onzen Papa heeft ons 800 francs gegeven voor het hout te betaelen de onkosten van de werzaamheyd van den timmerman heeft beloopen tot de Somme 557 francs, we hebben nog wat hout te Kort gekomen zoo dat geheel de onkosten bedraegd hebben tot de Somme van 1400 honderd francs de cellen en dortoor zyn ook gewit en gescilderd geweest, de reparatie van dit jaer hebben beloopen tot de somme het hout algetrokken tot 120 francs 43 Centimen

32. Art

In 1874 heeft het Schaliedak van de kerke bins vlot vernieuwd geweest tot aen den muer van de galderie door J. Joncheere von Eerneghem 4000 nieuwe Schalien hebben er geleyd geweest, van 45 francs het 5000. Zinke vust en andere reparatien van de Schaliedoken heeft beloopen tot de Somme van 400 francs. Het zelve jaer heeft de kerke gewit geweest, ook geheel het gebouw al vooren in de straete en geschilderd, wy hebben ook witte tichels doen stellen aen den muer van de pompe van de kerke, ook gaende van de pand tot aen de porte van onder aen den muer alle de onkosten met andere kleyne Reparatien hebben beloopen tot de Somme van 1000 dry honderd vyf en zeventig francs dry en twintig centimen. De Kerke heeft er betaeld twee honderd francs

33 artikel

(Nota) In t' jaer 1870 hebben wy de 3 groote kelders doen terrassen ter oorzaak van het overvloedig water, dit heeft te samen gekost 680 frs.

1875

34 artikel

In t'jaer 1875, is het dak boven de pant vernieuwt een deel van het schaeillebert en al de schaeillen Dit heeft gekost 860 francs De pant is ook alsdan van binnen geschildert.

35 artikel

In t'jaer 1876 is het dak boven het Capittel en labeur vernieuwt, dit heeft 400frs: gekost.

36 Artikel :

in t'jaer 1876 is de nieuwe kruisweg ingerigt in

f°

de Choor door Monseigneur Bethune dit was met een bezonder toelating van Roomen, ziet het stuk van het bewys er van in de papieren van 't klooster. Deze kruisweg was een gifte ziet f°38 in 1ste deel 152 art:

37 artikel

T' jaer 1876 zyn er 6 ysere kruisen doen gieten die Kosten Samen 90 francs, het 1^e is geplaeys op het graf van Mevrouw Mahieu

38 artikel

In 't jaer 1877 is de kruisweg op nieuw ingerigt in de pant van het klooster door onze Eerw: directeur Monsg: Bethune, die in zyne goedheid veel moeite gedaen heeft om dit te bekomen gedurende een geheel jaer, Dit is een geheel bezondere macht die hy hiertoe van Roomen bekomen heeft en dit voor ons klooster alleen ...

39 artikel

In t' jaer 1877 is de Zael St: Bénédictus gebouwd onder de toezicht van Monsg: Bethune hy heeft er de Marmer schouw ingegeven, die zael is geschickt voor dejeuner plaets en ook voor de récréatie. Dit heeft te samen gekost 3800 francs: dank aan de goede zorge van ons Eerw: directeur. Alsdon zyn ook de goten aen de pant en zael nieuw gemaakt. Onder deze zael ligt er een gote (aen den trap) zy is van aerde bussen, die loopt onder de kleine keuken en komt in de groote keuken in den regenbak

waer er een schorre ligt waer er in de midden een kruisken gekapt is, tot teeken dat de gote daer in den bak loopt. Nota) men moet altyd zorgen dat deze bak niet te vol water staet.)

40 art.

T'jaer 1877 is de Biblioteque in de pant gemaekt geweest; en in order gestelt onder de zorge van Monseigneur Bethune

...

42 Art: , t'jaer 1880 Het beeld van St. Benedictus is gewyd door Mgr. Bethune op de Jubilé van 1400 Jaar Van St. Benedictus geboortedag: dit beeld is gesneden in hout, en kost. 300 francs.

43 Art 1880.

Ons klooster te weten de muren langs de straat zijn afgekapd en dit heeft te samen met de twee huizen daar aan palende gekost 650.frs. Alsdan is ook in het parloir en aan de poort, de boiserie aan de muren geplaatst.

44 Art.

1881 't dak boven de groote dormter, zijn de helft van de schalliën erleid met nieuw, de kant naast de stad dat kost 650 francs: de ander helft van dit dat is ook geheel vernieuwt in 't jaar 1885 met de galerie en het bovendeele van de kerk te samen, die heeft gekost 850 francs

45 art.

't jaar 1881. De kelder aan de kerk is geterrast geweest, en de looten pompe daer in geheel ernieuwd dit heeft 250 francs gekost

46 art.

't jaar 1882 De troon voor de rive van St. Godelieve is in hout gesneden dit kost 650. De schildering van dien troon kost 200frs

47 art

't jaar 1883 De planché is geleid in de kamer van St.-Placidus en de gang daarbij; op het eind van die gang (langs den boomgaert,) agter de deur onder die planché ligt er een steen die de opening is van de rivier die onder de sacristie loopt, t'is ontrent de roesting die zit onder de zeule (Men kan van daar in die rivier gaan. Die gang ligt nu in ciment steen)

48 art.

1884 er zijn 15 yser kruisen gegoten voor het kerkhof, dit kost 110 francs

49 Art.

1884. De Kerk is geheel opgeschildert en dit kost, de eerste keer in 1881 aan M. Janssens: 900 francs en nu aen Remi Goethals. 700 francs:

Het beeld de tableau van Ste. Godelieve van agter aan de boiserie van de kerke verbeeldende de verworping van Ste. Godelieve door M. Remi Goethals: dit kost 110 frans

50 art.

1885) Dit jaar is de nieuwe pant van St. Benedictie gebouw met de Capittelzael en 6 cellen met een noviciaet daer by, dit heeft gekost 17000 francs:

dit jaer is de vloer in ciment geleid aen de poort tot aan de kerk. Dit kost 4 frcs de meter) int geheel de Somme van (leeg)

1886 de planché is geleid in't poorthuis en kost 130 francs

het gangskén gaende tot de Sacristie, en het portaal van de refter is in cimentvloer geleid) dit kost 2 francs de meter in geheel (leeg)

De tableau van St Benedictus en Scholastica in de ingang van de nieuwe pant, die syn geschildert door Remi Goethals van Gent; die kosten 125 frs van stuk: dus 250 francs :-

Dit jaar zijn al de stoven van klooster voorzien van koper busen, te weten de zaal) Sacristie) Labeur.) St.

Maurus.) Infirmerie: Contoir)

dit kost, te samen (180 francs) Nota :) dit is een slegt-werk, in 3 jaar tijd zijn die versleten

1888 het beste Antependium Dit oud goude

gebordurt in peerels, met de passetten is geheel gekust en vernieuwt door M. Moraux te Brugge dit heeft gekost. 300 francs

54.art.

1888 Het dak van het klein huis nevens de parloiren is vernieuwt: en ook in't huis van Jan Zoete den Hovenier nevens de poort aan de boomgaert is een kelder gemaakt en een agterkeuken

Art 55

1889 is de groote armonium in de Choor geplaatst door M. Marcke van Brugge die kost 1800 francs: is 5 jaar garanti sedert mei 1889

Nota: voortaan zullen alle aantekeningen geschreven worden op een nieuw registerboek die men het 2de deel zal noemen van dit registerboek; en die begint met jaar 1890

26. Kloosterkroniek.

1886.

1 deel

Negentiende-eeuwse kopie van nr. 25 (HS.15.Kro.1.). Behandelt de periode van de dood van abdis Josijne Zwijns (1638) tot en met oktober 1642.

(p1-46 - Betreft enkel (stichtings-)geschiedenis, niets ivm bouwgeschiedenis; vanaf 46 begin van stichting in de Boeveriestraat!, lijkt niet meer details te bevatten dan al gekend; samenvattende inhoud met verwijzing naar de folies van nr. 25

Vanaf p. 62 vermelding van bouw nieuw klooster vanaf 1626 > verwijst naar folies 181-191 van nr. 25 (Sic > verwijst vermoedelijk naar nr. 66 van het oud archief want daar komen op de folies 181-191 reeds de gekende gegevens voor

688. Nota over de geschiedenis van de gemeenschap tijdens de periode 1796-1949.
20ste eeuw.
1 stuk (ook nota ivm Duitse besetting)
1258. Notities over de geschiedenis van de abdij en levensbeschrijvingen van de kloosterzusters.
20ste eeuw.
1 omslag
1252. "Korte beschrijving van 't klooster der Abdij "Sinte Godelieve" te Brugge",
typoscript over de geschiedenis van de abdij.
1925.
1 deel
902. Kloosterkroniek.
1949-1967, 1971-1987.
10 omslagen

2. Stukken van bijzondere aard

2.1. Abdijbestuur

Correspondentie en werkzaamheden van de abdis

543. Stukken betreffende het beheer van de abdij ten tijde van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.
1803-1809, 1815-1830.

1 omslag

- Brief Angeline Laridon 10 feb 1818

"... il y a été attaché à ce couvent, une église ou chapelle qui autrefois étoit journellement ouvert au public, qu'après la suppression des ordres religieux, sous la Domination française, ce couvent avec ses dépendances a été acquis par la soussignée et ses consors, que depuis cette époque jusqu'à ce jour, elle à employé cette église pour un oratoire muré, et fermé au public, et uniquement accessible pour ceux qui habitant l'intérieur de la maison, et ou ne dit que la messe ; ...ansi-que les reparations de l'église et tous les frais... sont supportés par la maison..."

- Schenkingsakte De Brouckère 1834 met beschrijving van de goederen

535. Stukken betreffende het beheer van de abdij onder abdis Stanislas Van de Velde. 1877-1900.

1 omslag

Nrs. 883-894

883.

- kwitantie Leopold Blanchaert 1880 beeld van H. Benedictus "in roo deelen hout" + broer Leonard voor een console (+ notitie niet meer in de abij – vernietigd?)

- kwitantie Bressers-Blanchaert 'Dorure et peinture d'une statue de St. Benoit »

- kwitantie 1882 Charles Van Wallegem hout kapellen

- kwitantie J. Goossens sculpteur Brugge, 17 januari 1899 *twee koptjes in eikenhout op twee deuren van een oud meubel*
- 1877 Janssens (lange rekening, oa. schilderen en vergulden van een kader, schilderen opschrift kruis, veel schildersmaterialen, werkte met dienders, grote hoeveelheden plaatser, lakmoes, verschillende kleuren)
- 1880 Janssens (lange rekening witsel, mastik, lakmoes, schilderen en koleuren van drie beelden, o.a. Lenoir als diender, schilderen en vergulden van een tabernakel)

884

- 1898 beeldeken en geschilderd beeld
- Beeldhouwer R. Goethals – beeld van Godelieve
- 1883 Remi Goethals – huis en versierschilder – voor *‘tschilderen eens baldequin voor de Rive van St. Godelieve, Loodwit, olie terpentijn ...*
- idem voor schilderen en vergulden antependium, kaders, kapellen , st anna
- idem OLV-beeld, OLV van Lourdes, polychromeren
- idem voor *het vergulden en polychromeren van de beelden boven de poort 1884*
- idem 1884 *st. Benedictus en st. Scolastica*
- rekening Eugène Fassi, statuaire Gand (fabrikage beelden en religieuze beelden in plaaster, plastique en cement) aan Remi Goethals St. Benoit, St. Scholastica
- + nog verschillende kwitanties Remi Goethals voor beelden, muren (?) 1898, ook voor werken te Gistel

Envelop “ *Quittantien van de nieuwe gebouwen te weten capittelzaal, 6 cellen, en pant van St. Benedictus van Brugge 1885 (+1886)*

- Antoine Baert plafonneur en witter – 2 kamers plafond blanc, corridor, ..
- Karel Paresys – beeldhouwer marmer – 2 zuilen, trappen, deksteen, cement...
- Amand Lowyck-Lenssen slot en stoofmaker
- J. ...-Marlier glazemaker
- A. Bonheure slot- en stoofmaker
- A. Lepez metser en diender, kalk zand blauw klompkens ...
- Pardoën, samengedrukte cementstenen
- Dutry-Massy, fabricage cementstenen (176 zwarte en 176 witte)
- Hout Charles serweytens (kerpers, pannelatten,
- Karel Paresys beeldhouwer, geleverd en geplaatst een marmer schouw
- Ch. De Caessteker metser
- Aug. De Clerck meester plafonneur te Brugge Plafond wit plafond op eiken latten, wit plafond op sparre latten, grouw plafond op eiken latten ?..
- Ph. Dumalin – Van Robays aannemer (met levering van plancherplanken

>>> nergens naam van architect / Bethune ook niet duidelijk of enkel voor de bouw van de nieuwe vleugels of ook voor de rest van de abdijgebouwen

887

Envelop met “*Monseigneur Bethune*” 1876 – allerlei stukken ivm kruisweg pand + kwitantie Joseph Deprez Brugge voor plaatsen en leveren van het kerkorgel 1892
 Kwitantie Remi Goethals, Louis Pick beeldhouwer en marmerbewerker, maison Dumon, CH. Lenoir gemaakt eene schouw in pitch pine 1884, Karel Paresys beeldhouwer, leveren van zuilen
 Kwitantie J. Anny – De Backer glazenmaker 17 juni 1878 – *Geplaatst te Brugge in de kapel van het klooster 5 vensters in Cathedraal glas met massief kopere roeden van 6.... Te samen metende 21.71 meter aen ...*
 Gewerkt door De Buyser aen versnaking der neggen der vensters al binnen 5 uren, gewerkt door de meester voor schilderen de vensters al buiten
 Gelevert provisie Cathedraal glas Rosé blauw groen

2.1.4. Ledenadministratie

- 1511. Foto's van kloosterzusters en novicen in het pandhof. 20ste eeuw. 15 foto's
- 1513. Foto's van een kloosterzuster met haar familie(?) in het pandhof. 20ste eeuw. 4 foto's
- 1549. Foto van abdis Godelieve Van Vynckt in het pandhof met de postulanten, Zr. Robertine Giele en twee andere zusters. Tussen 1919 en 1927. 1 foto
- 1444. Album met foto's van abdis Norbertine Rommel, de kloosterzusters en de kloostergebouwen. 1961.

2.2. Economaat

2.2.1. Goederenbeheer

a. Algemeen

- 1584.** Foto's van de gebouwen, meubels en kunstwerken van de abdij.
1927.
Nr. 1475 bevat de postkaarten die op deze foto's zijn gebaseerd. Nr. 1611 bevat de glasnegatieven van de foto's.
53 foto's
Deze foto's zijn gemaakt op vraag van Stanislas van Outryve d'Ydewalle. Een deel van de foto's is gebruikt om een drie reeksen postkaarten van de abdij te maken.
- 1464.** Album met foto's van de kloostergebouwen en de kunstwerken van de abdij.
Begin 21ste eeuw.
1 omslag

b. Beheer gronden van de abdij

c. Beheer abdijgebouw Boeveriestraat

1. Algemeen

- 684.** Stukken betreffende de stadswaterloop (riool) achter de kloostermuur en de zuivering ervan.
1500, 1650-1695, 1719-1761, 1839-1882, ongedateerd.
1 omslag (gecontroleerd op gegevens over erf en gebouwen klooster > water in het klooster!)
- Stuk Ryelandt van Namen s.d. problemen ivm waterloop door bouw van de dijk van de ijzeren weg (nog niet getranscribeerd) – loosing water aan de zijde van het capucijnenklooster
  - Stuk ivm waterloop t.a.v. de abdis 5 maart 1839 / poortje in de hof
  - Door onleesbare, uitgevaagde inkt moeilijk te lezen stuk uit 1693
Reparatie van .. ons clooster ... ten jaere 1693 ..... stadsd... voor het goot... groote keucke, to voor was keucken ende ...
  - *“... dat stadswaterloop met een duijre, commende dwaars door het selve klooster, nodich is vermaect te woorden bij faute van welcke, het waeter aldaer, van drij zijden inne commende, niet en can sneeren, ende door de brucke aende selven waterloop, het voorseijde clooster groote schaede is lijdende, besonderlijck in reghenachtich weder, dat niet alleen het water, maer ook den modder ende vuijlichheijdt vande strate is spoelende inden kelder van t'selve klooster, waer van de supplijante hebbende kennisse ghegheven aende heeren van tresorije, de welcke teenermael noodicht hebben geoordeelt, even wel niet en willen doen vermaecken, sonder consent van U. Edelheden – reden de supplijante haer is keerende tot de selve te weten, te consenteren, dat t'selve soude moghen vermaect woorden, als sijnde een notoir last vande stadt, soo ock is ghetuijghende de note staende ghegraveert in orduijn steen, aenden meur van 't clooster, ten incommen vanden selven waterloop, boven dat de stadt is in actueele possessive van te vermaecken (sonder dat 't voors: clooster, daer af de costen oijjdt heeft ghedraegeh...*
  - Nog een stuk ivm verhogen van de pijpen ; gevaar van kinderen in te verdrinken
“... versouckende inschelijckx van de straete van aen den steenput, van het fonteijn straetje tot voor bij het klooster te willen lateen seypareren, de welcke soo onbruckbaer is geworden dat alle de treffelijckste personen, lateen te kunnen met hunne koutsen, near onse kercke om de slechtheijdt van de straete, ...

- *Nog een stuk ivm kosten die volgens de abdis ten laste waren van de stad “... als om dieswille dat de selve werghens toe is diendende dan tot het ontfangen ende su’eren van alle de waetere comende van de bouwerije ende fonteijnstraete die hun als dan dechargeren in het reijken ofte stadswaterloop liggende tusschen den muer van haer clooster ende de bleeckerijen competerende de hospitalen van St. Jan ende St. Juliaen, ende ...*

Ter contrarie groote schaeden ende intresten is leijdende, vermidts de wateren su’erende door de selve dy’iere moeten cotoijeren den aengelegen bouw, door het simperen van welcken de fondamenten van desen bouw grootelijckx wordeen beschaedicht ende geindert...

(grote reparatie van 45 ponden noodzakelijk aan het klooster)

- Stuk ivm “dam” die verschoten was
- +++ nog pak andere stukken ivm waterloop naast het klooster + water liep in de kelders van het klooster ivm herstelling
- 1840 stuk ivm gedeeltelijk opvullen van de waterloop

“de eigenaeren van het voorzeide klooster zijn ook in het vreedzaam bezit gebleven sedert verscheide eeuwen, van het gemede deelken erve liggende tussche hunnen meuren den stadswaterloop .. bij middel van het planten en kappen aldaer staende en gestaen hebbende , het zij door het nemen van passagie, door eene poorte in gemelden muer gemeckt, tot dat over eenige maenden de regering der stad Brugge bevolen heeft van een merkelyck deel van den voorzeiden waterloop te doen opvullen, om alzoo eenen uitweg of passagie teg even langst den muer van het klooster aen de huizingen en bleeckerijen er over en nevens liggende, de welcke seder het maken van den ijzeren weg geen uitweg meer hadden om te koomen tot in de bouweriestraet ... deel erf aan de andere zijde was ook eigendom van het klooster en dreigde nu publieke weg te worden

- 1841 over de slechte staat van de muren van het klooster door de aanpalende riolering “*...te doen herstellen, ten koste van de stad, den waterloop of duwiere , loopende van uit de bouweriestraet, onder de gebouwen van het klooster van St. Godelieve en dan door de erve van het zelve klooster, tot in een stadstreitje, dock maer voor zoo vele den gezeide duwiere, bestaet onder die gebouwen zelve; want daer buiten heeft de stad geen erstellingen doen verrichten , .. dezen waterloop van onder de gebouwen komende, loopt nog langst andere gebouwen van het klooster tot dat hij lost in het stadstreitjen, en de zijdelings mueren van de gemelde duwiere ware nook in een zeer sleghten state en zelfs bij plaetsen ingevallen. Zekerlyk dat de erstelling van de zelve zijdsmeuren ook een last der stad is, gelijk het deel der duwiere dat onder de gebouwen ligt, en voor de zlfde redenen,...(klooster heeft herstellingen laten uitvoeren*
- + nog meer stukken ivm het ruimen van de gracht

691. Stukken betreffende de onroerende goederen van het kloostergebouw, met name de altaren en tabernakels.

1626-1981.

1 omslag

+ bestek A. De Pauw verbouwing kerk:

ABBAYE BÉNÉDICTINE NOTRE DAME DE LA PAIX.

RUE DE LA BOUVERIE A BRUGES.

Projet d'abaissement du Choeur des Religieuses.

Art.1 Démolition.

- a) démolition du gîtage du choeur actuel et des maçonneries sous le choeur au niveau du rez de chaussée.

L'enlèvement de la clôture entre le choeur et la chapelle se fera avec soin afin de permettre le emploi d'une partie des matériaux dans le nouveau projet.

- b) démolition du dégagement et de la chambre attenante à la bibliothèque actuelle; démolition d'un mur du couloir vers la cour.

Les décombres seront déversées sur place pour l'abaissement du choeur projeté, à comprendre la démolition des fondations jusque 0,30m. sous le niveau de la cour.

- c) Remblai et damage pour l'abaissement du choeur projeté.

14,00 6,48 0,65= m.3

58,786 1469,65

Art.2 Portes et fenêtres à boucher.

Maçonnerie des murs intérieurs.

o Repnter. 4469,65

Suppl = 4469.65
2

Rez de chaussée:					
porte intérieure v/. Portière	1,00	2,30	0,33	0,759	
v/. dégagement	2,50	2,80	0,44	3,080	
fenêtre	4	1,50	2,00	0,44	5,280
porte	0,83	2,20	0,44	0,803	
étage: fenêtre chœur	4	1,60	1,60	0,44	4,508
porte vers chœur	0,80	2,20	0,44	0,871	
rez de chaussée. Mur de la					
bibliothèque:					
fondations	5,95	0,80	0,22	1,047	
élévation	5,95	3,00	0,11	1,963	
			m.5	18,309	

Art.3 Portes intérieures à percer, placement
de briques de bois et linteau pièces 3 100⁺ 300.⁰⁰

Art.4 Percement de maçonnerie pour agrandissement des fenêtres en façade vers rue, battée intérieure à tailler. Nouvelle partie de maçonnerie extérieure au pourtour de l'agrandissement, chambranle de même détail que ceux existants. pièces 4 500⁺ 1200.⁰⁰

Art.5 Prolongement des barlotières existantes pour le placement de la vitrerie mise en plomb.
Les nouvelles barlotières seront de même modèle que celles existantes, à comprendre l'enlèvement et le remplacement d'une partie de la vitrerie pour l'exécution de ce travail.
ensemble 12 m. de barlotières; travail à exécuter à 4 fenêtres. 300⁺ 1200.⁰⁰

Art.6 Vitrerie mise en plomb pour l'agrandissement
à exécuter. 14000.⁰⁰

Rep. nr = 1166.4
3

de 4 fenêtres de la chapelle. Ce travail sera exécuté par un spécialiste à agréer par l'architecte; les vitraux seront de même modèle, matière et provenance que ceux existants, à comprendre plomb à travailler au pourtour des barlotières horizontales.

4 1,50 0,70 = m.2 4,20 ^{2.300 / 150.00}

Art.7 Plomb sur seuil de fenêtre, plomb pesant

20 k. le m.2

4 1,50 x 0,20 = 1,20 x

20 k. =

^{2.80}
24,000 792.00

Art.8 Exécution en façade principale de 4 pilastres

en maçonnerie avec des briques de même format et provenance que celles existantes actuellement en façade; mortier de ciment artificiel et sable rude.

Fondations compris terrassement.

4 0,75 0,75 2,00 4,500

élévation

4 0,55 0,50 2,00 2,200

,,

4 0,55 0,50 3,00 1,900

Maçonnerie de cloître en briques de même format et provenance que celles existantes, mortier de ciment artificiel et sable rude (moitié, moitié)

fondations compris terrassement

11,00 0,50 0,65 3,575

11,00 0,50 0,45 3,960

élévation

1,00 4,60 0,40 1,840

3,60 2,00 0,40 2,800

20,855

A reporter

suppl. fr. 14114.35.

Report 14114.4

		Report		20,855	
Vides à déduire:					
fondations	0,95	0,50	0,65	0,309	
"	0,95	0,80	0,45	0,342	
fenêtres	4	1,08	1,10	0,40	1,901
Maçonnerie sur sablières pour placement d'une corniche en façade postérieure de la chapelle		24,50	0,50	0,22	2,695
Maçonnerie de soutènement entre le chœur et la chapelle		9,50	2,00	0,44	2,360
		2,522			21,910
					<u>2,522</u>
					29,358
					<i>reste net m.3</i>
<u>Art. 9 Enduit sur murs extérieurs au mortier de ciment de même détail que celui existant.</u>					
Façade vers rue plinthes	4	1,50	0,85	5,10	5,10
<u>Art. 10 Modification de l'entrée extérieure de la cave</u>					
a) terrassement		1,65	3,40	1,40	7,854
		7,80	0,50	0,50	1,950
					m.3 9,804
b) maçonnerie en mortier de ciment.					
sous fondations	2	3,50	0,50	0,45	1,575
		0,95	-	-	0,214
fondations		8,00	1,40	0,34	3,808
					Total m.3 5,596
c) enlèvement et remplacement des anciennes marches					

d) démolition d'une partie de maçonnerie									
e) nouvelle partie de pavement en carreaux de remploi provenant des démolitions									
	3,50	0,95		m.2					
f) voûte en béton armé sous cloître	3,40	1,50	0,10	0,510		0,510		4=8.00	
g) enduit en ciment pour les parements intérieurs du passage	2	4,00	1,40	11,20					
	2	1,50	1,40	2,10					
				<u>2</u>					
				m.2					
						13,30		146.00	
<u>Art.11 Pierres blanches d'Euville (dite Marbrière)</u>									
1 ^o choix									
Contrefort en façade	4	0,40	0,50	0,55		<u>0,440</u>			
seuil fenêtre cloître	4	1,30	0,22	0,14		<u>0,160</u>			
					m.2			0,600	146.00
<u>Art.12 Marbre blanc de Carrare</u>									
Marches vers choeur 0,04 d'épaisseur.									
	3,10	0,45		1,39					
	3	3,50	0,45	4,72					
	3,75	0,25		0,94					
contre marches 0,02 d'épaisseur:									
	3,70	0,13		0,48					
	4	3,50	0,13	1,82					
côtés des marches	2	<u>1,15</u>	<u>0,70</u>	0,80					
socle sous pilastres vers la chapelle		0,40	0,17	0,07					
„		1,30	0,40	0,52					
panneau entre pilastres vers chapelle		1,00	0,70	0,70					
A reporter						7,77	3,69		2631.00

					Report. 2631.00
naissance des pilastres droits	Report	7,75			8
				3,69	
	4	0,20	0,70		
portail d'entrée panneau		1,90	0,85		0,56
					1,81
		1,00	0,85		0,85
naissance des pilastres	8	0,20	0,85	1,36	
0,04 d'épaisseur				9,11	450.00 4099.00
0,02 d'épaisseur					9,11
				6,71	3500
					8,71 1348,50

Art. 13 Pierres bleues de Soignies adoucies

marches de cloître vers le chœur

	7,70	0,40	0,17	0,116
	1,30	0,35	0,17	0,077
	1,00	-	-	0,059
	1,00	0,10	0,17	0,017

à 3 ^{Leont} 0,269 536.00

Art. 14 Charpente.

Placement d'une corniche en façade postérieure de la chapelle: fond.

	60	0,65	7/9	0,246
sommier du jubé	4	7,00	8/23	0,519
gitage du jubé	17	2,50	8/11	0,374
entrelure	2	3,50	8/11	0,062
sous balustrade	2	7,00	8/23	0,258
gitage cloître	38	3,00	7/18	1,436
couverture id. fermes	5	4,00	7/18	0,252
verne		15,00	7/18	0,189
chevrons	38	4,00	7/9	0,958
double plafond gite de plafonnage	38	4,00	6/7	0,638
entrelure lucarne		15,00	7/9	0,094

à Reporter 30394.00

sablère	15,00	7/18	0,189		
filière	15,00	7/9	0,094		
prolongement du cloître le long de					
la bibliothèque: chevrons 12	2,65	7/9	0,200		
fourrures de poutrelles	2	3,50	7/18	0,088	
	2	3,00	7/18	0,076	
choeur: estrade sous stalles:					
traverses	12	1,65	7/18	0,249	
gîtes sur traverses	5	27,50	7/18	1,732	
				m.3	7,850 687.00
<u>Art.15 Voliges 4/4 sous ardoises; sapin rouge</u>					<i>Bois simple</i>
du Nord 1 ^{er} choix. Cloître	15,00	4,00	60,00		
id. le long de la bibliothèque	2	3,00	1,20	7,20	
				m.5	67,20 1680.00
<u>Art.16 Corniche: frise en 5/4 0,23 moulure</u>					<i>Bois simple</i>
appliquée 3/5,3 couches de couleur,équerres					
en fer,compris fond de corniche en voliges					
4/4	24,00			m.	24,00 1120.00
<u>Art.17 Fourniture et placement de 6 tabatières</u>					
en menuiserie. Sapin rouge du Nord 1 ^{er} choix.					
abrasement en chambranle intérieur,pourtour					
extérieur en plomb,levier de tabatières en					
fer,vitrierie double,3 couches de couleur				pièces	110 ⁺ 900.00
				8	
<u>Art.18 Zinc n° 16 V.M.,toutes fournitures com-</u>					
prises.					
a) corniche de la chapelle	25,00	0,65	= n.2		16,25 1177.50
b) nochère volante posée sur latte 4/4, en chêne					
peint 3 couches de couleur,diamètre de la no-					
					à reporter 4467.00

chère 0,10 24,00 + 1,20 = m.

c) tuyaux de descente de 0,10 de diam. à compren-
 dre les crochets à charnières en fer galvanisé
 à 1,50 de distance ensemble 15⁺
 19,00 475.00

d) bac d'attente en zinc avec support en fer forgé,
 peint 3 couches de couleur pièces 4 60⁺ 240.00

e) cheneau contre mur pour le prolongement du
 cloître, le long de la bibliothèque
 1,50 1,00 = 1,50 70⁺ 105.00

Repar. 44699.00
 8
 25,20 755.00

Art.19 Couverture en ardoises, clouées avec des
clous en cuivre, même format d'ardoises et pro-
venance que celles existantes

cloître 24,00 4,00 96,00
 2 1,20 3,00 7,20

façade postérieure de la chapelle, par-
 tie nouvelle nécessitée par ~~REBET~~ suite
 du placement de la corniche 24,00 1,00 24,00

55⁺
 127,90 6995.00

Art.20 Plomb pesant 20 kgs. le m.2, solins
entre couverture et naçonnerie

2 4,00 0,20 1,60
 faitage du toit du cloître 24,00 0,30 4,80

cloître le long de la bi-
 bliothèque 2 3,00 0,20 1,20
 faitéhe 1,20 0,30 0,36

7⁺
 7,96 55.72

Art.21 Fers, à comprendre pour tous les fers
2 couches de minium et 1 couche de couleur à

à reporter 53286.72

Repon. 13.00.72
0

l'huile.

- a) ancras à placer dans le gîtage du jubé
0,04/0,04   2   9,00   18,00 à 12k. = 216,000
- b) barlotières du cloître, même détail que
celles existantes   4   4,30   17,20 à 8 k. = 137,600   4* 100.00
kgs. 353,600
- c) poutrelles en acier doux P.N. pour support de
la maçonnerie, pour percement du mur entre le cloître
et la bibliothèque   2   3,10   6,20 à 26,100k. = 161,820
pour support maçonnerie d'étage   2   3,50   7,00 à 21,700k. = 151,900
du cloître   2   3,50   7,00 à 21,700k. = 151,900
kgs. 353,720   2* 67.44.
- d) clôture entre chœur des Religieuses et cha-
pelle. Grille en fer à partie fixe et guillo-
tine à contre poids, à comprendre les calles en
acier, les roulettes, les contrepoids et les cou-
lisses: poids approximatif des fers ensemble
678 kgs.; 3 couches de couleur.   5700.00

Art. 22 Plafonnage

- a) sur lattes en 3 couches, la dernière en blanc.
sous jubé   6,46   2,40   15,50
cloître, rez de chaussée   24,00   2,80   67,20
,, étage   24,00   3,50   84,00
raccords bibliothèque   7,00
m.2   173,70   2084.40
7,87   314.80
- b) moulures sous jubé   22,50   0,35   ;.2
- c) sur murs en 3 couches, la dernière en blanc.

inf. 60.874.16

1970.13.
 Repare. 50274.14.
 10

pour modifications des fenêtres en façade	4	3,00 m.2	12,00
fermeture des fenêtres v. cloître	4	1,75 2,20	15,40
porte		1,20 2,50	3,00
"		2,60 3,00	8,40
"		1,00 2,50	2,50
fenêtres d'étage	4	2,20 2,20	19,36
enlèvement du jubé, autres raccords			6,00
cloître rez de chaussée	2	15,00 3,00	90,00
bibliothèque	2	6,00 3,00	36,00
cloître d'étage		24,00 1,25	30,00
		24,00 3,00	72,00
	2	2,80 2,00	<u>11,00</u>
		m.2	

f. m.
 305,66 241.02.

Art. 23 Pavement

a) placement d'un pavement en carreaux de ciment Picha, sur une couche de sable à l'emplacement de l'estrade

surface totale	14,10	6,46	91,09
à déduire l'emplacement des parquets	11,50	3,30	<u>37,95</u>
		m.2	

302
 53,14 1531.20

b) parquet en chêne de Slavonie posé à bâtons rompus, mesurant 0,025 d'épaisseur, système breveté "Lachapelle d'Anvers", fixé sur carreaux de terre cuite assemblé à queue d'ironde, au moyen d'asphalte

milieu du chœur	11,50	3,30	37,95
portail des soeurs	2,00	1,40	<u>2,80</u>
		m.2	

14.10
 40,75 8.927
 497.2.13

pour modifications des fenêtres en façade

Repar. et rep. r.
10

	4	3,00	m.2	12,00
fermeture des fenêtres v. cloître	4	1,75	2,20	15,40
porte		1,20	2,50	3,00
"		2,80	3,00	8,40
"		1,00	2,50	2,50
fenêtres d'étage	4	2,20	2,20	19,36
enlèvement du jubé, autres raccords				8,00
cloître rez de chaussée	2	15,00	3,00	80,00
bibliothèque	2	6,00	3,00	36,00
cloître d'étage		24,00	1,25	30,00
		24,00	3,00	72,00
	2	2,80	2,00	11,00
			m.2	

Fin
305,86 2141.00.

Art. 23 Pavement

a) placement d'un pavement en carreaux de ciment Picha, sur une couche de sable à l'emplacement de l'estrade

surface totale	14,10	6,48	91,00
à déduire l'emplacement des parquets	11,50	3,30	37,95
			m.2

Sur
53,14 1574.20

b) parquet en chêne de Slavonie posé à bâtons rompus, mesurant 0,025 d'épaisseur, système breveté "Lachapelle d'Anvers", fixé sur carreaux de terre cuite assemblé à queue d'ironde, au moyen d'asphalte

milieu du chœur	11,50	3,30	37,95
portail des soeurs	2,00	1,40	2,80
			m.2

Fin
40,75 1072.70

Requ. 69703.13.

11

c) pavement du cloître en carreaux céramiques de Wasserbillig 15/15 et 7,5/7,5 suivant dessin, même travail que celui existant.

cloître	15,00	2,80	42,00
retour le long de la bibliothèque	3,12	1,50	<u>4,68</u>
			m.2

55.⁰⁰
46,68 3034.⁰⁰

d) plinthes de Wasserbillig noire, partie incurvées de même détail que les plinthes placées en prolongement du cloître projeté.

15.⁰⁰
27,00 409.⁰⁰

Art.24 Plancher en sapin rouge du Nord 4/4 d'épaisseur de 1er choix, à comprendre dans le métrage, les plinthes en 3/4 10

1 ^{er} étage cloître	24,20	3,00	72,60
jubé	6,70	2,55	<u>17,08</u>
			m.2

35.⁰⁰
89,68 6138.⁰⁰

Art.25 Escalier d'accès au jubé
2 marches en orme de 6/4 d'épaisseur marches

Non révisé
45.⁰⁰
2 90.⁰⁰

Art.26 Cloître longeant la bibliothèque, plancher à rainures et languettes pour plafond, toutes fournitures et mise en œuvre suivant le travail actuel, peinture comprise, prolongement du cloître existant jusqu'au nouveau cloître, somme forfaitaire

350.⁰⁰

Art.27 "Mise en plomb" vitrerie mise en plomb des fenêtres du cloître, à comprendre le plomb au pourtour des tabatières horizontales. Le travail sera exécuté conformément aux fenêtres

à visiter. 76721.13.

V. Lardis

Requis = 78721.15.

12

6,16
200 + 1122.00

déjà existantes. 4 1,10 1,40 = m.2

Art. 28 Porte de rempli pour accès à la bibliothèque, nettoyage et 1 couche de couleur; porte provenant du passage

50.00

id. pour accès au jubé, id. porte provenant de l'ancien jubé

50.00

id. pour accès au 1° étage sur la bibliothèque, porte provenant du couloir actuel

50.00

Art. 29 Porte entre le couloir et le chœur

Porte en chêne de 3/4 d'épaisseur, le bois de chêne sera fourni par le couvent. Chambranle et ébrasement provenant de la double porte vers la chapelle, idem pour la quincaillerie; 1 couche d'huile et 2 couches de vernis.

1,20 2,10 2,52

250.

2,52 882.00.

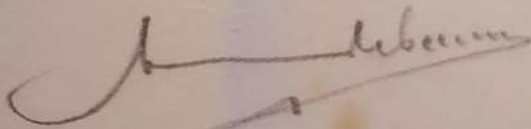
Art. 30 Portail intérieur pour l'entrée du public et portail de l'entrée des Religieuses.

Remplis

a) assemblage de 0,05 d'épaisseur en chêne de Slavonie, grand balustre en chêne, vitrerie mise en plomb en verre anglais transparent, plinthes en chêne, pilastres, bases et chapiteaux, le tout à exécuter suivant détails. Les pilastres existant dans la chapelle de même que les bases et chapiteaux pourront être réemployés pour la face vers la chapelle. Cette face donnant vers la chapelle sera peinte comme la peinture actuelle, imitant le marbre, la face vers le chœur des Religieuses sera huilée et vernissée en 2 couches.

à reporter - 78985.15.

Repar. 78.985.15
13

	1,50	2,50	3,75	
	1,50	3,50	5,25	
	2,65	2,50	6,62	
portail d'entrée				
des Religieuses				
2	1,50	2,50	7,50	
	2,65	2,50	<u>6,62</u>	
m.2				
b) entablement comprenant frise, corniche et partie droite.				400.00
1° rempli de l'entablement actuel pour la face vers la chapelle; nettoyage et peinture				500.00
2° face vers le chœur des Religieuses, à exécuter en chêne de Slavonie de 1° choix, suivant détails et épures. A couche bistrage, huile et 2 couches de verhis.				
	6,45	0,85	m.crts.	400.00 6,45 250.00
c) balustrades. Socle balustre et main courante				
1° Modifications diverses à la balustrade actuelle peinture et remplacement				1000.00
2° nouvelle balustrade vers le chœur des Religieuses, soclés, balustres et main courante en chêne de Slavonie de 1° choix, taintage, une couche d'huile et 2 couches de vernis.				
			m.crts.	400.00 6,48 250.00
Bruges le 7/7/1928				<u>2000.00</u> <u>1750.00</u>
L'Architecte				
				

- + allerlei stukken ivm (o.a. ivm de geschiedenis van het altaar)
- + inventaris van alle eikenhouten deuren uit 1643
- + ivm communiebank die in 1927 verwijderd werd
- + plaatsing nieuwe vensters in kathedraalglas in het koor met koperen roeden 1911 > verwijst naar registerboek blz29

- 953.** Dossier inzake de confscatie van de abdijgebouwen in de Boeveriestraat door de Franse overheid en de aankoop ervan door Charles De Brouckere.
1797-1799.
1 omslag
- 947.** Akte waarin Charles de Brouckere de abdijgebouwen in de Boeveriestraat weer verkoopt aan de gemeente.
1834.
1 stuk
Toen Charles de Brouckere in 1797 de abdij van het Franse bestuur overkocht, nodigde hij de zusters uit om er weer hun intrek in te nemen en de gebouwen van hem te pachten. In 1834 werd de abdij door de zusters weer van de Brouckere overgekocht
- 709.** Folders voor keramische tegels en vloeren.
1838, 1888-1889.
1 omslag
- 701.** Plan van de schoorstenen. (cf.plannen)
- 703.** Plannen voor waterleidingen en rioleringspijpen. (Cf. plandossier) 20ste eeuw – 1 plan
- 731.** Plannen van de kloostergebouwen. (bouwdossier 1965 – cf plannen) 20ste eeuw – 1 omslag
20ste eeuw
- 738.** Plan met onder meer de sacristie, de twee bibliotheken, het altaar, de steenkamer en het abbatiaal
20ste eeuw.
1 plan
- 973.** Postkaarten van de abdijgebouwen.
20ste eeuw.
1 omslag
Bestaat uit drie series.
- 1480.** Foto's van de gevel van de abdij.
1920.
1 foto's
Bevat twee identieke exemplaren.
- 943.** Stukken betreffende de vergoeding van geleden oorlogschade.
1920-1927.
1 omslag

- notitie voor onkosten ("vermaking en vernieuwing der goten, ... 3 horloges, 1 hondekot, 1 altaar, 1 statue St.Felix, 3 beelden S. Bened; ;.., verfgerief soo als borstels olie vernis,...

- Verslag van oorlogschade

Op 20 nov. 1917 moesten de zusters het klooster verlaten; op 31 mee en 18 oktober 1918 waren er in de buurt ontploffingen waardoor de woning van architect De Breuck, eigendom van het klooster, beschadigd geraakte, ook ingevolge inbeslagname door de Duitsers was er schade; geraamd bedrag volgens detailstaat architect De Pauw was 35.283fr ... + herberekeningen + staat van schade aan het meubilair

- Inventaris binneninrichting 1917 > volledige plaatsbeschrijving (voor schade en herinrichting A. De Pauw)! :

L' an 1900 dix sept le quatorze février.

A la requête de la révérende dame Emma Van Vynckt mère abbesse du couvent des Soeurs benédicte/dites Godelieves établi à Bruges rue de la bouverie
Je soussigné Philibert Van Houtte huissier près le tribunal de première instance séant à Bruges y demeurant patenté

Assisté et accompagné de Monsieur Alphonse Depaux architecte à Bruges rue d'argent 37 - avec moi soussigné - nous nous sommes rendus au dit couvent à l'effet de constater l'état des lieux et de décrire les bâtiments tels qu'ils existent cejourd'hui y compris tous ses vices et défauts.

Et après avoir parcouru et examiné minutieusement les divers locaux dudit couvent nous avons constaté ce qui suit:

Grand parloir dallé carreaux Boom rouge/garni de lambris pitch pin de 1m10 de hauteur cheminée pitch pin, murs et plafond peints un gaz abat-jour à veilleuse ouverture de communication grillagée - fenêtré avec grillage fer extérieur, un tambour, - double porte à ressorts sur cour;

Cour dallée piscine zinc, cabinet revêtu de carreaux faïence ancien

Petit parloir dallé carreaux Boom rouge/- plinthe 0m50 peinte, murs blanchis et plafond idem, grande imposte vitrée, ouverture de communication grillagée, un tambour;

Corridor : dallé carreaux Boom rouge/- murs peints en appareil pierre de France, plafond blanchi - deux chassis de fenêtres vitrés mis en plomb

Porche d'entrée : dallé en carreaux grés jaune, double porte chêne avec partie vitrée mise en plomb - plafond bois apparent peint, mur peint appareils pierre de France - plinthe en pitch pin, un tambour et un judas, une porte double de séparation peinte et une troisième porte double vitrée

Grand parloir clôture : dallé en carreaux Boom rouge/plinthe bois peint murs et plafond blanchis - volets intérieurs à quatre compartiments à panneaux aux chassis - verrière à huit petits carreaux ungs

Petit parloir clôture : dallé carreaux Boom rouge/murs et plafond bla

chis, volets et chassis comme au grand parloir

Porterie : plancher sapin, plafond poutres et gites apparentes en chêne peintes, murs blanchis, plinthe bois peint - chassis verre mis en plomb - chassis verre St Gobin - boîte aux lettres

Cage d'escalier : pavement en carreaux ciments polis murs blanchis plafond poutres et gites chêne peintes et apparentes un escalier en chêne avec armoire sous-valant, un chassis vitres mises en plomb

Salle de réception - tapissée plinthe bois peint - plafond poutres et gites peintes et apparentes deux chassis à grillages extérieurs et quatre carreaux verre St Gobin. Cheminée en bois peinte - deux armoires murales vitrées à neuf rayons ensemble une troisième armoire murale à quatre rayons - une armoire murale sous-escalier avec deux rayons et à étagère - un gaz à abat-jour porte vitrée sur cloître verre St Gobin

Vestibule vers l'église plinthe partielle en carreaux faïence, murs blanchis, plafond quatre poutres chêne et gites idem apparentes, pavement ciment poli - un gaz - une porte double vitrée à quatre carreaux verre mate, un chassis douzes carreaux verre mattes, une porte du parloir en chêne, quatre panneaux à parchemin sculpté peinture pitch pin - une armoire fixe pour antependiums et autres décors de l'église - porte double de l'église en chêne anciens, un tambour en chêne anciens, une pompe avec évier revêtue de faïence ancienne un robinet cuivre

Un parloir extérieur et intérieur dallé carreaux de Boom rouge, plafond moitié gites apparentes moitié blanchis, murs blanchis - ouvrage de communication grillage chassis intérieur verre St Gobin et oculus extérieur verre mis en plomb

Cloître : murs blanchis, plancher et plinthe en bois peint - voûtes en planchettes et nervures en sapin polychromées - escalier en sapin rouge vers l'étage avec deux balustrades - dix neuf fenêtres à barlotières et ventilateurs, verres mis en plomb

Cabinet de travail murs blanchis et Oratoire salle des chapeaux

*1 en chêne
1/2 en pin
A*

cheminée en granit poli - murs et plafond blanchis - aux trois fenê-
tres six carreaux de vitre verre St Gobin dont un fêlé et un brisé.
Chambre à coucher St Stanislas murs blanchis , plinthe en bois peint
cheminée en granit poli - deux chassis une hauteur à verre St Gobin
bibliothèque fixée peinte en chêne , armoire murale à trois rayons
Contre facade: chambre à coucher St Stanislas dans jardin un W.C.
et un réduit avec casiers et un évier en pierre bleue - six
Salle de récréation : plinthe peinte à l'huile - cimaises en bois
murs blanchis , voûte en planchettes polychromées et à nervures ,
cheminée en marbre rouge royal Louis XV - six chassis à barlotières
et ventilateurs avec verre mis en plomb
Cloître: dallée, murs blanchis voûte en bois peint à nervures polychro-
mées , dix fenêtres semblables à celles du cloître précédent - un
escalier chêne avec rampe à balustrades tournées et limon (valeur ar-
tistique) une bibliothèque de six metres - réduit dallé en carreaux
de Boom bleus murs blanchis, un rayon
Cuisine : plafond gites et une poutre chêne apparentes dallage grès
jaune/ grands carreaux , cheminée flamande , murs garnies de carreaux
faïence anciens , une table maçonnée avec plaque granit poli - un
rayon étagère avec penderie double et trois rayons un gaz abat-jour
à veilleuse
Deuxième cuisine : plafond une poutre et gites en chêne apparentes
un gaz veilleuse, quelques carreaux faïence anciens, une pompe et deux
évier dont le grand est fêlé - quatre étagères formant six rayons
une pompe aspirante et foulante circulaire N°3 - douze carreaux fê-
lés - fenêtres des deux cuisines garnies de barres de fer
Buanderie : dallage granit usagé - une pompe avec évier fêlé - un
fourneau maçonné et cuivre - un four - aux trois chassis volets ex-
térieurs ; un escalier de grenier en sapin -
Réduit : dallé carreaux Boom rouge - plafond chêne murs blanchis -
deux rayons - chassis verres antiques mise en plomb - un escalier
vers grenier ;
Deuxième réduit : plancher plafond et murs blanchis

Troisième réduit : dalle carreaux de Boom rouges - trois rayons, murs blanchis -

Quatrième réduit entre-sol - plafond chêne murs blanchis , chassiss verres anciens mis en plomb - un rayon

Cinquième réduit : grenier pour farine sous-toit en bon état

Caves :

Première Cave : dalle carreaux bleus et jaunes - quatre voutes a arrêtes sur colonne - quatre rayons

Entrée de cave : escalier onze marches recouvertes de dalles en granit poli

Deuxième Cave : dalle carreaux de Boom rouges voutes blanchies

Troisième Cave : comme ci-devant

Quatrième cave : idem

neuf caveaux à vins maçonnés chaque fenetre de la troisième et quatrième cave à un chassiss et un ventilateur

Cage d'escalier : dallage grands carreaux grés jaunes , plafond gites chêne apparentes escalier chêne et deux portes idem

Refectoire : plancher, plafond : quatre poutres et gites apparentes en chêne, - cinq chassiss a fenetre grillagée, murs peints sur lm05 de hauteur a l'huile le reste matolin - clôture 6 m longueur sur lm60 hauteur en pitch pin vernis

Trois penderies - un gaz abat-jour, - cinq fenetres grillagées,

Débarras : une armoire fixe en sapin avec penderies plinthe peinte a l'huile, murs blanchis - pavement en carreaux de ciment et plafond en gites apparentes en chêne - deux portes en chêne et une idem peinte.

Annexe d'infirmierie : murs blanchis - plinthe bois peint, plafond gites apparentes/en chêne + une grande armoire fixe en sapin - fenetre grillagée

Infirmierie : murs blanchis , plinthe bois peint, plafond deux poutres et gites apparentes en chêne - trois fenetres grillagées, un portail maçonné d'entrée une porte sapin vernis communication avec annexes cheminee sapin rouge vernis - six volets intérieurs aux trois chas

sis à douze compartiments un gaz à abat-jour et veilleuse
 Petite cuisine : dalles carreaux Boon bleus - plafond chêne gites appa-
 rentes - murs blanchis plinthe 0m25 hauteur peinte, cheminée maçonnée
 deux volets doubles en chêne à la fenêtre un évier granit avec ré-
 chaud, petite armoire murale à trois rayons
 Un cabinet murs et plafond blanchis un siège garni de carreaux faien-
 ce anciens - chassis deux verres mates
 Deuxième infirmerie : plancher, plinthe en bois peint - murs au matol-
 lin - plafond une poutre et gites apparentes en chêne peint - deux
 fenêtres à grillages extérieurs et verres à doubles parois - une
 cheminée en bois peint - un gaz abat-jour
 Corridor : dalles ciment, plafond gites apparentes en chêne, chassis
 verres mis en plomb - armoire fixe penderie et rayon avec portes
 tapissées
 Petite sacristie : pavement céramique - plinthe bois peint murs au
 matolin - une porte chêne peinte à quatre panneaux à par chemins
 sculptés - une porte chêne à judas pour l'entrée de grande sacris-
 tie, deux volets à deux battants et à panneaux pour fenêtre grilla-
 gée, un tambour
 Grande sacristie : pavement céramique, plinthe en carreaux de faïence
 ancienne à 1m de hauteur avec cinnaïses en bois, murs et plafonds
 moulurés peints, deux chassis avec grillage extérieur et verres S^t
 Gobin - une armoire chêne fixe
 Annexe de la sacristie : pavement carreaux ciments plinthe céramique
 noire, murs et plafond blanchis, chassis de fenêtre avec grillage ex-
 térieur et volets à deux battants intérieurs - un escalier en sapin
 avec armoire sous volant - une armoire fixe à quatre portes et deux
 rayons et tiroir et une idem à double portes - une armoire à chasu-
 bles à sept tiroirs un carreau fêlé dans imposte porte d'entrée
 Chambre St Joseph - plancher plinthe en bois peint - murs et plafonds
 blanchis deux chassis à grillage extérieur et volets à double battant
 à l'intérieur, une cheminée en bois
 Un dortoir composé d'un couloir à imposte vitrée donnant accès à

sept chambres à coucher - murs et plafond blanchis à l'exception de deux chambres au plafond à gites apparentes en chêne cinq chassis à volets intérieurs et un sans volets de la cage d'escalier - une cheminée en bois peint

Au grenier rien à signaler qu'une chambre mansarde formée au moyen d'une cloison en bois

Cour intérieure - un cabinet un couloir blanchi avec armoire murale

Chapelle :- un autel en marbre deux portes laterales en chêne sculpté avec encadrement du fond d'autel richement décoré - une chaire de ~~ve~~ rite sculpté Louis XV valeur artistique (4000 frs) deux portes doubles en chêne mouluré - fond du jubé mouluré et sculpté - cinq fenêtres à barlotières et vitraux de couleurs mis en plomb - peinture décorative des murs et plafonds à l'huile relevé d'or - pavement en marbre du sanctuaire, nouveau pavement de l'église en base de marbre relevé de marbre - un gaz - un bénitier en marbre rouge royale, forme escail - le portail de l'église en marbre ~~fond~~ blanc, plinthe et encadrement noir - murs peints à l'huile et décorés

Au premier étage : Annexe de la

Salle de coutures : pavement carreaux rouges de Boom plafond gites apparentes en chêne - chassis à jalousies extérieures et volets doubles intérieurs - une petite vitre fêlée - murs blanchis

Salle de couture : plancher ; plafond trois poutres et gites apparentes en chêne - murs blanchis - quatre chassis avec un tiers de hauteur en vitre mottes dont deux fêlées - une armoire fixe en sapin rouge à six grandes portes et six petites de 7m50 de longueur sur trois 3m de hauteur - un gaz abat-jour - deux portes intérieures chènes à panneaux

Salle de chapitre : plancher murs et plafond mouluré blanchis, deux portes en chêne et une peinte en chêne - un portail cage d'escalier peint en chêne trois fenêtres à chassis avec volets en chêne et vitres mottes aux deux tiers mises en plomb

Noviciat : plancher, escalier de quatre marches en sapin deux balustrades, murs et plafond blanchis, deux chassis verres S^cGobin et

chassis verres mates, une armoire à cinq rayons avec porte en toile
 Chambre de travail et à coucher plancher plinthe bois peint murs et
 plafonds blanchis imposte vitrés verres mates, cheminée bois peint
 à consoles, une armoire murale à un rayon et une penderie
 Couloir: armoire murale un rayon et une penderie - cinq chambres à
 coucher murs et plafond blanchis, plinthe en bois peint trois chas-
 sis verres mis en plomb cinq chassis à volets - trois chassis sans
 volets
 Salle d'études - plancher murs et plafonds blanchis plinthe en bois
 peint, quatre volets aux quatre chassis deux chassis à verres mates
 un chassis à verre matte et St Gobin et deux chassis en verres mis
 en plomb - un gaz abat-jour
 Choœur de l'église: trente deux stalles sculptées avec lambris en
 chêne huit médaillons représentant des Saints valeur artistique
 peinture de la voute et murs semblable à celle décrite dans la cha-
 pelle, deux armoires murales dans les angles - plancher intact trois
 gaz abat-jours une petite armoire murale revêtue de carreaux de fai-
 ence - quatre fenêtres avec vitraux de couleur
 Corridor le long de la chapelle peint à l'huile avec lambris marbre
 peint
 Premier étage formant les chambres à coucher des soeurs: le plafond
 est formé de treize poutres et gites apparentes en chêne les murs
 sont blanchis et les plinthes en bois peintes le plancher sapin rou-
 ge - les portes simples en chêne peintes la cloison des alcoves don-
 nant sur le corridor central est en chêne - la séparation des alco-
 ves est maçonnerie crepie et blanchie
 Chambre à coucher de la mère abbesse: un chassis fenetre à volets
 doubles et verres mis en plomb, une fenetre grillagée donne vue sur
 l'autel à l'église, - Chambre à coucher idem, une armoire fixe à cinq
 rayons
 Corridor: une armoire penderie et une demie fenetre semblable à cel-
 le de la chambre de la mère abbesse - vingt quatre chassis simples
 aux volets pliant dont douze avec jalousies ventilateurs, verres mis
 en plomb - quarante neuf petit carreaux faïence - quatorze bois de lit
 en vieux chêne les tablettes de fenetre sont en carreaux faïence an-
 ciens, usagés
 Au grenier: un réservoir en zinc deux metre de diamètre sur 1m20
 de hauteur - toiture en bois de chêne - un escalier en chêne
 Dépendance du dortoir: trois W.C. distribution d'eau revêtement
 faïence blanche vase idem siege teak acajou, murs blanchis et pave-
 ment en sarreguemine - un évier avec deux prises d'eau, robinet, cui-
 vre - une penderie
 Séchoir 14 lattes sur trois traverses
 Ferme: étable pour trois vaches - quatre caveaux d'alimentation
 Chambre du domestique: un pavement ciment, murs et plafond blanchis
 chassis à volets intérieurs doubles une armoire murale à quatre ra-
 yons - deux poulaiers complètement installés
 Verger: quarante arbres fruitiers comme poiriers, cerisiers et pom-
 miers - une rangée de six tilleuls devant cuisine - pelouse et niche
 vitrée dans le mur. Jardin potager: trois grands poiriers vingt sept
 poiriers pyramides - septante arbres muraux tels que poiriers péchéy
 et abricotiers - un espalier de six pommiers et quatre pommiers;
 quantité d'arbuste de grosseilles épineuses et autres; couloir de
 tilleuls 48 m. de longueur, un hangar couvert de tuiles de 22m de lon-
 gueur dans le verger; un réduit de charbons dans le potager.
 En dehors des réserves stipulées ci-devant tous les batiments, ta-
 pisseries et menuiseries ci-dessus décrits sont en parfait état de
 proprete et d'entretien, les portes et fenêtres fonctionnent bien
 et les serrures sont munies de clefs.
 Enfoi de quoi j'ai dressé le présent proces-verbal de constat pour
 servir et valoir comme en Droit il sera trouve appartenir - Dont ac-
 te
 Coût: *rente six francs cinquante cinq centimes*
4
Budem-Rebau
Stanthoult

Renouveau à Bruges qu'on a
qu'on a renoué, le 21 sept. 1917
sept. 1917
Reçu deux francs quarante centimes.
La Boissière
commissaire

Plume chapelle ma-
compli au mur d'
volets en poutre pin
By

A Neuf
app
By

vacations 30.00
simbas 2.50
reput. 0.50
emreg. 3.40
36.50

- Afschrift van vonnis Rechtbank van Oorlogsschade
- > op 8 februari 1917 heeft de Duitse overheid vijf kachels opgeëist (waarde 75 frank)
- schattingsverslag 97096fr 20 april 1920

- 951.** Dossier inzake het proces rond de schade die werd aangericht aan het dak van de woning van Gustaaf DeVliegheer tijdens werken aan de abdij.
1924.
1 omslag
- (ook in 942 twee stukken ? of fout geklasseerd)
“voor het vermaken van het dak, bij Madame Fonteyne inde bovenriestraet door het afvallen van een deel der Schouw” – metser en diender samen 20 uren, 20 pannen, 6 meters kepers, 7 meters pannenlatten , motel en cement, nagels)
- 697.** Vergunningsakte en plan voor de plaatsing van vier pilaren tegen de gevel van het klooster.
1928.
1 omslag (cf. Howest)
- 734.** Plannen van de kloosterkerk en de spreekkamers ("parloir").
1928.
1 omslag
- 942.** Rekeningen betreffende de herstellingen van oorlogschade.
1944-1945.
1 omslag
- Rekening firma Louis & André Verhaeghe 31 augustus 1944
(keukenstoof, “versterking scooring twee kelders in de abdij”, , “scooren kelder (vrijwaren ingangen)”, metsers en dienders, schrijnwerkers, citernes kuisen
  - Rekening firma Louis & André Verhaeghe 31 september 1944 (2de reeks werken)
(huis onderpastoor en huis Van de Venne, kloostergebouwen abdij, banken in kelder, klooster, keuken + schilderen, Huis Jooris & Goegebeur, ... (metsers, schrijnwerkers, dienders, ..
...
Oa. 600 Boomse stenen, 550kg Portland cement, 280 Pavementstenen Brugsch format, allerlei materialen voor plafonereren, etc.
  - Rekening firma Louis & André Verhaeghe 31 december 1944 (abdijgebouwen en huizen Boeveriestraat, oa. Huis Joris, schrijnwerkers, metser, herstel aan daking,
  -
- 1503.** Foto's van het gebouw en het interieur van de abdij.
1948-1970.
10 foto's
- 1560.** Foto's van de gebouwen en het interieur van de abdij.
1962, 1965-1966.
34 foto's
- 1481.** Postkaarten van de abdijgebouwen.
1971.
16 foto's
- 721.** Plan van de abdijgebouwen vóór 1927, met begeleidende nota en foto's.ca. 1976.
1 plan
- 1447.** Album met postkaarten van de abdijgebouwen.
Eind 20ste eeuw.
1 album
- 705.** Plan in potlood van een deel van de abdij.s.d.
1 plan

2. Abdijkerk

- 1314.** Notities over de klok van de abdijkerk.
1844, 1978.
1 omslag
- 733.** Plan van de klokkentoren.
1856.
1 plan
- 1532.** Foto's van het altaar voor de verbouwing in 1913.
1900.
2 foto's
Dit altaar werd gebouwd in 1723 en werd in 1913 volledig vervangen. Bevat ook een aantal begeleidende notities van de zusters zelf.
- 1517.** Foto's van de abdijkerk en het altaar na de verbouwing van 1913.
Tussen 1913 en 1920.
3 foto's
De beelden van Sint-Benedictus en Sint-Scholastica zijn nog niet geplaatst. In 1936 zal het houten Heilig-Hartbeeld boven het tabernakel vervangen worden door het schilderij "Kroning van Maria"
- 1330.** Dossier inzake de vernieuwing van de abdijkerk (schilderwerken en nieuw altaar).
1913-1923.
1 omslag
- *Beschrijving der schilderwerken in de kapelle enz.* Schilder Michel Lowagie – 3 november 1913
    - Koor – plafond*
    - Afschrepen van 't kalk*
    - Inolieën*
    - Eerste kous (laag) kleur*
    - Enduiren*
    - Glaspapieren*
    - Enduiren*
    - (drie lagen verf, 4de laag met zinkwit*
    - Goud 220 loopende meters*
    - Corniche goud 60 loopende meters*
    - Vijfrosacen*
    - Schilderen der banden rond de lijsten*
    - 12 engelkopjes*
    - Ijzere baren (spanijzers*

    - Muren (gelijkaardig aan plafond)*
    - Retable (hoogaltaar), vier lagen verf, 4de in verschillende tonen marmers volgens keus, vergulden kapiteelen enz*
    - Afsluiting tussen de kapelle en koor in marmer of hout te schilderen*
    - Versiering op de muren grond en kleur, kanten der vensters in émail*
    - Ramen der vensters...*
    - Kapelle – plafond zelfde afmeting en werk als in de koor*
    - Muren, o.a. plinte in marmer, 12 kolonnen in marmer*

  - Verbintenis H. Fontaine met beschrijving altaar, 1913
- 1530.** Foto's van het altaar na de verbouwing van 1913, met een Heilig Hartbeeld boven het tabernakel in plaats van het schilderij "Kroning van Maria".
Tussen 1913 en 1936.
5 foto's
De eerste foto toont het altaar rond 1920, toen de beelden van Sint-Benedictus en Sint-Scholastica en de vier kleinere vergulde beeldjes nog toegevoegd moesten worden. Bevat ook een paar begeleidende notities van de zusters zelf.

- 1534.** Foto van de toegangsdeuren van het zusterkoor vóór de verbouwing in 1928.
Voor 1928.
1 foto
Tot 1928 werd het zusterkoor gescheiden van de kerk door twee houten eiken deuren. Deze deuren werden nadien vervangen dooreen marmeren trap met ijzeren hek. **1518.** Foto's van het toegangshek naar het koor na de verbouwing in 1928.
Vanaf 1928.
6 foto's
Voor 1928 werd het koor van de rest van de abdijkerk afgescheiden door twee eiken deuren. Bij de grote verbouwingen aan het klooster in 1928 werden deze deuren vervangen door een marmeren trap en een ijzeren hek.
- 693.** Dossier inzake de levering en plaatsing van een nieuwe parketvloer.
1928-1929.
1 omslag
- 694.** Brief van aannemen Huib. Van Robays betreffende de levering en plaatsing van houten zit- en knielbanken in de hoogzaal.
1929.
1 stuk
- 695.** Brief betreffende de verkoop van een elektrisch orgel aan Mr. De Beir.
1929.
1 stuk
- 696.** Brief aan de burgemeester en schepenen van Brugge betreffende de vraag om een toelage voor deherstellingswerken aan de abdijkerk, met antwoord van het stadsbestuur.
1929.
1 stuk
- “voor de herstellingen gedaan aan den gevel van onze kapel Boeveriestraat. We hebben de deur moeten verplaatsen een venster uitbreken enz. op verzoek van de technische dienst der stad*
- 1506.** Foto's van de abdijkerk, het altaar en het koor.
Tussen 1936 en 1977.
8 foto's
- 1294.** Bestek voor de bouw en plaatsing van een nieuw orgel in de abdijkerk.
1964.
1 stuk
- 1477.** Foto's van het beeld onder de predikstoel in de abdijkerk.
1972.
4 foto's
- 1531.** Foto's van het altaar van de abdijkerk, terug met het schilderij "Kroning van Maria" boven het tabernakel.
1973.
2 foto's
In 1936 werd op vraag van Stanislas van Outryve d'Ydewalle en een groot deel van de kloostergemeenschap bij schilderwerken aande abdijkerk het Heilig Hartbeeld terug vervangen dor het schilderij "Kroning van Maria" (1629), dat in 1913 was weggehaald.
- 1116.** Nota over de abdijkerk en haar interieur.
Jaren 1980.
1 stuk
- 1409.** Ontwerptekeningen van het orgel in de abdijkerk, gebouwd door het familiebedrijf Anneessens uit Menen(943 mm x 753 mm, 948 mm x 706 mm).
s.d.
- 717.** Tekening van een altaar.s.d.
1 stuk
Het stuk is zeer fragiel en ligt in een aantal fragmenten uiteen.

Dit is waarschijnlijk het altaar dat werd vervangen in 1913.

- 719.** Ingekleurde plannen van de vloer van de abdijkerk.s.d.
1 omslag

3. Pandhof, werk- en leefruimtes

- 1260.** Inventaris met beknopte beschrijvingen van enkele kamers van de abdij.
20ste eeuw.
1 Stuk (cf. bijlage; verwerkt in de bouwhistorische nota)
- 1505.** Foto's van het pandhof.
20ste eeuw.
1 foto
- 702.** Plan van de verbouwing van een verdieping.
- 716.** Plan van de hoogkamer en de aanpalende ruimtes.
20ste eeuw.
1 plan
- 737.** Plan van de verschillende spreekplaatsen.
20ste eeuw.
1 plan
- 653.** Dossier inzake de vergroting van de keuken gelegen in Boeveriestraat 49.
1907.
1 omslag
- 1459.** Album met foto's van de abdijgebouwen en -interieurs.
1917.
1 album
- 736.** Plannen van nieuwe keukens en de bijhorende ruimtes ("afhankelijkheden").
1926.
1 omslag
- 952.** Stukken betreffende diverse werken, waaronder enkele dakwerken, het verbouwen van een keuken en het plaatsen van een warmwaterinstallatie en elektrische verlichting.
1926.
1 omslag
- 654.** Vergunningsaktes en bouwplannen voor diverse verbouwingen aan de abdijgebouwen.
1943, 1946, 1954-1956, 1968, 1979.
1 omslag
- 732.** Plan met voorontwerp van de verbouwing van de pandgang, recreatiezaal en werkplaats.ca. 1953.
1 plan
- 934.** Dossier inzake de aanvraag en aanbesteding van de bouw van een nieuwe werkplaats, recreatiezaal en pandgang.
1953.
1 omslag
- 1410.** Bouwplannen voor een nieuwe pandgang, recreatieplaats en werkplaats (max. 572 mm x 759 mm).ca. 1953.
- 699.** Dossier inzake de bouw van een pandgang, recreatiezaal, werkplaats en een nieuwe klokkentoren.
1953-1954.
1 omslag
- 944.** Slotnota met de totale kosten van de werken aan de nieuwe werkplaats, recreatiezaal en pandgang, van het uitvoeren van enkele bijkomende werken en van de werken aan de

- rectorswoning.
1960.
1 stuk
- 735.** Plannen van zes nieuwe studio's en een spreekplaats.
1965.
1 omslag
- 1535.** Foto's van het pandhof en de noordervleugel van de abdij.
1968.
11 foto's
- 708.** Dossier inzake het plaatsen van een personen- en goederenlift.
1972.
1 omslag
- 1478.** Foto's van de pandgang
en de refter.ca. 1973.
9 foto's
- 692.** Plannen van de verbouwing van de slaapzalen en
ziekenkamers.ca. 1978.
1 omslag
- 1566.** Foto's van de gebouwen en interieurs van de abdij.
Eind 20ste eeuw.
6 foto's
- 1504.** Foto van het 17de-eeuwse kruisbeeld in het pandhof.
1981.
1 foto
- 690.** Dossier inzake de verbouwing van een woonhuis en berging tot een vergaderruimte met de
bijhorendelokalen.
1987.
1 omslag
- 700.** Dossier inzake de inrichting van de ziekenkamers.
1996.
1 omslag

4. Tuin en muur

- 659.** Stukken betreffende de bouw en verbouwingen van de abdijsmuur.
1623-1689, 1779, 1840-1843, 1852, 1893, 1924.
1 omslag
- 718.** Plattegrond van de boomgaard in de kloostertuin.
1924.
1 stuk
- 707.** Plannen van de koeienstal.
1967.
1 omslag

5. Gronden en woningen in de Boeveriestraat

- 1524.** Akte van Emmanuel van Outryve d'Ydewalle met de verklaring dat de drie huizen in de
Boeveriestraat die op zijn naam staan toebehoren aan de abdij.
1905.
1 stuk (nog verwerken)

- 607.** Stukken betreffende de vereffening van de huizen van ridder Emmanuel van Outryne d'Ydewalle.
1905-1907.
1 omslag (nog verwerken)
- 642.** Nota betreffende de verkoop van twee huizen gelegen naast het klooster en de
afbetaling van de aankoopssom.
1907.
1 stuk (nog verwerken)
- 941.** Uittreksels uit het stedelijk kadaster betreffende verschillende percelen in de Boeveriestraat.
1921-1923.
1 omslag (nog verwerken)

d. Roerende goederen

1. Algemeen

- 1305.** Dossier inzake de restauratie van de drie stenen beelden boven de toegangspoort van
de abdij.
1971.
1 omslag

2.2.2. Financiën

a. Algemeen

- 545.** Rekeningen en staten van de inkomsten en uitgaven. 1772-1829.
1 omslag

Te algemeen
In 1823-1829 buitengewone uitgaven gecontroleerd maar geen uitgaven aan de gebouwen
- 553.** Stukken betreffende rentes, erfenissen, schulden, de pacht, inkomsten en uitgaven van de abdij. 1785-1890.
3 omslagen
te algemeen
wel huispachten van de huizen in de Boeveriestraat
- 549.** Rekeningen van de inkomsten en uitgaven van de abdij en briefwisseling tussen de abdis en haarontvangers.
1807-1830.
1 omslag
- 608.** Rekeningen en facturen.
1811-1838, 1954.
1 omslag /
- 547.** Rekeningen van de inkomsten en uitgaven. 1831-1838.
1 omslag
1 omslag (kwitanties) gecontroleerd op grotere bouwkundige uitgaven maar meestal te beperkt beschreven waarvoor ; ook gewone uitgaven

1833 uitgaven aan verven

Jacobus Feijs metsenaere *gelevert een trap stuk*

Jacobus Winnens *voor het schilderen van de twee vaesen aen de eekens van de poorten (+ verfleuren en soorten)*

Pieter Caestecker Loodgieter en schailiedekker *zoo als volgt aen t vermaecken van t'schailiedak*

Ramon meester metsenaer en tegeldekker (met leveren van inlandse pannen, blauwe vorsten, tegellatten, faneelen, kalk, blauwe pannen, ...)

Vrielinck Plafonneur

Baes timmerman – grote kwitantie (Gillebaert *voor vermaeken de poorte en anders in't klooster, Gillebaert ...voor gereedmaeken schoën op de solders*

Een voet eijke plaete verschoejen stil van den trap , ..abeel ...

Baes timmerman – grote kwitantie (Gillebaert 3 schof voor vermaeken een deure aent' kleyn spreekhuijs *Voor aerbeijd voor maeken een trap (deillie voor de trappen en kaeken, deillie voor de wenteltrappen, gezaegde deillie voor contertrappen, olme rebbe voor de stillen, ...*

Gillebaert 18 ½ schof voor placeren den trap in't klooster en repareren 2 rollen op de winkel

Voor zillen in de deurgaten in de paloiren

Gelevert 60 voet eijke 4 duijm rebbe a 3 st voor stellen in scheemueren in de rifter

Baes 18 shof voor verschoejen der kerkdeuren en maeken een gelase raem boven de paloire

Leveren van 2 voet eijcke 5-0-3 duijm rebbe a 7 ... maekelaere aen de kerkdeuren (+ vergaringen, beleg, planken en lijsten)

Baes 10 schof voor maeken een voldeure aen den trap en twee zonne stoors met schilderen

pond verwe voor schilderen de kerkdeuren zonne stoors en in't klooster

gelevert 65 voet deillie a 7 oors voor kassen aen een deure nevens 't sacristie

gelevert 49 voet gezaegde deillie a 1 st lamberans en anders in de rifter
N.. Gillebaert 18 schof voor maeken een communiebank en leine voor den trap
Gelevert 10 voet wageschotte duijm a 4 st voor de tablette en regels voor de comuniebank
Betaelt voor draeijen 4 colonnen en 3 poeten
Betaelt voor draeijen de 2 stillen voor den trap
Gelevert 18 ½ voet greijne rebe a 9 ooy voor de leine
13 voet olme 2 duijm planke a 9 .. voor de balusters
Betaelt voor draeijen 23 balusters
Verschaeve 7 schof voor maeken vollen en houtbak

1837

Ramon meester metsenaer en tegeldekker (met leveren kalk, zand, 23 dektegels, 8 blauwe vorsten, 15 roode vusten, faneelen, kalk, blauwe pannen, ...)

Huysentruyt Glazenmaker

Nieuw gemaakt de vensters van een form in de kerke in wit glas overgenomen de oude vensters

Gevrogd 2 knigten elk 1 dag tot instellen en plaesteren de vensters

Gillebaert

11 voet eschen hout a 3 st baeren aen vensters ...+ abeelenhout, olm, nagels en houtvijzen

Gereedmaeken baerdens aen de poorte en in 't klooster

...

Gelevert 10 voet eyke 3 a 4 duym ribbe a 5 .. in't koeystal

Vermaken schalliedak

Te arbeidsintensief ; andere jaren nog bijeengehouden met koord/naald; laatste bundel wel nagekeken want werken aan de vensters van de kerck

90. Register met de jaarrekeningen van het klooster. 1831-1846.
1 deel

Gewone, dagelijkse uitgaven
Ook beknopt uitgaven aan herstellingen (metsers, blikslager,

1832 werkvolk
Bleckslaeger voor dry goten
Jacobus Leys matsenaere
Timmerman gillebaert

1833

Smet 51-7-6

Glaesemaecker 30-7-3(kwitantie cf. 547)

Voor reparatien aen den schalliedecker 23-15-9

Aen baes ramon voor reparatien van pannen dack 58-9-0 (kwitantie cf. 547)

(metsers, plafonneur

Aen den timmerman ter oorsaeke van de werken voor het slot, en veel reparatien op de zolders
406-6-6

1834

Gillebaert onzen timmerman 183-8-3

Van Caillie van het schrijven koopcontract van ons huijs 56-4-6

Voor het huiseken hier nevens 22-9-6

1835

Duijst eijken faseel aen 26 schelli: van het hondert 77-19-10

Steen gries uyt het klooster te voeren

Gillebaert timmerman 92-16-3

Aen caessteeker schalliedecker voor een deel te erleggen van de pand waer in bij gevoegd zijn 1000 nieuwe aen 22 gulds het duijst saemen met dagheuren nagels 58-15-9

Voor schilderen van vensters en deuren 41-4-0

1836

Gillebaert timmerman 51-11-6

1837

Meestal gewoonlijke herstellingswerken

In 1838

73500 groote scheldesteen a 99st 502-1-9

350 paveysteen uijt de kercke a 3st 52-1-9

1839

Het slot der rekeninge voor t' jaer 1839 is baetig hondert twee en dertig guldens;... dat erin dit jaer veele giften zijn gedaen geweest voor't verhoogen van den meur

1840-1845 jaarlijkse gewoonlijke uitgaven

1846

Een nieuwe pompe voor de kelder en een nieuwe tote voor de aendre 5-6-

Gillebaert timmerman over het leggen van eenen planchée in den rifter leveringen van Deillie planken eyke roosteringe naegels en aebeyd 461-18-0

Item voor leveringhe en aebeyd in het parloir in het huysken en aender kleenigheden 182-2-3...

589. Rekeningen van abdis Geertrui Martens.1838-1845.
1 omslagen

589(1) 1838

Norbert Gillebaert Baes timmerman in Brugge

Voor gereedmaeken en aendoen een sloter aen een balke in 't klooster

Gelevert 5 ½ voet eyke 3 duijm planke a 9 st voor een sloter aen een balk

Voor gereedmaken 't houd voor thoreken en in 't klooster

Gelevert 77 voet eyke plaete 4 à 6 duym a 5st aen thoreken (nog allerlei soorten eikenhout, oa.

ribben, 36 voet eyke rebbe a 2 st voor 16 balusters (+ verf, mastiek

Int' klooster en maeken en aendoen een portjen in den boomgaard

Gelevert 5 voet deillie ... in't hujs bewoont door den molenaere

Over maeken 26 stoor raemjens

Verbeke baes metsers en tegeldecker ... aen het afbreken van een schauwe en vermaeken van een gevel

B. D'Helst baes metsenaere (april- aug.; kalk, lakmoes, grouw haer, Mechelse kalk, rode afbaktegels, 1000 Brabantse steen)

Gevrocht en gelevert .... Voor het vernieuwen van een brokke nief werk op de kerke al de stroote

en het vernieuwen van een brokke op de coor door mij P. Caestecker loodgieter en schalliedecker – juni-; met levering van 3050 Ingelsche schalien (totaal 469 frank

Victor Ghyselynck over t'voeren van 14500 scheldsteen koomende van Meerlebeeke(ten dienste van mijnheer Rielant directeur van het klooster van Sint Juliaen

Aen het kerkbestuur van S. Salvators binnen der zelve stad over verkoop van 350 oude paveersteen voortsomende vanden ouden vloer der kerk

Voor koop van scheldsteen betaelt aen Frans Ghyselinc over levering van 14500 steen

1839

Felix Huysentruyt

Gemaek de vensters van een forme in de kerke overgenomen oude vens

Gelevert 96 ruyten half wit glas 32 c de ruyte in 4 kassijn...

P. Houvenaghel vernieuwd dry steene figuren 48-75

Gillebaert baes timmerman voor maecken raemjens en in 't klooster

...

3 koper appeljes in de communiebank

voor maeken stoor raemjens

aug. 31 voet eyken plaete 4 op 6 duym... aen d'hout loge in den hof

73 greyne gording

...

54 voet eyken ghoteboom, 128 voet eyke voorband aen de ghote

Gelevert 4 cassinen met aerbeyd, hout iser schovekens, houtvijsen en koper appeljens

...

Aen de kappe boven de poorte en aen een bak

Vermaeken raemen in't klooster

J. Ramon (werkte van juni – sept met levering van kalk, 80 + 480 rode vorsten, 900 decktegels, 400 pannen, 200 rode vorsten 200 decktegels , 1100 decktegels , 50vorsten, 1300 decktegels o.a.)

Parmentier smet (krammekens , 5 goothaken, 8 ankers , verandert en verlangt voor een venster 6 kolommen en een traverse, gelijkaardige werken op andere dagen

Levering groote schelde steen "twintig dust groote schelde steen

P. Schoone Baes Metselaer Verschillende kwitanties voor "metsers en dienders + witters" juni-aug 1839

1840

Gillebaert Baes timmerman – raemjens

Lange rekening met veel materialen (vgl.supra)

o.a. betaelt voor stadsregten en transporteren 'thout voor de poorte

vandenbergh 17schof voor maeken de poorte

voor 't gereedmaken van thout voor d'oude poorte

Frans Lefebure ... tot gedaene steenhouwerie in het bovenvermeld klooster

Parmentier over levering van ijserwerk; ... gel. Een kassijn met een duerre

Frans Lefebure gelevert 15 nieuwe doornijcksche veertienduymers

1841

Huysentruyt glazenier (lange rekening, oa gemaekt vinster metende 3 1/5 voet a 36 cm de

voet), nieuw gemaekt 2 vinsters half wit glas in de kercke, de oude overgenomen en af

gerekend a 39-90 de vinster 79.80 – dekerke heeft hier op betaeld 88 franks voor het maken

van de twee vensters

Caesstecker loodgieter, voor maecken van stellingen + werken aan de torre

...

21 spie geleverd voor d'hoogen van de kerckvensters

1842

Huysentruyt glazemaeker

April nieuw gemaect in wit glas een gedeelte van een venster in den koor metende 23 voet de oude overgenomen en ...

Nieuw gemaect in glas door ... geleverd 2 vensters en een gedeelte van eenen , metende t'samen 82 voet de oude overgenomen...

Ingesteld 48 ruyten a 54 cm in 3 kassijnen in den koor ...

35 ruyten ... a 9 cm in een glaeze dak

(nog heel veel gelijkaardige werken – lange rekening), ook inzetten van glas in dakvensters o.a.

verlood 15 venster in de voorgevel metende t'samen 72 voeten...

Frans: Lefebure tot gedaene steenhouwerie

Aen twee arduijne kapiteelen ... ider lanck 21 duym op 17 duym

Lefebure gewerkt 16 schof en een marbel beeld een St. Godelieve

Verschillende kwitanties Vandeplas metser

Alexander Vrielinck plafonneur en witter (blauw, colleur, grauw, witzel aen de banden van de kasijnen)

Waegemaecker – schilderwerken in de kerk met gebruik van grijs, bruine vernis, olie, Gillebaert timmerman, aen't klokjen, een iser platjen en 5 houtvijsen sacristie deure, ... Aen de glasvensters in't dak, pannelatten, ...planken,

1843

Gillebaert

1843 Gillebaert veel schallieberd

1844 Decaesteecker loodgieter veel schallien, o.a. 2175 Ingelsche schaliën, 4075 fransche schalieën

Parmentier afgesaegt 6 ankers, ...

Huysentruyt glazenier (oa ingesteld 24 ruyten a 18 cm in vier raemen in 't sacristie)

1845

Decaesteecker loodgieter geleverd een stuk lood aen de kerke al de straete

Parmentiervermaekt 't ijserwerk van de klokke

89. Register van de inkomsten uit de pensionaressen (1842-1861), de inkomsten en uitgaven van het houdenvan melkkoeien (1838-1876), de jaarlijkse uitgaven van het klooster (1838-1876) en de inkomsten en uitgaven van de abdijtuin (1838-1861).
1838-1876.

1 deel

Bevat ook een los blad met aantekeningen en notities over de inkomsten en uitgaven van 1862-1876.

Gewone uitgaven, bij jaarlijkse uitgaven grote uitgaven in 1853 voor 'reparatieën' 2086-56 tov ca 600 andere jaren, vanaf 1874 terug meer uitgaven ca. 1500 per jaar, , 1876 2211-14;

551. Rekeningen van de inkomsten en uitgaven.1838-1876.
1 Omslag

Goederen in 1783 – voorgedrukte rekeningen 1859-1862 niet interessant

Nota: "Aen't clooster van Ste. Godelive sijn toe behoorende de vier huijsekens, komende nevens de achterpoorte van't klooster in de bouwerije straete
Sijnde 't eerste huijseken bewoont door Albertus de pachter, verheurt a ses ponden...

*Het tweede bewoont Dominicus de groote, a
Het derde bewoont Jacobus winnens...
Het vierde bewoont Maria Anna van vooren" s.d;*

Enkele kwitanties 1871 (o.a. J. Janssens schilder (witsel, lakmoes, vernis, grijze en zwarte verf, gele verf, planchervernis, bruine verf, witsel, ..., voor schilderen en bronzeren twee staantjes, schilderen en doreren van een engel, bronzen drie kandelaers, ...

*Ch. Lenoir schrijnwerker (vermaken en herstellen tabernakel) 1875
Felix Huysentruyt glazenmaker 1856 –
Loodgieter en schalliedecker Caestecker 1856
Reynaert smit en storemaecker 1856
Aert timmerman en meubelmaker 1856 (reparative poorthuys)
J. Dupiere metsenaer (meerdere dagen gedurende maanden aan het werk met kleine leveringen van "Brabants steen en klomsens , tumerlaers tegels , ...*

1871

*Vande Velde (kalk, 600 blauwe klompen, 25 roo vorsten,...
B. Van Nieuwenbrugh meester schrijnwerker over gedane werk en levering in het huis bewoond door J. Verriest inde Boeveriestraat (gewerkt aen reparative aen het dak, roosteringe, maeken en placeeren een duerkassin, voor het kaemerken en ander door mij ... (hele folie)
Metsers
Eugene Lefebure beeldhouwer, marmerwerker en steenhouwer
Rekeninge aen het Godelieve klooster tot Brugge gevrocht aen het huijs daer nevenst het klooster (veel werkuren metsers en diender)*

- De rekeningen/kwitanties zijn meestal niet/moeilijk te lokaliseren

1

- 591.** Rekeningen van abdis
Aloysia Mahieu.1855-1876.
2 omslagen
Kwitanties gewone, roerende goederen 1858 – 1861 pakken met kwitanties nog niet nagekeken
1862-1870 ontbreekt
1871 nagekeken
1872 niet nagekeken
- 598.** Rekeningen en facturen van abdis Stanislas Van
De Velde.1877-1899.
3 omslagen (enkel omslag 2 en 5 nagekeken; ook bijkomend nog ...3(deels) en 1

> betreft vooral kwitanties van gewone, kleinere uitgaven; wel werken aan glas, timmerwerken etc.

Vlug doorgedaan ; geen sprake van bouw S. Benedictus of andere uitbreidingen
Vanaf 1891 Gistel ? niet duidelijk voor welk klooster

598 (1)

1877

Gewone uitgaven, weinig bouwkundig gerelateerde kwitanties,
Wel een algemene onkostennota voor 'constructions chez les soeurs Godelieves 1877
Ook andere bouwkwitanties maar geen vermelding van de Bethune als ontwerper

1877

J. De Cuyper plafonneur en witter(lange rekening, veel 'dienders') april-juni 1877
Eug : Baert zinkwerker (bakgoten) "door orders van Monsieur Bethune"
J. Annys-Marlier glazenmaker
François en Léandre van de Velde bouwstoffen - levering van metselkalk en grote hoeveelheden "wit steen"
Ph. Dumalin (leggen van roosteringen in eikenhout, lijsten, cornichen, ...(lange rekening, veel 'dienders') februari- juli 1877
De Vooght, 6 ramen
L. Caesstecker
Louis Bulckaert, metser te Lophem (lange rekening, veel 'dienders') maart-mei 1877

1878

Enkel gewone uitgaven
1888 enkel kleine werken, oa 'in de andere huizen
Nagekeken tot 1880
Wwe De Caesstecker – metswerken maart -juni
Cardon schalliedekker
Van Nieuwwerburgh timmerman en schrijnwerker
G. Janssens - verf

598 (2) nog niet nagekeken 1881-1884

1881 Timmerman Philippe Dumalin +dienders veel uren
J. Van de Velde oa. 625 rood kerktegels en 100 rood afbaktegels
Metselwerken Ch. De Caesstecker jan-dec
Pleister en schilderwerken G. Janssens maart-nov
1882
P. De Keersgieter meesterplafonneur en witter -18-tal plafonds
Meerdere lange rekeningen G. Janssen
Ph. Dumalin -Van Robays aannemer

Ook de drie andere mappen na 1884 lijkenkwitanties van kleinere uitgaven te bevatten en werden nog niet nagekeken omwille van de arbeidsintensiteit (mogelijk latere fase) geen bouwrekeningen

598 (3)

1885
Vensterglas Henri Coucke Brugge
G. Janssens schilderwerken
Ph. Dumalin -Van Robays aannemer

1886
Timmerman Ph. Dumalin werkte heel 1886
J. Goossens beelhouwers "scheedingsstukken voor zitsels"
Charles Serweytens houtzagerij " witte gesch. / Roo Riga"
Franciscus Wardenier, droog inlandsch eiken, olmen

1887-1888 snel doorgedaan , betreffen ook enkel kwitanties gewone uitgaven

598(5) relikwiekast St. Godelieve schrijnwerker beeldhouwer Ch. Lenoir

- 615.** Rekeningen van de inkomsten en uitgaven.
1891-1939.
1 omslag
- Door Emmanuel van Outryve d'Ydewalle gaat over obligaties
/
- 597.** Rekeningen en facturen van abdis Godelieve Van Vynckt.1900-1927.
4 omslagen
De rekeningen voor 1918 ontbreken.
- 597 (1) kwitanties
- 1900 gecontroleerd op duidelijke aanwijzingen, niet de jaarlijkse uitgaven aan ongespecificeerde onderhoudswerken of herstellingen
; jaarlijks was metser, timmerman , blikslager etc aan het werk
- 1900
Bogaert-Lepez metser en witter (lange rekening) o.a. 300 blauw kerktegels – 300 klampsteen
E. Goethals-Delaplace huis- en versierschilder (loodwit, bruine oker)
- 1901
L. Giraldo timmerman voorhet maken van fenteneelen voor vijf kasijnen en plaseeren gewerkt klokke en voordeure van Jan de Soete
Charles Serweytens houtzagerij R.N.G
Aug. Giraldo arduin- en marmerwerker (2 witte steene zuilen van 1,52 x025 x0.10, 22 uren letters gekapt in de vloer der kerk)
Sabbe aannemer(lange rekening)
E. Goethals-Delaplace huis- en versierschilder (vergulden relikwiekast
Bogaert-Lepez metser en diender
- 1902
Bogaert-Lepez metser en diender (o.a.900 geslepen rode kerktegels, 1500 witsteen, 30 oventegels
Charles Lefebre (o.a. augustus *nieuw schallidek op de groote kappe* 203m²)
Charles Lefebre (o.a. augustus *nieuw schallidek op de kleine zale* 111m²)
- 1903
Bogaert-Lepez metser en diender (kleinere hoeveelheden rode en blauwe kerktegels
- 1904
L. Giraldo timmerman (schilderen van poorten, twee nieuwe ramen op den dormte
Bogaert-Lepez metser en diender (lange rekening met oa leveren van 'geelsteen')
- 1904-1906 veel werken aan 'de huizen'
- 1906
Louis Giraldo, o.a. gordijnen afgedaan en de deure verzet van eene selle, 1 ure schouwe, sacristie, latten zolder, kasse en deure boven een kasse sacristie
Frans Norrée - Maken van de gemakken (lange rekening met allerlei soorten werken, metserij, maken van deuren en venster, loodgieterij, glas, etc.)

Leon Van Eeghem-Banckaert 1913 – aannemer (metswerken) lange rekening met bijschrift
“voor dese som is 313.18 voor de kerk, de andere som 113.58 is van réparatien aan onze
gebouwen en is opgeschreven op den journal 1914)

Frans Van Haecke – plafonneur sept. – okt. 1913 gewerkt in de kerk
“voor gedane plakwerken en vermaken in de kerk, oksaal en gemakken boven

Florimont-Banckaert marbrier-tailleur de pierre – sept-okt (geleverd 43m15 zwarte gepolierde
marmer plinten van 0.20 hoogte eerste choix; een zwarten geplolierden marmer tred met
moulure – 17 okt met vier man “afkappen van oude muren” totaal samen 82,5 uren”

1916

Henri van de casteele

Maken van een vloer en bakken in de koeistal

Besluit kwitanties: verhouding opzoekingswerk en opgeleverd resultaat is te arbeidsintensief

602. Rekeningboek met de inkomsten en uitgaven van de abdijboerderij.
1910-1972.
1 omslag /

627. Dagboek van de inkomsten en uitgaven.
1926-1956.
1 deel (Korte opsommingen gewone uitgaven)

538. Rekeningen inzake het dagelijkse beheer van de abdij onder abdis
Robertine Giele. 1928-1949.
Hooft bij nr.538.
3 omslagen
De rekeningen zijn geordend per jaar.

- Kwitantie Michel d’Hondt 6 dec. 1928
*“Voor het leveren eener oude schouw in wit steen en plaatsing deser” en “twee plaaster
corbeelen voor onder twee balken”*
- Kwitantie schilderwerken Lisabeth V. langs buiten en binnen van het klooster 405 uren (verf,
terpentijn, lijnolie, terre de sienne
- Nov. 1929 (gele oker, bruine oker, lijnolie, doodekop, loodwit, 3 kammen voor eikenhout L.
De Buysere
- Louis De Buysere – De Wyndt Huis en versieringsschilder (maart- juni 1929) (gebruik van
loodwit, planchervernis, terpentijn , 2x5 pakjes zilver, olie, gele oker, bruine oker, terre de
sienne
- Louis De Buysere – De Wyndt Huis en versieringsschilder -1930 (kreiwit, zwart, zinkgroen,
bronsgroen Bombay olie, ...
- Louis De Buysere – De Wyndt Huis en versieringsschilder -1931 (terpentijn, gele oker,
Engelsch rood, groene oker...
> soortgelijke rekeningen De Buysere ook in 1932

1933

Emiel Margot Huis- en versieringsschilder – de gevels van twee pachthuizen en klooster
(loodwit, groen, vermilloen, bruin vernis - wat niet voorzien is in de beschrijving o.a. de
slechten toestand der beelden – de ankers in de koor

Emiel Margot Huis- en versieringsschilder – kamer der novice zuster (materialen + 265 uren
dagloon – het herplaaen der schouw en vernieuwing der schouwtablet zijn daarin
inbegrepen)

- Louis Giraldo timmerman en schrijnwerker vermaken fenteneelen huizen Mevr. De

- Bruck en A Catryse; juli vermakingen klokstoel arbeid verve en vijzen
- Maurice Jonckheere – Vandenbrande aannemer – vermaking van alle schaliendaken (93 uren
- Electriciteitswerken Ach. Van Loo - Lefevere

1934

- Emiel Margot Huis- en versieringsschilder
- Dupon beelden en kerkmeubels – twee beelden in cement H. Hart en O.L.V

Maar nagekeken tot en met 1934 : te arbeidsintensief in verhouding met opbrengst, dit zijn de kwitanties van alle 'gewone uitgaven; nog volledige klasseerdoos te gaan

c. Uitgaven

590. Kwitanties van abdis Geertrui Martens.1846-1854.
1 omslag

Enkel de grotere of specifieke uitgaven gefotografeerd
1846

Van de Plassche metser (oa 400 roo kerkplavey + 150 blauw plavey + 50 grote roo pannen + 31 vorsten + 370 roo plavey tegels, 50 blauw plavey, ...

Gillebaert Baes timmerman

Voor aerbeyd over gereedmaeken de planchéé voor den refter en transporteren de roosteringe

Gelevert 736 voet eyke 3½4 duijm rebbe voor de roosteringe

Gelevert 74 voet eyke duijm rebbe a 32 centiemen in't parloir

Huni gelevert 22 voet gezaegde deillie a 10 cent om bekleedinge aen de balken

40 voet bree 23/4 deillie om keuke deure, kleyn huys

Gelevert 69 voet gezaegde deillie om plinten in de refter

Schilder + plafonneur

Lefebure 20 Doornikse vloerstenen + twee arduinen zuilen

1847

Corneelus De Meulenaere over gedaen timerwer in het clooster

Plaseeren van de nieuwe zolder

Gewerkt in clooster en aen de zolder en aen de trap

Caessteker loodgieter lange rekening voor *vermaeken van de loode gooten en de blekke gooten*

1848

Timmerman Wardenier

1850

Huysentruyt glazenier *Ingesteld van een glas 8 ruyten a 18cm en 1 glaze dak waschhuys en 72 ruyten de 9 cm in 3 kassijnen waschuijs*

Dakvenster torre

D'Hoedt Rogier steenbakker te Stalhille > meerdere rekeningen voor leveren van baksteen

De Piere Matselaer gebruik van oa 650 klomkens, kalk, etc

De Cuyper plafonneur

Loodgieter lood voor *bekleen een dakvenster en loquetten voor het dak boven het washuys*

150 Engelsche schallieën

3 kilo plat lood voor op een hoek tegen de kercke

Lefebure grote hoeveelheden Doorniksche vloerstenen

De Piere Metsenaere lange rekening

Fr. Wardenier timmerman lange rekening

D'Hoore oa. 1100 + 150 groot blauw pannen en 60 blauw vorsten, 50 blauw kerk tighels
Parmentier *een voldeure van de refter gel: en geplaceert*

1851

Paternoster metsers

Waegemaeker Lange schildersrekening

D'Hoedt Rogier steenbakker te Stalhille > meerdere rekeningen voor leveren van baksteen

1852

Lefebure > Janssens gewerkt 15 1/2 + 21 schof aen een plancasie wapen

De la Censerie van Troostenberghe te Brugge levering van grote hoeveelheden klinckaert,
papesteen, tumelaers, rode kerktegels

D'Hoedt Rogier steenbakker te Stalhille > meerdere rekeningen voor leveren van baksteen (o.a.
63.000 baksteen

De Piere Metsenaere lange rekening

- Kwitanties uit deze jaren specifiëren de werken bijna nooit -

1853

Albert Rieusaert timmerwerk (*oa aen de plansée van de coor*

Albert Rieusaert *timmerman en meubelmaeker* zeer lange rekening 1853 *over gedaene*
timmerwerken in de kerke, oa

28 mey geleverd eenen voet of trap voor een outaer

Voor het aendoen van de plinten rond de colonnen vanden outaer en in het sacristier het
verschroyen van de voordeur van de kerke en de twee binnendeure van de kerk te samen 19
schof

Aen de plinten van agter in de kerke en aen deze van de voordeure

Aen den trap van de predikstoel

(gebruik van eikenhout, wagenschott voor de voet van de trap aan de predikstoel

30 september 14 cadens dienede voor eenen kruysweg

Devestel lange rekening voor werken aan de kerkvloer *Uitbreken der vloer + levering van grees,*
zand 80 oud steen, tumelaers + 4 witte marbre zerken, gekapt en gepekt 660 letters, 4 wapens

...

231 zwarte marbre octogone steen van 0.35m,

507 zwarte marbre vierkante steenen

97 witte marbre vierkante steenen van 0.35,

6m50 zwarte marbre trappen,

2 zullen ider lang 1m25

Gewerkt door de werklieden van Basècle, 63 dagen

Lange rekening van een timmerman voor werken aan een zolder (o.a. schaven van

zolderplanken + werken aan de zolders

96. Register van de jaarlijkse uitgaven met betrekking tot
de kloosterkerk. 1883-1909.

1 deel

Enkel wierrook, drinkgeld, coralen etc

618. Grootboek van de uitgaven.

1910-1968.

1 deel

Korte opsommingen, dikwijls niet te lokaliseren; enkel gespecificeerde uitgaven genoteerd uit
1910-1950 genoteerd:

1910

Nieuwe riolen en beerputten

Cimentvloer in de kamer nevens de sacristie

1911

Vernieuwen van't schaliedak boven de kerk en koor
Vernieuwen der 4 vensters van de koor (catedral-glas
16 martelé-glazen koor
Stoof voor de koor..
Plafonneerwerk boven de voute der récréatiezaal

1913

Schilderen en witten der huizen nevens de koetspoort

1916

Nieuwe vloer en kribben (koestel

1917

Plaatsing van stoven
Leon Giraldo marmer autaar
Lalloo beelden St. Benedictus St. Scholastica
Cellen deuren
Slotpoortjes

1920

Reparatieën
Timmerman Giraldo
Timmerman Provoost deuren, vensters, daking, enz
Metsenaar Van de Castele parvis, kelders, muren enz
Metsenaar Van de Castele céramique vloer, klinkart enz
Braem granit schouw St. Godelievekamer, zuilen enz.
Allerhande verf, okker vernis enz
Louwagie schilderen witten refter, zaal, capitel, twee kamers

1921

Reparatieën
Timmerman Provoost deuren, vensters, daking, enz
Dombrecht schilderen, allerhande verf, okker, vernis, enz
Braem 8 venstertabletten in Comblenchien enz
Metsenaar Van de Castele koolkot, zwijnskot, réparation
Broeikas (1920)

1922

Vgl 21

1923

Onderhoud der gebouwen torreke (timmerman)
Werk J. Fonteyne

Tss 1924 en 1936 te algemeen

1936

Tralie en marber trappen van de koor
Vloeren in het huis nevens de koetspoort

1938

Onkosten voor het huis n:47

1939

*Onkosten voor het huis n:47
Marber tabletten in refter en pand*

*1940
Bakkersoven*

... (te algemeen)

BIJLAGE III
OVERZICHT GERAADPLEEGDE BRONNEN
EN BIBLIOGRAFIE

GERAADPLEEGDE ARCHIEVEN

ARCHIEF VAN DE SINT-GODELIEVEABDIJ (cf. overzicht dossiernummers en transcripties in bijlage II)

BRUGGE – RIJKSARCHIEF

Verzameling afgeschafte kloosters (Toegang BE-A0513 / TBO 120)

45. Brugge: abdij Sint-Godelieve, abdij benedictinessen

138 Staat van goederen en inkomsten. z.d. (1796). 3 stukken, waaronder "Abbaye de Ste. Godelive à Bruges" (korte opsomming convent en huizen)

Verzameling d'Hoop (Toegang BE-A0513 / TBO 118)

198. Procedurestukken en andere. Betreffende de abdij van Sint-Andries. Een kopie van een document omtrent de oprichting van de abdij van Sint-Godelieve (Benedictinessen) te Brugge.

Archief van Sint-Andries te Sint-Andries (BE-A0513 / TBO 156 - Inventaris van de verzameling Oud Kerkarchief / M. Nuytens)

66 /5 Diverse rekeningen en kwitanties van de abdij van St.-Andries, 17de eeuw. 1601-1700 1 omslag

90 /9 Rekening van de abdij van St.-Andries, 1634-1635. 1634-1635 1 deel (pacht van de huizen in de Boeveriestraat > gaat over de huizen naast de "refuge" van Sint-Andries)

100 /3 Uittreksels uit kroniek en annalen van de abdij van St.-Andries betreffende stichting van het klooster der kartuizerinnen te Brugge, z.d. 3 stukken

570 /18(Fragment van) kroniek van de abdij van St.-Andries, z.d. 1 omslag

154 /2 stuk i.v.m. rekwest van de abt in Brugge een nieuw klooster te bouwen bestemd voor de religieuzen van de Godelieve-abdij te Gistel, 1622;; stuk i.v.m. visitatie van de benedictijnen betreffende het noviciaat, 1624 ;

217 /8 Register betreffende diverse financiële verrichtingen van de abdij, 17de eeuw. 1601-1700 1 deel

218 /1 Acta capitularia van de abdij van St.-Andries, 1613-1719. 1613-1719 1 deel

221 /3 Rekening van de abdij, 1629-1630. 1629-1630 1 deel (rekeningen ivm huizen aan de noordzijde van de Boeveriestraat)

232 /3 Handboek van betalingen, 1616-1619. 1616-1619 1 deel

379 /1 Register van ontvangsten van huishuren en renten van de St.-Godelieveabdij te Brugge, 1763-1796. 1763-1796 1 deel (kwitanties ivm kleinere werken of onderhouden van de Sint-Godelieve-abdij)

379 /2 Handboek van goederen van de St.-Godelieveabdij, 1796. 1796-1796 1 deel (verhuren van de huizen)

379 /3 Diverse pachtbrieven, 18de eeuw. 1701-1800 1 pak

379 /4 Diverse bewijsstukken bij rekeningen, 1794-1796. 1794-1796 1 lias

379 /5 Legger van verpachte goederen in het ambacht en de parochie Gistel, ca.1726. 1726-1726 1 katern

379 /6 Copie van constitutiebrief van rente, 1637. 1637-1637 1 stuk

BISSCHOPPELIJK ARCHIEF BRUGGE – Dossier C360

ARCHIEF STICHTING DE BETHUNE

KADOC – Archief Familie van Outryve d'Ydewalle – dossier 683

STADSARCHIEF BRUGGE – Bouwdossiers Boeveriestraat

BIBLIOGRAFIE

BEERNAERT, B., *De Sint-Godelieveabdij – Monumentbeschrijving en bouwgeschiedenis*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984, pp. 65-101.

Beernaert, B., *Boeveriestraat 45-49 De Voormalige Sint-Godelieveabdij*, in: *Open Monumentendag 2016*, 2016, pp. 36-42.

BRUGGE FOUNDATION, *Sint-Godelieve-Abdij tot nu toe*, Brugge, s.d. (2019).

DE MAEYER (red.), J., *De Sint-Lucasscholen en de neogotiek 1862-1914*, Leuven, 1988.

HOWEST, *De geschiedenis van de Sint-Godelieveabdij te Gistel en te Brugge*, 2017 (onuitgegeven studie).

MEULEMEESTER, J.L., *A(e)mout Pulinx en de Brugse Sint-Godelieveabdij*, in: *De Sint-Godelieve-abdij te Brugge*, Brugge, 1984

SWIMBERGHE, P. *Een keuken vol tegels. Een overzicht van enkele voorwerpen en tegels in faience uit de Sint-Godelieveabdij in Brugge*, in: *De Sint-Godelieveabdij*, Jong Kristen Onthaal voor Toerisme v.z.w., Brugge, 1984.

Online bronnen:

<http://www.hetlandvanaalst.be/wordpress/article/het-neogotische-oeuvre-van-decoratieschilder-remi-goethals-schilderingen-in-alle-slach>